

LETNO POROČILO

DRUŽBE ADRIA MOBIL, D. O. O., IN SKUPINE ADRIA MOBIL

ZA POSLOVNO LETO 1. 9. 2018 – 31. 8. 2019

s. 2020

s. 2019

2002

1982

1965

VSEBINA

1	UVOD	1
1.1	BESEDA GENERALNE DIREKTORICE ADRIE MOBIL, D. O. O.	3
1.2	POUDARKI IZ POSLOVANJA SKUPINE ADRIA MOBIL IN DRUŽBE ADRIA MOBIL, D. O. O.	4
1.3	PREDSTAVITEV SKUPINE ADRIA MOBIL IN DRUŽBE ADRIA MOBIL, D. O. O.	5
1.4	POROČILO NADZORNEGA SVETA DRUŽBE ADRIA MOBIL, D. O. O., ZA POSLOVNO LETO 2019	6
1.5	POROČILO REVIZIJSKE KOMISIJE	9
1.6	IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	9
1.7	IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU	13
1.8	VODENJE IN UPRAVLJANJE DRUŽB SKUPINE ADRIA MOBIL	15
1.9	PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI	16
1.10	PREGLED POMEMBNIH DOGODKOV V DRUŽBI IN SKUPINI ADRIA MOBIL	17
1.10.1	Dogodki obračunskega obdobja 1.9.2018 - 31.8.2019	17
1.10.2	Nagrade	22
1.10.3	Dogodki po zaključku obračunskega obdobja (po 31.8.2018)	25
2	POSLOVNO POROČILO	26
2.1	STRATEŠKE USMERITVE DRUŽBE IN SKUPINE ADRIA MOBIL	27
2.1.1	Ključne predpostavke strategije 2020–2024 skupine Adria Mobil	28
2.1.2	Strateški plan Adria Mobil, d. o. o., 2020–2024	28
2.1.3	Ključne usmeritve strateškega plana Adria Mobil, d. o. o.	29
2.2	PRODUKTNO VODENJE IN RAZVOJ	30
2.3	PROIZVODNJA	33
2.4	NABAVA IN DOBAVITELJI	34
2.5	PRODAJA IN TRŽENJE	35
2.5.1	Adria Mobil, d. o. o.	35
2.5.2	Adria Dom, d. o. o.	36
2.6	TEHNOLOGIJA IN INVESTICIJE	37
2.7	SISTEM OBVLADOVANJA TVEGANJ	38
2.8	FINANČNE ZAVEZE	43
2.9	SISTEM VODENJA KAKOVOSTI IN POSLOVNA ODLIČNOST	44
2.10	ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	45
3	TRAJNOSTNI RAZVOJ	51
3.1	TRAJNOSTNI RAZVOJ IN MATRIKA KLJUČNIH TRAJNOSTNIH IZZIVOV	52
3.2	UPRAVLJANJE S ČLOVEŠKIMI VIRI	53
3.2.1	Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih ter osebna rast na delovnem mestu	54
3.2.2	Projektno delovanje	54
3.2.3	Inovativnost	55
3.2.4	Strategija in politika strateškega komuniciranja	55
3.2.5	Organizacijska kultura ter zadovoljstvo in zavzetost zaposlenih	56
3.2.6	Podatki o zaposlenih v skupini Adria Mobil	57
3.2.7	Podatki o zaposlenih v družbi Adria Mobil, d. o. o.	59
3.3	DRUŽBENA ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH	60
3.3.1	Zdravje na delovnem mestu	61
3.3.2	Kulturo adriašev krepimo s sprejemom upokoencev, jubilarantov in tradicionalnimi srečanji	62
3.4	DRUŽBENA ODGOVORNOST DO ŠIRŠEGA OKOLJA	62
3.5	SISTEM VAROVANJA OKOLJA	64
4	RAČUNOVODSKO POROČILO	67
4.1	UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	68
4.2	IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE	69
4.3	KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE ADRIA MOBIL	70
4.3.1	Konsolidirani izkaz poslovnega izida skupine Adria Mobil za leto 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019	70
4.3.2	Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa skupine Adria Mobil za leto 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019	70
4.3.3	Konsolidirani izkaz finančnega položaja skupine Adria Mobil na dan 31. 8. 2019	71
4.3.4	Konsolidirani izkaz denarnih tokov za leto 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019	73
4.3.5	Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom skupine Adria Mobil	74
4.4	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	106
4.5	RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE ADRIA MOBIL	110
4.5.1	Izkaz poslovnega izida družbe Adria Mobil za leto 1. 9. 2018 do 31.8.2019	110
4.5.2	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa družbe Adria Mobil za leto 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019	110
4.5.3	Izkaz finančnega položaja družbe Adria Mobil na dan 31. 8. 2019	111
4.5.4	Izkaz gibanja kapitala družbe Adria Mobil za leto 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019	112
4.5.5	Izkaz denarnega toka družbe Adria Mobil za leto 01.09.2018 do 31.8.2019	113
4.5.6	Pojasnila k računovodskim izkazom družbe Adria Mobil	114
4.6	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	147
5	OSNOVNI PODATKI O DRUŽBAH SKUPINE ADRIA MOBIL	151

Uvodna beseda k zgodbi v letnem poročilu

Tokrat bomo med posameznimi poglavji v letnem poročilu dali poudarek razvojnim inovacijam, ki so blagovno znamko Adria zaznamovale od rojstva do današnjih dni in jo povzdignile med najbolj priljubljene in zaželeno v panogi karavaninga. Začeli pa bomo na koncu - z najnovejšo in najbolj blestečo zvezdo produktne sezone 2020, Astello, nadaljevali z Adriinimi vani, nato predstavili prvo Adriino mobilno hišico, pa prvi avtodom in nazadnje se bomo spomnili še čisto prve počitniške prikolice, ki je začela pisati Adriino uspešno zgodbo - Adrie 375. Več o vsakem produktu si lahko preberete v posameznih razdelkih med poglavji.

Razvojne inovacije kot ena izmed ključnih konkurenčnih prednosti blagovne znamke Adria

Najprej je bila ideja. Nato ogromno motivacije, raziskovanja, znanja, poskusov in nato - produkt. V našem primeru prikolica. Ta prikolica je dobila ime – Adria. In tako je nastala prva Adriina inovacija leta 1965. To je bil čas, ko Adria še ni bila prepoznana blagovna znamka. Bil je le produkt, ki je imel vizijo. Vizijo oditi v svet in očarati uporabnike. Za prvim produktom je sledil drugi in tretji in stoti in tisoči... v nekem pomembnem trenutku je Adria postala *Blagovna znamka z veliko začetnico*, ki pa je svojo prvo mednarodno zaščito sicer dobila že 23. oktobra 1967. Dandanes blagovna znamka Adria kroji sam vrh panoge karavaninga. A priti do vrha in tu tudi ostati ni enostavno. Ena od konkurenčnih prednosti Adrie je zagotovo lasten razvoj in dolgoletne izkušnje na trgu počitniških vozil. Da se blagovna znamka prebije iz sledilca v narekovalca trendov mora biti stalno na preži in ne samo pravočasno, pač pa predčasno začeti razvijati nove produkte – za kupce, ki si vedno znova želijo nekaj novega, drugačnega. Inovacije v razvojnem procesu so tiste, ki zagotavljajo napredek in uspeh, in tiste, ki gradijo blagovno znamko, da izstopa iz konkurenčnega okolja. Biti inovativen pomeni upati si biti drugačen. Pomeni tvegati in verjeti vase ter v uspeh. V blagovno znamko Adria generacije adriašev verjamejo že več kot pet desetletij, zgradili so jo in jo še dandanes gradijo ljudje z vizijo. Da je Adria Mobil na pravi poti, potrjujejo tudi vsakoletne številne domače in mednarodne nagrade, ki jih prejemajo Adriini produkti.

V letošnjem letu smo Evropi in svetu predstavili popolnoma nov produkt – luksuzno počitniško rezidenco Astello in jo pospremili z besedami: *“Dobrodošli v prihodnosti! Naša nova luksuzna linija bo pod vprašaj postavila številne vnaprej ustvarjene predstave, ali je to luksuzna prikolica ali mobilna hišica? Morda pa je oboje...”*

Več o posameznih produktih pa, kot rečeno, pred posameznimi poglavji.

UVOD

Astella - luksuzna počitniška rezidenca na kolesih.

Novost v sezoni 2020.

Adriina filozofija je 'vedno biti inovativen' in namen pri novi Astelli je bil ustvariti novo obliko luksuzne počitniške hišice na kolesih.

Pri sami zasnovi produkta je bilo ključno drugačno razmišljanje, ki ni imelo osnove v že obstoječem produktu kot je prikolica, pač pa je moral produkt odgovoriti na vprašanje, kaj je tisto, kar si potrošniki želijo, pa na trgu še ne obstaja.

Rezultat je resnično inovativen in edinstven bivalni prostor. Nekateri bodo produkt videli kot razkošno počitniško prikolico, saj jo lahko vlečete za sabo enako kot katero koli drugo prikolico; spet za druge bo enakovredna mobilni hišici, v resnici pa deluje kot lastna razkošna počitniška rezidenca, ki na novo definira počitniško mobilnost in s tem na novo opredeljuje luksuzno počitniško doživetje. Astella je konec avgusta na najpomembnejšem sejmu v panogi, na Caravan salonu v Düsseldorfu, s svojo unikatnostjo presenetila tako novinarje kot obiskovalce. Blagovna znamka Adria je tako dokazala, da zmore videti več in dlje kot ostali.

1.1 Beseda generalne direktorice Adrie Mobil, d. o. o.

Karavaning v Evropi je dosegel že svojo stoletnico, a njegova priljubljenost nikakor ne pojenja, pač pa le še bolj narašča. To potrjujejo tako podatki o številu registracij, ki so vnovič presegli številko 200 tisoč registracij na letni ravni, kot tudi vse bolj prepoznaven trend v preživljanju prostega časa v stiku z naravo. Po obdobju globalne finančne krize oziroma po letu 2013 je evropski trg počitniških vozil dosegal zavirljive stopnje rasti, katere smo z vlaganji v produktni razvoj ter povečanje proizvodnih kapacitet uspešno izkoristili tudi v Adrii Mobil. Razvojne novosti blagovne znamke Adria - izpostaviti velja novost in uspešnico sezone 2019, novo generacijo vanov Adria Twin - so bile med kupci dobro sprejete, kar potrjuje tudi rast tržnega deleža blagovne znamke Adria, ki je skupno na obeh programih znašal 6,3 odstotka.

Po letih gospodarske rasti so napovedi za prihajajoče obdobje vnovič nekoliko bolj zadržane, kar je v določeni meri gotovo rezultat politične negotovosti, povzročene s sago o Brexitu, trgovinsko vojno med ZDA in Kitajsko, navsezadnje z nemiri na različnih koncih sveta, kar tako ali drugače že vpliva na mednarodno gospodarsko dogajanje. Poleg tega ne smemo mimo vprašanja trajnostnega razvoja, katerega se moramo zavedati tudi v panogi karavaninga – kljub vsem omejitvam namreč ne smemo prenehati iskati rešitve in alternative, ki v naše procese in izdelke prinašajo čim manjši ogljični odtis, kar je v pogojih močne konkurence lahko pomemben razlikovalni dejavnik.

Upošteva zahteven poslovni kontekst toliko bolj razveseljuje dejstvo, da tudi ob vstopu v sezono 2020 povpraševanje po izdelkih blagovne znamke Adria ostaja na visoki ravni - na premiernem sejmu nove sezone v nemškem Düsseldorfu je nova Adriina kolekcija namreč naletela na izredno pozitiven odziv med kupci, kar so ob koncu sejma potrdile tudi odlične prodajne številke. Tudi osrednja Adriina novost sezone 2020 - povsem nova rezidenčna prikolica Astella - je bila med kupci zelo dobro sprejeta, predvsem pa je izstopala kot ena osrednjih novosti celotnega sejma, kar vnovič potrjuje, da je Adria med blagovnimi znamkami, ki ustvarjajo nove trende v svetu karavaninga.

V poslovnem letu od 01.9.2018 do 31.8.2019 smo v skupini Adria Mobil realizirali količinski obseg prodaje na nivoju 16.654 enot ter čiste prihodke iz prodaje na nivoju 476 milijonov evrov, kar predstavlja najboljši rezultat v zgodovini družbe Adria Mobil. Glede na dejstvo, da delujemo na zelo konkurenčnem trgu, smo z doseženim rezultatom upravičeno zadovoljni. S ciljem dosegati zastavljene cilje bomo tudi v prihodnje razvijali naš poslovni model, bogatili naše znanje in izkušnje skozi izmenjavo znanj v skupini Trigano, predvsem pa skrbeli za zadovoljstvo tako strank kot tudi zaposlenih, kar je dolgoročno najboljša zagotovilo za doseganje strateških ciljev družbe.

Sonja Gole

Generalna direktorica Adrie Mobil, d. o. o.

1.2 Poudarki iz poslovanja skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o.

	Skupina Adria Mobil		Družba Adria Mobil	
v 000 €				
PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA	9/18-8/19	1-8/2018	9/18-8/19	1-8/2018
Čisti prihodki iz prodaje	476.450	309.151	406.506	263.612
Dobiček iz poslovanja (EBIT)	54.878	42.526	38.002	31.247
Dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITA)	62.218	46.571	40.865	32.942
Čisti dobiček po davku	44.777	51.592	35.763	46.723
PODATKI IZ BILANCE STANJA	31.08.2019	31.08.2018	31.08.2019	31.08.2018
Sredstva	266.476	251.080	209.002	204.153
Nekratkoročna sredstva	77.967	76.853	52.986	57.097
Kratkoročna sredstva	188.509	174.227	156.015	147.056
Kapital	148.695	104.790	106.456	71.474
Finančne obveznosti	7.676	35.693	5.894	34.104
KAZALNIKI				
Delež EBIT v prihodkih	11,5%	13,8%	9,3%	11,9%
Delež EBITA v prihodkih	13,1%	15,1%	10,1%	12,5%
Delež čistega dobička v prihodkih	9,4%	16,7%	8,8%	17,7%
Donosnost ROA	17,3%	22,8%	17,3%	26,2%
Donosnost ROE	35,3%	58,3%	40,2%	81,0%
Delež kapitala v sredstvih	55,8%	41,7%	50,9%	35,0%
Finančni dolg / EBITA	0,1	0,8	0,1	1,0
ŠTEVILO ZAPOSLENIH 31.08.2019	1.852	1.819	1.090	
Konec leta (31.08.18)	1.852	1.819	1.090	1.044
Povprečje	1.875	1.800	1.085	1.021
ŠTEVILO PRODANIH PROIZVODOV	16.654	11.024	15.241	9.844
Prikolice	7.543	5.030	7.543	5.030
Avtodom, Vani	7.698	4.814	7.698	4.814
MSE in mobilni šotori	1.413	1.180		

*Pri primerjavi podatkov je potrebno upoštevati, da je bilo poslovno leto 2018 skrajšano (8 mesecev), medtem ko je poslovno leto 2019 prvo polno leto (12 mesecev).

EBIT = razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja

EBITA = razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja, povečana za amortizacijo

ROE = čisti dobiček/povprečno stanje kapitala v letu

ROA = čisti dobiček/povprečno stanje sredstev v letu

1.3 Predstavitev skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o.

Začetki družbe Adria Mobil, enega vodilnih evropskih proizvajalcev prikolic, avtodomov in mobilnih hišic, segajo v leto 1965, ko so v Novem mestu izdelali prvo prikolico, imenovano Adria 375. Prvo prikolico so izvozili in prodali na Švedsko, kar je mogoče razumeti kot enega izmed kazalnikov uspeha, ki ga Adriini izdelki vse od takrat beležijo na zahtevnih evropskih trgih in širše.

Družba Adria Mobil, d. o. o., je danes eden vodilnih evropskih proizvajalcev vozil za prosti čas, ki z blagovno znamko Adria kroji evropski trg karavaninga. Ponudba blagovne znamke Adria obsega celovito paleto avtodomov, počitniških prikolic in vanov, ki sodijo med najbolj priljubljene v evropski panogi karavaninga, to pa dopolnjuje tudi s ponudbo avtodomov in vanov pod blagovno znamko Sun Living.

Ključni dejavniki uspeha družbe in skupine Adria Mobil so predvsem obsežno znanje in izkušnje na področju razvoja, proizvodnje in trženja izdelkov, tako da družba z nenehnimi inovacijami, ravno pravnim razmerjem med ceno in visoko kakovostjo produktov ter prilagajanjem izdelkov potrebam kupcev, ohranja konkurenčno prednost.

Skupina Adria Mobil se je razvila na temelju osnovne dejavnosti matične družbe Adria Mobil, d. o. o., njene aktivne strategije generične rasti ter vlaganj v diverzifikacijo izdelkov in storitev. Skupina je iz osnovnega programa proizvodnje počitniških prikolic in avtodomov prerasla v skupino proizvajalcev in ponudnikov proizvodov ter storitev za prosti čas. Družbe v skupini Adria Mobil danes poslujejo na številnih trgih ter treh celinah – v Evropi, Aziji in Avstraliji.

Poleg matične družbe Adria Mobil, d. o. o., je skupina Adria Mobil na dan 31.8.2019 vključevala še 11 odvisnih družb, v katerih je Adria Mobil, d. o. o., večinski lastnik. Tri odvisne družbe imajo sedež v Sloveniji, osem družb v skupini Adria Mobil pa ima sedež v tujini.

Konec leta 2017 je skupina Adria Mobil postala del francoske skupine Trigano in s tem vstopila v stabilno strateško lastniško strukturo, v okviru katere lahko skupina Adria Mobil učinkovito izkorišča notranje sinergije ter tržne priložnosti. Obenem skupina Adria Mobil ohranja avtonomijo delovanja in obstoječi poslovni model. S tem partnerstvom znotraj celotne skupine uspešno uresničujejo zastavljene strateške cilje dolgoročnega razvoja ter rasti družbe in skupine Adria Mobil.

Osnovni podatki o družbah skupine Adria Mobil

Družbe v Sloveniji			
1.	Adria Mobil, d. o. o., Novo mesto	Novo mesto	Slovenija
2.	Adria Plus, d. o. o., Novo mesto	Novo mesto	Slovenija
3.	Podgorje, d. o. o., Šentjernej	Šentjernej	Slovenija
4.	Adria Dom, d. o. o.	Črnomelj	Slovenija
Družbe v tujini			
5.	Adria Caravan Aps	Kolding	Danska
6.	Adria Mobil Schweiz GmbH	Brügg	Švica
7.	Adria Concessionaires, Ltd.	Suffolk	Anglija
8.	Adria More d.o.o.	Zadar	Hrvaška
9.	Adria Star d.o.o.	Karlovac	Hrvaška
10.	Adria Benelux B.V.	Papendrecht	Nizozemska
11.	Adria Distribution Spain, S. L. U.	Girona	Španija
12.	Domerium, S.L.	Barcelona	Španija

Osnovni podatki o družbi Adria Mobil, d. o. o.

Ime družbe	ADRIA MOBIL, proizvodnja, trgovina in storitve, d. o. o., Novo mesto
Skrajšana oblika	ADRIA MOBIL, d. o. o., Novo mesto
Poslovni naslov	Straška cesta 50, 8000 Novo mesto, Slovenija
Standardna klasifikacija dejavnosti	29.200 Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	5479541000
Davčna številka	SI51439972
Vložna številka pri reg. Sod.	5479541000 Okrožno sodišče Novo mesto
Telefon, telefaks	+386 (0)7 39 37 100 +386 (0)7 39 37 200
Spletni naslov	http://www.adria-mobil.com
Generalna direktorica	SONJA GOLE
Nadzorni svet	
Predsednik	Francois Feuillet
Namestnik	Janez Kastelec
Član	Michel Freiche
Članica	Marie-Helene Gerbeaut Feuillet

1.4 Poročilo Nadzornega sveta družbe Adria Mobil, d. o. o., za poslovno leto 2019

Na podlagi pristojnosti in pooblastil, določenih z zakonskimi predpisi in statutom družbe, je Nadzorni svet Adrie Mobil, d. o. o., Novo mesto, v poslovnem letu 2019 redno spremljal in nadziral poslovanje družbe Adria Mobil, d. o. o., Novo mesto in skupine Adria Mobil. Nadzorni svet je deloval v naslednji sestavi: Francois Feuillet – predsednik NS, Michel Freiche – član NS, Marie-Helene Feuillet – članica NS (vsi trije predstavniki večinskega lastnika) in Janez Kastelec – podpredsednik NS (predstavnik Sveta delavcev družbe Adria Mobil, d. o. o. Novo mesto). Nadzorni svet se je v letu 2019 sestel štirikrat.

Člani Nadzornega sveta (z leve proti desni): predsednik Francois Feuillet, podpredsednik Janez Kastelec, članica Marie-Helene Feuillet in član Michel Freiche

Nadzorni svet je preverjal vodenje poslov družbe v poslovnem letu 2019 na sejah, za katere so bila predložena pisna gradiva in dodatne informacije v smislu 272. člena ZGD-1. Poslovodstvo je Nadzornemu svetu pravočasno in redno posredovalo pisna poročila o poslovanju in druge informacije, ki so bile podlaga za sprejemanje odločitev. Poročila so bila izčrpna in natančna, v skladu z načeli vestnosti in verodostojnosti. Za obravnavo posameznih točk dnevnega reda so bila pripravljena kakovostna, verodostojna in konsistentna pisna gradiva, ki so bila nato podrobneje obrazložena tudi na sejah. Nadzornemu svetu je poročala tudi njegova revizijska komisija. Zaradi celovitega poročanja ni bilo potrebe, da bi Nadzorni svet pregledoval poslovne knjige ali dokumentacijo družbe.

Nadzorni svet se je v letu 2019 sestel na štirih sejah (22.03.2019, 09.09.2019, 20.09.2019 in 28.11.2019), na katerih je obravnaval pomembnejše teme:

- preveril in potrdil je revidirano letno poročilo Adrie Mobil, d. o. o., Novo mesto in konsolidirano letno poročilo skupine Adria Mobil za poslovno leto 2019;
- obravnaval je poslovanje družbe Adria Mobil, d. o. o., in skupine Adria Mobil v posameznih obdobjih leta 2019;
- obravnaval je poročila o aktivnostih za zagotavljanje likvidnosti, solventnosti in kapitalne ustreznosti;
- obravnaval je poročila o obvladovanju tveganj in dogajanja v panogi;
- sprejel je poslovni načrt Adrie Mobil, d. o. o., za leto 2020;
- potrdil je strateški plan Adrie Mobil, d. o. o., za obdobje 2020–2024;
- obravnaval in potrjeval je predloge investicij v tehnološko prenovo proizvodnih procesov in razširitev proizvodnih kapacitet,
- podal je soglasje k napovedi pritožbe in vložitvi pritožbe zoper prvostopenjsko sodbo Socialnega sodišča de Mataro (Barcelona) v delovno pravnem sporu Delavcev Sun Roller zoper družbe Adria Mobil, Adria Dom in Adria Distribution Spain;

Nadzorni svet je na podlagi 282. člena ZGD-1 v zvezi s 3. odst. 272. člena in 2. odst. 548. člena ZGD-1 na svoji 9. redni seji dne 28.11.2019 obravnaval Letno poročilo in konsolidirano letno poročilo Adrie Mobil, d. o. o., za poslovno leto 2019, vsa priložena poročila revizorja za poslovno leto 2019, priložene predloge za uporabo bilančnega dobička za poslovno leto 2019, ki ga je poslovodstvo predložilo skupščini, in priložena poročila o razmerjih s povezanimi družbami za poslovno leto 2019. Nadzorni svet je po končni preveritvi Letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila Adrie Mobil, d. o. o., za poslovno leto 2019 sprejel in potrdil revidirano Letno poročilo in Konsolidirano letno poročilo. Nadzorni svet je preveril revizorjeva poročila k Letnemu poročilu in h konsolidiranemu letnemu poročilu Adrie Mobil d. o. o., za poslovno leto 2019, v katerem revizor podaja revizijsko mnenje brez pridržkov in brez pojasnjevalnega odstavka ter ugotavlja usklajenost poslovnega poročila z računovodskimi poročili in poslovnih poročil družb, vključenih v konsolidacijo, s konsolidiranimi računovodskimi poročili. Nadzorni svet k revizorjevemu poročilu za poslovno leto 2019 ni imel pripomb. Nadzorni svet je preveril poročilo o razmerjih s povezanimi družbami, v katerih poslovodstvo nedvomno izjavlja, da v poslovnem letu 2019 ni bilo nobenih poslov v smislu 545. člena ZGD-1. Nadzorni svet je ugotovil, da izjava poslovodstva ustrežata načelom vestnosti in verodostojnosti in k poročilu poslovodstva ni imel pripomb.

Nadzorni svet je skupaj s poslovodstvom družbe skupščini družbe za poslovno leto 2019 predlagal, da bilančni dobiček ostane nerazporejen in se kot takšen prenese v naslednje poslovno leto.

Nadzorni svet je na svoji 9. redni seji predlagal skupščini, da na podlagi sprejetega revidiranega Letnega poročila družbe za poslovno leto 2019 in po sprejemu sklepov o uporabi bilančnega dobička na dan 31.8.2019 podeli poslovodstvu in Nadzornemu svetu razrešnico za poslovno leto 2019.

Nadzorni svet je na vsaki redni seji obravnaval poročilo o trimesečnem poslovanju v primerjavi s poslovnim načrtom oz. letnim planom za leto 2019, skupaj s poročilom o obvladovanju tveganj, likvidnostni in kapitalski ustreznosti družbe ter ukrepih za racionalizacijo poslovanja. Posebno

pozornost je posvečal poročilom uprave o dogajanju v panogi in pozicioniranju Adrie Mobil v primerjavi s konkurenco. O vsem tem je redno podajal jasna stališča in sprejemal sklepe v dobro družbe.

Nadzorni svet je na svoji 8. redni seji dne 20.09.2019 potrdil predlog Strateškega plana skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o., za obdobje 2020–2024, ki podaja usmeritve in izraža ambicije družbe, povezane z nadaljnjim razvojem. Najpomembnejše strateške usmeritve so strnjene v šestih sklopih:

- rast nad rastjo trga in globalna prisotnost;
- produktne in storitvene inovacije, odličnost v dizajnu in izjemna uporabniška izkušnja;
- obvladovanje nabavne verige, logistike, proizvodnje in kakovosti za kupca;
- razvoj organizacijske kulture in zaposlenih;
- zagotavljanje donosnosti poslovanja in finančne trdnosti;
- trajnostni razvoj in družbena odgovornost.

Poleg strategije organske rasti, osredotočene na dvig tržnih deležev, so prepoznane priložnosti za rast prihodkov tudi na področjih: globalizacija in potencialni trgi, storitve in dodatni programi, spremembe v panogi in na trgih, horizontalna in vertikalna integracija ter kooperacije.

Smernice Poslovnega načrta za leto 2020 izhajajo iz Strateškega plana Adrie Mobil, d. o. o., za obdobje 2020–2024.

Nadzorni svet ugotavlja, da je družba Adria Mobil, d. o. o., v poslovnem letu 2019 s svojim poslovanjem dosegla planirane cilje oz. standarde poslovanja ter izrazi pohvalo družbi in generalni direktorici za poslovanje v obravnavanem poslovnem letu.

Adria Mobil, d. o. o. Novo mesto, je v poslovnem letu 2019 delovala v oteženih pogojih poslovanja zaradi premajhnih proizvodnih zmogljivosti, zato je nadaljevala s potrditvijo nove investicije v širitev proizvodnih kapacitet in posodobitve tehnologije. Poglavitni ključ do uspeha so zaposleni in stabilnost procesa, ki se kaže v stroškovno učinkoviti proizvodnji. Visoka produktivnost in obvladovanje stroškov sta pomembno prispevali k zvišanju donosnosti poslovanja. Stroškovna učinkovitost ostaja dolgoročno konkurenčna prednost, ki družbi Adria Mobil, d. o. o. Novo mesto zagotavlja, da bo tudi v bodoče uspešno poslovala in krojila vrh panoge ob preudarnem vlaganju v inovativen razvoj, kakovost, trženje in znanje zaposlenih.

Francois Feuillet

Predsednik Nadzornega sveta Adrie Mobil, d. o. o.

1.5 Poročilo Revizijske komisije

Revizijska komisija Nadzornega sveta družbe Adria Mobil, d. o. o., se je v letu 2019 sestala na dne 28.11.2019. Revizijska komisija je delovala v sestavi: Michel Freiche, predsednik, Marie-Helene Feuillet, članica, in Brane Kalpič, član.

Delo Revizijske komisije je potekalo skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, predvsem pa je bilo osredotočeno na potek revizije poslovanja skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o. Novo mesto, o čemer so tudi redno poročali Nadzornemu svetu.

Na seji revizijske komisije z dne 28.11.2019 je revizijska komisija sprejela sklep predloga Nadzornemu svetu, da potrdi letno poročilo skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o., za poslovno leto 2019 v predlagani vsebini.

1.6 Izjava o upravljanju družbe

Na podlagi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) družba Adria Mobil, d. o. o., Novo mesto, Straška cesta 50, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju besedila: družba) za leto od 1.09.2018 do 31.08.2019 podaja sledečo **izjavo o upravljanju družbe**:

Poslovodstvo in Nadzorni svet družbe izjavljata, da je bilo upravljanje družbe v poslovnem letu 2019 skladno z veljavno Družbeno pogodbo ter veljavnimi zakoni in drugimi predpisi.

V poslovnem letu 2017 je Nadzorni svet družbe dne 23.1.2017 na svoji 71. redni seji sprejel Slovenski kodeks javnih delniških družb z dne 27.10.2016, ki je objavljen na spletnih straneh Ljubljanske borze, s pravico, da se posamična odstopanja od predmetnega kodeksa utemeljeno obrazložijo v vsakokratnem letnem poročilu o upravljanju družbe, posebej pa družba izpostavlja dejstvo, da je po svoji pravno-organizacijski obliki družba z omejeno odgovornostjo in na organiziranem trgu vrednostnih papirjev kotirajo njene obveznice (ADM2).

Skladno z zgoraj navedenim družba v nadaljevanju tega poročila navaja, da pri svojem poslovanju spoštuje navedeni kodeks, pri čemer izpostavlja sledeča odstopanja od njega, in sicer:

- družbena pogodba družbe kot temeljni korporacijski pravni akt ne navaja ciljev družbe, kot to v poglavju z naslovom Okvir upravljanja v točki 1 določa Kodeks, jih pa družba letno razkriva v javnih objavah na borznem informacijskem sistemu SEO-net Ljubljanske borze, v kolikor je to potrebno;
- izjave o neodvisnosti članov Nadzornega sveta družbe niso objavljene na spletnih straneh družbe, kot to v 11. točki določa Kodeks, so pa člani Nadzornega sveta ob imenovanju podali izjave in soglasja, s katerimi so se opredelili do kriterijev neodvisnosti in do morebitnih nasprotij interesov, po katerih ne obstajajo razlogi, ki bi lahko vplivali na njihovo nepristransko in objektivno odločanje, revizijska komisija pa je skladno z določili ZGD-1 sestavljena iz treh članov, od katerih je en član zunanji in neodvisen;
- obseg uporabe informacijskih tehnologij (Kodeks: Nadzorni svet, točka 12.5) za sklicevanje sej Nadzornega sveta in razpošiljanje gradiv njegovim članom se zaradi zagotavljanja visoke stopnje varnosti uporablja v omejenih oblikah. Poslovnik o delu Nadzornega sveta družbe opredeljuje možnosti uporabe nekaterih informacijskih tehnologij pod določenimi pogoji;
- Nadzorni svet nima oblikovane kadrovske komisije, ker ocenjuje, da glede na potrebe te komisije ne potrebuje oziroma naloge te komisije opravlja sam Nadzorni svet (Kodeks: Komisije Nadzornega sveta, točka 18.1);

- skladno z Družbeno pogodbo ima družba direktorja in kolegij generalne direktorice, ki deluje kot podporno-svetovalno telo pri opravljanju funkcije upravljanja družbe. To posvetovalno telo sestavljajo izvršni direktorji in direktorji po posameznih področjih (Kodeks: Sestava in imenovanje uprave, točka 20);
- družba nima notranje revizije, ima pa v okviru sektorja Kontroling in informatika vzpostavljen primeren in učinkovit sistem notranjih kontrol, poleg tega pa družba Trigano izvaja interno revizijo Adrie Mobil, d. o. o., Adrie Dom, d. o. o., in Adrie Plus, d. o. o. (Kodeks: Sistem notranjih kontrol, točka 26.2);
- v povezavi s transparentnostjo poslovanja, ki jo v svoji točki 27.3 ureja Kodeks, družba, ki je organizirana kot družba z omejeno odgovornostjo, ni sprejela posebnega internega akta, ki predpisuje dopustnost trgovanja z vrednostnimi papirji oseb z dostopom do notranjih informacij, družba pa vodi seznam oseb, ki so jim notranje informacije dostopne, prav tako družba v skladu z zahtevami ATPV te osebe priglaja;
- družba ne objavlja finančnega koledarja, ki vsebuje predvidene datume pomembnejših objav družbe, saj družba po pravno-organizacijski obliki ni delniška družba in kot taka ni članica Prve kotacije na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev (Kodeks: Strategije komuniciranja družbe, točka 27.4);
- morebitne položaje članov Nadzornega sveta ali generalnega direktorja družbe v organih upravljanja ali nadzora nepovezanih družb (Kodeks: Javna objava pomembnih informacij, točka 29.5), ki bi jih ti lahko zasedali, letno poročilo družbe ne razkriva, so pa člani Nadzornega sveta ali generalni direktor družbe o morebitni kršitvi konkurenčne prepovedi dolžni obvestiti Nadzorni svet družbe;
- skladno z določilom 3. točke 69. člena ZGD-1 letno poročilo družbe razkriva zneske vseh prejemkov, ki so jih za opravljanje nalog v družbi v poslovnem letu prejeli člani posloводства, drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in člani Nadzornega sveta. Zneski so prikazani ločeno za vsako od teh skupin oseb (Kodeks: Javna objava pomembnih informacij, točka 29.7).
- Skladno s 3. točko 5. odstavka 70. člena ZGD-1 družba v nadaljevanju podaja opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja, in sicer:
- sistem notranjih kontrol in upravljanj s tveganji v povezavi z računovodskim poročanjem je vzpostavljen na način, da družbi s sistematičnim spremljanjem in analiziranjem omogoča pravočasno zaznavo pomembnih tveganj, proaktivno izvajanje korektivnih ukrepov ter poročanje o tveganjih;
- za ustrezno vodenje poslovnih knjig ter za vzpostavljanje in delovanje notranjih kontrol je odgovorno posloводство družbe. Pri tem je cilj delovanja notranjih kontrol zagotavljanje skladnosti delovanja z zakonodajo, predpisi in internimi akti družbe ter skladno z Mednarodnimi računovodskimi standardi (MRS) zagotavljanje zanesljivosti računovodskega poročanja;
- z izvajanjem notranjih kontrol na vseh področjih evidentiranja in nadziranja poslovnih dogodkov ter na podlagi jasno razmejenih dolžnosti in odgovornosti družba zagotavlja pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja;
- ob podpori zunanje revizije računovodskih izkazov ter revizijske komisije je nadzor nad delovanjem notranjih kontrol v domeni posloводства družbe.

Skupščina družbenikov

Družbeniki družbe svoje upravljalvske pravice uresničujejo na skupščini družbenikov, ki je najvišji organ družbe. Sklicevanje skupščine poteka v skladu z veljavno zakonodajo in veljavno družbeno pogodbo družbe. Skupščino družbe sklicuje direktor družbe oziroma družbeniki, ki imajo vsaj 10 % glasov. Sklic skupščine se izvede s priporočenim vabilom, ki ga morajo družbeniki družbe prejeti najkasneje 7 dni pred dnem zasedanja skupščine.

Nadzorni svet

Družba ima štiričlanski nadzorni svet. Tri člane nadzornega sveta je imenovala in izvolila skupščina družbenikov, enega pa svet delavcev. Nadzorni svet izmed svojih članov izvoli predsednika in namestnika predsednika nadzornega sveta. Delo nadzornega sveta poteka v skladu z veljavno zakonodajo, družbeno pogodbo in poslovnikom o delu nadzornega sveta.

Generalna direktorica

Družbo vodi generalna direktorica. Generalna direktorica je pristojna in odgovorna za vse upravljske odločitve, za sprejem in izvrševanje odločitev in zastopa družbo samostojno in v okviru omejitev, ki ji jih opredeli nadzorni svet. Generalno direktorico imenuje in razrešuje nadzorni svet.

Poslovodstvo in Nadzorni svet družbe v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavljata, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1 ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Izjava o upravljanju je sestavni del Letnega poročila za leto 2019.

Politika raznolikosti

V skladu s 3. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) družba Adria Mobil, d. o. o., podaja tudi sledečo izjavo o politiki raznolikosti.

V Adrii Mobil, d. o. o., formalno nimamo določene politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora glede vidikov, kot so na primer spol, starost ali izobrazba. Ne glede na navedeno pa sta organa vodenja in nadzora sestavljena na način, da zagotavljata komplementarnost znanja in izkušenj članov ter heterogenost sestave tako po spolu, starosti kot po izobrazbi.

Z zagotavljanem raznolikosti v organih vodenja in nadzora v družbi Adria Mobil, d. o. o., zasledujemo cilje zastopanja in možnosti izražanja interesov različnih skupin deležnikov podjetja. Poleg tega pa se raznolikost v obeh organih, nanašajoč se na spremembo lastništva Adrie Mobil, d. o. o., od oktobra 2017, vzpostavlja tudi z mednarodno sestavo članov v organih nadzora ter njihovo skupno ali individualno različnostjo kompetenc in pristojnosti, v komunikaciji pa se spoštuje dostojanstvo in medsebojno spoštovanje ter s tem korporativna kultura, ki zagotavlja sprejemanje dobrih poslovnih odločitev za domače in mednarodno poslovno okolje.

Etični kodeks

Družba Adria Mobil ima v svoje delovanje že vrsto let vpeljan Kodeks etike adriašev, ki vse zaposlene zavezuje, da bodo s svojimi odločitvami, vedenjem in delom pozitivno vplivali tako na uspešnost trajnega razvoja družbe kot tudi na oblikovanje sebe, svojega odnosa do sodelavcev, kupcev, lastnikov, dobaviteljev ter družbenega in naravnega okolja. Ker sta družba in skupina Adria Mobil del skupine Trigano, sta ravno tako zavezani k spoštovanju Etičnega kodeksa skupine Trigano. Posebno poglavje Kodeksa je boj proti korupciji. Kodeks so sprejeli vsi vodilni delavci v družbi Adria Mobil, d. o. o., in njenih odvisnih družbah, prav tako so bili z njim seznanjeni vsi zaposleni in poslovni partnerji.

V nadaljevanju so navedeni glavni poudarki iz Etičnega kodeksa skupine Trigano. Celotna vsebina kodeksa je vsem zaposlenim Adrie Mobil, d. o. o., na voljo preko intraneta, z dokumentom pa so ravno tako seznanjeni vsi zaposleni znotraj skupine Adria Mobil.

Pet načel Etičnega kodeksa skupine Trigano:

- **Spoštovanje sodelavcev**

Družba lahko deluje le na podlagi vzajemnega spoštovanja in sprejemanja razlik med ljudmi. To je eden od bistvenih pogojev za povezanost in uspešnost podjetja. Zato se Trigano zavezuje, da ne bo dopuščal nobene diskriminacije ne pri zaposlovanju ne v času trajanja pogodbe o delu iz naslova narodnosti, spola, rase, vere, invalidnosti ali političnih oziroma sindikalnih opredelitev. Prepovedano je zaposlovanje oseb, ki so v nelegalnem položaju.

- **Spoštovanje zakonov in predpisov**

Zakoni in predpisi, ki veljajo za Trigano in z njim povezane družbe, so zakoni in predpisi države, v kateri se nahaja sedež družbe, ali države, kjer se aktivnost izvaja, ali pa v nekaterih primerih celo tretje države (na primer francoski zakon o boju proti korupciji vsebuje ekstra-teritorialne določbe).

- **Spoštovanje partnerjev**

Splošno pravilo je, da je treba vse partnerje obravnavati na enakopraven način ter pri tem skrbeti za spoštovanje določil prej omenjenih praks in zakonov.

- Družba ne sme uporabljati nelojalnih sredstev za proizvodnjo in razvijanje svoje aktivnosti in mora imeti možnost preverjanja, ali njeni partnerji upoštevajo ista pravila.

- **Spoštovanje podjetja in njegovega premoženja**

Družba daje svojim sodelavcem na razpolago delovno orodje - vzdrževanje le-tega v dobrem stanju je bistveno za zaposlitev, aktivnost, trajnost in uspešnost družbe.

- **Spoštovanje okolja**

Povezanost z naravo je velika, celo bistvena motivacija za uporabnike proizvodov Trigano. Družba in njegovi zaposleni so dolžni spoštovati to motivacijo za trajnostni razvoj pri zasnovi in proizvodnji vozil in opreme za prosti čas.

Sonja Gole

Generalna direktorica Adrie Mobil, d. o. o.

1.7 Izjava o nefinančnem poslovanju

V skladu z določili dvanajstega odstavka 56. člena ZGD-1 in 70. c člena ZGD-1 v družbi Adria Mobil, d. o. o., Novo mesto, Straška cesta 50, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju besedila: družba) za leto od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019 podajamo sledečo **izjavo o nefinančnem poslovanju za družbo Adria Mobil, d. o. o. in skupino Adria Mobil**:

Blagovna znamka Adria je svoje temelje postavila že pred več kot 50 leti, ko je bila leta 1965 na Švedsko prodana prva prikolica pod to blagovno znamko. Danes je družba Adria Mobil, d. o. o., s celovito paleto produktov – prikolic, avtodomov in vanov – prepoznana kot eden najuspešnejših proizvajalcev vozil za prosti čas v Evropi in širše. Poslovni model družbe temelji na strategiji dolgoročne organske rasti osnovne dejavnosti z mednarodno prisotnostjo celotne palete produktov lastne blagovne znamke. Temelj uspeha zagotavljajo: lastno znanje in razvoj (know-how), inovativni pristopi k izdelavi produktov, s ciljem izdelati kakovosten, funkcionalen in dizajnersko dovršen produkt. Izdelke optimalno prilagajamo potrebam različnih trgov, s katerimi smo v nenehnem stiku preko razvejane prodajne mreže širom Evrope. Zaposleni, izbrani po načelu »pravi ljudje na pravem mestu«, predano in zavzeto opravljajo svoje delo in sodijo med ključne dejavnike uspeha družbe. Odvisne družbe sledijo temu konceptu, in sicer vsaka na svojem področju delovanja (proizvodnja, trženje, storitve, naložbenje). Družba in skupina Adria Mobil sta v novem lastniku, Triganoju, ob ohranitvi lastne avtonomije delovanja in poslovnega modela, našli pomembnega strateškega partnerja, s katerim uspešno iščeta sinergije na različnih področjih delovanja za nadaljnjo rast in razvoj tako družbe Adria Mobil, d. o. o., kakor tudi skupine Adria Mobil.

V družbi in skupini Adria Mobil se daje velik pomen trajnostnemu razvoju in njegovim trem ključnim stebrom delovanja – okoljskemu, socialnemu in ekonomskemu. Z vidika varovanja okolja je bil v družbi Adria Mobil, d. o. o., že v letu 2003 vzpostavljen sistem ravnanja z okoljem po ISO 14001, ki je predmet rednih posodabljanj. Zaposleni so preko različnih komunikacijskih kanalov sproti obveščani o pomenu varovanja okolja pri vsakdanjih aktivnostih; na ta način se zvišuje tudi njihova lastna ozaveščenost o tej tematiki. V družbi se nenehno spremlja okoljske kazalnike učinkovitosti (pri porabi električne energije, plina, vode, količine odpadkov in deležu recikliranih odpadkov, količini hlapnih organskih snovi), pri čemer se stremi k neprestanemu izboljšanju učinkovitosti rabe le-teh. V septembru in oktobru 2018 je bila izvedena presoja okoljskih vplivov s pomočjo strokovnjakov iz skupine Trigano, ki je potrdila, da je sistem ravnanja z okoljem v Adrii Mobil na zelo visoki ravni. Več o okoljski vsebini je zapisano v razdelku 3. 5 Sistem varovanja okolja.

Eden izmed ključnih dejavnikov uspeha v družbi Adria Mobil so zadovoljni in zavzeti zaposleni, kar se dosega z učinkovitimi strategijami upravljanja s človeškimi viri. Dne 31. 8. 2019 je bilo glede na isti datum lanskega leta v družbi Adria Mobil, d. o. o., zaposlenih 46 novih sodelavcev, v Adrii Dom, d. o. o., 26 novih sodelavcev, v Podgorju, d. o. o., pa se je število zaposlenih zmanjšalo za 43 oseb. Med pomembnejše vidike upravljanja s človeškimi viri sodijo jasno definirana politika zaposlovanja, nenehna skrb za razvoj in izobraževanje zaposlenih, vzpostavljen sistem nagrajevanja in napredovanja ter medgeneracijskega sodelovanja. Sem sodi tudi spremljanje zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih ter skrb za varnost in zdravje pri delu. Cilj v družbi in skupini Adria Mobil je ustvariti konstruktivno delovno okolje ob upoštevanju usmeritev tako Kodeksa etike adriašev kot Kodeksa etike Triganoja. Oba kodeksa spodbujata zakonito, transparentno in etično delovanje posameznika, ki temelji na spoštovanju človekovih pravic, hkrati pa uveljavljata načelo ničelne tolerance do nezakonitega in neetičnega ravnanja vseh vpletenih deležnikov, s posebnim poudarkom na boju proti korupciji in podkupovanju.

Družbe v skupini Adria Mobil sledijo usmeritvi učinkovitega upravljanja s človeškimi viri in z družbo Adria Mobil, d. o. o., iščejo učinkovite sinergije na tem področju, vse s ciljem doseganja visoke ravni

zadovoljnih in zavzetih zaposlenih. Več o upravljanju s človeškimi viri je zapisano v poglavjih 3.2, 3.3 in 3.4.

Učinkovito in uspešno upravljanje s tveganji je še eno izmed področij, ki se v skupini Adria Mobil in v družbi Adria Mobil, d. o. o., obvladuje sistematično in odgovorno. V družbi Adria Mobil, d. o. o., so vsa tveganja zapisana v registru tveganj. Razdeljena so na strateška tveganja in tveganja delovanja. Tveganja z najvišjo oceno se obravnavajo v sklopu delovanja Odbora za obvladovanje tveganj, ki izvaja naloge v povezavi s politiko in strategijo upravljanja s tveganji, prepoznavanjem in obvladovanjem ključnih tveganj ter vrši nadzor nad izvajanjem in delovanjem notranjih kontrol. Tveganja z nižjo oceno so ravno tako predmet obravnave, vendar so za njihova obvladovanja odgovorni lastniki procesov na ravni posameznih delovnih področij znotraj družbe. Obvladovanje tveganj se vrši po sistemu ERM (enterprise risk management) z metodologijo COSO (committee of sponsoring organizations), ki omogoča pravočasno zaznavo in obvladovanje kritičnih dejavnikov.

Nenazadnje velja izpostaviti, da bo Adria Mobil, d. o. o., še naprej zasledovala dolgoročne strateške usmeritve poslanstva, vizije in vrednot. Vizija »Dolgoročna rast in razvoj podjetja, s ciljem biti eden vodilnih proizvajalcev izdelkov in ponudnik storitev za prosti čas« vse zaposlene ves čas spodbuja k proaktivnemu delovanju in iskanju novih, inovativnih in trajnostno naravnanih rešitev na vseh poslovnih področjih. Družbe v skupini Adria Mobil bodo ravno tako sledile dolgoročnim strateškim usmeritvam poslanstva, vizije in vrednot – vsaka na svojem področju delovanja. S takšnim pristopom sta družba in skupina Adria Mobil zgled vsem deležnikom, ki vstopajo v proces delovanja ter vsem ostalim, ki so kakor koli povezani z družbami v skupini Adria Mobil.

Sonja Gole

Generalna direktorica Adrie Mobil, d. o. o.

1.8 Vodenje in upravljanje družb skupine Adria Mobil

Vodenje in upravljanje družb skupine Adria Mobil (v nadaljevanju besedila: skupina) poteka po dvotirnem sistemu, v nekaterih družbah v tujini pa tudi po enotirnem sistemu. Skupina deluje v skladu s Poslovnikom o vodenju, upravljanju in zastopanju družb.

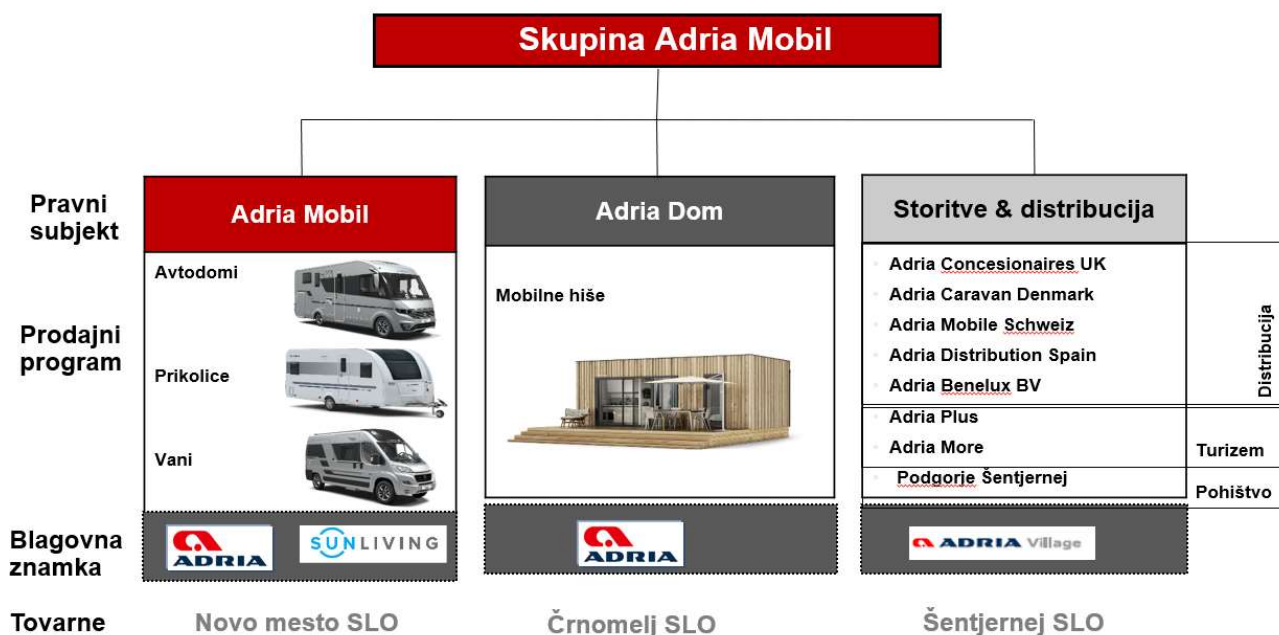
Korporativno upravljanje razumemo kot sklop pravil, orodij, razmerij, procesov in sistemov podjetja, ki vplivajo na način upravljanja podjetja. Skupina kot koncern družb zahteva celovit sistem upravljanja.

Odvisne družbe v večini podpirajo osnovno dejavnost matične družbe in so tako aktivno vključene kot del poslovnega procesa, za katerega je vzpostavljena infrastruktura, ki omogoča delovanje sistema kot celoto za upravljanje in odločanje ter prilagojeno organizacijo skupine za izvajanje potrebnih aktivnosti. Transakcije v okviru skupine potekajo po neodvisnem tržnem načelu (angl: »arm's lenght principle«).

Vodenje in upravljanje skupine je eno izmed ključnih aktivnosti za doseganje letnih in strateških načrtov. Zagotavlja povezovanje vseh virov, deležnikov in subjektov, potrebnih za udejanjanje aktivnosti in nalog, pomeni razreševanje problemov in prilagajanje razmeram in situacijam, vse z visokimi profesionalnimi, moralnimi in etičnimi standardi. Vse aktivnosti spremljajo organi nadzora in potekajo skladno s Pravilnikom o vodenju, strateškim in letnimi plani.

Cilj upravljanja je izkoriščanje sinergijskih učinkov ter stroškovne optimizacije in s tem povečevanja dodane vrednosti skupine.

Po družbah delujejo nadzorni sveti oziroma upravni odbori, ki imajo po tri člane. Skupščine sestavljajo vsi delničarji oz. družbeniki. Sklicuje jih uprava, in sicer najmanj enkrat letno. Odvisne družbe so v letu 2019 imele vsaj po eno sejo skupščine.

1.9 Predstavitev dejavnosti

Družbe v skupini Adria Mobil so vertikalno integrirane in opravljajo dejavnosti, ki se med seboj dopolnjujejo z namenom izkoriščanja sinergijskih učinkov.

Dejavnost proizvodnje

Dejavnost proizvodnje predstavlja razvoj in proizvodnja avtodomov, prikolic, vanov, mobilnih hišic, luksuznih šotorov ter pohištvenih elementov. V to skupino sta poleg matične družbe Adria Mobil, d. o. o., vključeni še odvisni družbi Podgorje, d. o. o., in Adria Dom, d. o. o. Vse družbe imajo sedež v Sloveniji.

- **Adria Mobil, d. o. o.**
Osnovna dejavnost Adria Mobil je razvoj in proizvodnja počitniških prikolic, avtodomov in vanov, ponudba blagovne znamke Adria pa obsega celovit portfelj počitniških vozil v vseh cenovnih razredih. Poleg blagovne znamke Adria kupcem ponujamo tudi avtodome in vane vstopnega cenovnega razreda pod blagovno znamko Sun Living.
- **Podgorje, d. o. o.**
Družba Podgorje, d. o. o., iz Šentjerneja je sodobno podjetje s 60-letno tradicijo na področju razvoja, proizvodnje in trženja pohištva za karavaning in navtično industrijo, poleg tega izdelujejo tudi pohištvo specialnih izvedb.
- **Adria Dom, d. o. o.**
Družba Adria Dom, d. o. o., deluje v Kanižarici pri Črnomlju. Osnovna dejavnost družbe je razvoj, proizvodnja in trženje mobilnih hiš ter t. i. luksuznih šotorov. Družba Adria Dom, d. o. o., je izjemno aktivna tudi na področju širitve dejavnosti turizma, in sicer s ciljem zagotavljanja celovite storitve za kupca.

Dejavnost trženja in prodaje

Dejavnost trženja izvaja pet podjetij v skupini Adria Mobil, ki skrbijo za distribucijo in prodajo izdelkov blagovne znamke Adria: Adria Caravan ApS Danska, Adria Mobil Schweiz, Adria Concessionaires UK, Adria Distribution Spain, Adria Benelux. Vse navedene družbe predstavljajo podaljšano roko dejavnosti trženja v Adria Mobil z močno distribucijsko mrežo na lokalnih trgih.

Dejavnost storitev

Storitveno dejavnost izvajata družbi Adria Plus, d. o. o., in Adria More, d. o. o.

- **Adria Plus, d. o. o.**
Adria Plus, d. o. o., je izvajalec storitev prvega servisa baznih vozil za program avtodomov, izvaja storitve prodaje novih in rabljenih osebnih vozil ter dejavnost servisiranja. Družba Adria Plus, d. o. o., je tudi pooblaščen zastopnik za prodajo Adriinih produktov v Sloveniji, pri čemer je ena izmed dejavnosti družbe tudi izposoja vozil za prosti čas.
- **Adria More, d. o. o.**
Primarna dejavnost družbe Adria More, d. o. o., je trženje in upravljanje počitniških kapacitet v kampu Kozarica na Hrvaškem, kakor tudi na ostalih destinacijah v hrvaških kampih. Zaradi pozitivnih trendov na področju turizma v prihodnosti načrtujemo krepitev te dejavnosti. Delovanje tega področja bo temeljilo na sodelovanju vseh družb v skupini Adria Mobil, in sicer s ciljem izkoriščanja medsebojnih sinergij v povezavi z razvojem in proizvodnjo počitniških vozil.

Dejavnost naložbenja

Družbi Adria Star (HR) in Domerium (ES) imata v lasti nepremičnine, ki so namenjene dezinvestiranju.

1.10 Pregled pomembnih dogodkov v družbi in skupini Adria Mobil

1.10.1 Dogodki obračunskega obdobja 1.9.2018 - 31.8.2019

September 2018

- Generalna direktorica Sonja Gole je s 1.9.2018 nastopila novo mandatno obdobje štirih let in sicer do 31.8.2022.
- Dne 30.9.2018 je družba Adria Mobil, d. o. o., na spletni strani Ljubljanske borze (SEOnet) objavila nerevidirano polletno poročilo (za obdobje 1.1.2018 – 30.6.2018).

Oktober 2018

- V začetku oktobra 2018 je družba Adria Mobil, d. o. o., organizirala dneva odprtih vrat, katerih se je udeležilo preko 2000 obiskovalcev. Delno so bili med obiskovalci predstavniki strokovne javnosti, šol in fakultet, večji del pa je predstavljala splošna javnost, prijatelji, sorodniki in znanci zaposlenih v Adrii Mobil, d. o. o. Sicer Adriino proizvodnjo na letni ravni obišče med 1.100 in 1.400 ljudi, od različnih strokovnih in interesnih združenj, dijakov in študentov do članov različnih karavaning klubov iz vse Evrope.

- Na redni oktobrski distribucijski konferenci so se znova zbrali Adriini distributerji z vseh evropskih trgov. Na konferenci so ocenili sejemske predstavitve sezone 2019, kar je tudi bila osnova, s katero je družba Adria Mobil, d. o. o., intenzivno že vstopila v nov razvojni cikel.
- Območno združenje RK Novo mesto je oktobra 2018 praznovalo 130. obletnico Rdečega križa na Dolenjskem. Adria Dom, d. o. o., je sodelovala v humanitarni akciji in je v dobrodelne namene podarila mobilno hišo, ki je namenjena letovanju socialno šibkih posameznikov in družin pri Območnem združenju RK Novo mesto.
- V družbi Podgorje, d. o. o., je bil odprt Projekt linijske proizvodnje Podgorja 2019-2023.

November 2018

- Nadzorni svet družbe Adria Mobil, d. o. o., je na svoji novembrski redni seji sprejel revidirano letno poročilo družbe za leto 2018, ki je zaradi poenotenega poslovnega leta s skupino Trigano zaobjemalo skrajšano obdobje od 01.01.2018 do 31.08.2018. Nadzorni svet je pri tem predlagal skupščini družbe, da celotni dobiček kot nerazporejen prenese v poslovno leto 2019 ter da poslovodstvu in nadzornemu svetu podeli razrešnice za poslovno leto 2018. Skupščina je predlagane sklepe nadzornega sveta potrdila.

- Adria Dom, d. o. o., se je predstavila na hrvaškem trgu in sicer na kongresu KUH, najpomembnejšem dogodku kampinga ter povezanih turističnih dejavnosti. Predstavljene so bile vse glavne novosti med mobilnimi hišami ter glamping šotori ter premierno tudi modularna hiša Alpline.

December 2018

- Decembrska distribucijska konferenca je bila posvečena pregledu aktivnosti, vezanih na produktno sezono 2020 in definiranju ključnih ciljev Adrie Mobil, d. o. o.: utrjevanje in še povečanje tržnih deležev na različnih trgih, povečanje Adriinih proizvodnih zmogljivosti, izboljšanje konkurenčnosti na nabavnem področju, dodatno izboljšanje produktivnosti in stroškovne učinkovitosti ter nenehno zagotavljanje visoke kakovosti Adriinih produktov ob zavedanju, da se okolje ves čas spreminja in da se mu moramo nenehno prilagajati.
- Decembra je v Adrii Mobil, d. o. o., potekala otvoritev posebne fotografske razstave z naslovom Adria smo ljudje treh izjemnih fotografov - Branka Čeaka, Jožeta Mačka in Domna Pala, s posebnim poudarkom na zaposlenih v Adriini proizvodnji. Šlo je predvsem za svojevrsten poklon ljudem, adriašem, ki ustvarjajo te produkte – danes in tukaj. Skupaj je na razstavi predstavljenih več kot 200 fotografij, predvsem z močnim emocionalnim nabojem.
- V družbi Podgorje, d. o. o., je začela delovati Linija za izdelavo nizkih serij, rezervnih delov in dodatnih naročil. Obenem so pričeli temeljito prenovo procesov in tehnologije v proizvodnji z namenom izboljšanja produktivnosti in odzivnosti. Končni cilj je vzpostavitev treh glavnih linij proizvodnje in reorganizacija logistike, ki bo v največji možni meri povezala proizvodno-logistične poti Podgorja, d. o. o., in Adrie Mobil, d. o. o.

Januar 2019

- Na sipinah in pesku vročega Peruja je znova potekala najbolj vzdržnostna dirka na svetu, že 41. izvedba znamenitega relija Dakar. Najhitrejši izmed motociklistov je bil znova Avstralec Toby Price, ki je tako osvojil že svoj drugi Dakar, hkrati pa je svoji tovarniški ekipi Red Bull KTM privozil že 18. zmago zapored, ki je bila hkrati tudi sedma zaporedna zmaga za blagovno znamko Adria, ki aktivno sodeluje s tovarniško ekipo Red Bull KTM. Adriini avtodomi serije Matrix in Sonic so vsebovali povsem standardno opremo, bili pa so ključni za vzpostavljane baznih taborov na vseh etapah. Ekipa je z njimi tako prevozila na tisoče kilometrov, avtodomi pa so svojo pomembno nalogo opravili stotodstno zanesljivo.
- Adria Plus, d. o. o., je predstavila produkte blagovne znamke Adria na sejmu Alpe Adria.

Februar 2019

- V Dolenjskih Toplicah je potekala redna februarska dvodnevna marketinška konferenca družbe Adria Mobil, d. o. o., katere so se udeležili distributerji z vseh evropskih trgov. Ključna tema konference je bila marketinška strategija produktne sezone 2020, s poudarkom na nenehni konsistentnosti in disciplinirani implementaciji kompleksnega marketinškega spleta. V okviru konference so bili predstavljeni tudi primeri najboljših praks na posameznih trgih ter celovita zasnova kampanje za sezono 2020 za obe blagovni znamki – Adria in Sun Living. Ob tem je bila predstavljena tudi nova podoba razstavnih prostorov za vse sejme, ki je bila nato prvič implementirana v Düsseldorfu konec letošnjega avgusta na salonu karavaninga.

- Olimpijski vadbeni center Češča vas pri Novem mestu, ki je delno v funkciji že od jeseni 2018, je tokrat odprl vrata tudi udeležencem redne letne javne predstavitve Kolesarskega kluba Adria Mobil, ki ima znotraj centra tudi sedež. Center je zgrajen okoli prenovljene velodromske kolesarske steze, dolžine 250 metrov in širine 7 metrov z naklonom v krivinah 44 stopinj, kar ponuja nove priložnosti za razvoj vseh generacij kolesarjev. Ob tej priliki so se javnosti prvič predstavile vse selekcije kluba, s posebnim poudarkom na profesionalni članski ekipi, čigar generalni sponzor je družba Adria Mobil, d. o. o., že od leta 2006.
- V hrvaškem kampu Kozarica, ki ga upravlja družba Adria More, d. o. o., se je do konca februarja število rezervacij za sezono 2019 povečalo za 20 %.

Marec 2019

- Na strateški konferenci skupine Adria Mobil so bili v ospredju strateški cilji do leta 2023 s poudarkom na zaključevanju obsežnejšega investicijskega cikla vezanega na širitev proizvodnje Adrie Mobil, d. o. o., in Podgorja, d. o. o., zaključevanje dveh ključnih projektov - Scope v povezavi z izboljševanjem nabavnih procesov, doseganjem večje pretočnosti in posledično doseganje večje produktivnosti ter End to End projekt, znotraj katerega se sicer sočasno dela na 20 različnih projektih, ki zajemajo vse od ustvarjanja potrošniške izkušnje, prek designa, razvoja produktov, tehnologije do prodaje. Med strateškimi cilji skupine do leta 2023 je tudi reorganizacija področja logistike ter spremembe na področju organizacijske kulture.
- Marec je postregel z rekordno mesečno montažo in predajo Adriinih produktov, saj smo izdelali 1805 in predali skupno 1810 Adriinih produktov. Mesečni rekord je bil dosežen tudi s skupno 1740 prodanimi produkti, s katerimi smo presegli celo rekordno mesečno prodajo iz leta 2007. S tem je bil močno presežen tudi mesečni plan prodaje, v katerem je bil zastavljen cilj prodati skupno 1601 produkt.
- Prodajni svetovalec za vozila Hyundai, Miralem Burkić, zaposlen v Adrii Plus, d. o. o., je bil kot najboljši prodajalec v mreži izbran za udeležbo na mednarodni konferenci na sedežu Hyundai v Južni Koreji.

April 2019

- Ključne vsebinske točke redne letne spomladanske distribucijske konference, namenjene zaključni definiciji nove produktne sezone, so bile predstavljene tudi vsem zainteresiranim v družbi in skupini Adria Mobil. Dvodnevni dogodek poimenovan »Portorož po Portorožu« je privabil preko 150 zaposlenih iz vseh sektorjev družbe Adria Mobil, d. o. o., ter sodelavke in sodelavce družbe Podgorje, d. o. o.
- Družbo Adria Mobil, d. o. o., je obiskala zelo močna gospodarska delegacija ene najbogatejših in avtomobilsko ter znanstveno najbolj razvitih pokrajin Ruske federacije, ki je sicer razdeljena na 70 gubernij. Adria Mobil je obiskala delegacija Samarske gubernije, ki jo je vodil Ivan Aleksandrovitch Kudrjashov, prvi namestnik predsednika samarske regionalne vlade.
- V Adrii Plus, d. o. o., so izvedli Adria Center hišni sejem, na katerem je bilo predstavljenih 27 produktov blagovne znamke Adria.

Junij 2019

- Družba Adria Mobil, d. o. o., je znova uspešno opravila zunanjo certifikacijsko presoj. Presojevalci certifikacijske hiše TÜV SÜD Sava so znova ocenili in potrdili, da vse standarde sistema kakovosti (ISO9001) in sistema ravnanja z okoljem (ISO14001) v celoti spoštujemo in izvajamo.
- Podgorje, d. o. o., je prejelo certifikat Zlate bonitetne odličnosti in se s tem uvrstilo med 1,6 % najboljših gospodarskih družb v državi ter hkrati potrdilo svojo zanesljivost v odnosu do poslovnih partnerjev.

- Med najbolj pomembne dogodke poslovnega leta 2019 v Adrii Dom, d. o. o., je bila uvrščena uspešno izpeljana junijska 2. Marketinška konferenca. Konferenca je potekala s predstavitvijo vseh novosti za sezono 2020 v Dolenjskih Toplicah ter s praktičnim delom in ogledom novih produktov na sedežu družbe v Kanižarici. Udeleženci so prišli iz desetih različnih držav, tudi iz oddaljene Južne Koreje ter Japonske.

- Od srede, 19., do vključno nedelje, 23. junija 2019, je potekala 26. mednarodna kolesarska dirka Po Sloveniji, ki jo že od samega začetka organizira novomeški kolesarski klub, od leta 2006 imenovan Kolesarski klub Adria Mobil. Gre za enega največjih športnih dogodkov v Sloveniji, ki je letos privabil 133 kolesarjev iz 19 ekip, od tega iz petih ekip svetovne serije UCI WT. Dirka, ki je zaradi odlične organizacije v lanskem letu dobila tudi višji status in na kateri je na koncu slavil Italijan Diego Ulissi v dresu ekipe UAE Team Emirates, je znova postregla z rekordno gledanostjo, saj je dirko prenašal tudi Eurosport, najbolj gledani športni kanal v svetu. ES in RTV SLO sta skupaj realizirala skoraj 58 ur prenosov. Hkrati smo zabeležili 2.413 medijskih objav, kar je 28,7 % več kot v 2018. Njihova bruto vrednost je znašala 34.792.516 € (v 2018 pa 20.506.068 €). Dirko si je na ES letos ogledalo 10, 7 milijona ljudi (v 2018: 9,34 milijona ljudi, v 2017: 4,8 milijona ljudi); bistveno večji doseg smo zabeležili pri gledanosti prenosa v živo, saj si je direkten prenos letos ogledalo več kot 6 milijonov ljudi, v letu 2018 pa nekaj več kot 3 milijone gledalcev. Letos so se izredno povečale tudi številke vezane na spremljanje dirke preko družbenih medijev.

Julij 2019

- Na prvi konstitutivni seji novoizvoljenega Sveta delavcev družbe Adria Mobil, d. o. o., so člani soglasno ponovno izvolili Simona Zarabca za predsednika Sveta za naslednje štiriletno mandatno obdobje. Namestnica predsednika Sveta delavcev družbe Adria Mobil, d. o. o., je postala Branka Dajčman. Svet delavcev ima sicer svojega predstavnika tudi v nadzornem svetu družbe. To je Janez Kastelec, ki je hkrati tudi podpredsednik nadzornega sveta, ki ga vodi Francois Feuillet.

- Eden najboljših kolesarjev sveta, Primož Roglič, in hkrati prvi kolesar sveta po oceni mednarodne kolesarske zveze (UCI), ki je svoje prve profesionalne kolesarske kilometre opravil v Kolesarskem klubu Adria Mobil, v nadaljevanju sezone 2019 pa v barvah nizozemske ekipe Jumbo Visma osvojil 3. mesto na slovitim italijanskem Giru in prvo mesto na znameniti španski Vuelti, je postal ambasador blagovne znamke Adria, ko je prevzel v uporabo najprestižnejšega izmed Adriinih avtomobov serije Sonic. Pred Rogličem sta postala ponosna ambasadorja blagovne znamke Adria slovita slovenska smučarja, nosilca olimpijskih medalj in naslovov svetovnih prvakov, alpska smučarka Tina Maze in biatlonec Jakov Fak.

Avgust 2019

- Po uspešno opravljeni recertifikacijski presoji, ki je potekala maja letos, je družba Adria Mobil, d. o. o., s strani nosilca certifikata, revizorskega sveta Ekvilib inštituta, informacijsko dokumentacijskega centra za človekove pravice in razvojno sodelovanje s sedežem v Ljubljani, prejela potrdilo o podaljšanju polnega certifikata Družini prijazno podjetje (DPP) z veljavnostjo do avgusta 2022. Družba Adria Mobil, d. o. o., je sicer osnovni certifikat DPP pridobila decembra 2012, polni certifikat pa leta 2016.
- Zadnji dan letošnjega avgusta je odprl svoja vrata 58. salon karavaninga v Düsseldorfu, ki je hkrati najbolj pomemben branžni poslovni dogodek v letu, na katerem tradicionalno nastopa tudi družba Adria Mobil, d. o. o., Na skupno 2600 m² razstavne površine je družba letos predstavila 41 različnih produktov blagovne znamke Adria in Sun Living, na odprtem delu razstavišča pa se je že drugo leto zapored predstavila tudi Adriina družba Adria Dom, d. o. o., z najprestižnejšo mobilno hiško XLine Aurora ter glamping šotorom Boutique. Osrednja novost Adriine produktne sezone 2020 je nova počitniška prikolica Astella, luksuzna počitniška rezidenca na kolesih, v kateri so na unikatni in svojstveni način združeni najboljši elementi prikolic in mobilnih hišic. Astella je hkrati postala najsijajnejša zvezda letošnjega Düsseldorfa v konkurenci preko 130 različnih blagovnih znamk in preko 2100 različnih razstavljenih vozil za prosti čas na salonu karavaninga.

1.10.2 Nagrade

September 2018

- Že drugo leto zapored so italijanski uporabniki vozil za prosti čas preko spletnega portala www.camperonline.it izbrali in podelili nagrado Adriinemu avtodomu serije Coral XL Axess 670 SL. Izbrani avtodom je tako prejemnik naziva Avtodom leta 2018 v kategoriji mansardnih avtodomov ter v cenovnem razponu med 50.000 in 58.000 evrov.

November 2018

- V okviru tradicionalne mednarodne 15. Sporto konference, ki vsako leto poteka v Portorožu in je posvečena predvsem športnemu sponzorstvu, je v letu 2018 slavil tudi novomeški Kolesarski klub Adria Mobil. Klub je namreč prejel prestižno Sporto nagrado 2018 za organizacijo mednarodno odmevnega športnega dogodka – jubilejne, 25. kolesarske dirke Po Sloveniji, katero si je v njeni drugi sezoni prenosov preko najbolj gledanega športnega televizijskega kanala Eurosporta ogledalo preko 10 milijonov gledalcev po vsem svetu, njen častni pokrovitelj pa je bil predsednik Republike Slovenije, Borut Pahor. Ta nagrada je hkrati tudi priznanje družbi Adria Mobil, d. o. o., ki je generalni sponzor kluba že od leta 2006, da prepoznava sponzorstvo kot pomembno poslovno odločitev ter na njegovi aktivaciji tudi tvorno deluje.

- Na kongresu KUH v Termah Tuhelj, ki je potekal od 12.11.do 14.11.2018, je družba Adria Dom, d. o. o., kot glavni sponzor in v organizaciji Avtokampi.si sodelovala pri izboru najboljših kampov v Sloveniji in na Hrvaškem. V kategoriji Glamping v Sloveniji je prvo nagrado znova prejel Glamping Olimia Adria Village.

December 2018

- V novo leto 2019 je vstopila družba Adria Mobil, d.o.o., s še enim zelo pomembnim produktnim priznanjem: na jesenskem sejmu karavaninga v britanskem Birminghamu (Motorhome & Caravan Show) je Adriina prikolica Adora Sava, izdelana posebej za britansko tržišče, prejela laskavo priznanje Počitniška prikolica leta 2019. Gre za petposteljno družinsko različico prikolice, ki ima tudi sicer veliko privrženecv na britanskem otoku, saj je stabilna pri vožnji, dvojna os pa pomaga, kot so zapisali tudi v angleški specializirani reviji Caravan Magazin, tudi pri kampiranju na mehkejših podlagah. Vsekakor britanske kupce in poznavalce vozil za prosti čas navdušuje tudi notranja razporeditev te Adriine prikolice, ki omogoča dovolj bivalne in zelo ergonomsko urejene spalne površine.

Januar 2019

- Ena osrednjih Adriinih novosti sezone 2019, ki je navdušila tudi številne poznavalce karavaninga na največjem sejmu v nemškem Düsseldorfu avgusta 2018, Adriin Twin Supreme, je svojo konkurenčnost potrdila tudi z laskavim priznanjem EIA – European Innovation Award. Ta prestižna nagrada je bila podeljena januarja na sejmu CMT v nemškem Stuttgartu za celovit koncept razvoja tega počitniškega bivalnika. Adriin Twin Supreme je nagrado prejel v močni konkurenci panožnih blagovnih znamk kot so Knaus, Weinsberg in Hobby. Nagrado sicer podeljujejo uredniki panožnih medijev iz 16 evropskih držav, kar tovrstnim priznanjem daje še posebno težo.

- Bralci angleške branžne revije Practical Motorhome so na podlagi ankete, ki so jo izpolnjevali kot lastniki novih ali rabljenih avtodomov, kupljenih v zadnjih treh letih, ponovno nagradili blagovno znamko Adria in sicer z nagrado tako za najboljše avtodome kot tudi z nagrado za najboljše rabljene avtodome. Gre za izjemno pomembni nagradi, ki jih Adriini produkti prejemajo na sicer zelo zahtevnem angleškem trgu že peto leto zapored.

- Po poročanju poslovnega slovenskega dnevnika Finance in poslovnega tednika Manager je skupina Adria Mobil prepričljivo zmagala na jesenski lestvici najuspešnejših slovenskih skupin in podjetij, ki jo že vrsto let pripravlja revija Manager. Lestvica je bila sicer oblikovana že junija lani na osnovi podatkov za leto 2017, toda ocenjevalci so upoštevali tudi že objavljene konsolidirane podatke skupin za osem mesečno obdobje leta 2018. Skupino Adria Mobil (v Sloveniji so to družbe: Adria Mobil, d. o. o., Adria Dom, d. o. o., Podgorje, d. o. o., in Adria Plus, d. o. o.) je na vrh Managerjeve lestvice slovenskih podjetij postavila predvsem rast prihodkov od prodaje in dobička, kar je rezultat odlične prodaje Adriinih produktov na evropskih in svetovnih trgih. Ob tem kaže poudariti, da je po oceni revije Manager tudi generalna direktorica družbe Sonja Gole uvrščena v sam vrh najvplivnejših managerk v slovenskem gospodarstvu.

Februar 2019

- Dansko karavaninško združenje je v okviru vsakoletnega sejma v Herningu podelilo laskavi naziv »Počitniška prikolica leta 2019« Adriini prikolici serije Adora 673 PK. Ta prikolica je še posebej prepoznavna po posebnem tlorisu, ki je zasnovan predvsem za družine z otroci. Ta prikolica ima namreč dvoje vhodnih vrat, kar sicer ni novost v tem proizvodnem segmentu, toda žirijo je prepričalo dejstvo, da gre za neke vrste revitalizacijo tlorisne postavitve na način, da imajo najstniki svojo »bazo« v zadnjem delu prikolice z lastnim vhodom, pohištvo in posteljami. To je zagotovo posebnost, in hkrati dobrodošla novost tako za starše kot za otroke, ki želijo čim dlje skupaj preživljati počitniški čas.

- Po prejetju pomembnega evropskega priznanja za inovativnost EIA (European Innovation Award) je Adriin najmanjši bivalnik, serije Twin Supreme 600 SPB prejel tudi prestižno nagrado za Najboljši van v razredu nad 55 tisoč funtov, ki jo je podelila strokovna žirija enega najstarejših angleških karavaning klubov (Caravan and Motorhome Club), ki deluje že od leta 1907. V izbor najboljših izdelkov na angleškem trgu vozil za prosti čas je bilo sicer letos vključenih skoraj 100 produktov, strokovna žirija pa je ocenjevala na podlagi kriterijev kot so: udobje, varnost, izvedba inštalacij, sistem zračenja, hlajenja in ogrevanja, funkcionalnosti tlorisa ter ostalih tehničnih izdelkov.

Junij 2019

- Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine je v okviru Dneva inovativnosti na Otočcu podelila letošnje nagrade najboljšim dolenjskim in belokranjskim inovatorjem. Zlati nagradi za inovacije sta prejeli družbi Adria Mobil, d. o. o., za novo generacijo vanov – Twin 19 in Adria Dom, d. o. o., za plavajoče hiše s strešno teraso (Floatingboat 2020). Družba Adria Dom, d. o. o., je hkrati prejela tudi srebrno priznanje za modularne hiše za celoletno bivanje (Alpline 2020).

1.10.3 Dogodki po zaključku obračunskega obdobja (po 31.8.2018)

September 2019

- Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) je v okviru Dneva inovativnosti podelila nacionalna priznanja najbolj inovativnim podjetjem in inovatorjem v podjetjih in javno raziskovalnih zavodih. Med prejemniki zlatih priznanj je bila tudi družba Adria Mobil, d. o. o., in sicer za razvoj nove generacije vanov – Adria Twin 2019. Družba Adria Dom, d. o. o., pa je bila prejemnik srebrnega priznanja in sicer za inovacijo plavajoče hiše na vodi s strešno teraso.

Oktober 2019

- Revija Manager je generalno direktorico družbe Adrie Mobil, d. o. o., Sonjo Gole, uvrstila na tretje mesto najvplivnejših slovenskih menedžerk.

POSLOVNO POROČILO

Adria Twin – nova generacija, novo doživetje.

Novost v sezoni 2019.

Niso vsi vani enaki. Blagovna znamka Adria je bila na programu vanov vedno v prednosti pred konkurenco; ne le kar se tiče legendarne kakovosti izdelave in vsestranske robustnosti serije Twin, temveč tudi glede pametne uporabe prostora, fleksibilnosti in mobilnosti. Za sezono 2019 je Adria Mobil, d. o. o., predstavila novo generacijo Twinov z mnogoterimi inovacijami na živahnem trgu vanov. Izstopajoča značilnost je bila nova patentirana in ekskluzivna streha s pogledom v nebo "sky-roof" v novem Twin Supremu, kjer dvojno panoramsko okno prinaša ne le svetlobe, ampak povsem nov občutek prostornosti in bližine naravi.

2.1 Strateške usmeritve družbe in skupine Adria Mobil

Rezultati poslovanja so bili v preteklem poslovnem letu tako v družbi Adria Mobil, d. o. o., kot tudi v skupini Adria Mobil izjemni, saj so prav vse družbe v skupini v omenjenem obdobju poslovale odlično in s trendom rasti.

Kljub temu, da evropski trg počitniških vozil še naprej beleži pozitiven trend, obstajajo številna tveganja tako v panogi kot v svetovnem političnem in gospodarskem okolju. Nedvomno kampiranje med kupci ostaja ena priljubljenejših oblik preživljanja prostega časa. A rast povpraševanja po proizvodih za prosti čas se ohlaja, hkrati pa je konkurenca neizprosna. Zato je v Adrii Mobil, d. o. o., bistvena osredotočenost na uspešno pripravo novega portfelja izdelkov za sezono 2020 in realizacijo naložbe v širitev proizvodnih zmogljivosti. S povečanjem le-teh bo dosežen pozitiven trend rasti tržnega deleža blagovne znamke Adria, ki je eden glavnih strateških ciljev družbe.

Načrti družbe ostajajo ambiciozni, a realni ter v skladu z rastjo celotnega evropskega trga, ki sicer v zadnjih letih beleži visoke stopnje rasti. Glede na aktualne mikro- in makroekonomske napovedi se tudi v Adrii Mobil, d. o. o., pričakuje celo več kot zgolj pozitiven trend na trgu tudi v prihodnje, pri čemer bo izziv v družbi predvsem obvladovanje rasti, in sicer s ciljem zagotoviti še bolj kakovostno oskrbo kupcev.

Aktivnosti v prihajajočem obdobju bodo v veliki meri povezane s pripravo na novo sezono, v kateri je eden izmed glavnih ciljev utrditev tržnega položaja blagovne znamke Adria. Konkurenčnost na trgu se bo krepila z učinkovitim doseganjem ciljev na vseh področjih, zlasti z dobrim timskim delom in inovativnim pristopom k reševanju izzivov. Pred družbo so veliki izzivi zaradi močne konkurence, vpliva novih predpisov (WLTP) in negotovega gospodarskega in političnega okolja.

Z dvema blagovnima znamkama in formulo za uspeh 33: 33: 33 – Proizvodi : Blagovne znamke : Distribucija se bosta tako družba kot skupina Adria Mobil še naprej osredotočali na ustvarjanje vrednosti in privabljanje potrošnikov z novimi privlačnimi izdelki, s poudarkom na celotni ponudbi izdelkov po konkurenčnih cenah s stalnimi inovacijami in oblikovalsko odličnostjo, s krepitvijo moči blagovnih znamk in proaktivno distribucijo. V sezoni 2020 blagovna znamka Adria tako svojim kupcem ponuja 13 novih zgodb s konstantno nadgradnjo prikolic, avtodomov in vanov.

POSŁANSTVO

Partner za prosti čas.

VIZIJA

Dolgoročna rast in razvoj podjetja, s ciljem biti eden vodilnih globalnih proizvajalcev izdelkov in ponudnik storitev za prosti čas.

VREDNOTE

- Timsko delo
- Znanje in inovativnost
- Zadovoljstvo strank in zaposlenih

2.1.1 Ključne predpostavke strategije 2020–2024 skupine Adria Mobil

Številni projekti so in bodo skupini Adria Mobil omogočili izboljšanje celotnega procesa in operativne učinkovitosti, izpolnitev zahtev trga in pomemben korak k ključnemu strateškemu cilju, 7 % tržnemu deležu v EU.

Z dokumentom Adria Roadmap 2023 so bili s strukturiranim postopkom izbire prepoznani ključni projekti in prednostne naloge v prihajajočem strateškem obdobju. S podpornimi projekti in investicijami se bodo uresničevale izbrane prednostne naloge in zagotavljale uresničevanje strateških ciljev.

Letni / sezonski načrti so usklajeni z distribucijo in sledijo načelu maksimiranja tržnih deležev in upravljanju ravni zalog ob predvidenih scenarijih razvoja trga. Nadaljnja rast v naslednjih letih je pogojena z dokončanjem in polno operativnostjo investicij na področju logistike in proizvodnje, ki potekajo v sklopu strateškega projekta SCOPE. Z izvajanjem projekta End to End bodo zagotovljene stalne inovacije v razvoju produktov s hitrejšim časom vstopa na trg.

V obdobju 2020–2024 se tako v družbi in skupini Adria Mobil načrtuje nadaljnja rast prodaje in nadaljevanje razvojnih investicij. Družbene in gospodarske spremembe (nove tehnologije, zelena mobilnost, trajnostni razvoj, digitalizacija,...) so tako za družbo kot skupino Adria Mobil vsekakor velik izziv in jih vključujemo v naše dolgoročne strategije. Z njihovo uspešno implementacijo bo skupina Adria Mobil še naprej krojila trg produktov za prosti čas in sledila željam in potrebam jutrišnjega uporabnika produktov in storitev blagovne znamke Adria.

2.1.2 Strateški plan Adrie Mobil, d. o. o., 2020–2024

Strateške usmeritve in ključna vizija Adrie Mobil, d. o. o., ostajajo nespremenjene z dodatnim poudarkom na trajnostnem razvoju in korporativni odgovornosti. Ključni cilji so ostati ena izmed najboljših treh blagovnih znamk v Evropi, z globalno prisotnostjo in osredotočenostjo na izboljšanje poslovne odličnosti.

Vrednote so osnova Adriinega uspeha in omogočajo edinstveno konkurenčno prednost in dodano vrednost blagovni znamki Adria. Ključne vrednote v družbi Adria Mobil, d. o. o., so:

- Odgovornost.
- Spoštljivost.
- Pripadnost.
- Zavezanost.
- Vztrajnost.

Tržno okolje se stalno spreminja, zato so pred družbo in skupino Adria Mobil tudi novi strateški izzivi. Strategija družbe in skupine se zato usmerja na ključne trende in gonilnike sprememb. Industrija 4.0 se pogosto imenuje tudi četrta industrijska revolucija in je skupen izraz za tehnologije in koncepte za ureditev celotne vrednostne verige. Inteligentna omrežja bodo prinesla temeljne spremembe, ki predstavljajo potencial za večjo fleksibilnost, profitabilnost in konkurenčnost industrije, za nova delovna mesta in višji življenjski standard.

To kaže na priložnost in nalogo skrbeti za redno odpravljanje pomanjkljivosti in izboljšanje Adriinih izdelkov oziroma storitev in s tem posledično izboljšanje zadovoljstva kupcev. Ob upoštevanju navedenega se lahko dolgoročno pričakuje bolj zadovoljne stranke, hkrati pa tudi bolj angažirane zaposlene. Družba Adria Mobil, d. o. o., bo krepila ugled in razvoj obeh blagovnih znamk Adria in

Sun Living, z namenom zagotavljanja enotne in celovite uporabniške izkušnje; razvijala komplementarne storitve in si prizadevala izkoristiti ugodne trende na evropskem trgu počitniških vozil z investicijami v širitev proizvodnih kapacitet in odpravo ozkih grl. Veliko pozornosti bo družba še naprej namenila organizacijski kulturi, zaposlenim in inovacijam.

2.1.3 Ključne usmeritve strateškega plana Adrie Mobil, d. o. o.

Skupina Adria Mobil je kljub novemu lastniku, družbi Trigano, obdržala svojo avtonomnost in neodvisnost delovanja in se vse bolj uveljavlja kot najuspešnejša blagovna znamka v skupini Trigano.

Družbi Adria Mobil, d. o. o. in Trigano imata šest skupnih strateških ciljev, Adria Mobil, d. o. o., pa je prepoznala še štiri dodatne strateške cilje, katerih del je fokusiran na rast, na poslovno odličnost, na znižanje stroškov in na izkoriščanje poslovnih priložnosti. Ključne strateške usmeritve Adrie Mobil, d. o. o., so skladne z navedenimi strateškimi cilji skupine Trigano, poleg njih pa Adria Mobil, d. o. o., v svojih strateških usmeritvah sledi še investicijam, globalizaciji, kakovosti ter razvoju in inovacijam.

V Adrii Mobil, d. o. o., se konkurenčna prednost gradi tudi na naslednjih stebrih:

- Moč blagovne znamke, ki je postala ena vodilnih in najbolj privlačnih blagovnih znamk na trgu EU;
- Široka geografska prisotnost z močno distribucijsko / trgovsko mrežo;
- Odličen dizajn izdelkov in visoka funkcionalnost s priznano kakovostjo in vrednostjo za denar;
- Dobro strukturirana in konkurenčna ponudba izdelkov.

V naslednjem strateškem obdobju se v družbi sledi ključnim strateškim usmeritvam, ki temeljijo na korporativni strategiji:

1. Rast nad rastjo trga in globalna prisotnost

- Učinkovita distribucijska partnerstva,
- Globalizacija in razvijajoči se trgi.

2. Produktne in storitvene inovacije, odličnost v oblikovanju in izjemna uporabniška izkušnja

- Strateški razvoj novih produktov,
- Višja raven prodajnih/ poprodajnih storitev,
- Večja prepoznavnost vrednosti/ugleda blagovne znamke.

3. Obvladovanje nabavne verige, logistike, proizvodnje in kakovosti za kupca

- Odličnost v nabavi,
- World Class Manufacturing,
- Vrhunska kakovost proizvodov.

4. Razvoj organizacijske kulture in zaposlenih

- Zagotavljanje najboljših kadrov z namenom uresničevanja strateških usmeritev,
- Razvoj znanja in inovativnosti ter dvig zadovoljstva zaposlenih.

5. Zagotavljanje donosnosti poslovanja in finančne trdnosti

6. Trajnostni razvoj in družbena odgovornost

- Vključevanje ključnih trajnostnih izzivov v celoten življenjski cikel produktov,
- Upoštevanje stroge okoljske zakonodaje in ozaveščanje deležnikov o izzivih trajnostnega razvoja.

2.2 Produktno vodenje in razvoj

Strategija družbe Adria Mobil, d. o. o., temelji na produktni odličnosti, ki se izkazuje skozi premišljeno oblikovanje izdelkov, v celovitosti ponudbe avtodomov, prikolic in vanov v vseh produktnih segmentih in najpomembnejših cenovnih razredih, ter sposobnosti prilagajanja izdelkov različnim potrebam in okusom potrošnikov na širokem geografskem področju, kjer družba nastopa. Proces produktnega vodenja v družbi povezuje prepoznavanje tržnih potreb, oblikovalskih sposobnosti in razvojno-tehnični know-how, ki ga družba gradi skozi več desetletij.

Močan razvojni oddelek, ki z dovršenim procesom produktnega testiranja v razvojni fazi zagotavlja visoko raven kakovosti in funkcionalnosti izdelkov ter celovita in dovršena produktna ponudba sta velika strateška prednost družbe, ki je zaradi hitre dinamike konkurentov podvržena nenehnemu razvoju in napredku.

V obdobju 1. 9. 2018 – 31. 8. 2019 je bila družba na programih avtodomov in vanov uspešno soočena z novim emisijskim standardom Euro 6d-temp, ki postavlja nove zahteve za nadgradnjo in predvsem nove procese v postopku homologacije in izdajanju COC-jev (izjava o skladnosti).

Predstavitev celotne produktne palete blagovnih znamk Adria in Sun Living

ADRIA

SUN LIVING
MADE BY ADRIA MOBIL

Avtodomi Adria

Ponudba avtodomov blagovne znamke Adria iz leta v leto raste in za novo sezono je bila v poslovnem letu 2019 pripravljena popolnoma nova serija Compact, dodani so bili tudi novi krajši tlorisi za Sonic, Coral, Matrix in Coral XL za sezono 2020, brez sklepanja kompromisov glede udobja in funkcionalnosti.

Za novo sezono so bila vpeljana tudi izboljšana bazna vozila Fiat in Citroen in sicer z najnovejšimi izbirami motorjev Euro6 in več pripomočki za vožnjo.

Serija Sonic kot dodatno opremo ponuja novo mobilno aplikacijo za pametni nadzor Adria MACH, ki nadzoruje luči, ogrevanje, hlajenje in ostale pripomočke. Ponuja podatke o navigaciji in interesnih točkah (POI), vključno s podatki o kampih in Adriinih pooblaščenih trgovcih. Uporabniki lahko dostopajo tudi do uporabniških priročnikov, dodati pa je možno tudi funkcijo Mobile Office.

Produkti blagovne znamke Adria ponujajo tudi več udobja - z novo osvetlitvijo, novo notranjo opremo spalnih prostorov in novimi vzmetnicami. Ravno tako so na novo oblikovani garažni prostori z boljšo dostopnostjo in kakovostnejšo osvetlitvijo.

Mach – pametno upravljanje avtodoma

Inovativno panoramsko okno na novem Compactu

Prikolice Adria

Adria Mobil, d. o. o., je za sezono 2020 trgu predstavila povsem novo prikolico Astello, luksuzno počitniško rezidenco na kolesih. Matična družba Adria Mobil, d. o. o., ima v lasti uspešno podjetje za izdelavo mobilnih hišic Adria Dom, d. o. o., in s tem več kot dve desetletji izkušenj na področju oblikovanja le-teh. Rezultat znanja, izkušenj in inovativnosti je bil produkt, ki je nekaj edinstvenega, z najboljšimi elementi obeh vrst bivalnih produktov - veliki in odprti prostori, ekskluzivna panoramska vrata in okna ter občutek domačnosti in toplote.

Luksuzna počitniška rezidenca Astella

Najbolje prodajani seriji prikolic blagovne znamke Adria se sedaj pridružuje še nova Altea, ki ponuja vsestransko in cenovno ugodno počitniško vozilo za 2 do 7 ljudi. Na voljo je široka izbira tlorisov, pozornost pa zbuja tudi nova tlorisna razporeditev 472 KP, ki ima inovativno zunanjo izvlečno kuhinjsko enoto, ki je vgrajena v stranico prikolice in je v ponudbi kot opcijska oprema. Aviva ponuja nov slog kampiranja, zdaj z novo oblikovano notranjostjo. Novi Alpinin "skrajšani" tloris 583 LP prinaša vse prednosti in udobje večje tlorisne razporeditve Alpine v bolj kompaktni izvedbi. Serija Alpina ponuja tudi novo mobilno aplikacijo za pametni nadzor Adria MACH. Za večje udobje je poskrbljeno tudi z dodatno izbiro tekstilov in novimi vzmetnicami v celotni ponudbi prikolic.

Vani Adria

Na programu vanov je bila s panoramskim oknom in odprtim prostorom nad kabino dosežena nova dimenzija uporabniške izkušnje. V sezoni 2020 je Adria Mobil, d. o. o., opremila vstopne (cenovno dostopnejše) nove modele Twin Axess z novo generacijo oblikovne zasnove, ki je narejena na baznem vozilu Citroen Jumper, dodaja pa tudi nov večnamenski van Active Multi-Purpose Camper (MPC), narejen na baznem vozilu Renault Trafic. Vani Adria v novi sezoni ponujajo tudi izboljšana bazna vozila Fiat, Citroen in Renault, z najnovejšimi izbirami motorjev Euro6 in več pripomočki za vožnjo. Za večje udobje je poskrbljeno tudi z dodatno izbiro tekstilov in novimi vzmetnicami v celotni ponudbi vanov.

Sun Living

Kolekcija Sun Living 2020 obsega serijo avtodomov z modeli tipa crossover/polintegrirani ("serija S"), mansardne avtodome (Alkoven ali "serija A") in vanov ("serija V").

Ponudba serije Sun Living za sezono 2020 obsega tri serije ter 15 modelov, vključno z dvema novima tlorisnima razporeditvama S 70 SP in A 75 SL.

Vsi avtodomi in vani Sun Living so zasnovani na najbolj prodajanem podvozju Fiat Ducato, z najnovejšimi motorji Euro6d-TEMP, zdaj z AdBlue tehnologijo, turbinskim polnilnikom, z izboljšanim navorom, učinkovitostjo in manjšimi emisijami.

Predstavniki serij A (mansardni), S (polintegrirani) in V (vani).

Adria Dom, d. o. o.

V preteklem poslovnem letu so v Adria Dom, d. o. o., pripravili novosti vseh produktnih skupinah. Predstavili so popolnoma novo SLine serijo mobilnih hiš, spremenili so zunanji in notranji dizajn ter predstavili inovativno "Compact" izvedenko. Model Compact je drugačen zaradi možnosti spremembe notranjega dnevnega prostora po potrebi in uporabi. MLine in XLine seriji sta bili prav tako deležni novih dizajnov zunanosti in notranjosti. Pri šotorih so predstavili nov model Adriatic, ki zapolnjuje vrzel med vstopnimi modeli ter večjim Safari Loft L. V Nemčiji so prvič predstavili modularno hišo Alpline ter uspešno začeli s trženjem. Na sejmu v Riminiju so se prvič predstavili tudi s plavajočo hišo, s katero nagovarjajo novi segment kupcev.

Pri mobilnih hišah XLine in MLine je bilo za sezono 2019 največ sprememb narejenih na dizajnu in florilih, medtem ko je SLine serija popolnoma prenovljena. Zunanost in notranjost z novimi rešitvami sledita ostalim serijam.

Mobilni šotori za sezono 2019 so oblikovno nadgrajeni, upoštevajoč rešitve in izkušnje iz sezone 2018. Ker gre za bolj specifičen produkt kot je mobilna hiša, so v družbi Adria Dom, d. o. o., še tesneje sodelovali s kupci in spremljali njihove izkušnje. V Safari seriji so zaradi velikega uspeha modela M Loft, predstavili nov produkt Loft v L izvedbi. Prav tako so razvili popolnoma nov – vstopni model v družini Safari in sicer Adriatic, katerega premierna predstavitev je bila oktobra na sejmu SUN v Riminiju.

2.3 Proizvodnja

Proizvodnja Adria Mobil, d. o. o., ki se nahaja na nekaj več kot 36.000 m², je razdeljena na pet posameznih enot: proizvodnjo karoserijskih elementov, proizvodnjo prikolic, proizvodnjo avtodomov, proizvodnjo vanov in linijo za proizvodnjo integriranih avtodomov. Konec avgusta 2019 je bilo v proizvodnem procesu zaposlenih 788 delavcev. Povečano število zaposlenih je rezultat povečanega števila naročil naših produktov s tujih trgov.

Glavni poudarki v minulem poslovnem letu so bili na področju dvigovanja učinkovitosti proizvodnje (predvsem na področju prikolic in vanov), zagotavljanja pravočasnih predaj produktov in izboljševanja kakovosti naših produktov.

Z namenom povečanja proizvodnih kapacitet, oz. odprave trenutnega ozkega grla – to je proizvodnja karoserijskih elementov, je v teku projekt širitve proizvodnje karoserijskih elementov (P1 – širitev objekta). Obenem se v družbi nadaljuje z aktivnostmi na področju tako dvigovanja učinkovitosti (avtodomi), kakor tudi zagotavljanja ustrezne kakovosti naših produktov.

V preteklem poslovnem letu je bilo v Adrii Mobil, d. o. o., proizvedenih 15.031 produktov.

2.4 Nabava in dobavitelji

V prvem polnem poslovnem letu po vključitvi v skupino Trigano so se v Adrii Mobil, d. o. o., nadaljevale intenzivne aktivnosti na področju benchmarkinga po različnih blagovnih skupinah in se obenem izvajale tudi nabavne sinergije tako za Adrio Mobil, d. o. o., kot tudi za celotno skupino. Vključenost v skupino Trigano omogoča primerjave cen, vsebin, baz dobaviteljev, iskanje skupnih strategij in oblikovanje nabavnih vzvodov na trgu, kar se koordinira med posameznimi proizvodnimi poslovnimi enotami, kakor tudi preko nabavnega odbora skupine Trigano.

Poslovno leto 2019 je zaznamoval začetni trend rasti cen surovin v prvi polovici poslovnega leta in potem stabilizacija cen na visokem nivoju, kar je ustvarjalo pritiske na rast nabavnih stroškov. V drugi polovici leta se je začel trend obračati in so začele cene surovin padati. Taka situacija je narekovala stalno prilagajanje nabavnih odločitev z razvojem nabavnih strategij, krepitvijo nabavnih vzvodov z vključevanjem velikosti skupine, vpeljevanjem alternativnih artiklov in z razvojem novih dobaviteljev, s ciljem obvladovanja nabavnih stroškov.

Velik obseg rasti proizvodnje in nakupov pri dobaviteljih je družba obvladovala z intenzivnimi naporami na področju zagotavljanja nemotene oskrbe. S tem namenom se izvaja projekt SCOPE (Supply Chain & Operational Planning Excellence), ki je namenjen izboljšanju in odličnosti celotne oskrbne verige, od nabave, preko interne logistike do proizvodnje. Velik poudarek je bil v poslovnem letu 2018 na pretočnosti v proizvodnji programa prikolic, v poslovnem letu 2019 pa v proizvodnji van, ob hkratnem vključevanju sektorjev logistike in nabave z namenom pravočasne, natančne in kakovostne oskrbe. Hkrati so bili izvedeni ukrepi na področju prilagajanja informacijskih sistemov, povezovanja in računalniške izmenjave podatkov z dobavitelji, z namenom izdajanja in sledenja naročil in dobav ter izvedene nadgradnje na področju napovedovanja in planiranja nabave. Večina teh aktivnosti je namenjena izboljšanju točnosti podatkov in s tem je narejen velik korak k digitalizaciji in brezpapirnemu poslovanju.

Na področju razvoja novih izdelkov je bilo področje nabave ozko vključeno v sodelovanje pri projektu End to End, katerega cilj je razvoj novih in inovativnih produktov. V okviru projekta so bile sprožene iniciative z dobavitelji za nove in inovativne izdelke, ki bodo v nadaljevanju krepili konkurenčno pozicijo Adrie Mobil, d. o. o.

V poslovnem letu 2019 je bila izvedena reorganizacija funkcije nabave z namenom učinkovitejšega delovanja in potrebe po specializaciji dela v razvojnem smislu (podpora projektu E2E) in operativni odličnosti (podpora projektu SCOPE). Sektor nabave je po novem razdeljen na tri funkcije, in sicer na strateško nabavo, projektno nabavo in oskrbo z izdelki. Nova organizacija se kaže kot uspešna nadgradnja prejšnje organiziranosti in kot takšna celovito odgovarja na izzive okolja in strategijo razvoja družbe, s ciljem konkurenčnega delovanja in dolgoročnega razvoja ob krepitvi konkurenčne pozicije v okviru skupine Trigano.

2.5 Prodaja in trženje

2.5.1 Adria Mobil, d. o. o.

Poslovno leto 2019 je bilo iz prodajno – tržnega vidika rekordno leto v vseh pogledih. S 15.241 enotami in 401,9 mio € čistih poslovnih prihodkih iz osnovnega poslovanja prodaje vozil za prosti čas na nivoju matične družbe je družba dosegla 8 % količinsko in vrednostno rast glede na preteklo 12-mesečno primerljivo obdobje. Po količinskem obsegu je tako presegla največji uradni obseg družbe dosežen v letu 2007, po vrednostni prodaji pa presegla dosedANJI uradni rekordni obseg iz leta 2017. Zaradi spremembe poslovnega leta v letu 2018, ki bi sicer ravno tako preseglo predhodna obdobja, ni moč primerjati enakih poslovnih obdobj oz. posamičnih uradnih poslovnih poročil. Tudi na nivoju skupine beležimo podobne indekse rasti, saj aktivnosti matične družbe v vertikalni integraciji podjetij v skupini predstavljajo 90% obsega.

Večino rasti je družba v poslovnem letu 2019 dosegla na svojih ključnih trgih v Zahodni Evropi, na katerih je realizirala 90 % prodaje v celotni strukturi, trgi Vzhodne Evrope pa so z visoko rastjo realizirali nadaljnje 4% v strukturi, medtem ko je družba na preko-oceanskih trgih v tem poslovnem letu realizirala manj prodaje, kljub lepi rasti obsega na kitajskem trgu.

Tržni deleži obeh blagovnih znamk Adria in Sun Living so se v visoko konkurenčnem evropskem trgu vozil za prosti čas v poslovnem letu 2019 močno dvignili. Evropski trg registracij vozil za prosti čas je v opazovanem letu 1.9.2018 - 31.8.2019 zrastel za 4,3 % na skupnih 209.000 enot (podatki so v času pisanja tega poročila še neuradni), medtem ko so se registracije produktov pod blagovno znamko Adria in Sun Living dvignile za 14,1% na kombiniran tržni delež 6,3 % (predhodno leto 5,7 %). Podatki so v času pisanja tega poročila še neuradni, zato si družba Adria Mobil, d. o. o., pridružuje pravico do spremenjenih informacij, ko bodo uradno na voljo.

Največjo rast registracij je družba beležila v segmentu avtodomov/vanov in sicer je z 19,9 % rastjo registracij dosegla 5,4 % tržni delež (predhodno leto 4,9 %) in se tako prebila nazaj med tri največje blagovne znamke v evropskem prostoru po obsegu registracij. Evropski trg avtodomov/vanov se je po dvomestni rasti v preteklih obdobjih v poslovnem letu 2019 začel umirjati in s 7 % rastjo v zadnjih 12 mesecih dosegel obseg 131.000 enot, kar je sicer največji obseg registracij vseh časov za ta segment vozil v evropskem prostoru. Evropski trg v zadnjih letih poganja rast nemškega trga, podobno je bilo tudi v zadnjem 12-mesečnem obdobju, medtem ko so ostali večji evropski trgi stagnirali, skandinavski trgi pa celo upadli.

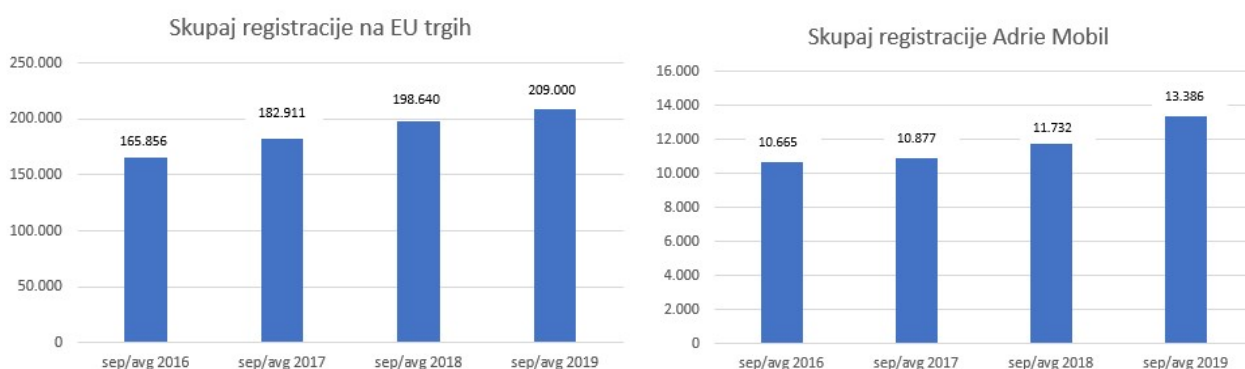
Tržni segment prikolic v evropskem prostoru je v letu 1.9.2018 - 31.8.2019 stagniral in obstal na ocenjenih 78.000 enotah (podatki so v času pisanja tega poročila še neuradni), medtem ko so prikoliški izdelki pod blagovno znamko Adria dosegli 8 % rast registracij in dosegli rekordni tržni delež 7,7 % (predhodno leto 7,1 %) ter se tako uvrstili med 3 največje posamične blagovne znamke tudi v tem segmentu v evropskem prostoru. Tudi ta segment na evropskem nivoju vzdržuje rast nemškega trga, medtem ko je angleški trg, kot drugi največji trg prikolic v Evropi, močno upadel.

Rast poslovanja Adrie Mobil, d. o. o., v preteklem poslovnem letu je po našem mnenju posledica kontinuirane strategije rasti, preteklih vlaganj tako v krepitev aktivnosti na prodajno-trženjski strani

kot tudi posledica preiščljenega in strateško zastavljenega produktnega razvoja, ki s celovito produktno paleto izdelkov zagotavlja strateško prednost družbe in dobro razpršenost prodaje za uravnavanje cikličnosti različnih tržnih segmentov.

Družba je v opazovanem obdobju preteklega poslovnega leta po svojih prihodkih zopet začela rasti močneje od primerljivih družb v panogi in tako začela notri prinašati zaostanek rasti iz koledarskega leta 2017, ko je bila rast zaradi omejenih proizvodnih kapacitet omejena. V preteklem poslovnem letu je sicer proizvodnja v industriji vozil za prosti čas dosegla enak obseg kot je bil obseg registracij v opazovanem obdobju, s tem se je rast nivoja zalog sicer umirila, je pa še vedno dokaj visoka po našem mnenju. Nivo končnih zalog družbe Adria Mobil, d. o. o., je nižji od primerljivih kazalcev konkurenčnih družb, kar je posledica boljše preglednosti poslovanja v distribucijski verigi, bolj striktnega planiranja proizvodnje glede na povpraševanje in upravljanje z nivojem zalog. Zaradi take politike poslovanja so tudi vsi kazalci gibanja obratnega kapitala na vseh produktnih segmentih in trgih boljši od kazalcev stanja v predhodnem poslovnem obdobju.

Kontinuirana rast je rezultat edinstvenega poslovnega modela skupine Adria Mobil - dobro začrtane strategije rasti, temelječe na preiščljenem dolgoročnem razvoju izdelkov, intenzivnemu tržnemu komuniciranju in upravljanju blagovne znamke, izrednega partnerskega sodelovanja z vsemi distribucijskimi partnerji ter zavzetosti vseh zaposlenih v družbi, v zadnjem letu dni predvsem na področju proizvodnje z dvigovanjem proizvodnih kapacitet in učinkovitejše oskrbe trga v poslovnem letu 2019.

2.5.2 Adria Dom, d. o. o.

Prodaja

Družba Adria Dom, d. o. o., je v preteklem poslovnem letu pridobila pomembnega novega kupca, hotelsko verigo Falkensteiner. Prvi kamp, ki so ga popolnoma prenovili, je kamp Borik pri Zadru, v katerega so postavili 89 Adriinih mobilnih hiš serije MLine, 7 šotorov serije Safari L loft, 6 šotorov Bell tent in poseben šotor, ki ga bodo uporabili za otroško igralnico. Med pomembnejšimi projekti, ki so jih v družbi realizirali v preteklem poslovnem letu, velja omeniti nemški Safariland Stukenbrock, kjer so postavili 38 Adriinih hiš serije Mline. Prav tako zelo uspešen projekt so zaključili v švedskem Kalmarju, kjer je kupec Nordic Camping postavil prvi Alpline resort z 12 hišami. Velik projekt jim je uspel tudi na

Nizozemskem in v Belgiji, kjer so kupcu dobavili 10 Safari šotorov, 20 Alpline hiš in 50 Xline mobilnih hiš. Za potrebe projekta so ob koncu sezone zgradili tudi prvi enokapni Alpline 10x4, brez pregradnih sten, ki bo v kombinaciji s še dvema Alpline 753 moduloma služil kot unikatna modularna recepcija.

Trženje

Na področju trženja je bila poleg priprave vsebin za vse kataloge za sezono 2019 prenovljena tudi spletna stran, ki je še v večji meri kot doslej prilagojena uporabi prek mobilnih naprav. Poleg tega so na spletni strani na ogled tudi številne nove video vsebine.

Za sezono 2019 so bili izdelani katalogi in letaki za mobilne hiše, šotore, modularno hišo Alpline ter plavajoče hiše. Publikacije so bile osvežene v skladu s smernicami novega Adriinega dizajna. Kot novost so v Adrii Dom, d. o. o., pripravili tudi #AdriaGlamping magazin, kjer so v ospredje postavljeni kupci izdelkov Adrie Dom, d. o. o., z njihovimi zgodbami ter lokacijami izpeljanih projektov kot reference in obojestranska promocija. Z vsemi sodelujočimi tako poslovno sodelovanje še bolj krepijo in se povezujejo preko blagovne znamke Adria. Na glavnih družbenih omrežjih so aktivni, prepoznavni ter učinkoviti. Na največjem, Facebook-u, so v mesecu oktobru 2018 presegli 10.000 všečkov profila.

Sejmi

Produkti Adrie Dom, d. o. o., so bili predstavljeni na sejmi v različnih državah, med ključnimi so sejem SUN v italijanskem Riminiju (oktober 2018), MOS v Celju (Slovenija - september 2018) ter salon karavaninga v nemškem Düsseldorfu (avgust 2018). Udeleženi so bili tudi na sejmi SETT v Montpelierju v Franciji, na sejmu Hrvaškega združenja kampov v Termah Tuhelj ter v Nemčiji na Bayerische Camping Taguu v Bad Windsheim. V Vakantie Beurs v Utrechtu (NL), na Vakantie Salon v Antwerpenu (BE) ter na sejmu Reise + Camping v nemškem Essnu. Prav tako bili prisotni na sejmu DOM, Ljubljana (SLO), STA + HDMB, Kaštela (CRO) in CBS, Split (CRO).

2.6 Tehnologija in investicije

Sektor Tehnologija in investicije družbe Adria Mobil, d. o. o., s svojim delovanjem povezuje sektorja Razvoj in Proizvodnja na področju celotnega proizvodnega programa, istočasno pa z izvajanjem investicij zagotavlja delovanje in razvoj celotnega podjetja.

Na tehnološkem področju je bila uspešno izvedena industrializacija sezone 2020, med katerimi so novi modeli luksuznih prikolic Astella, avtodomov Matrix in Coral ter vanov Twin. V okviru procesa industrializacije so se izvedle priprave tehnologije in ostale metode za kakovostno izdelavo novih modelov ter tudi sezonskih izboljšav na vseh področjih. Uporabljeni so bili sodobni pristopi pri uvajanju novih tehnoloških postopkov z uporabo različnih orodij, med katerimi je prepoznavna metoda FMEA.

Z namenom stalnih izboljšav in optimizacije proizvodnih procesov je bil preurejen del montažne linije in s omogočeno učinkovitejše delo. Pripravljen je bil tudi načrt še obsežnejših preureditev proizvodnje in prototipne dejavnosti, s ciljem optimiziranja dela na predmontažah in logističnih poteh ter nižanja proizvodnih stroškov. Študije so bile izvedene pod okriljem projekta SCOPE.

Na področju Investicij poteka projekt širitve proizvodnih kapacitet karoserijskih elementov, v okviru katerega bo izgrajen nov proizvodni objekt, v njem pa bo najsodobnejša tehnološka oprema za

izdelavo sten prikolic in avtodomov. Številne razvojne aktivnosti so bile osnova za definiranje najsodobnejše tehnologije (BAT), ki bo omogočala visoko kakovost proizvodov, širši nabor proizvodov, nižje proizvodne stroške ter tudi nižje izpuste hlapnih organskih snovi v okolje.

Izvedeni so bili tudi številni investicijski projekti, s katerimi sta bila izboljšana varnost in zdravje pri delu, optimizirani so bili stroški proizvodnje in dvignila se je učinkovitost v vseh procesih, kar je ključnega pomena za visoko konkurenčnost na svetovnem trgu. Z nadgradnjo robotske celice za izvajanje lepilnih operacij in dograditvi informacijskih povezav v proizvodnji je bil dosežen še en pomemben korak pri doseganju vrhunske proizvodne prakse v družbi Adria Mobil, d. o. o.

2.7 Sistem obvladovanja tveganj

Cilj upravljanja tveganj v družbi Adria Mobil, d. o. o., ni naloga posamezne funkcije ali oddelka, temveč je to kultura poslovanja, ki se jo izvaja na vseh nivojih. Je sistematičen razvoj zmogljivosti in praks, ki so vključene v oblikovanje strategije ter njeno izvajanje skozi procese in projekte za ustvarjanje, ohranjanje in nadgradnjo dodane vrednosti.

Že leta 2013 je bil sprejet Pravilnik o obvladovanju tveganj, s katerim je bil vzpostavljen sistem obvladovanja tveganj, s ciljem doseči načrtovani poslovni izid, načrtovani denarni tok ter povečevati/ohranjati vrednost premoženja ob sprejemljivih tveganjih. Vodstvo družbe Adria Mobil, d. o. o., je v letu 2018 zavezo - sprejemati odločitve na podlagi prepoznavanja in razumevanja objektivnih dejstev ter učinkovitega odzivanja na prepoznane priložnosti in tveganja na strateškem, operativnem in legislativnem področju - vneslo tudi v prenovljeno politiko kakovosti in odličnosti ter politiko ravnanja z okoljem. Prav tako je bila vloga odgovornega koordinatorja sistema obvladovanja tveganja prenesena z direktorja sektorja Finance na direktorja sektorja Kakovost, ki je tudi predstavnik vodstva za sistem kakovosti.

Družba Adria Mobil, d. o. o., obvladuje tveganja po sistemu ERM »enterprise risk management« in sicer z uporabo metodologije COSO »committee of sponsoring organizations«, ki s sistematičnim spremljanjem in analiziranjem omogoča pravočasno zaznavo in obvladovanje kritičnih dejavnikov s potencialno negativnim vplivom na poslovanje. Po načelu funkcijskega vodenja na prvi ravni direktorji posameznih sektorjev na dnevni bazi upravljajo in obvladujejo tveganja v družbi Adria Mobil, d. o. o. Preko usmerjanja in nadzorovanja istovrstnih poslovnih funkcij v odvisnih družbah posredno upravljajo tudi s tveganji, kjer je sicer primarna odgovornost za upravljanje s tveganji na strani direktorjev posameznih družb. Glede na dejstvo, da večina odvisnih družb deluje v karavaning panogi, se le-te večinoma soočajo z identičnimi pomembnimi tveganji kot matična družba Adria Mobil, d. o. o. Posledično, po analogiji delovanja družbe Adria Mobil, d. o. o., odvisne družbe prepoznavajo in upravljajo s tveganji v svoji organizaciji. Sistematično se s tveganji ukvarja Odbor za obvladovanje tveganj, ki izvaja naloge v povezavi s politiko in strategijo upravljanja s tveganji,

prepoznavanjem in obvladovanjem ključnih tveganj ter nadzor nad izvajanjem in delovanjem notranjih kontrol.

V povezavi z zgoraj navedenim Odbor za obvladovanje tveganj spremlja in ažurira register tveganj. Register tveganj se sistematično obnavlja vsaki dve leti tako, da v letu 2019 poteka že četrta celovita prenova registra tveganj. V register tveganj je zabeleženih 33 različnih področij tveganj.

V spodnji tabeli so predstavljena v letu 2018 ažurirana najpomembnejša in najvplivnejša tveganja razdeljena na strateška tveganja in tveganja delovanja ter usklajenosti poslovanja, ki na 5-stopenjski lestvici (vpliv = max 5 x verjetnost = max 5) dosegajo in presegajo oceno 12 in jih je posledično nujno potrebno spremljati ter obvladovati. Tveganja z nižjo oceno so ravno tako predmet obvladovanja, vendar je za njih odgovoren vsak lastnik procesa in se ne obvladujejo v okviru Odbora.

Ob zaključku poslovnega leta je bila tudi prvič izvedena presoja okoljskih tveganj na podlagi metodologije skupine Trigano ter na ta način zagotovljena usklajenost pristopa k presoji okoljskih tveganj kot del sistema obvladovanja okoljskih tveganj v celotni skupini Trigano. Okoljska tveganja so razdeljena na tri skupine: na okoljska tveganja, povezana z zasnovo in razvojem produkta, na okoljska tveganja, povezana s proizvodnjem produkta ter okoljska tveganja, povzročena z zunanjimi vplivi. Za vsa tveganja so bili opredeljeni ukrepi za njihova obvladovanja in zmanjšanja potencialnih učinkov ali verjetnosti nastanka.

Poseben poudarek velja za finančna tveganja, kjer se skupina Adria Mobil v osnovi osredotoča na obvladovanje likvidnostnega in kreditnega tveganja.

Področje tveganja	Opis strateških tveganj	Način obvladovanja	Izpostavljenost
Ekonomska gibanja in politične spremembe	Vpliv političnih sprememb na ekonomsko sicer ugodno situacijo v EU; terorizem, emigranti, Brexit, špansko-katalonska kriza, odhod najboljših kadrov iz SLO in EU.	zgodnje prepoznavanje socio-političnih trendov, izdelava "pesimističnih" scenarijev, identifikacija/nabor ukrepov ob pojavu kriz (gospodarskih/političnih)	visoka
Konkurenca	Tveganje prekomernega povečevanja konkurence v povezavi vstopa novih "igralcev" v panogo, dumping/nelojalna konkurence.	iskanje sinergij in avtonomne pozicije podjetja znotraj skupine Trigano, proaktivno spremljanje delovanja konkurence in spremljanje trendov v panogi	visoka
Kupčeve zahteve	Zrelost panoge in trga, spremembe kupčevih zahtev, nastajajoče preference kupcev, pomanjkanje neposrednega stika s kupci-pravočasno zaznavanje potreb kupcev.	sistematično izvajanje poglobljenih tržnih raziskav kupčevih preferenc in sistem vgrajevanja zahtev trga v bodoči produktni razvoj, prioritarno upoštevanje potreb in zahtev končnih kupcev. Redno merjenje zadovoljstva končnih kupcev	zmerna
Obvladovanje sprememb	Tveganje neprepoznavanja sprememb in zamude pri implementaciji sprememb, nepriprava programa ukrepanja, zamude pri razvoju novih dejavnosti in storitev.	jasno postavljena organizacijska struktura z nazornimi pristojnostmi in odgovornostmi posameznih direktorjev, učinkovito komuniciranje in vodenjem procesov ter sprejemanje odgovornosti za izvedbo sprememb, pravočasno zaznavanje sprememb in posledično pravočasno izvajanje ukrepov, fleksibilnost delovne sile	zmerna
Koncentracija poslovanja	Tveganje prevelike odvisnosti od kupcev in dobaviteljev ter zunanjih izvajalcev storitev, neprimerni produktni mix.	pospeševanje rasti srednje velikih kupcev in razvoj novih kupcev ter vstop na nove prodaje trge, politika najmanj dveh dobaviteljev-obvezna na strateških materialih, produktna paleta v vseh cenovnih razredih	zmerna
Nabavna veriga	Tveganje šibkosti dobavitelja in slabe kakovosti materialov, pomanjkanje razvojnih dobaviteljev, prekinitev oziroma zamude pri dobavah, rast cene strateških surovin in energentov, nepravočasna logistika.	vzpostavitev novih B2B povezav, izvedba presoj pri dobaviteljih glede zagotavljanja kakovosti in kapacitet, iskanje sinergij in optimizacija nabavnih stroškov znotraj skupine Trigano, dolgoročni ceniki za zavarovanje pred porastom cen baznih surovin, iskanje alternativnih transportnih poti v povezavi z optimizacijo transportnih stroškov	zmerna
Tehnologija	Tveganje neustreznega tehnološkega razvoja in neučinkovitost testiranja, neustreznost priprave novih postopkov in materialov, neustrezno vodenje projektov.	pravočasen razvoj tehnologije, testiranje vseh pomembnih komponent pred redno proizvodnjo, izvedba študije tehnoloških potreb ob novih investicijskih ciklikih, ustrezno vodenje projektov	zmerna

Področje tveganja	Opis tveganj deloavna	Način obvladovanja	Izpostavljenost
Človeški viri:			
Ključne osebe/zaposleni	Pomanjkanje ključnih in strokovno usposobljenih kadrov, neustrezna politika zadrževanja in varovanja ključnih kadrov, visoka starostna struktura posloводства, pomanjkanje vodilnega kadra za delo v tujini, neustrezno mentoriranje.	jasno načrtan 5-letni plan kadrovanja na ključnih delovnih mestih in pravočasno kadrovanje, uvajanje namestnikov, usposabljanje za mentorstvo, vlaganje v dobro počutje zaposlenih, stimulativno nagrajevanje, mednarodni HRM, uvedba štipendijske politike	zmerna
Znanje in veščine	Pomanjkanje kadrov tehnične stroke, neustrezen prenos medgeneracijskih znanj in neustrezno varovanje "tiskega znanja."	sodelovanje z izobraževalnimi institucijami za pridobivanje kadrov tehnične stroke, vzpostavitev učinkovitega sistema prenosa znanj, pridobljenega v okviru opravljanja dela ("tiskega znanja") in medgeneracijskega sodelovanja	zmerna
Organizacija in timsko delo	Prevelika usmerjenost na oddelke, neustrezna organiziranost, pomanjkanje timskega dela, neustrezni timi, "pravi ljudje na pravih mestih," nespoštovanje organizacije in organizacijske kulture.	v okviru projekta "Organizacijska učinkovitost" prenova notranje organizacije, priprava ukrepov ob nespoštovanju organizacije, usposabljanje in promoviranje ter nagrajevanje timskega dela	zmerna
Finance:			
Finančna tveganja	Likvidnostno tveganje, kreditno tveganje, tveganje spremembe deviznih tečajev in spremembe obrestnih mer.	dinamično spremljanje in planiranje denarnih tokov, združevanje denarnih sredstev, vnaprej dogovorjene kreditne linije, dnevno spremljanje izpostavljenosti kupcev in blokada odprej ter zavarovanje terjatev (kreditna zavarovalnica, finančni instrumenti), spremljanje finančnih trgov, ščitenje tečajnih tveganj z "naravnimi" ščitenjem in po potrebi s finančnimi instrumenti, zadolževanje po fiksni obrestni meri in po potrebi ščitenje obrestnih mer z ustreznimi instrumenti	zmerna
Razvoj produktov:			
Razvoj in raziskave	Tveganje neprimerne izbora komercialnih idej, neprimerna raziskava trga, neprimeren proces razvoja produkta in designa, "prebojne" inovacije.	pomembnejše komercialne ideje se preverijo na validacijah, novi viri za prebojne inovacije (instituti, start up...), sistematično vključevanje razvojnih dobaviteljev v proces razvoja in raziskav	zmerna
Razvoj produktov in preizkušanje produktov	Nepravočasen razvoj, neprimerni prototipi in njihovo nezadostno testiranje, prenizek obseg standardizacije produktov, stroškovna neučinkovitost.	proces razvoja skladen z veljavnimi notranjimi predpisanimi razvojnimi procesi, razvoj naprednih IT orodij za optimalno obvladovanje kompleksnosti, optimizacija modelne politike, ocena ekonomske upravičenosti modelne razdrobljenosti (cost/benefit analiza)	zmerna
Možne obveznosti	Napake oblikovanja ali proizvodnje, nenadzorovanje dobaviteljev in kakovosti njihovih materialov, produktna odgovornost proizvajalca, stroški neakovosti (garancije), odpoklici produktov iz trga zaradi skritih napak in ogrožanja življenj.	dosledno spremljanje napak v internih procesih in tudi v reklamacijskih postopkih, obsežnejše testiranje prototipov, zavarovanje proizvajalčeve odgovornosti in zahteva po prevzemu odgovornosti za vhodne materiale od dobaviteljev, ustrezno oblikovanje rezervacij za potencialne obveznosti, ocena stroškov možnega odpoklica vozil iz trga /zavarovanje odpoklica	visoka
Pravočasnost in stroškovna učinkovitost	Kasnitve lansiranja novih produktov - postavljanje realnih terminskih planov, slaba anticipacija tržnih zahtev, presežanje stroškovnega praga produkta. Omejitve kapacitet v proizvodnji ter zamude z dobavo na trgu.	ustrezna/pravočasna definicija produkta, postavljanje realnih rokov, sistematično implementiranje metodologij (Design to cost) v celotnem razvojnem procesu, terminsko in vsebinsko obvladovanje časovnice razvoja. Ureditve/razširitve proizvodnih kapacitet oz. eliminacija zamud pri dobavi proizvodov na trg	zmerna
Marketing in komunikacije:			
Prodajna distribucija	Potencialni negativni vpliv lastniških sprememb na distribucijsko politiko in distribucijskih partnerstev.	ohranjanje močnega partnerskega odnosa z distributerji in dopolnitev zavez ob novonastali situaciji na trgu, priprava rezervnega scenarija ob morebitni prekinitvi pogodb z nekaterimi distributerji	visoka
Področje tveganja			
Opis tveganj usklajenosti poslovanja	Neprimerno ravnanje z embalažo, uporaba neustreznega procesa, uporaba okoljsko spornih materialov, neusklajenost s predpisi, zaostrovanje okoljskih regulativ, prekoračitve zgornje meje emisij, neprimerna reciklaža.	priprava programa ukrepov za obvladovanje količin emisij pod zakonsko dopustno mejo, izdelava programa ukrepov za zmanjševanja količine embalažnih odpadkov, pridobivanje podatkov o materialni sestavi nabavnih materialov	zmerna

Finančna tveganja

Za finančna tveganja velja, da so posredno ali vsaj posredno osrednja tveganja, s katerimi se sooča vsaka družba. Vsa poslovna tveganja imajo namreč v končni fazi finančne posledice. Prepoznavanje in obvladovanje posameznih vrst finančnih tveganj je torej naloga vsake družbe in posledično odgovornost od najvišjega posloводства podjetja navzdol.

Skupna lastnost finančnih tveganj je, da je sedanja vrednost prihodnjega denarnega toka negotova, kar pomeni, da je bistvena naloga obvladovanja vseh finančnih tveganj v svoji osnovi varovanje denarnega toka družbe.

Najpomembnejše vrste finančnih tveganj predstavljajo likvidnostno tveganje, kreditno tveganje, valutno tveganje in obrestno tveganje.

V povezavi z zgoraj navedenim je potrebno izpostaviti tudi tveganja, povezana z izstopom Velike Britanije iz Evropske unije (»Brexita«). Skupina Adria Mobil kot mednarodno delujoča skupina preko 95 % čistih prihodkov realizira na zahtevnih tujih trgih. Od vseh čistih prihodkov skupine Adria Mobil je bilo v obdobju 1. 9. 2018 - 31. 8. 2019 preko 8 % čistih prihodkov doseženih na trgu Velike Britanije. Ker se podobna struktura prodaje pričakuje tudi v prihodnje, se skupina proaktivno pripravlja na Brexit in z njim povezanimi tveganji, ne glede na to, ali bo ta sprejet z dogovorom, ali brez tega.

V povezavi s prvotnim datumom izstopa Velike Britanije, ki je bil prvotno predviden za 29. 3. 2019 in trajanjem prodajne sezone skupine Adria Mobil, ki traja od julija 2018 do junija 2019 (sezona 2019), je bila v izogib morebitnim gospodarskim in političnim tveganjem povezanih z Brexitom, v skupini Adria Mobil sprejeta odločitev, da se večino celotne planirane količine izdelkov sezone 2019 v Veliko Britanijo izvozi do prvotnega datuma izstopa. Poleg navedenega je bil v izogib tečajnemu tveganju valutnega para EUR/GBP, praktično celotni realizirani izvoz zaščiten z izvedenimi finančnimi instrumenti in s tem preprečeni negativni finančni učinki morebitne depreciacije GBP.

V pripravi na sezono 2020 se je in se podrobno spremlja nadaljnje dogajanje v povezavi z Brexitom, ki je podaljšán najkasneje do 31.10. 2019. Negativni učinki izstopa se v Adrii Mobil, d. o. o., spremljajo in upravljajo ob uresničitvi različnih scenarijev in s tem v povezavi se pripravljajo dodatni ukrepi, ki se jih bo sproti proaktivno nadgrajevalo ob razvoju situacije.

Likvidnostno tveganje

Temeljna funkcija finančnega upravljanja je zagotavljanje dolgoročne ter kratkoročne plačilne sposobnosti družbe in s tem tudi nemoteno delovanje vseh ostalih poslovnih aktivnosti. Kratkoročna plačilna sposobnost (likvidnost) podjetja je pogoj za njegovo dolgoročno plačilno sposobnost, le ta pa je v osnovi odvisna od donosnosti podjetja.

Likvidnostno tveganje je osrednje finančno tveganje in je neposredno odvisno od vseh ostalih poslovnih in finančnih tveganj. O njem govorimo, ko se zaradi tveganja v poslovnem procesu spremeni finančno posredniški položaj družbe, to je razmerje med dolgovi in terjatvami. Proaktivno upravljanje z likvidnostnim tveganjem v družbi/skupini Adria Mobil pomeni, da se veliko pozornosti nameni spremljanju in načrtovanju denarnih tokov (letni denarni tok, trimesečni dinamični, tedenski in dnevni denarni tok), optimiziranju (združevanju) denarnih sredstev v skupini Adria Mobil in zagotavljanju ustrezne likvidnostne rezerve.

Visoko donosno poslovanje družbe Adria Mobil, d. o. o., in njenih hčerinskih družb, v sodelovanju s proaktivnim obvladovanjem finančnih tveganj, se je tudi v 2019 odražalo v visokem denarnem toku,

kar je posledično privedlo do visokih likvidnostnih presežkov ter do dodatnega finančnega razdolževanja družbe in tudi skupine. Družba se tako financira pretežno z lastnimi viri financiranja, v skupini Adria Mobil pa je prisotno financiranje tudi z alternativnimi viri financiranja (faktoring).

S tem ko je družba Adria Mobil, d. o. o., postala del skupine Trigano, se ji je dostop do finančnih virov še dodatno povečal (financiranje v skupini Trigano).

V povezavi z nizkim kreditnim tveganjem je prilivni denarni tok s strani kupcev v vseh družbah stabilen in predvidljiv. Posledično se družba in tudi skupina Adria Mobil, d. o. o., sooča z nizkim likvidnostnim tveganjem, kar se tudi odraža v plačevanju obveznosti brez zamud oziroma v dogovorjenih plačilnih rokih.

Kreditno tveganje

Učinkovita kreditna politika v skupini Adria Mobil je po eni strani odraz tesnega sodelovanja med področjem prodaje in financami pri upravljanju s terjatvami in kvalitetnimi kupci (B2B - distributerji in trgovci z visoko bonitetno oceno ter dolgoletnim poslovnim odnosom z družbami v skupini Adria Mobil) ter odraz ugodnih gospodarsko-finančnih razmer po drugi strani.

Proces vzpostavitve učinkovite kreditne politike, kot najpomembnejše postavke obratnega kapitala, se v družbi Adria Mobil, d. o. o., prične pri oceni kreditnega tveganja vsakega novega kupca in vsaj enkrat na leto pri presoji obstoječih kupcev. Na podlagi bonitetne ocene se določi oblika in potreben obseg zavarovanja ter posledično kreditni limit maksimalne izpostavljenosti do posameznega kupca. Družba ima vzpostavljene kontrolne postopke, ki med drugim vključujejo zavarovanje terjatev do neodvisnih kupcev (kreditna zavarovalnica, loro bančne garancije in v manjšem obsegu dokumentarni akreditivi ter pridržki lastninske pravice do popolnega poplačila produktov), proaktivno operativno spremljanje terjatev do kupcev (spremljanje starostne strukture terjatev, zamud plačil, preseganje kreditnih limitov, izvedenih ukrepov pri unovčevanju terjatev in ocene tveganj potencialnih odpisov oziroma slabitev terjatev). V primeru preseganja kreditnega limita in/ali v primeru zamud kupcev pri poravnavanju obveznosti se izvede informacijska blokado odpreme izdelkov kupcem.

Poslovodstvo ocenjuje kreditno tveganje kot zmerno in obvladljivo, kar dokazuje tudi nizek obseg odpisov terjatev in to ne samo v letu 2019, ampak v vseh zgodovini poslovanja skupine Adria Mobil.

Valutno tveganje

Valutno tveganje je finančno tveganje in pomeni nevarnost pred finančno izgubo zaradi sprememb vrednosti ene valute v primerjavi z drugo. Bistveni računovodski kategoriji, ki kažeta na valutno tveganje, je valutna pozicija oziroma razmerje med terjatvami in obveznostmi v različnih valutah.

Tako družba kot družbe v skupini Adria Mobil večino svojih izdelkov izvozijo na tuja tržišča, predvsem trge evropske unije, kjer se ustvarjajo prihodki, nominirani v EUR. Po drugi strani imajo družbe večina svojih obveznosti, tako iz naslova obveznosti do dobaviteljev, kot tudi iz naslova investicijskih aktivnosti in obveznosti do delavcev in države, nominiranih v EUR.

Iz navedenega ocenjujemo valutno tveganje na zmerno, saj je preko 90% terjatev in obveznosti nominiranih v EUR.

Kljub zgoraj navedenemu pa je prisotna relativno visoka izpostavljenost valutnemu tveganju za terjatve v GBP (visoka volatilnost GBP, ki je še dodatno podkrepljena z »Brexitem«), delno tudi za terjatve v CHF in v manjšem obsegu za terjatve nominirane v DKK. Kot instrument obvladovanja valutnega para EUR/GBP v družbi Adria Mobil, d. o. o., sklepamo terminske posle v (FX Forward).

V letu 2019 smo v ta namen sklenili za 21,950 mio GBP terminskih poslov (terminska prodaja GBP za EUR), kar predstavlja skoraj 73% od prihodkov družbe Adria Mobil, d. o. o., v 2019, nominiranih v GBP.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje družbe. Obrestna struktura aktivnih in pasivnih bilančnih postavk ni usklajena, saj ima skupina Adria Mobil kljub izjemno nizki finančni zadolženosti, več prejetih posojil kot obrestovanih naložb. Izpostavljenost obrestnemu tveganju predstavlja neugodno gibanje (dvig) spremenljive obrestne mere Euribor v primeru prejetih posojil. Edino še odprto prejeto posojilo v skupini se obrestuje z variabilno obrestno mero. Obveznice ADM2 se obrestujejo po fiksni obrestni meri. Iz navedenega ocenjujemo obrestno tveganje v skupini Adria Mobil v letu 2019 kot zelo nizko.

2.8 Finančne zaveze

Skupina Adria Mobil ima finančne zaveze iz naslova izdaje obveznic ADM2. Prva skupna zaveza se nanaša na finančni kazalnik, ki primerja višino neto zadolženosti skupine ter njen ustvarjeni dobiček iz poslovanja pred amortizacijo (formula izračuna: nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti –denarna sredstva – kratkoročno dana posojila). Z izdajo obveznic se je Adria Mobil, d. o. o., zavezala, da razmerje neto dolg/EBITDA ne bo presegalo vrednosti 3,0. Iz spodnje preglednice je razvidno, da je razmerje tega finančnega kazalnika -0,67, kar pomeni, da zaveza ni kršena.

ELEMENTI IZRAČUNA	V evrih
	31. 08. 2019
EBITDA za 2019 (1.9.2018-31.8.2019)	62.218.160
Znesek neto dolga	-41.561.416
Dolgovi	7.675.794
Kratkoročne finančne naložbe	362.345
Denarna sredstva	48.874.865
Kvocien »vzvod« neto dolg/EBITDA	-0,67

Druga pomembna zaveza iz naslova ADM2 je, da bo delež kapitala skupine v obveznostih do virov sredstev minimalno 30 odstotkov. Na dan 31.08.2019 znaša to razmerje 55,8 %, kar je nad dovoljeno mejo. Zaveza ni kršena.

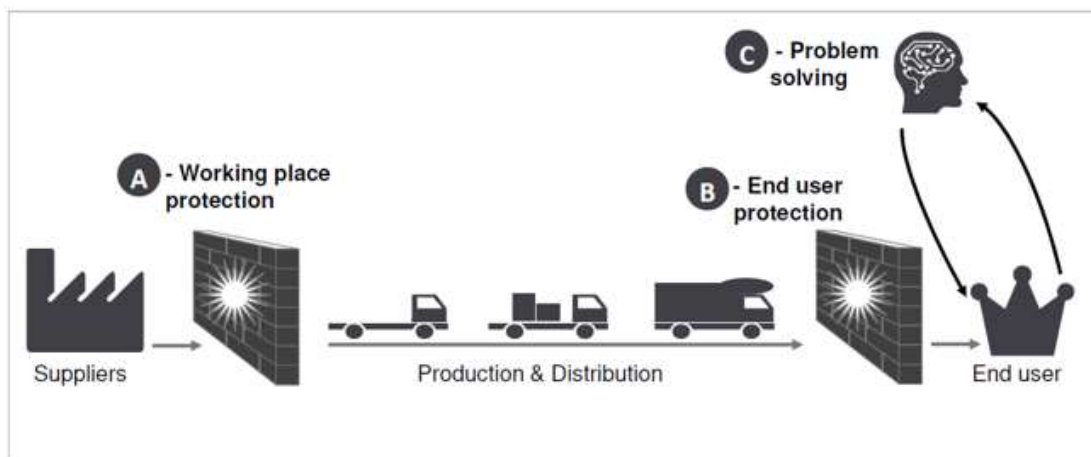
Ostale zaveze iz ADM2 (povzetek)

- Izdajatelj se zavezuje, da ne bo dodatno obremenjeval premoženja oziroma dodatna obremenitev ne sme presegati 5 % vrednosti vseh sredstev. Primerjava z 31.08.2018 kaže, da se je obremenjenost premoženja v skupini znižala, posledično to pomeni, da ta zaveza ni kršena.
- Izdajatelj se imetnikom obveznic zavezuje, da so njihove terjatve iz naslova obveznic najmanj enakovredne terjatvam drugih nezavarovanih upnikov, ki nimajo podrejenega položaja. Zaveza ni kršena.
- Izdajatelj se zavezuje, da ne bo povečeval finančnih naložb lastnikom v obliki posojil ali v drugih oblikah, ki imajo značaj posojila. Zaveza ni kršena.
- Izdajatelj se zavezuje, da na ravni celotne skupine ne bo prevzemal obveznosti kakšne druge osebe, razen iz naslova poročila v okviru običajne gospodarske dejavnosti. Druga poročila za obveznosti tretjih oseb pa ne smejo presegati 1 mio evrov. Zaveza ni kršena.

2.9 Sistem vodenja kakovosti in poslovna odličnost

Adria Mobil, d. o. o., vzdržuje učinkovit sistem vodenja kakovosti in ravnanja z okoljem že vrsto let, ki ga je nadgradila v sistem poslovne odličnosti, kar dokazuje ne le s certificiranimi sistemi vodenja, temveč tudi z visoko zavezanostjo najvišjega vodstva in posledično z visoko motiviranostjo vseh zaposlenih. Sistem vodenja kakovosti EN ISO 9001 je bil prvič certificiran že leta 1997, certifikat pa je bil nadgrajen na ISO9001/2015 v letu 2018. V letu 2003 je bilo poslovanje usklajeno tudi z zahtevami sistema ravnanja z okoljem EN ISO 14001, ki je bilo v letu 2018 prav tako nadgrajeno na ISO 14001/2015. V letu 2017 je bila družba orientirana k nenehnemu dvigovanju kakovosti poslovanja potrjena s pridobitvijo najvišjega državnega priznanja za poslovno odličnost s strani Vlade republike Slovenije kar je hkrati pomenilo tudi doseganje zlatega mednarodnega nivoja odličnih organizacij po kriterijih EFQM iz Bruslja.

V poslovnem letu 2019 je zaživel še en nov projekt, imenovan Adria zagotavlja kakovost (Adria Protects Quality), ki je sicer eden izmed treh pomembnih stebrov sistema Vrhunske proizvodne prakse (World Class Manufacturing) v družbi Adria Mobil. Nadzor kakovosti v izdelavi produktov je bistvenega pomena skozi ves proizvodni proces, projekt Adria ščiti kakovost pa izpostavlja: A. Zaščito delovnega mesta (Working place protection); B. Zaščita končnega kupca ter C. Poprodajno reševanje problemov (Problem solving).

A stream

Working place protection – 7 protective lines from supplier to working place

B stream

End-user protection – 12 protection lines from working place to end-user

C stream

Problem solving – 6 problem solving levels in case of Customer complaint

V preteklem poslovnem letu je sledilo aktivno nadaljevanje vseh aktivnosti na sistemu vodenja kakovosti in varovanja, obenem pa so bile vse aktivnosti podprte s prenovljeno politiko kakovosti in odličnosti.

Sistem vodenja kakovosti in odličnosti se redno preverja in izboljšuje s pomočjo notranjih in zunanjih presoj. Notranja kombinirana presoja obeh sistemov je bila izvedena v marcu in aprilu 2019. Zagotovo je bil največji izziv letošnje presoje razumevanje vplivov ključnih projektov »End-to-End« in SCOPE na spremembe v izvedbi poslovnih procesov. V presoji so bili vključeni vsi ključni in podporni poslovni procesi v podjetju. V presoji je bilo vključenih 63 sodelavcev, med njimi so bili tudi vsi izvršni direktorji in direktorji sektorjev. Med presoji je bilo prepoznanih 22 priporočil, izrečenih 19 posebnih pohval za delo nad pričakovanji ter ugotovljeni tudi 2 manjši neskladnosti, ki sta bili nemudoma odpravljeni.

V juniju 2019 je certifikacijska organizacija TÜV SÜD Sava opravila 11. kontrolno presoji po ISO 9001:2015 in 15. kontrolno presoji po ISO 14001:2015. V zaključnem mnenju so presojevalci podali pozitivno oceno glede delovanja obeh sistemov in s tem potrdili uspešnost doseganja ciljev, ki so zapisani v strateškem in letnem načrtu družbe.

2.10 Analiza uspešnosti poslovanja

Uspešnost skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o. se meri v desetletjih, ne le v posameznih letih.

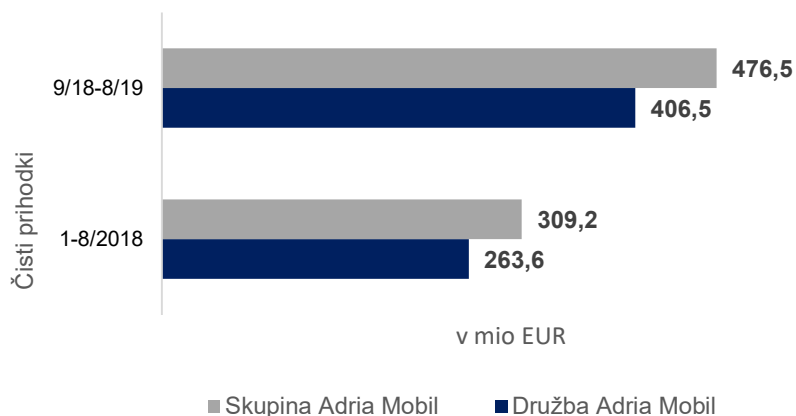
Poslovno leto 2019 je v veliko pogledih izjemno uspešno leto. S povečanjem produktivnosti in z zaposlitvijo novih sodelavcev, je skupina Adria Mobil pomembno povečala število proizvedenih in prodanih enot. Večina družb v skupini je beležila rekordne rezultate, druge družbe pa so dosegle rezultate nad planiranimi. V Adria Mobil, d. o. o., je bila v mesecu marcu 2019 dosežena rekordna mesečna montaža in predaja produktov kadarkoli do sedaj v štiriinpetdesetletni zgodovini, rekord pa je bil dosežen tudi na mesečni prodaji.

Skupina Adria Mobil in družba Adria Mobil pri merjenju uspešnosti poslovanja posebej ne uporablja alternativnih meril uspešnosti (APM). V kolikor je kateri od APM vključen v letnem poročilu, so le ti dosledni in pregledni ter usklajeni z računovodskimi izkazi.

V nadaljevanju je prikazana primerjava kategorij izkaza poslovnega izida dveh zaporednih obdobj, ki nista enakovredni, saj letošnje poslovno leto obsega dvanajst mesecev (9/18-8/19) in je v nadaljevanju poimenovano poslovno leto 2019, preteklo pa le osem mesecev (1-8/2018) in imenovano tudi poslovno leto 2018.

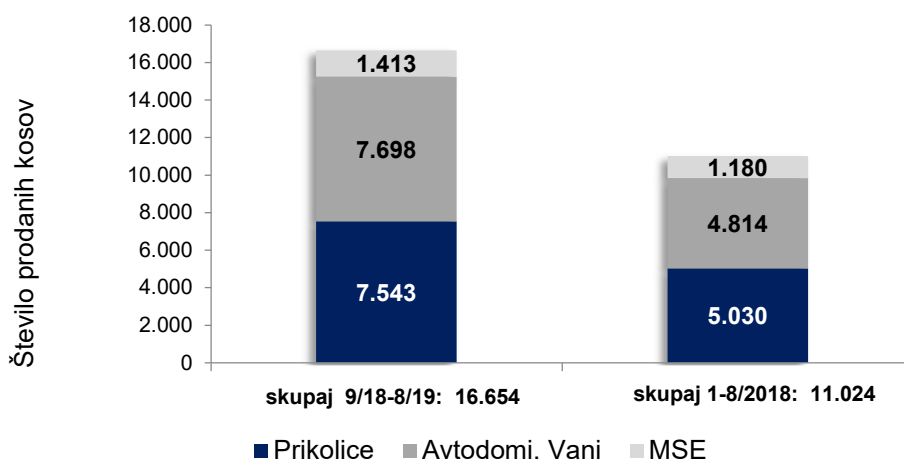
Poslovni prihodki

Prodaja skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o., v mio EUR

Skupina Adria Mobil je v dvanajstih mesecih poslovnega leta 2019 realizirala 476,5 mio EUR čistih prihodkov, kar je za 54,1 % čistih prihodkov več od preteklega krajšega poslovnega leta. Družba Adria Mobil, d. o. o., je v tem obdobju ustvarila 406,5 mio EUR čistih prihodkov kar je 54,2 % več od preteklega krajšega poslovnega leta. Večino prodaje je bilo ustvarjene s prodajo glavnih proizvodov, to je prikolic, avtodomov, vanov, mobilnih hišic, luksuznih šotorov in rezervnih delov za servisiranje vseh naštetih proizvodov. Pomemben del v prihodkih predstavlja tudi dejavnost turizma.

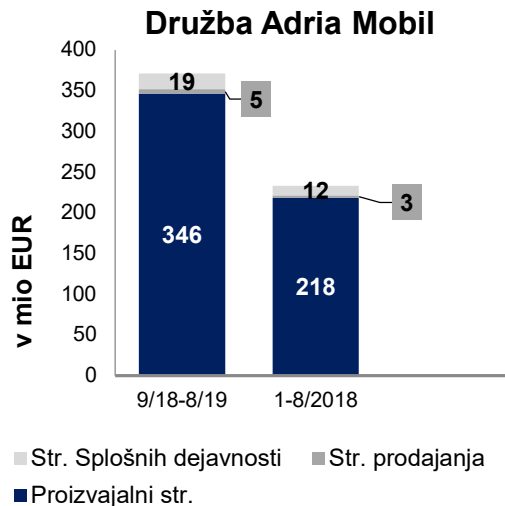
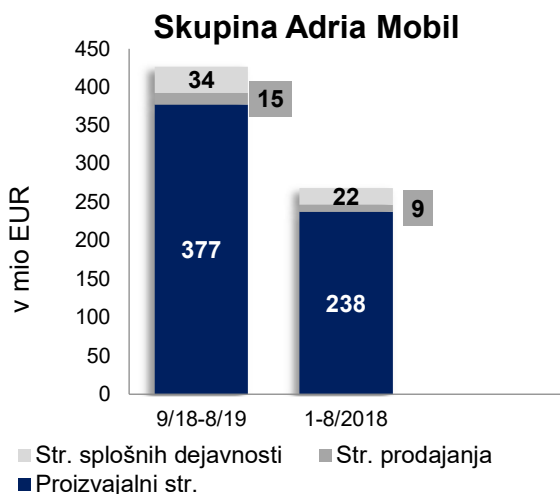
Prodaja skupine Adria Mobil po številu prodanih proizvodov

Skupina Adria Mobil je v obdobju poslovnega leta 2019 prodala 16.654 proizvodov, medtem ko je v poslovnem letu 2018 prodala 11.024 proizvodov. Skupaj dosežena prodaja leta 2019 v kosih je presegla 51,1 % prodaje v kosih v preteklem letu. Rast prodaje je bila dosežena na vseh prodajnih programih. Sprememba je bila dosežena tudi v cenovni poziciji proizvodov, predvsem mobilne hiše so se prodajale v pomembno višjem cenovnem razredu v letu 2019 kot v letu 2018.

Drugi poslovni prihodki skupine Adria Mobil so znašali 4,6 mio EUR, v družbi Adria Mobil, d. o. o., pa 2,4 mio EUR. Njihova vsebina so: izterjane dvomljive terjatve, prejeti škodni zahtevki, prodaja osnovnih sredstev in subvencije.

Poslovni odhodki po funkcijah

V skupini Adria Mobil so poslovni odhodki znašali 426,1 mio EUR in so bili za 59 % višji kot v preteklem osemmesečnem obdobju poslovnega leta. Struktura odhodkov po funkcionalnem principu ostaja nespremenjena: 88,6 % v strukturi odhodkov predstavljajo proizvodjalni stroški, 3,5 % predstavljajo stroški prodajanja in 7,9 % so bili realizirani stroški splošnih dejavnosti.

V Adria Mobil, d. o. o., so poslovni odhodki v poslovnem letu 2019 znašali 370,9 mio €, kar je tudi 59,1 % več od odhodkov primerjaje preteklo poslovno leto. Tudi v družbi ostaja struktura odhodkov na zelo podobnem nivoju kot pretekla leta; 93,4 % v strukturi odhodkov predstavljajo proizvodjalni stroški, 1,4 % predstavljajo stroški prodajanja in 5,2 % so bili realizirani stroški splošnih dejavnosti

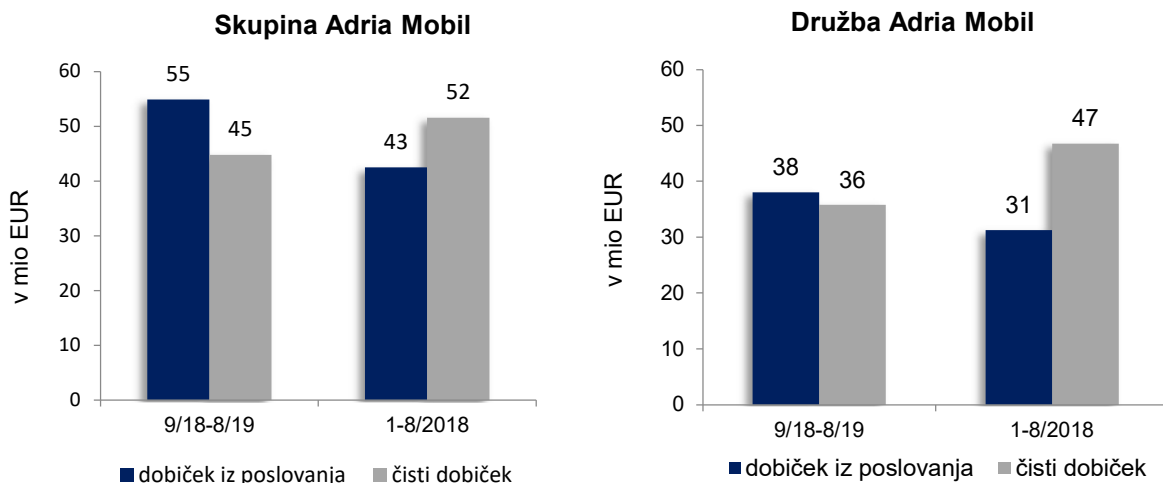
Prihodki in odhodki od financiranja

	Skupina Adria Mobil		Družba Adria Mobil	
v 000 EUR	9/18-8/19	1-8/2018	9/18-8/19	1-8/2018
Finančni prihodki	780	563	5.051	4.560
Finančni odhodki	1.971	2.067	807	1.124
Neto finančni izid	-1.191	-1.505	4.244	3.436

Neto finančni izid skupine Adria Mobil je bil v letu 2019 negativen v višini 1,2 mio EUR. Zmanjšanje neto finančnega izida je rezultat zmanjšanja zadolženosti, ki jo je omogočil visoko generiran prosti denarni tok, in dobrega obvladovanje oziroma varovanje denarnega toka za valute izven EUR območja. Neto finančni izid družbe Adria Mobil, d. o. o., je bil pozitiven v višini 4,2 mio EUR. Dividende, prejete od povezanih družb in ene naložbe, predstavljajo kar 87 % vseh finančnih prihodkov, ostalo pomembno postavko pa predstavlja pozitiven izid iz izvedenih finančnih instrumentov. Na strani finančnih odhodkov pa največji znesek pripada obrestim od obveznic.

Poslovni izidi

Dobiček iz poslovanja in čisti dobiček

Dobiček iz poslovanja (EBIT) skupine Adria Mobil v višini 54,9 mio EUR je bil za 12,4 mio EUR višji kot preteklo osemmesečno obdobje oziroma za 29 % višji. Čisti dobiček skupine Adria Mobil je bil dosežen v višini 44,8 mio EUR in je glede na leto 2018 nižji za 6,8 mio € oziroma za 13,2 % nižji. Družba Adria Mobil, d. o. o., je realizirala dobiček iz poslovanja (EBIT) v višini 38,0 mio EUR, kar predstavlja 6,8 mio EUR več od preteklega obdobja. Čisti dobiček družbe Adria Mobil, d. o. o., je bil

dosežen v višini 35,8 mio EUR, kar je za 11,0 mio EUR manj od doseženega v osmih mesecih preteklega obdobja.

Vzrok za večji čisti dobiček od EBIT tako v skupini Adria Mobil kot v družbi Adria Mobil, d. o. o., v letu 2018 je v pripoznanju odloženega davka iz naslova davčnih izgub pripojene družbe AMH, d. o. o..

Sredstva

	Skupina Adria Mobil				Družba Adria Mobil			
v tisoč EUR	31.08.19	Delež (v %)	31.08.18	Delež (v %)	31.08.19	Delež (v %)	31.08.18	Delež (v %)
Nekratkoročna sredstva	77.967	29,3	76.853	30,6	52.987	25,4	57.097	28,0
Kratkoročna sredstva	188.509	70,7	174.227	69,4	156.015	74,6	147.056	72,0
Zaloge	68.952	25,9	64.909	25,9	48.287	23,1	47.214	23,1
Sredstva za prodajo + KFN	1.722	0,65	4.073	1,62	3.443	1,65	3.949	1,93
Kratkoročne poslovne terjatve	68.960	25,9	73.967	29,5	61.002	29,2	69.929	34,3
Denarna sredstva	48.875	18,3	31.278	12,5	43.283	20,7	25.965	12,7
Skupaj sredstva	266.476	100,0	251.080	100,0	209.002	100,0	204.153	100,0

Sredstva skupine Adria Mobil so konec poslovnega leta 2019 primerjaje 31.08.2018 zrasla za 15,4 mio EUR. Nekratkoročna sredstva v kategoriji nepremičnine in oprema so se povečala za 3,9 mio €. Nove nabave nepremičnin in predvsem novih strojev in orodij so bile tekom leta 2019 realizirane v višini 10,9 mio €. Na drugi strani pa se je pomembno znižala bilančna vrednost odloženega davka zaradi njegove porabe v davčnem obračunu leta 2019. Med kratkoročnimi sredstvi je bil realiziran porast na vrednosti zalog v višini 4 mio EUR, medtem pa so bile hitreje vnovčene terjatve in so se zato znižale za 5,5 mio €. Konec avgusta 2019 je imela skupina Adria Mobil za 17,6 mio € več denarja kot v začetnem stanju.

Razmerje med nekratkoročnimi in kratkoročnimi sredstvi se je v strukturi bilančne vsote, primerjaje avgust 2019 z avgust 2018 spremenilo za 1,3 % v prid kratkoročnim sredstvom. Pokritost nekratkoročnih sredstev z nekratkoročnimi viri je 2,18, preteklo leto je bila pokritost na dan 31.08. še 1,74.

V sredstvih Adria Mobil, d. o. o. se beleži porast v višini 4,8 mio EUR glede na začetno stanje. Nekratkoročna sredstva so se znižala zaradi porabe odloženih davkov v tekoči davčni bilanci, novo investiranje je bilo v podobni višini kot amortizacija leta. Kratkoročna sredstva so se povečala predvsem na račun denarja, medtem ko so se zaloge povečale le za 1 mio EUR, sredstva za prodajo beležijo rahlo znižanje, poseben pozitiven učinek na likvidnost pa je imelo znižanje terjatev v višini 8,9 mio EUR.

Razmerje med nekratkoročnimi in kratkoročnimi sredstvi se je v strukturi bilančne vsote, primerjaje avgust 2019 z avgust 2018 spremenilo za 2,6 % v prid kratkoročnim sredstvom.

Pokritost nekratkoročnih sredstev z nekratkoročnimi viri je 1,99, konec avgusta 2018 pa je bila še 1,62.

Kapital in obveznosti

	Skupina Adria Mobil				Družba Adria Mobil			
v tisoč EUR	31.08.19	Delež (v %)	31.08.18	Delež (v %)	31.08.19	Delež (v %)	31.08.18	Delež (v %)
Kapital	148.695	55,8	104.790	41,7	106.456	50,9	71.474	35,0
Nekratkoročne obveznosti	21.349	8,0	29.507	11,8	14.782	7,1	20.980	10,3
Kratkoročne obveznosti	96.432	36,2	116.783	46,5	87.764	42,0	111.699	54,7
Skupaj obveznosti	266.476	100,0	251.080	100,0	209.002	100,0	204.153	100,0

Kapital skupine Adria Mobil se je do dne 31.08.2019 povzpел na 148,7 mio EUR in predstavlja v strukturi virov že 55,8 %. Nekratkoročne obveznosti so se tako nominalno kot v strukturi znižale kot posledica reklasifikacije iz nekratkoročnih virov v kratkoročne in tudi kot posledica odplačil. Kratkoročne obveznosti so se znižale za 20,4 mio EUR. Razlog je predvsem v znižanju obveznosti v družbi Adria Mobil, d. o. o..

Vrednost kapitala družbe Adria Mobil, d. o. o., na dan 31.08.2019 znaša 106,5 mio EUR in tudi že presega polovico vrednosti vseh virov, točneje 50,9 % vseh virov. Nekratkoročne obveznosti so se znižale zaradi reklasifikacije virov med kratkoročne vire. Kratkoročne obveznosti so se nižale zaradi odplačil finančnih obveznosti in zaradi predčasnega plačevanja obveznosti zaradi ugodne likvidnosti, medtem ko se plačilni roki niso poslabšali.

Izkaz denarnih tokov

	Skupina Adria Mobil		Družba Adria Mobil	
v 000 EUR	9/18-8/19	1-/8/18	9/18-8/19	1-/8/18
Čisti denarni tok iz poslovanja	53.646	22.273	43.638	15.450
Čisti denarni tok iz naložbenja	-8.030	-4.127	2.672	-2.645
Čisti denarni tok iz financiranja	-28.020	4.397	-28.991	6.836
Čista sprememba denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	17.597	22.543	17.319	19.641

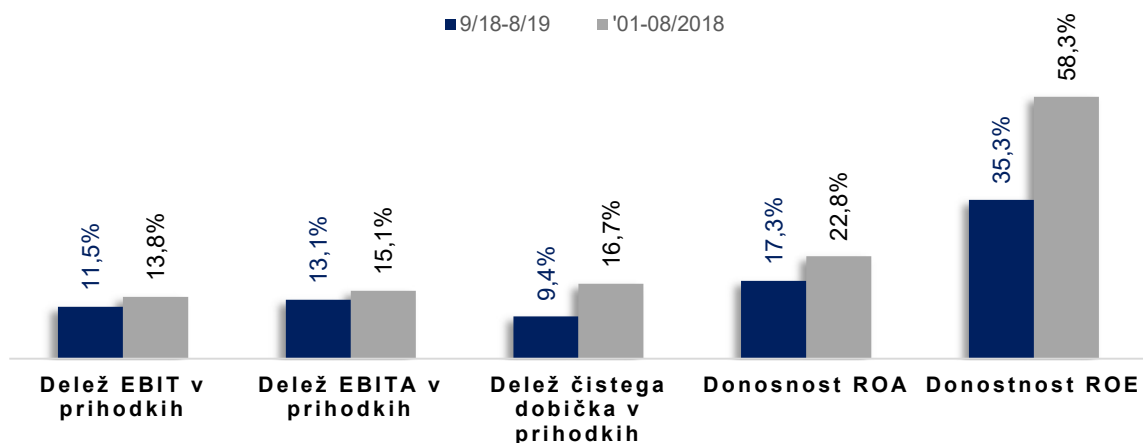
V dvanajstih mesecih leta 2019 je skupina Adria Mobil ustvarila kar za 53,6 mio EUR čistega denarnega toka iz poslovanja. Visoki izdatki za nove investicije v nepremičnine, stroje in opremo so generirali čisti denarni tok z negativnim predznakom oziroma izdatek v višini 8 mio EUR. Visok denarni tok iz poslovanja je omogočil tudi vračilo finančnih virov in zato je bil realiziran negativni tok iz financiranja v višini 28 mio EUR. Največ je k pozitivnemu denarnemu toku prispevala družba Adria Mobil, d. o. o., saj je njen denarni tok iz poslovanja znašal 43,6 mio EUR in je tudi največ porabila za vračilo tujih virov financiranja v višini 29 mio EUR.

Kazalniki poslovanja

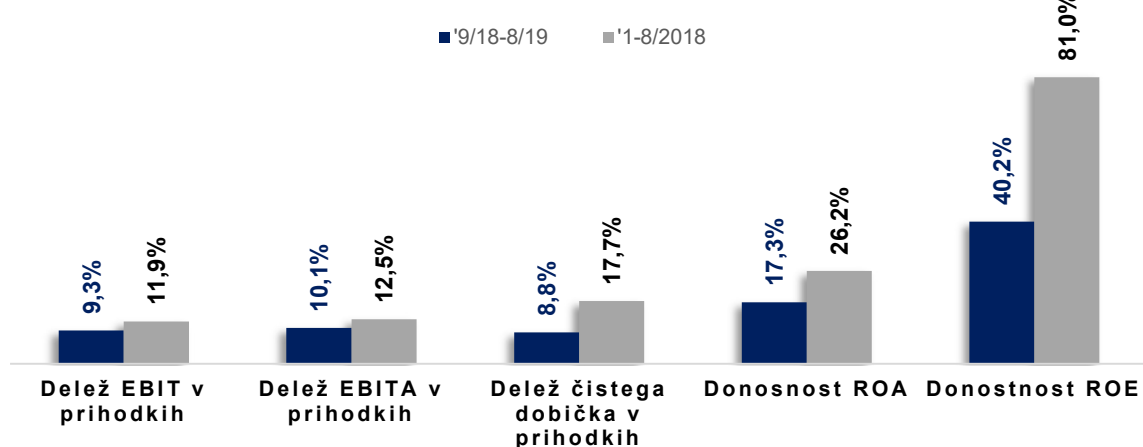
	Skupina Adria Mobil		Družba Adria Mobil	
v 000 EUR	9/18-8/19	1-8/18	9/18-8/19	1-8/18
Prihodki od prodaje	476.450	309.151	406.506	263.612
Dobiček iz poslovanja (EBIT)	54.878	42.526	38.002	31.247
Delež v prodaji	11,5%	13,8%	9,3%	11,9%
Dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITA)	62.218	46.571	40.865	32.942
Delež v prodaji	13,1%	15,1%	10,1%	12,5%
Čisti dobiček	44.777	51.592	35.763	46.723
Delež v prodaji	9,4%	16,7%	8,8%	17,7%
Sredstva	266.476	251.080	209.002	204.153
ROA	17,3	22,8	17,3	26,2
Kapital	148.695	104.790	106.456	71.474
ROE	35,3	58,3	40,2	81,0

*dobiček preteklega poslovnega leta (1-8/2018) je bil povečan zaradi davčnega učinka pri pripojitvi družbe AMH

Kazalniki Skupine Adria Mobil

Kazalniki družbe Adria Mobil

TRAJNOSTNI RAZVOJ

Mobilne hiše – več udobja, prostornosti in funkcionalnosti.

Pod blagovno znamko Adria od sezone 2002.

Prva Adriina mobilna hiša je bila narejena leta 2002, ki je plod lastnega znanja, inovativnosti in razvoja. Trg mobilnih hišic je v tistem obdobju šele nastajal in bistvenega pomena je bilo iti v korak s časom – z izdelkom, ki bo izstopal. Po začetnih izzivih glede dimenzij, razporeditev in konstrukcijskih elementov ter iskanju svojega mesta med konkurenti, je Adria Mobil svojim kupcem ponudila nov, funkcionalen in kakovosten produkt, primarno namenjen letoviščem oz. kampom, ki so svojo ponudbo na ta način razširili in se še približali uporabnikom. Blagovna znamka Adria pa je v Evropi postala še bolj prepoznavna in zaželena. Od leta 2002 je bilo prodanih že preko 15.000 Adriinih mobilnih hišic.

3.1 Trajnostni razvoj in matrika ključnih trajnostnih izzivov

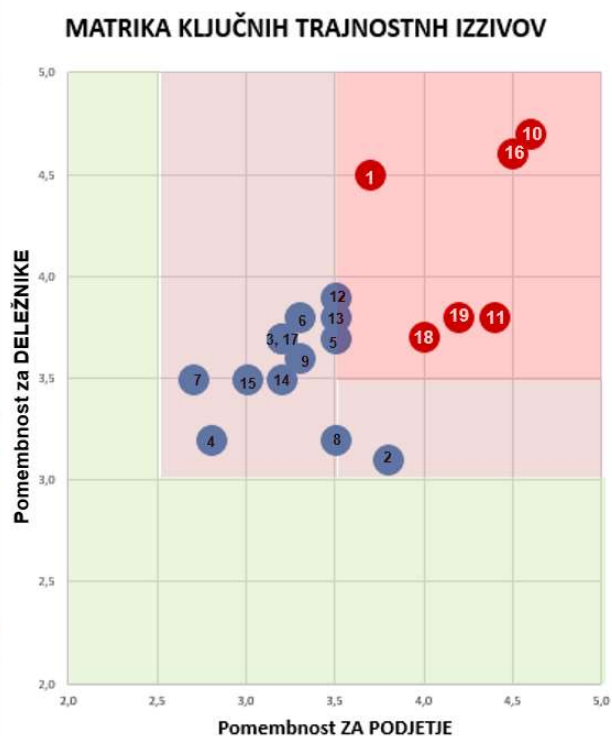
Družbeno odgovorno delovanje organizacij je postalo osrednja tema razvitejšega dela svetovnega gospodarstva v preteklih nekaj letih. Tudi zato sodobne organizacije v svoj sistem vodenja vgrajujejo vse vidike družbene odgovornosti.

V današnjem času potrošniki, delničarji in finančna skupnost, zaposleni, pogodbeni partnerji, vlada, širša družbena skupnost, nevladne organizacije, skratka različni deležniki, zahtevajo, da organizacije odgovarjajo za družbene in okoljske vplive in da o svojem ravnanju na tem področju tudi poročajo.

Poročanje temelji na merljivih kazalnikih trajnostnega razvoja, katerega osnovni stebri so ekonomski, družbeni in okoljski vpliv organizacije. Ti spodbujajo organizacije, da razvojno strategijo razumejo širše in da si ob ciljih na področju finančnega poslovanja zastavljajo tudi širše gospodarske, okoljske in družbene cilje. Smernice omogočajo organizaciji, da izbere kazalnike v skladu z lastnimi usmeritvami trajnostnega razvoja.

Matrika ključnih trajnostnih izzivov tako pomaga prepoznati in razumeti za družbo in skupino Adria Mobilter vse deležnike, povezane z njima, kot rečeno, najpomembnejše gospodarske, socialne in okoljske izzive. Na ta način ugotavljamo prednostne naloge tako znotraj družbe kakor tudi skupine Adria Mobil ter posledično tudi naloge in usmeritve ključnih strateških partnerjev, ki s svojim delovanjem pomembno vplivajo na rezultate družbe in skupine Adria Mobil.

		Pomembno za PODJETJE	Pomembno za DELEŽNIKE
1	Znižanje porabe kemikalij (HOS) in nevarnih snovi	3,7	4,5
2	Znižanje porabe energentov	3,8	3,1
3	Zmanjšanje količin mešanih komunalnih odpadkov	3,2	3,7
4	Zmanjšanje emisij (svetloba, hrup, prah, kemikalije, ...)	2,8	3,2
5	Povečanje uporabe okolju prijaznih materialov (sestavnih delov)	3,5	3,7
6	Izdelava produktov z majhnim <u>okoljskim</u> odtisom med uporabo (npr. poraba goriva v odvisnosti od teže, aerodinamike, ...)	3,3	3,8
7	Izdelava produktov z majhnim <u>okoljskim</u> odtisom po uporabi (npr. delež materialov, ki jih je možno po uporabi reciklirati)	2,7	3,5
8	Povečanje uporabe povratne embalaže za materiale in sestavne dele	3,5	3,2
9	Povečanje deleža <u>recikliranja</u> odpadkov nastalih v tovarni	3,3	3,6
10	Zagotavljanje zdravega, varnega in urejenega delovnega okolja	4,6	4,7
11	Integracija novo zaposlenih v sistem vrednot in delovanja AM	4,4	3,8
12	Spodbujanje zdravih navad za zdravo življenje	3,5	3,9
13	Celovito in transparentno komuniciranje z javnostmi (splošno in strokovno) o trajnostnem delovanju podjetja	3,5	3,8
14	Domišljeno (trajnostno usmerjeno) sponzoriranje in <u>doniranje</u>	3,2	3,5
15	Spodbujanje lokalnih podjetniških aktivnosti	3,0	3,5
16	Varnost proizvodov med uporabo (med vožnjo in med mirovanjem)	4,5	4,6
17	Transparentno informiranje kupcev o trajnostnih lastnostih produkta	3,2	3,7
18	Vključevanje partnerjev v trajnostno zasnovano in razvoj produktov	4,0	3,7
19	Sodelovanje in izbira trajnostno naravnanih dobaviteljev	4,2	3,8

3.2 Upravljanje s človeškimi viri

Strategija upravljanja s človeškimi viri kot del poslovne strategije podjetja je ključnega pomena za uspešno doseganje ciljev. Cilji kadrovske funkcije izhajajo iz strateških usmeritev podjetja in so vodilo njenih aktivnosti. Uspešno doseganje ciljev zahteva agilno upravljanje človeških virov, torej proaktiven način delovanja kadrovske funkcije. Za doseganje visoko zastavljenih konkurenčnih ciljev je nujna kadrovska dejavnost iskanje in ohranjanje zaposlenih. Eden ključnih dejavnikov uspeha tako v družbi kot tudi v skupini Adria Mobil so zadovoljni in zavzeti zaposleni. Pogoji za vzgojo interdisciplinarno usposobljenih zaposlenih z visoko stopnjo zavzetosti in agilnosti je ustrezna organizacijska kultura, ki jo dosegamo z učinkovitimi strategijami razvoja in ravnanja s kadri. Med pomembnejše vidike upravljanja s kadri nedvomno sodijo jasno definirana politika zaposlovanja, nenehna skrb za razvoj in izobraževanje zaposlenih, vzpostavljen sistem nagrajevanja in napredovanja, spremljanje zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih, skrb za varnost in zdravje pri delu ter nenazadnje usklajevanje družinskega in poslovnega življenja.

Učinkovito delovanje celotnega kolektiva Adrie Mobil, d. o. o., temelji na kontinuiranem razvoju kompetenc, potrebnih za kakovostno, učinkovito ter inovativno izvajanje procesov ter na prevzemanju odgovornosti vseh zaposlenih za skupne rezultate. V preteklem obdobju je potekalo implementiranje in spremljanje programa za izboljšanja zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih, pri čemer so bile aktivnosti usmerjene v povečanje agilnosti zaposlenih s poudarjanjem vrednot, ki so nujne za uspešno sodelovanje. To so timsko delo, znanje ter inovativnost. Prevladujoče kompetence so bile motiviranje sodelavcev, pozitivna komunikacija, čustvena inteligentnost, medosebna učinkovitost, samoiniciativnost, sposobnost obvladovanja tveganj, upravljanje sprememb in usmerjenost v rezultate. S ciljem ohranjanja konkurenčnosti upravljanje s človeškimi viri daje velik pomen stalnemu učenju in razvoju, saj nenehne spremembe od zaposlenih na vseh nivojih zahtevajo nenehno prilagajanje novim izzivom okolja. Visok psihološki kapital posameznikov je osnova oziroma psihološki vir, ki omogoči, da v okolju, kjer spodbujamo učenje in razvoj, to privede do večje zavzetosti pri delu. Posledično imajo zaposleni potrebo po odgovornosti, pomenskosti dela in notranji motivaciji, ki je največkrat posledica učenja, razvoja ter uporabe kompetenc.

Velik poudarek je tudi na odprti in neposredni komunikaciji med in z zaposlenimi, s ciljem optimalnega razvoja kadrov, nagrajevanja inovativnosti, zagotavljanja potrebnih znanj, veščin ter kompetenc. Le na ta način je lahko dosežen optimalen učinek pri vsakodnevni aktivnostih in želena dodana vrednost pri procesnem delovanju.

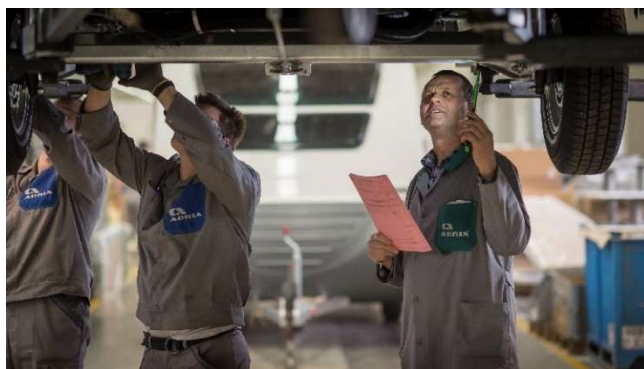
Odločilno vlogo pri zagotavljanju pozitivne organizacijske energije v delovnem okolju imajo vodje na vseh ravneh vodenja. Pomembna naloga na področju razvoja in ravnanja s kadri je tudi, da se zapisane standarde vodenja v čim večji meri tudi udejanji z izobraževanji za vodje, ki poleg strokovnih znanj in kompetenc prinašajo visoko stopnjo motiviranja in takšno komunikacijo, ki bo zagotavljala pozitivno timsko dinamiko s poudarkom na doseganju zastavljenih ciljev ter bo prispevala k učinkovitosti in poslovni uspešnosti skupine kot celote. Vse družbe v skupini so z vidika zaposlovanja v okolju prepoznane kot zaželeni delodajalci, katerih prepoznani prednosti sta značilna visoka strokovnost in možnost osebnega razvoja zaposlenih; na tem temelju se uresničuje tudi strateška naravnost družbe in skupine - pravi ljudje na pravem mestu.

3.2.1 Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih ter osebna rast na delovnem mestu

Celostni osebni razvoj posameznika je pomemben za družbe v skupini, saj se le-ta lahko razvija tako hitro, kot se razvijajo ljudje v njih, zato je razvoj (osebne) agilnosti prepoznan kot eno izmed pomembnih veščin in kompetenc posameznika. Učinkovit način razvoja osebne agilnosti je učenje s pomočjo izkušenj in hkrati pomeni preseganje osebnih omejitev – vse to z namenom doseganja optimalnih rezultatov pri delu.

V obdobju 1. 9. 2018 – 31. 8. 2019 so bila v Adria Mobil, d. o. o., izvedena izobraževanja in usposabljanja s področja mehkih veščin (usposabljanje vodij ODE I in II in srednjega managementa s področja komunikacije), predavanja v okviru Družini prijaznega podjetja, ravnanje s starejšimi zaposlenimi, team building na temo medoddelčnega sodelovanja za vodstvo podjetja, krepitev računalniških kompetenc, usposabljanje zaposlenih za varno delo z delovnimi sredstvi (montažni vozički, varno delo na višini, ..), usposabljanje novih članov ekipe prve pomoči, usposabljanje zaposlenih v proizvodnji po matriki usposobljenosti, nadgrajevanje znanja tujih jezikov. Sodelavci so bili vključeni v specialistične programe, vezane na kakovostno opravljanje nalog delovnega mesta, ki ga zasedajo. Izvedeno je bilo tudi nadaljevanje praktičnega izobraževanja za dijake in študente različnih študijskih smeri.

Nadarjeni sodelavci so bili prepoznani z neposrednim oblikovanjem osebnih kariernih načrtov. Letni osebni in karierni pogovori so bili obogateni z nadgradnjo pogovora v smeri poudarjanja delovne uspešnosti zaposlenega. Želja je, da se visoka delovna učinkovitost dosega (izboljšuje) z dialogom o potrebah in pričakovanjih zaposlenega ter potrebah in pričakovanjih podjetij v skupini. Uspešen izid se dosega tako, da zna vodja razgovora identificirati in ubesediti želeno vedenje posameznika v prihodnosti in z zaposlenim doseči maksimalni dogovor ter izsledke uporabiti za motiviranje in bodoči razvoj.

3.2.2 Projektno delovanje

Vodenje projektov in projektni način delovanja sta stalnica in način delovanja v družbi. V preteklem poslovnem letu so bili vodeni naslednji projekti: Širitev proizvodnih kapacitet P-1, Vani-sezona 2019, Caravan – new generation, Scope (Supply chain & operational planning excellence), GDPR (General data protection regulation), MACH, CEPLAFIB, MOTION, Sanacija strehe proizvodnih prostorov AM, Adora 2021. Od tega so bili zaključeni sledeči projekti: GDPR (General data protection regulation), Vani-sezona 2019.

Projektni način delovanja povezuje procese in organizacijske enote oz. funkcije in pomeni trajno obliko delovanja. Projektno deluje okoljska skupina, uredniški odbor internega glasila Adriaš.si,

komisija za inovativnost, skupina za prvo pomoč, skupina Družini prijazno podjetje in tehnična komisija.

Učinkovitost izvajanja projektov se spremlja z obravnavo vmesnih poročil projektnih skupin na kolegiju generalne direktorice.

3.2.3 Inovativnost

Zaposleni so usmerjeni in motivirani k proaktivnemu in inovativnemu razmišljanju, saj le takšno razmišljanje zagotavlja dolgoročno ter stabilno rast družbe. Matična družba deluje po načelih učeče se organizacije, katerim sledijo tudi odvisne družbe, za vse pa velja, da prehajajo v misleča podjetja s poudarkom na inovativnosti kot ključnemu vzvodu ustvarjanja dodane vrednosti. Uvedeni sistem obravnave malih koristnih predlogov kaže svojo učinkovitost zlasti v tem, da predlagatelji v zelo kratkem času vidijo realizirane predloge, kar je, poleg denarne nagrade, ključen motivator za zadovoljstvo. S tega vidika se strateško načelo »vsak dan nova inovacija« kontinuirano izvaja v vseh procesih.

3.2.4 Strategija in politika strateškega komuniciranja

Strategija in politika strateškega komuniciranja Adrie Mobil, d. o. o., izhajata iz strategije družbe, njenega poslanstva, vizije in vrednot. Okvirna politika strateškega komuniciranja družbe je usmerjena v izgradnjo načrtovanega, vodenega in nadzorovanega dialoga s strateškimi javnostmi (interne in eksterne) oziroma v vzpostavitev pozitivne, dvosmerne komunikacije na vseh ravneh ter upravljanja z njo v skladu s politiko razvoja družbe. Gre za načrtovan in usmerjan proces vplivanja na oblikovanje naklonjenosti javnosti preko obojestransko zadovoljivega, interaktivnega komuniciranja, ki temelji na odprtem delovanju obeh strani – Adrie Mobil, d. o. o., in javnosti. Slednje pa ima tudi določene omejitve, ki izvirajo iz dejstva, da je Adria Mobil, d. o. o., javna družba, katere vrednostni papirji (obveznice) so uvrščeni v borzno kotacijo, zato družba sledi tudi pravilom borznega poslovanja in v tem okviru predpisanega načina komuniciranja (jasno definirane vsebine in tudi kanali komuniciranja).

Cilji strateškega komuniciranja Adrie Mobil, d. o. o., in odvisnih družb so predvsem doseganje pozitivnega in visokega ugleda družb, promocija družb in blagovne znamke Adria, naklonjenost vseh deležnikov in tudi premagovanje napačnih predstav in predsodkov, upravljanje s problemi in usmerjanje toka sprememb.

V družbi Adria Mobil, d. o. o., (odvisne družbe sledijo tej usmeritvi) se uporablja več vrst internih in eksternih orodij komuniciranja. Med pomembna orodja internega komuniciranja sodijo: Informator (140 na letni ravni), oglasne deske (po potrebi), Info točke, kjer imajo vsi zaposleni dostop do ključnih dokumentov in novic v družbi, časopis Adriaš.si (3-krat letno) ter zbor delavcev (2x letno). Med pomembna orodja eksternega komuniciranja sodijo: sporočila za javnost, novinarske konference, intervjuji, okrogle mize.

Tako korporativna kot produktna komunikacija potekata tudi preko medijev, kar se v družbi spremlja sproti ter skladno s politiko strateškega komuniciranja. V letni analizi medijskih objav, ki jo opravlja družba Kliping, d. o. o., je bilo v obdobju 1. 9. 2018 – 31. 8. 2019 zabeleženih skupno 944 objav. Tako kot v preteklih dveh letih so največ objav prispevali spletni mediji, ki so imeli tudi največji doseg, najvišja vrednost objav pa izhaja iz tiskanih medijih.

Vsebina medijskega poročanja se je v analiziranem letu največkrat nanašala na teme, povezane s poslovanjem, priljubljenostjo blagovne znamke Adria, dobre poslovne rezultate, širitev proizvodnje, prejete nagrade in priznanja ter družbeno odgovorne aktivnosti. Med družbeno odgovornimi aktivnostmi lahko posebej izpostavimo podpis pogodbe s Primožem Rogličem, ki je tako postal ambasador blagovne znamke Adria.

3.2.5 Organizacijska kultura ter zadovoljstvo in zavzetost zaposlenih

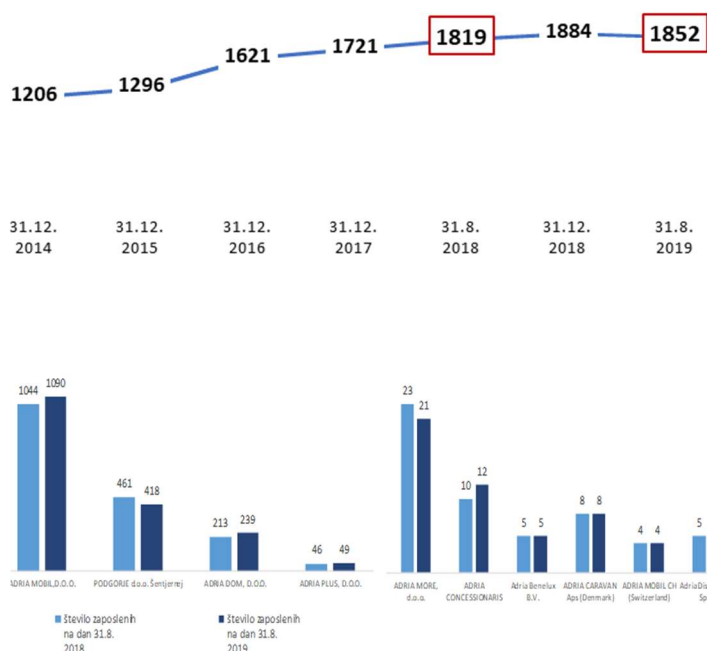
Pred leti izkazane razlike med prepoznano idealno organizacijsko kulturo in nato dejansko izmerjeno organizacijsko kulturo se uporabljajo pri odločanju o uvajanju potrebnih sprememb, usmerjenih v ustvarjanje konstruktivnega delovnega okolja, ki spodbuja medsebojno sodelovanje. Tako prihaja do boljšega uresničevanja potreb vseh zaposlenih. Vsi zaposleni sledijo tudi Kodeksu podjetja Trigano in Kodeksu etike adriašev, dokumentoma, katerih cilj je približati vedenje zaposlenih doslednemu izvajanju načel kodeksov, ki med drugim spodbujata zakonito, transparentno in etično delovanje posameznika ter opozarjata na mejo med dopustnim in nedopustnim.

Vsako leto se meri tudi organizacijsko klimo v podjetju, in sicer z Anketo o zadovoljstvu in zavzetosti zaposlenih. V obdobju 1. 9. 2018 – 31. 8. 2019 je bil na podlagi rezultatov, kako sodelavci dojemajo svoje delovno okolje, pripravljen plan ukrepov in aktivnosti, ki se jih v družbah izvaja za izboljšanje organizacijske klime in kulture ter posledično povečanje zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih. Med ukrepe sodi nadgradnja področja razvoja vodij in vodenja in strateško upravljanje Organizacijske kulture, usposabljanje vodij ode I in ode II, izvajanje Adriine šole vodenja za srednji management, izvedba Akademije vodenja za vodstveni nivo skupine Adrie Mobil, priprava in izvedba Adriine šole za talente, letni tim building za vodstvo družb v skupini Adria Mobil na temo sodelovanja, uresničevanje ukrepov v okviru družini prijaznega podjetja. Doslednost, poštenost in korektnost do sodelavcev morajo predstavljati vrednote vsakega člana kolektiva. Aktivnosti so potekale tudi na področju nadgradnje informacijske podpore procesom upravljanja s človeškimi viri (program Upravljanje delovne uspešnosti) kot orodja vodenja. Učinkovito vodenje je namreč nujno povezano z neposrednim dostopom do ustreznih podatkov in njihovo uporabo za doseganje čim večje učinkovitosti pri vodenju (postavljanje ciljev, doseganje ciljev, zapisi kot trajna vrednost za nadgradnjo razvoja).

Odločilno vlogo pri zagotavljanju ustrezne organizacijske kulture in klime v delovnem okolju imajo vodje na vseh ravneh vodenja. Pomembna naloga na področju razvoja in ravnanja s kadri je zagotoviti takšne standarde vodenja, ki poleg strokovnih znanj in kompetenc vodij prinašajo visoko stopnjo motiviranja, usposabljanja ter takšno komunikacijo, ki bo zagotavljala pozitivno timsko dinamiko s poudarkom na doseganju zastavljenih ciljev ter prispevala k učinkovitosti in poslovni uspešnosti skupine kot celote.

3.2.6 Podatki o zaposlenih v skupini Adria Mobil

Število zaposlenih v skupini Adria Mobil

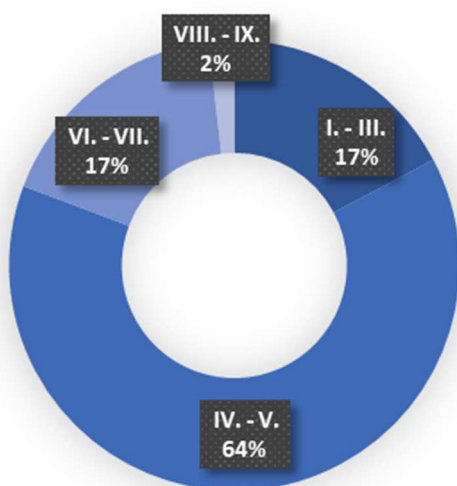

Skupina je po stanju na dan 31.8.2019 zaposlovala 1.852 oseb, kar pomeni, da se je število zaposlenih v primerjavi s stanjem na dan 31.8.2018 povečalo za 33 zaposlenih.

V obdobju do 1.9.2018 do 31.8.2019 se je zaposlilo 261 sodelavcev, 228 pa jih je prekinilo pogodbo o zaposlitvi.

Skupno število zaposlenih glede na stanje 31.8.2018 se je najbolj povečalo v matični družbi Adria Mobil, d. o. o., in sicer za 46 oseb, v Adria Dom, d. o. o., za 26 oseb, v družbi Podgorje, d. o. o., se je število zaposlenih zmanjšalo za 43. V ostalih družbah se število zaposlenih ni bistveno spremenilo.

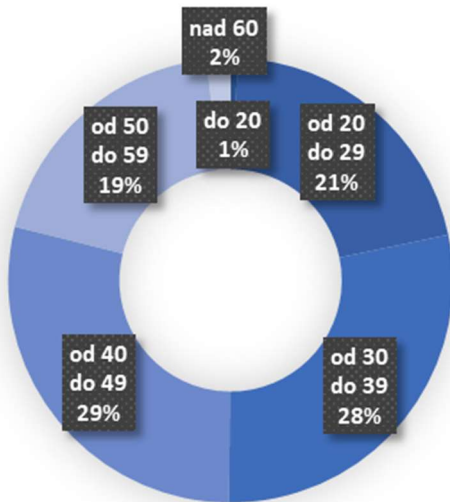
Izobrazbena struktura

Po stanju na dan 31.8.2019 je bilo v skupini 319 zaposlenih s stopnjo izobrazbe od I do III, 1176 zaposlenih z izobrazbo IV in V stopnje ter 323 zaposlenih z izobrazbo VI in VII stopnje. Poleg tega je imela skupina 30 zaposlenih z VIII in IX stopnjo izobrazbe in je zaposlovala 4 doktorje znanosti.

Visoke zahteve v delovnih procesih, tako po zahtevanem znanju kot fizičnih sposobnostih, narekujejo načrtno zaposlovanje mladega kadra s pretežno srednjo ravno izobrazbe. Iz navedenega razloga ter z izobraževanjem zaposlenih s študijem ob delu se povprečna raven izobrazbe kontinuirano dviguje.

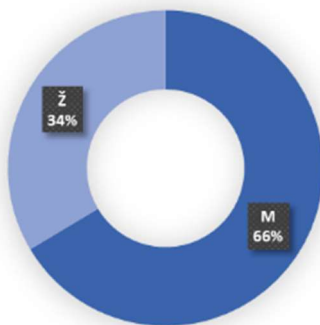
Starostna struktura

Starostna struktura zaposlenih se spreminja v smeri pomlajevanja delovnih skupin. V starostni skupini zaposlenih do 29 let je bilo v skupini Adria Mobil zaposlenih 402 oseb, v skupini od 30 do 39 let je bilo zaposlenih 526 oseb, v starostni skupini od 40 do 49 let je bilo zaposlenih 533 oseb, v starostni skupini nad 50 let pa je skupina zaposlovala skupno 391 oseb.

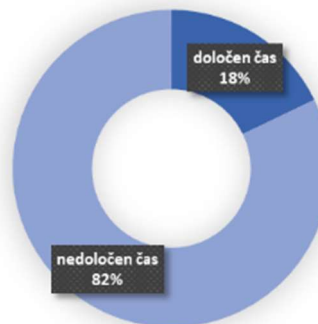
Spreminjanje starostne strukture v smeri zniževanja starosti zaposlenih za skupino predstavlja poseben izziv na vseh povezanih področjih delovanja kadrovske funkcije in priložnost ustvarjanja konkurenčne prednosti na način, da se izrabi polna produktivnost starejših umskih delavcev s prenosom tihega znanja na naslednike, ki prevzemajo naloge oziroma dopolnjujejo vrzeli, nastale v timih zaradi odhoda starejših sodelavcev tako v režijskih službah kot v neposrednem proizvodnem procesu. To dosegamo z osebnim razvojem sodelavcev in njihovim stalnim učenjem. Ključni so zaposleni, ki so se pripravljani nenehno učiti, tudi v zaključnem obdobju delovne kariere, si pridobljeno znanje izmenjavati in ga vgrajevati v delovni proces.

Struktura po spolu

Od skupnega števila zaposlenih je v skupini zaposlenih 1230 moških ter 622 žensk.

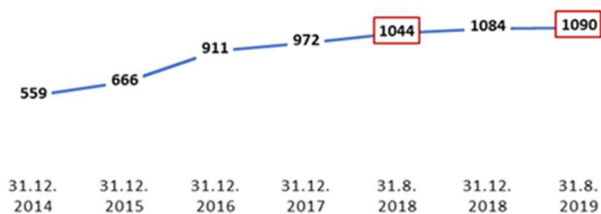
Struktura po vrsti pogodbe o zaposlitvi

Od skupnega števila zaposlenih jih ima 1521 pogodbe za nedoločen čas, 331 pa še za določen čas.

3.2.7 Podatki o zaposlenih v družbi Adria Mobil, d. o. o.

Število v družbi Adria Mobil, d. o. o.

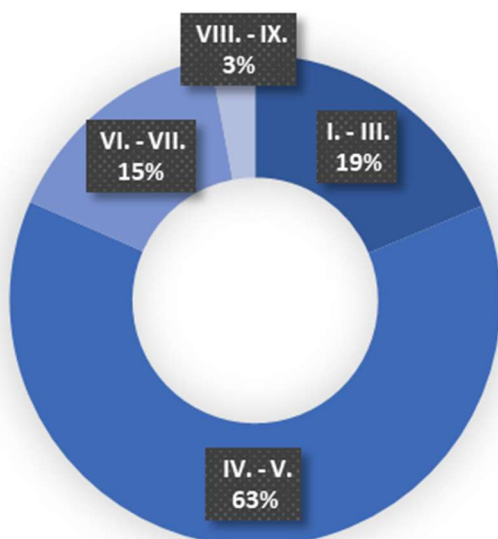

Adria Mobil, d. o. o., je na dan 31.8.2019 zaposlovala 1.090 oseb, kar pomeni, da se je število zaposlenih glede na stanje 31.8. 2018 povečalo za 46 oseb.

V obdobju od 1.9.2018 do 31.8.2019 se je zaposlilo 142 sodelavcev, 96 pa jih je prekinilo pogodbo o zaposlitvi.

Najpogostejša razloga sta bila sporazumna prekinitev delovnega razmerja ter prekinitev pogodbe za določen čas.

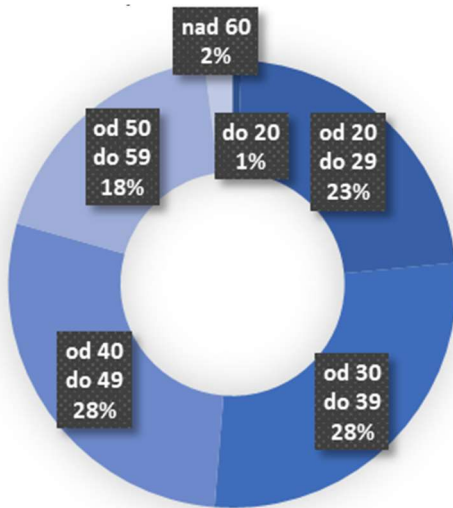
Izobrazbena struktura

Po stanju na dan 31.8.2019 je bilo v družbi Adria Mobil, d. o. o., 204 zaposlenih s stopnjo izobrazbe od I do III, 685 zaposlenih z izobrazbo IV in V stopnje ter 169 zaposlenih z izobrazbo VI in VII stopnje. Poleg tega je imela družba Adria Mobil, d. o. o., 29 zaposlenih z VIII in IX stopnjo izobrazbe in je zaposlovala 3 doktorje znanosti.

Izobrazbena struktura se iz leta v leto izboljšuje v prid visoke izobrazbe tudi zaradi vključevanja zaposlenih v študij ob delu, v študijske programe za pridobitev visoke strokovne izobrazbe. Družba deluje po načelih učeče se organizacije. Po stanju na dan 31.8.2019 kar 63 zaposlenih študira ob delu, največ (47 oseb) v proizvodnem sektorju, s ciljem pridobiti poklic, srednjo, višjo oziroma visoko raven izobrazbe tehnične smeri, v drugih sektorjih pa predvsem iz razloga visoke ravni strokovne izobrazbe, izboljšanja komunikacijskih, prezentacijskih, vodstvenih in organizacijskih veščin.

Starostna struktura

V starostni skupini zaposlenih do 29 let je bilo v družbi Adria Mobil, d. o. o., zaposlenih 256 oseb, v skupini od 30 do 39 let je bilo zaposlenih 303 oseb, v starostni skupini od 40 do 49 let je bilo zaposlenih 306 oseb, v starostni skupini nad 50 let pa je skupina zaposlovala skupno 225 oseb.

Strateške usmeritve delovanja na področju kadrov ključen poudarek prav zaradi spreminjanja starostne strukture zaposlenih namenjajo načrtovanju nasledstev ter dolgoročno zahtevajo intenzivno delo s talenti ter prepoznavanje potenciala v mladih perspektivnih kadrih. Prav tako so potrebni drugačni pristopi in ukrepi pri rekrutiranju kandidatov za zaposlitev kot tudi pri vseh nadaljnjih fazah kadrovanja.

Posebno pozornost je zaradi spreminjanja starostne strukture v korist mlade generacije potrebno posvetiti uporabi novih orodij pri vodenju pomlajenih timov na področju upravljanja z medsebojnimi odnosi (agilnost, motiviranje, zavzetost, komunikacija, ocenjevanje, spodbujanje, empatija, umirjenost, odločnost, pogum...), kar predstavlja nov izziv tudi prihajajočim vodjem mlajše generacije

3.3 Družbena odgovornost do zaposlenih

V Adrii Mobil, d. o. o., se družbena odgovornost do zaposlenih izraža predvsem skozi načrtovanje kariernega razvoja zaposlenih, skozi medgeneracijsko sodelovanje, skozi komunikacijo in ustvarjanje takšnih odnosov in delovnega okolja, ki spodbujajo ustvarjalno, timsko delo. Adria Mobil, d. o. o., je tudi nosilka polnega certifikata Družini prijazno podjetje, v okviru katerega skrbimo za usklajevanje družinskega in poslovnega življenja, s projektom Zdravi na delu pa skrbimo in komuniciramo o pomembnosti skrbi za zdravje ter pomenu aktivnega življenjskega sloga.

Sicer je evropska panoga počitniških vozil, v okviru katere deluje tudi družba Adria Mobil, d. o. o., izrazito sezonskega značaja in ustvarja dinamičen poslovni kontekst in raznoliko delovno okolje, kjer je potrebna velika mera fleksibilnosti in inovativnosti pri vsakdanjih aktivnostih. Adria Mobil, d. o. o., zato svojim zaposlenim ponuja različne možnosti dodatnega usposabljanja, izobraževanja ter možnosti za delo na projektih, saj se zavedamo, da so ljudje največji intelektualni kapital družbe.

V družbi zato aktivno skrbimo za zadovoljstvo in motiviranje zaposlenih. Poleg stimulativnega nagrajevanja je predvsem pomembna tudi možnost ustvarjalnega (so)delovanja v okviru različnih projektov, ki so zaželeni in potrebni v dinamičnem mednarodnem in globalnem poslovnem okolju. Vzporedno s tem skrbimo tudi za strokovni in osebni razvoj zaposlenih – predvsem s spodbujanjem študija ob delu in z možnostmi dodatnega usposabljanja in izobraževanja, skozi delo na različnih projektih, skozi delovanje v raziskovalni skupini. Zaposleni imajo poleg tega tudi možnost prehoda med družbami znotraj skupine Adria Mobil, tako v Sloveniji kot v tujini, ter s tem pridobiti dragocene izkušnje iz mednarodnega poslovnega okolja.

3.3.1 Zdravje na delovnem mestu

Zadovoljni in zavzeti zaposleni so ena izmed ključnih vrednot Adrie Mobil, d. o. o., zato družba vsa leta namenja posebno pozornost zdravju zaposlenih. V ta namen redno potekajo aktivnosti s področja varstva in zdravja pri delu. Zaposleni so redno in periodično napoteni na preventivne zdravniške preglede, skozi redno izvajanje strokovnih nalog se oblikujejo ergonomski ukrepi in sistematične ergonomske ureditve delovnih mest, poseben poudarek pa je bil v letošnjem letu namenjen tudi osebni varovalni opremi v proizvodnji.

V okviru promocije zdravja je bila kot nadgradnja obstoječih aktivnosti v vseh avtomatih s prehrano dopolnjena oz. nadomeščena obstoječa ponudba z zdravimi alternativami, vsi zaposleni so v začetku leta prejeli stekleničke za pitje vode, o zdravem načinu življenja pa so zaposleni obveščeni redno tudi preko Informatorjev in internega glasila Adriaš.si. Za poudarjanje pomena zdravja in zadovoljstva zaposlenih je poskrbljeno tudi preko različnih ukrepov Družini prijaznega podjetja, v okviru katerega sta bili v tem letu organizirani dve predavanji na temo odnosov in obvladovanja stresa. V Adrii Mobil, d. o. o., deluje tudi Športno društvo Adria, ki spodbuja različne oblike športnega udejstvovanja ter Kulturno društvo Adria, ki zaposlenim želi približati in predstaviti različne vidike kulturnega področja.

3.3.2 Kulturo adriašev krepimo s sprejemom upokoencev, jubilarov in tradicionalnimi srečanji

Izdelki Adrie Mobil, d. o. o., so plod znanja in dela zaposlenih in kot taki prejemniki številnih priznanj ter nagrad v mednarodnem okolju. Ti rezultati zaposlenim dajejo zagon, ponos in motiviranost za doseg dolgoročnih ciljev v družbi, ki se nenehno spreminja, razvija in narekuje trende v evropski panogi karavaninga. Pot, ki jo zaposleni v Adrii Mobil, d. o. o., gradijo skupaj in na temelju skupnih vrednot, je tista, ki odlikuje kulturo adriašev in zaradi katere vsako leto podeljujemo priznanja jubilarom, ki skozi desetletja ustvarjajo zgodbo naše družbe. Družba prav tako ohranja trajno vez z upokojenimi sodelavci, ki ostajajo povezani v okviru Društva upokoencev Adria Mobil.

Za ohranjanje in krepitev pozitivnih odnosov med širšimi sodelavci skrbimo tudi na ravni skupine Adria Mobil. V ta namen dvakrat letno organiziramo zdaj že tradicionalna srečanja, in sicer družinski piknik adriašev in silvestrovanje. Zavedamo se, da lahko le z iskanjem medsebojnih sinergij ustvarjamo uspešno prihodnost.

Tradicionalni piknik skupine Adria Mobil v letu 2019.

3.4 Družbena odgovornost do širšega okolja

Adria Mobil, d. o. o., se zaveda svoje vključenosti ter povezanosti z okoljem in je zato zavezana k družbeno odgovornemu delovanju, kar pomeni vzpostavljanje in ohranjanje etičnega in moralnega odnosa do vseh ključnih skupin deležnikov – zaposlenih, poslovnih partnerjev, kupcev, dobaviteljev ter lokalne skupnosti.

V Adrii Mobil, d. o. o., je družbena odgovornost sestavni del poslovne strategije in jo uresničujemo s sponzorstvi in donatorstvi na različnih področjih, tako v lokalnem, nacionalnem kot tudi mednarodnem obsegu. S tem si želita tako skupina kot družba Adria Mobil, d. o. o., prispevati k ustvarjanju takšnih pogojev v okolju, ki bodo omogočali razvoj ustvarjalnih posameznikov in društev na področju znanosti, kulture in športa tako na regionalni kot nacionalni ravni.

Adria Mobil, d. o. o., skozi družbeno odgovorno ravnanje nenehno prepleta svojo poslovno zgodbo z okoljem. Podjetje sponzorira kolesarstvo v klubu, ki nosi ime Adria Mobil, s ciljem, da razvija in

navdušuje mlade za vrednote zdravega življenjskega sloga, skrb za zdravje, tekmovalnost in doseganje rezultatov ter osebnih in ekipnih zmag, strasti in tolerance. V partnerstvu s klubom tako v ospredje postavljamo vrednote timskega dela, športa in tudi zelene mobilnosti, s katero je kolo neizogibno povezano. S tovrstnimi aktivnostmi širimo in komuniciramo vrednote aktivnega življenjskega sloga med mladimi, ki jih lahko kasneje s pridom uporabijo tako v zasebnem kot tudi poslovnem življenju.

Tudi sicer so sponzorske aktivnosti Adrie Mobil, d. o. o., ciljno usmerjene in vodene tako, da vzpostavljajo vzajemno koristen odnos tako za podjetje (sponzorja) kot tudi za društva, klube in ostale deležnike. Pri tem so glavni kriteriji za izbiro sponzorskih projektov predvsem ujemanje vrednot sponzorirane aktivnosti z vrednotami družbe in blagovne znamke Adria ter program aktivnosti ali dogodkov, preko katerih bo družba gradila svoj ugled ter povezanost s ključnimi ciljnimi javnostmi, tudi kupci. Poleg kolesarskega kluba je Adria Mobil, d. o. o., v juliju 2019 vstopila v partnersko sodelovanje s Primožem Rogličem, najboljšim slovenskim kolesarjem, obenem pa nadaljuje sodelovanje z nekdanjo vrhunsko športnico Tino Maze. Adria Mobil, d. o. o., sodeluje tudi z Moškim rokometnim klubom Krka, je podpornik vseslovenskega humanitarnega projekta Botrstvo ter z donacijami podpira nove naložbe GRC Novo mesto ter Splošne bolnišnice Novo mesto.

3.4.1 Odprta vrata za zainteresirane skupine obiskovalcev

Pri nakupni odločitvi za počitniško vozilo so pomembni številni dejavniki, zato kupcem in ostalim deležnikom predstavljamo tudi zgodovino, poslovne in razvojne dosežke podjetja ter proizvodni proces Adrie Mobil, d. o. o., ki na temelju bogate tradicije ter vlaganj v tehnologijo velja za enega najsodobnejših in najučinkovitejših v panogi.

Tako je v obdobju od 1. septembra 2018 do 31. avgusta 2019 družbo obiskalo 52 organiziranih skupin oziroma skupno 1169 oseb, ki jim je bila predstavljena družba Adria Mobil, d. o. o., temeljne poslovne usmeritve in proizvodna praksa družbe. Posebej velja omeniti tudi dneve odprtih vrat, ki so v družbi praviloma organizirani vsaki dve leti. V letu 2018 je bila med dnevi odprtih vrat Adria Mobil, d. o. o., izredno dobro obiskana tako s strani šolskih skupin kot tudi splošne javnosti - družbo je namreč v dveh dneh obiskalo več kot 2.000 ljudi. Takšen odziv potrjuje, da je Adria Mobil, d. o. o., ugledna družba in delodajalec tako v regionalnem kot tudi nacionalnem okolju.

V strukturi obiskovalcev je bilo največ dijakov in študentov, sledijo predstavniki trgovske in distribucije mreže Adrie Mobil, d. o. o., z različnih trgov (Nizozemska, Danska, Švedska, Norveška, Finska, Velika Britanija, Nemčija, Španija, Italija, Francija, Švica), člani karavaning klubov (UK, Avstrija, Nemčija), strokovna združenja iz Slovenije (različne sekcije GZS in GZDBK), poslovni partnerji s področja nabave in drugi.

V poslovnem letu 2018 / 2019 so bili v poslovnih prostorih Adrie Mobil, d. o. o., organizirani različni dogodki: novinarske konference, sprejem jubilarcev in upokojencev, start kolesarske dirke za VN AM, redne distribucijske konference v marcu, oktobru in decembru, tradicionalna prireditve za otroke naših zaposlenih – obisk in sprejem dedka Mraza. Pri sprejemih skupin gre za specifično obliko komunikacije, s katero krepimo ugled in poznanost tako družbe Adria Mobil, d. o. o., in njenih zaposlenih kot tudi blagovne znamke Adria ter nadgrajujemo politiko odprtosti družbe do ožjega in širšega družbenega okolja. Hkrati (zlasti med mlajšo generacijo) s takšnim pristopom vzbujamo zanimanje za poklice, ki so aktualni za družbo in skupino Adria Mobil.

3.5 Sistem varovanja okolja

V septembru in oktobru 2018 je bila prvič izvedena presoja okoljskih vplivov s pomočjo strokovnjakov iz skupine Trigano ter na ta način tudi zagotovljena usklajenost pristopa k presoji okoljskih vplivov kot del sistema varovanja okolja v celotni skupini Trigano. Rezultati so pokazali, da je sistem ravnanja z okoljem na zelo visoki ravni. Močno je bila izpostavljena skrb za izobraževanje in ozaveščanje sodelavcev in njihovo močno sodelovanje pri izvajanju sistema ravnanja z okoljem. Ugotovljene dobre prakse so bile predstavljene kakor zgled za druga proizvodna podjetja skupine Trigano.

Med osnovne okoljske vidike se štejejo: poraba energentov in vode, nastajanje nenevarnih in nevarnih odpadkov ter emisij v okolje.

V preteklem poslovnem letu je bilo v Adrii Mobil, d. o. o., porabljenih 7.893 m³ vode. Vodo se pridobiva iz javnega vodovodnega omrežja ter se jo uporablja za pripravo hrane (Sodexo), sanitarne potrebe, pranja zunanosti vozil (Adria Plus, d. o. o.), testiranje vozil iz vidika vodotesnosti, zagotavljanje vlažnosti v proizvodnih prostorih ter za funkcionalno testiranje vodovodne inštalacije v vozilu.

V preteklem poslovnem letu je bilo porabljenih 3.664.581 kWh ur električne energije, od tega jo je bilo 12% proizvedeno iz lastne sončne elektrarne, preostali del pa je bil kupljen iz javnega električnega omrežja. Z upoštevanjem dejstva, da je v javnem električnem omrežju 7,57 % električne energije proizvedenih iz obnovljivih virov (hidro energija), predstavlja skupni delež porabljene električne energije iz obnovljivih virov kar 18,7%.

V proizvodnih obratih družbe je še vedno v postopku zamenjava starih neonskih žarnic z LED žarnicami, kar pomaga zmanjšati porabo energije in podaljšati življenjsko dobo žarnic. V obdobju poročanja je bilo zamenjanih 1174 navadnih žarnic z LED svetilkami.

Za potrebe internih premikov vozil ter zagotavljanja delovanja protipožarnega sistema se v družbi uporablja dizelsko gorivo (v preteklem poslovnem letu se ga je za ta namen porabilo 7.360 l), medtem ko je bilo za vse službene poti porabljenega 24.465 l goriva. Z dosledno uporabo električnih viličarjev se je pomembno zmanjšala poraba dizelskega olja.

Od ostalih energentov je bilo porabljenih še 133 kosov 10 kg plinskih jeklenk (plin Propan) za potrebe funkcionalnega testiranja plinskih naprav v vozilih in 3.933.191,5 kWh naravnega plina.

Z zbranimi odpadki je družba ravnala gospodarno ter v skladu z zakonodajo. Predstavljajo pomemben ekonomski vir in tudi vir surovin. V obdobju poročanja je bilo s prodajo odpadkov za recikliranje ustvarjenih 75.533 € prihodkov. Družba je na internih usposabljanjih in informiranju zaposlenih neprestano poudarjala pomen trajnostnega okoljskega delovanja. Notranje komuniciranje je potekalo preko prenosa informacij članov skupine za okolje v svoje delovne sredine, preko Informatorja in internega glasila Adriaš.si. V obdobju poročanja je bilo opravljene 0,3 ure okoljsko usmerjenega izobraževanja na zaposlenega, v aprilu 2019 pa je bila izdana tudi prenovljena okoljska brošura, s katero je družba želela še bolj približati okoljsko usmerjenost zaposlenim.

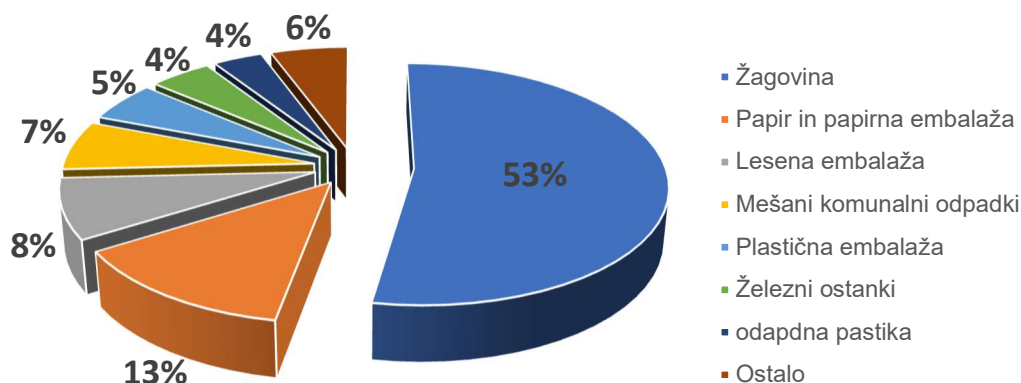
Velik poudarek je bil preko usposabljanj dan pravilnemu ločevanju odpadkov na izvoru, saj je bilo v celotnem obdobju v različnih fazah procesa ustvarjenih 2.326,3 t nenevarnih odpadkov oziroma 99,1 % vseh nastalih odpadkov ter 20,6 t oziroma 0,9 % nevarnih odpadkov. Vsi odpadki so bili posredovani pooblaščenim agencijam v nadaljnje postopke recikliranja ali uničenja.

Razmerje med nenevarnimi in nevarnimi odpadki

■ nenevarni - 99,1 % ■ nevarni - 0,9 %

Delež posameznih vrst nenevarnih odpadkov v %

Med nenevarnimi odpadki prevladujejo z daleč največjim deležem žagovina, čemur sledita papir in papirna embalaža. Od celotne količine nenevarnih odpadkov je kar 93,6 % odpadkov recikliranih, 5,2 % odpadkov je termično uničenih ter le 1,2 % oziroma 27,6 t odloženih na deponijo.

Količine hlapnih organskih snovi je družba obdržala na zakonski meji in sicer na vrednosti pod 0,46 kg na proizvod.

Zaradi načrtovane širitve proizvodnje P1 je bil v maju 2019 izveden monitoring odpadnih voda zaradi pridobitve okoljskega dovoljenja. Vsi parametri so bili v zakonskih mejah.

Izrednih dogodkov, ki bi ogrožali okolje ali varnost ljudi, ni bilo.

S strani zaposlenih ali zunanje zainteresirane javnosti družba ni prejela nobene uradne pritožbe, ki bi se nanašala na okoljsko problematiko za obravnavano obdobje.

RAČUNOVODSKO POROČILO

Prvi avtodom – večja mobilnost za poti in zgodb željne
popotnike. Novost v sezoni 1982.

Izdelava avtodoma, oz. prikolice s svojim lastnim pogonom, je bila logično nadaljevanje razvoja prikolic, ki so ga predani adriaši razvili leta 1982 in sicer na baznem vozilu Renault. Zaradi višje cene v primerjavi s prikolicami so avtodomi potrebovali določen čas, da so jih potrošniki spoznali, sprejeli in se odločili za njihovo uporabo pri preživljanju počitnic oz. prostega časa nasploh. Ta inovacija je pomenila pomemben korak naprej v razvoju blagovne znamke Adria, saj so kar naenkrat popotniki lahko izbirali med dvema načinoma preživljanja prostega časa – prikolice so pomenile bolj stacioniran način preživljanja prostega časa, avtodomi pa so uporabnikom nudili večjo svobodo pri potovanju iz enega v drug kraj in s tem bolj aktivno dopustovanje. Do danes je bilo pod blagovnimi znamkama Adria in Sun Living prodanih že skoraj 100.000 avtodomov.

4.1 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Računovodski del letnega poročila sestavljata dve vsebinsko zaokroženi poglavji.

Prvo poglavje obsega konsolidirane računovodske izkaze s pojasnili skupine Adria Mobil, drugo poglavje pa računovodske izkaze s pojasnili družbe Adria Mobil. Vsi izkazi so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Skupinski računovodski izkazi vključujejo računovodske izkaze odvisnih družb, kjer je matična družba Adria Mobil v večini 100-odstotni lastnik. V konsolidacijo so vključene spodaj navedene družbe.

	Ime družbe (odvisna družbe)	Sedež družbe	Država družbe	Delež	Vrednost deleža	Znesek kapitala 31. 8. 2019
	Družbe v tujini					v EUR
1.	Adria Caravan, Aps	Kolding	Danska	100,00%	107.368	1.827.299
2.	Adria Mobil (Schweiz), GmbH	Brügg	Švica	99,00%	0	1.832.308
3.	Adria Concessionaries, Ltd.	Suffolk	Anglija	100,00%	694.163	4.002.034
4.	Adria More, d.o.o.	Zadar	Hrvaška	100,00%	2.766.324	11.125.386
5.	Adria Star, d.o.o.	Karlovac	Hrvaška	100,00%	3.581.712	2.870.997
6.	Adria Benelux, BV	Papandrecht	Nizozemska	100,00%	300.000	2.063.521
7.	Adria Distribution Spain, S.L.	Fogars de la Selva	Španija	100,00%	0	1.194.685
8.	Domerium, S.L.U.	Fogars de la Selva	Španija	100,00%	3.780.000	4.617.891
	Družbe v Sloveniji					
9.	Adria Plus, d.o.o.	Novo mesto	Slovenija	100,00%	515.610	2.105.014
10.	Podgorje, d.o.o.	Šentjernej	Slovenija	99,52%	1.154.503	16.162.077
11.	Adria Dom, d.o.o.	Črnomelj	Slovenija	100,00%	1.350.000	12.738.203
	Skupaj finančne naložbe v odvisne družbe				14.249.681	60.539.414

Skupina Adria Mobil je sprejela odločitev, da svoje poslovno leto zaradi bolj usklajenega notranjega poročanja prilagodi poslovnemu letu skupine Trigano, ki je 1.9.-31.8. Zato primerjave podatkov s podatki primerjalnega obdobja niso popolnoma primerljive saj je primerjalno obdobje ob prvem letu uveljavitve spremembe poslovnega leta bilo pripravljeno za obdobje 8 mesecev torej od 1.1.2018 do 31.8.2018.

4.2 Izjava o odgovornosti Uprave

Generalna direktorica, 28. 11. 2019, potrjuje konsolidirane računovodske izkaze skupine Adria Mobil, za poslovno od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019 in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom ter računovodske izkaze družbe Adria Mobil, d. o. o., in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom.

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja skupine in izidov njenega poslovanja za leto od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019.

Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Uprava tudi potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju podjetja ter v skladu z veljavno zakonodajo in veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma zakonitosti.

Davčne oblasti lahko v roku 5 let po preteku leta, v katerem je bilo treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Sonja Gole

Generalna direktorica Adrie Mobil, d. o. o.

4.3 Konsolidirani računovodski izkazi skupine Adria Mobil

4.3.1 Konsolidirani izkaz poslovnega izida skupine Adria Mobil za leto 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019

V EUR	Pojasnila	9/18-8/19	2018 1-8
1. a) Prihodki iz pogodb s kupci	5	476.194.600	308.944.044
b) Dohodek od najemnin		255.562	206.915
2. Proizvajalni stroški prodanih proizvodov ali nabavna vrednost prodanega blaga	6	-377.365.080	-237.744.598
3. Kosmati poslovni izid od prodaje		99.085.082	71.406.361
4. Stroški prodajanja	6	-15.122.554	-9.194.673
5. Stroški splošnih dejavnosti	6	-33.643.698	-21.540.051
6. Drugi poslovni prihodki	7	4.558.826	1.854.699
7. Poslovni izid iz poslovanja		54.877.656	42.526.336
8. Finančni prihodki iz deležev	8	9.409	9.749
9. Finančni prihodki iz danih posojil	8	30.605	15.474
10. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	8	740.141	537.314
11. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		-690.179	-999.996
12. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	8	-1.281.033	-1.067.358
13. Dobiček pred davkom		53.686.599	41.021.519
14. Davki iz dobička	9	-8.909.689	10.570.470
15. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	10	44.776.910	51.591.989
ČISTI POSLOVNI IZID PRIPADA:			
a) lastnikom obvladujoče družbe		44.759.510	51.581.095
b) neobvladujočemu deležu		17.400	10.894

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.3.2 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa skupine Adria Mobil za leto 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019

	Pojasnila	9/18-8/19	2018 1-8
I. Čisti dobiček leta po obdavčitvi	11	44.776.910	51.591.989
II. Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida (po davku)		87.358	107.394
Spremembe poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov in uskupinjevalnega popravka kapitala (po davku)		87.358	107.394
III. Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida (po davku)		-955.535	-1.278.204
1. Aktuarski dobički/izgube iz odpravnin ob upokojitvi (po davku)		-955.535	-1.278.204
2. Drugi vseobsegajoči donosi v obdobju (po davku)		0	0
IV. Vseobsegajoči donos poslovnega izida po obdavčitvi (po davku)		43.908.733	50.421.179
Vseobsegajoči donos poslovnega izida po obdavčitvi, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe		43.891.333	50.410.285
Vseobsegajoči donos poslovnega izida po obdavčitvi, ki pripada neobvladujočemu deležu		17.400	10.894

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.3.3 Konsolidirani izkaz finančnega položaja skupine Adria Mobil na dan 31. 8. 2019

V EUR	Pojasnila	31. 8. 2019	31. 8. 2018
SREDSTVA		266.475.813	251.079.841
A. NEKRATKOROČNA SREDSTVA		77.966.742	76.852.715
I. Neopredmetena sredstva	12	517.868	552.617
II. Nepremičnine in oprema	13	53.380.770	49.448.413
III. Naložbene nepremičnine	14	3.765.321	3.765.321
IV. Nekratkoročne finančne naložbe	15,16	1.688.597	761.526
1. Nekratkoročne finančne naložbe, razen posojil	15	127.649	127.649
2. Nekratkoročna posojila	16	1.560.948	633.877
V. Nekratkoročne poslovne terjatve	17	1.345.927	1.563.454
VI. Odložene terjatve za davek	9	17.268.259	20.761.384
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		188.509.071	174.227.126
I. Sredstva za prodajo	14	1.359.563	3.031.166
II. Zaloge	18	68.952.014	64.909.114
III. Kratkoročne finančne naložbe		362.345	1.042.276
1. Kratkoročna posojila	16	362.345	1.042.276
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	17	68.960.284	73.966.502
1. Kratkoročne terjatve do kupcev		52.572.519	61.627.098
2. Druge kratkoročne poslovne terjatve		16.387.765	12.339.404
V. Denarna sredstva	19	48.874.865	31.278.068
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		266.475.813	251.079.841
A. KAPITAL	20	148.695.467	104.789.590
A1. Kapital lastnikov obvladujoče družbe		148.617.633	104.721.542
I. Vpoklicani kapital		3.417.681	3.417.681
II. Kapitalske rezerve		624.187	624.187
III. Rezerve iz dobička	21	3.032.223	3.032.223
IV. Rezerve nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti in uskupinjevalni popravek kapitala	22	-2.434.246	-1.566.069
V. Preneseni čisti poslovni izid		99.218.278	47.632.425
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta		44.759.510	51.581.095
A2. Kapital neobvladujočemu deležu		77.834	68.048
B. NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI		21.348.576	29.507.277
I. Rezervacije	24	18.794.103	17.386.344
II. Odloženi prihodki	24	868.008	683.026
III. Nekratkoročne finančne obveznosti	25	1.550.237	11.274.306
IV. Nekratkoročne poslovne obveznosti	26	136.228	163.601
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		96.431.770	116.782.974
I. Kratkoročne finančne obveznosti	25	6.125.557	24.418.359
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	26	89.773.919	90.892.041
1. Obveznosti iz pogodb s kupci		2.842.860	2.941.977
2. Obveznosti do dobaviteljev		72.750.589	71.777.599
3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		14.180.470	16.172.464
III. Kratkoročne obveznosti za davek od dobička	26	532.294	1.472.574
OBVEZNOSTI SKUPAJ		117.780.346	146.290.251

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala skupine Adria Mobil za leto 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019

Od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid	Rezerve, nastale zaradi vred. poštene vrednosti in uskupin. popravek kapitala	Skupaj kapital, ki pripada last. obv. d.	Kapital, ki pripada neobvlad. delu	SKUPAJ KAPITAL
Zač. stanje 1. 9. 2018	3.417.681	624.187	3.032.223	47.632.425	51.581.095	-1.566.069	104.721.542	68.047	104.789.589
Sprememba lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	-2.856	-2.856
Izplačilo dividend	0	0	0		0	0	0	-2.856	-2.856
Drugo	0	0	0		0	0	0	0	0
Celoten vseobsegajoči donos leta	0	0	0	0	44.759.510	-868.177	43.891.333	17.400	43.908.733
Vnos čistega poslovnega izida leta	0	0	0	0	44.759.510	0	44.759.510	17.400	44.776.910
Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja FN po poštene vrednosti	0	0	0	0	0	-955.535	-955.535		-955.535
Druge sestavine vseobsegajočega odnosa	0	0	0	0	0	87.358	87.358	0	87.358
Spremembe v kapitalu	0	0	0	51.585.852	-51.581.095	0	4.757	-4.757	0
Razporeditev čistega dobička	0	0	0	51.581.095	-51.581.095	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	4.757	0	0	4.757	-4.757	0
Stanje 31. 8. 2019	3.417.681	624.187	3.032.223	99.218.278	44.759.510	-2.434.246	148.617.632	77.834	148.695.466

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala skupine Adria Mobil za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 8. 2018

Od 1. 1. 2018 do 31. 8. 2018	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid	Rezerve, nastale zaradi vred. poštene vrednosti in uskupin. popravek kapitala	Skupaj kapital, ki pripada last. obv. d.	Kapital, ki pripada neobvlad. delu	SKUPAJ KAPITAL
Zač. stanje v poslovnem obdobju 1. 1. 2018	3.417.681	624.187	3.032.223	26.888.972	38.500.337	-395.259	72.068.141	61.912	72.130.053
Sprememba lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	-4.759	0	0	-4.759	-4.759	-9.518
Izplačilo dividend	0	0	0	-4.759	0	0	-4.759	-4.759	-9.518
Drugo	0	0	0		0	0	0	0	0
Celoten vseobsegajoči donos leta	0	0	0	0	51.581.095	-1.170.810	50.410.285	10.894	50.421.179
Vnos čistega poslovnega izida leta	0	0	0	0	51.581.095	0	51.581.095	10.894,0	51.591.989
Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja FN po poštene vrednosti	0	0	0	0	0	-1.278.204	-1.278.204		-1.278.204
Druge sestavine vseobsegajočega odnosa	0	0	0	0	0	107.394	107.394	0	107.394
Spremembe v kapitalu	0	0	0	20.748.212	38.500.337	0	-17.752.125	0	-17.752.125
Vpliv pripojitve AMH				-17.752.125		0	-17.752.125		-17.752.125
Razporeditev čistega dobička	0	0	0	38.500.337	38.500.337	0	0	0	0
Stanje 31. 8. 2018	3.417.681	624.187	3.032.223	47.632.425	51.581.095	-1.566.069	104.721.542	68.047	104.789.590

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.3.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov za leto 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Postavke izkaza poslovnega izida		
Čisti dobiček	44.776.910	51.591.989
<i>Popravki poslovnega izida:</i>		
Neto stroški financiranja	1.712.247	1.675.141
Finančni prihodki od deležev	-9.409	0
Učinek pri odtujitvi osnovnih sredstev		227.264
Amortizacija neopredmetenih sredstev	161.898	103.126
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev oprema	3.631.046	2.159.349
Amortizacija nepremičnin	1.773.148	1.163.705
Popravek vrednosti zalog in terjatev	1.807.245	544.041
Oblikovanje in odprava rezervacij	-1.592.741	912.261
Davek iz dobička	8.909.689	-10.570.470
Dobiček iz rednega delovanja pred spremembami v obratnem kapitalu	61.170.032	47.806.406
Povečanje /zmanjšanje poslovnih in drugih terjatev	3.401.048	-11.273.862
Povečanja/zmanjšanje odloženih terjatev za davek	3.493.125	-18.426.012
Povečanja/zmanjšanje zalog	-4.042.900	2.940.877
Povečanje /zmanjšanje rezervacij	740.018	-912.261
Povečanja/zmanjšanje poslovnih in drugih dolgov	-5.022.078	3.713.379
Plačani davek iz dobička	-5.628.845	-1.048.020
Denarni tok iz poslovanja	54.110.400	22.800.507
Prejemki od obresti in drugih finančnih prihodkov	226.132	472.501
Izdatki za obresti in drugih finančnih odhodkov	-690.179	-999.996
Prebitek prejemkov pri poslovanju in prebitek izdatkov pri poslovanju	53.646.353	22.273.012
DENARNI TOKOVI PRI INVESTIRANJU		
Prejemki pri investiranju	1.681.012	-403.671
Prejemki od deležev	9.409	0
Prejemki od odtujitve drugih finančnih naložb, razen posojil	0	0
Prejemki od vrnjenih posojil in predujmov	0	-403.671
Prejemki od prodaje sredstev (skupine za odtujitev) za prodajo	1.671.603	0
Izdatki pri investiranju	-9.710.841	-3.723.773
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-127.149	-132.794
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	0	0
Izdatki za pridobitve in prejemki iz naslova prodaje opredmetenih osnovnih sredstev	-9.336.551	-3.590.979
Izdatki za dana posojila in predujme drugim strankam	-247.140	0
Prebitek prejemkov pri investiranju in prebitek izdatkov pri investiranju	-8.029.829	-4.127.444
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU	0	0
Prejemki pri financiranju	0	10.790.140
Prejemki od povečanja nekratkoročnih finančnih obveznosti	0	0
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	0	10.790.140
Izdatki pri financiranju	-28.019.727	-6.392.735
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	-28.016.871	-6.387.976
Izdatki za izplačilo dividend	-2.856	-4.759
Prebitek prejemkov pri financiranju in prebitek izdatkov pri financiranju	-28.019.727	4.397.405
GIBANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV	0	0
Stanje denarja in denarnih ustreznikov na začetku obdobja	31.278.068	8.735.095
Povečanje denarnih sredstev zaradi pripojitve	0	127.494
Povečanje – zmanjšanje denarja in denarnih ustreznikov	17.596.797	22.415.479
Stanje denarja in denarnih ustreznikov ob koncu obdobja	48.874.865	31.278.068

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.3.5 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom skupine Adria Mobil

Pojasnilo 1: Izjava o skladnosti

Poslovodstvo družbe Adria Mobil je izkaze družbe in konsolidirane računovodske izkaze skupine odobrilo dne 28. 11. 2019.

Računovodski izkazi skupine Adria Mobil so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija, s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja in jih je sprejela tudi Evropska unija, ter v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah.

Pojasnilo 2: Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi predstavljajo konsolidirane računovodske izkaze družb v okviru skupine Adria Mobil.

Osnove za uskupinjevanje

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni iz računovodskih izkazov skupine Adria Mobil in njenih odvisnih družb na dan 31. 8. 2019 oziroma za leto od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019. Za vse odvisne družbe se uporablja metoda popolnega uskupinjevanja od dne, ko skupina Adria Mobil obvladuje odvisno družbo. Iz skupine so odvisne družbe izključene v trenutku, ko preneha kontrolni vpliv matične družbe ali družbe v skupini. Računovodski izkazi družb v skupini so pripravljeni za isto poročevalsko obdobje kot računovodski izkazi matične družbe, z uporabo istih računovodskih usmeritev. Ob pripravi skupinskih računovodskih izkazov so izločeni vsi posli, stanja in nerealizirani dobički ter izgube, ki so posledica notranjih poslov znotraj skupine, in dividende med povezanimi družbami. Izguba odvisne družbe se pripiše neobvladujočemu deležu tudi, če je posledica tega primanjkljaj. Sprememba v lastniškem deležu odvisne družbe, pri kateri ne pride do izgube vpliva, se obračuna v kapitalu. Ob izgubi vpliva v odvisni družbi mora skupina:

- odpraviti pripoznanje sredstev (vključno z dobrim imenom) in obveznosti odvisne družbe;
- odpraviti pripoznanje knjigovodske vrednosti vseh neobvladujočih deležev;
- odpraviti celotni znesek tečajnih razlik, ki so bile pripoznane v kapitalu;
- pripoznati pošteno vrednost prejetega nadomestila;
- pripoznati pošteno vrednost vseh preostalih naložb;
- pripoznati vse presežke ali primanjkljaje v izkazu poslovnega izida;
- ustrezno prerazvrstiti delež matične družbe v postavkah, ki so bile predhodno pripoznane v drugem vseobsegajočem dobičku, v izkaz poslovnega izida ali zadržani dobiček.

Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Poslovne združitve in dobro ime

Poslovne združitve se obračunajo z uporabo prevzemne metode. Stroški v zvezi s prevzemom se določijo v skupni višini nadomestila po pošteni vrednosti na dan prevzema, povečani za znesek vseh neobvladujočih deležev v prevzeti družbi. Za vsako poslovno združitev mora prevzemna družba izmeriti višino neobvladujočega deleža v prevzeti družbi bodisi po pošteni vrednosti bodisi po sorazmernem delu opredeljivih čistih sredstev prevzete družbe. Prevzemna družba pripozna stroške, povezane s prevzemom med odhodki, v postavki Splošni administrativni stroški.

Ob prevzemu skupina oceni, ali je razporeditev pridobljenih finančnih sredstev in prevzetih obveznosti skladna s pogodbenimi določili, gospodarskim položajem in pomembnimi okoliščinami na datum prevzema. Poleg tega mora prevzeta družba ločiti vstavljene izpeljane instrumente od gostiteljske pogodbe.

Pri poslovni združitvi, izvedeni na več stopnjah, se poštena vrednost prejšnjega prevzemnikovega deleža v lastniškem kapitalu prevzete družbe znova izmeri na pošteno vrednost na datum prevzema skozi izkaz poslovnega izida. Znesek pogojnega nadomestila, ki bo predvidoma preneseno na prevzemno družbo, se pripozna po pošteni vrednosti na datum prevzema. Kasnejše spremembe poštene vrednosti pogojnega nadomestila, ki se šteje za sredstvo ali obveznost, se po MRS 39 pripoznajo bodisi v izkazu poslovnega izida bodisi kot sprememba drugega vseobsegajočega donosa. Če se pogojno nadomestilo pripozna v kapitalu, se ga ne sme znova izmeriti, vse dokler ni poračunano s kapitalom.

Dobro ime se pri prvotnem merjenju pripozna po nabavni vrednosti, ki je presežek skupnega zneska prenesenega nadomestila in pripoznanega zneska neobvladujočega deleža nad zneskom opredeljivih pridobljenih sredstev ter prevzetih obveznosti. Če je nadomestilo nižje od poštene vrednosti čistih sredstev prevzete odvisne družbe, se razlika pripozna v izkazu poslovnega izida.

Po prvotnem pripoznanju se dobro ime izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano izgubo iz oslabitve. Zaradi preizkusa dobrega imena zaradi oslabitve se od dneva prevzema dobro ime, pridobljeno pri poslovni združitvi, razporedi na vsako denar ustvarjajočo enoto skupine, za katero se pričakuje, da bodo k njej pritekale koristi od poslovne združitve ne glede na to, ali so druga sredstva in obveznosti prevzete družbe dodeljena tem enotam.

Kadar je dobro ime del denar ustvarjajoče enote in se del poslovanja te denar ustvarjajoče enote odtuji, se pri določanju dobička in izgube ob odtujitvi poslovanja dobro ime, ki je povezano s to odtujeno denar ustvarjajočo enoto, pripozna v knjigovodski vrednosti poslovanja odtujene enote. Dobro ime, ki je odsvojeno v teh okoliščinah, se meri na osnovi relativne vrednosti odtujene dejavnosti in dela denar ustvarjajoče enote, ki jo skupina obdrži.

Ker MSRP ne določajo računovodskih usmeritev za obračunavanje poslovnih združitev pod skupnim upravljanjem, je posloводство v skladu z MRS 8 določilo način obračuna pripojitev odvisnih družb ob upoštevanju strokovnih napotkov in ekonomske vsebine poslovnih združitev. Pripojitev družbe AMH, d. o. o. k družbi Adria Mobil d. o. o. v letu 2018, je bila obračunana po knjigovodskih vrednostih z obračunom razlike med naložbo in knjigovodsko vrednostjo čistih sredstev v okviru kapitala preko prenesenega poslovnega izida.

Preračun tujih valut

Skupinski izkazi so predstavljeni v EUR, ki so funkcionalna in poročevalna valuta, ki jo uporabljajo matična družba in njene odvisne družbe v Sloveniji. Transakcije v tuji valuti so v začetku pripoznane v funkcionalni valuti in so preračunane po tečaju na dan transakcije. Monetarna sredstva in obveznosti v tuji valuti so preračunani po tečaju funkcionalne valute na dan bilance stanja. Vse razlike, ki izhajajo iz preračuna tujih valut, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Nemonetarna sredstva in obveznosti, pripoznana na podlagi izvirnih vrednosti v tuji valuti, so preračunana po tečaju na dan transakcije. Nemonetarna sredstva in obveznosti merjena po pošteni vrednosti v tuji valuti so preračunana po tečaju, ko je bila poštna vrednost ugotovljena. Tu so navedene funkcionalne valute tujih odvisnih podjetij.

Adria Caravan, Aps	DKK
Adria Mobil (Schweiz), GmbH	CHF
Adria Concessionaries, Ltd.	GBP
Adria More, d.o.o.	HRK
Adria Star, d.o.o.	HRK
Adria Plus, d.o.o.	EUR
Podgorje, d.o.o.	EUR
Adria Dom, d.o.o.	EUR
Adria Benelux	EUR
Domerium, S.R.L.	EUR
Adria Distribution Spain, S.L.	EUR

Na dan poročanja so izkazi navedenih odvisnih družb preračunani v poročevalno valuto skupinskih računovodskih izkazov. Za bilanco stanja je uporabljen tečaj Banke Slovenije na dan poročanja, medtem ko je za izkaz poslovnega izida uporabljen povprečni tečaj skozi celotno poslovno leto.

Tečajne razlike, ki izhajajo iz preračuna funkcionalne valute v poročevalno valuto, se pripoznajo neposredno v kapitalu in izkazu vseobsegajočega drugega vseobsegajočega donosa kot prevedbena rezerva do trenutka odprodaje odvisne družbe, ko se te tečajne razlike pripoznajo v izkazu poslovnega izida in kot preračunovani v izkazu vseobsegajočega donosa.

Poslovni izid iz poslovanja

Poslovni izid iz poslovanja je opredeljen kot poslovni izid pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih bank, depozitov, naložb, plačane obresti od posojil ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

Pomembne poslovodske ocene

Priprava računovodskih izkazov zahteva od posloводства določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti skupine ter razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov skupine v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja. Ocene in predpostavke temeljijo na prejšnjih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah smatrajo kot utemeljeni, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodskih vrednostih sredstev in obveznosti.

Poslovodske ocene zajemajo med drugim naslednje postavke: amortizacijsko dobo in preostalo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih nekratkoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in dvomljivih terjatev ter tožbene zahtevke, nekratkoročne pasivne časovne razmejitve za garancijska popravila, rezervacije v povezavi z bodočimi stroški zaposlencev – odpravnine, jubilejne nagrade. Bodočih dogodkov in njihovega vpliva ni možno določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem skupina deluje. Dejanske posledice se lahko razlikujejo od ocenjenih.

Glavne ocene in predpostavke na dan bilance stanja, ki se nanašajo na prihodnje poslovanje in lahko povzročijo pomembne popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti v naslednjem poslovnem letu, so navedene v nadaljevanju.

Rezervacije za jamstva

Rezervacije za jamstva so oblikovane v višini pričakovanih odhodkov za popravila prodanih produktov v garancijskem roku. Oblikovane so glede na izkušnje iz preteklosti in glede na sedanjo prodajo. Rezervacije so oblikovane individualno tudi za predvidene dodatne stroške popravil in odpravo napak, ki so bile že zaznane na trgu.

Popravki vrednosti terjatev in slabitev finančnih naložb se oblikujejo na osnovi preverbe in ocene izterljivosti. Popravki vrednosti terjatev so oblikovani na osnovi individualnih ocen izterljivosti posameznih terjatev in na osnovi ocenjene stopnje ne izterljivosti glede na podatke o odpisih terjatev v zadnjih 5 letih.

Odložene terjatve za davek

Pripoznanje odloženih terjatev za davek zahteva pomembne ocene posloводства glede višine bodočih obdavčljivih dobičkov in bodočih strategij davčnega planiranja. Posloводство presoja udenarljivost pripoznanih odloženih davčnih terjatev glede na pričakovane bodoče obdavčljive dobičke v dobi, ki ne presega 5 let

Pomembne poslovodske presoje

Pri uporabi računovodskih usmeritev je moralo posloводство poleg ocen, ki najbolj vplivajo na vrednosti v računovodskih izkazih, presoditi o postavkah, navedenih v nadaljevanju.

Opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena nekratkoročna sredstva

Posloводство ocenjuje, da ni nikakršnih dejavnikov, ki bi nakazovali potrebo po oslabitvi opredmetenih ali neopredmetenih osnovnih sredstev na dan 31. 8. 2019.

Zemljišča, zgradbe in oprema

Zemljišča so vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno oslabitev. Zgradbe in oprema so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano amortizacijo in morebitno oslabitev vrednosti. V nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva so všteti njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter vsi stroški usposobitve sredstva za nameravano uporabo, zlasti stroški dovoza in namestitve. Nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v skupini, tvorijo stroški, ki jih povzroči njegova zgraditev ali izdelava in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva se razporedi na njegove dele, če je njihova vrednost pomembna, imajo različne dobe koristnosti. Pravila za razporeditev na dele osnovnih sredstev temeljijo na opredelitvi delov osnovnih sredstev z različnimi dobami koristnosti in/ali vzorci uporabe. Kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečujejo njegovo nabavno vrednost, če gre za njegovo nadomestitev in/ali je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Ob tem se njegova preostala doba koristnosti znova oceni. V primeru kasnejših izdatkov za popolnoma amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti. Vsi ostali kasnejši izdatki za opredmeteno osnovno sredstvo so pripoznani kot odhodek ob nastanku. Skupina obračunava amortizacijo po metodi enakomernega časovnega razmejevanja v skladu z ocenjeno dobo koristnosti.

	Najnižja amortizacijska stopnja	Najvišja amortizacijska stopnja
Nepremičnine	5,0 %	5,0 %
Naložbene nepremičnine	2,5 %	2,5 %
Oprema	10,0 %	20,0 %
Programska oprema	10,0 %	10,0 %
Strojna oprema	33,3 %	50,0 %
Transportna vozila	12,5 %	20,0 %
Osebna vozila	12,5 %	20,0 %

Amortizacijske stopnje v letu 2019 so enake, kot so bile leta 2018.

Opredmetena osnovna sredstva se zaradi oslabitve prevrednotijo, če njihova neodpisana knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja. Ocenjevanje vrednosti pri uporabi obsega ocenjevanje prejemkov in izdatkov, ki bodo izhajali iz nadaljnje uporabe sredstva in njegove končne odtujitve, in uporabo ustrezne diskontne mere (pred davkom od dobička), ki odraža sedanjo tržno oceno časovne vrednosti denarja in morebitno tveganje, povezano s posameznim sredstvom. Pri sredstvu, kjer so bodoči denarni tokovi odvisni tudi od ostalih sredstev v posamezni denar ustvarjajoči enoti, se vrednost v uporabi izračuna na podlagi bodočih denarnih tokov te denar ustvarjajoče enote. Izgube, ki nastanejo na podlagi oslabitve, se pripoznajo med poslovnimi odhodki.

Za zemljišča, zgradbe in opremo se pripoznanje odpravi, ko se sredstvo proda ali se več ne pričakujejo ekonomske koristi, ki bi lahko pritekale ob nadaljnji uporabi posameznega sredstva. Dobički in izgube zaradi odprave pripoznanja posameznega sredstva se vključijo v izkaz poslovnega izida v letu, ko se sredstvo izknjiži.

Za posamezna sredstva se letno preverja njihova preostala vrednost, doba koristnosti, uporabljena metoda amortizacije in se opravi sprememba, če je to potrebno.

Razkritja pomembnih računovodskih presoj, ocen in predpostavk v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci so navedena v delu Prihodki iz pogodb s kupci.

Stroški izposojanja

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, so del nabavne vrednosti zadevnega sredstva. Drugi stroški izposojanja so pripoznani kot odhodki v obdobju, v katerem so nastali. Stroški izposojanja vključujejo obresti in druge stroške, ki nastajajo v zvezi z izposojanjem finančnih sredstev.

Skupina usredstvi stroške izposojanja na sredstvih, pridobljenih od 1. 1. 2009. Stroški izposojanja, ki se nanašajo na pridobitev sredstev pred 1. 1. 2009, pa ostajajo pripoznani med odhodki obdobja. V letih 2019 in 2018 ni bilo usredstvenih stroškov izposojanja.

Oslabitev nefinančnih sredstev

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo.

Za potrebe preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev

ali skupin sredstev. Za potrebe preizkusa oslabilve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo od združitve imele koristi.

Izguba zaradi oslabilve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa skupina izgube zaradi oslabilve v preteklih obdobjih na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabilve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabilve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena, potem ko se odšteje amortizacijski odpis, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilve.

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano amortizacijo in morebitno oslabiltev vrednosti. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena in stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu. Takšni stroški vključujejo stroške za pravne storitve, davke od prenosa nepremičnine in druge stroške posla.

Oslabiltev nastopi, ko je nadomestljiva vrednost naložbene nepremičnine manjša od njene knjigovodske vrednosti. Izguba zaradi oslabilve naložbene nepremičnine je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Neopredmetena sredstva, pridobljena posamezno in na podlagi poslovnih združitev

Neopredmetena sredstva, ki so pridobljena posamezno, so pripoznana po nabavni vrednosti, medtem ko so neopredmetena sredstva, pridobljena v poslovnih združitvah, pripoznana po pošteni vrednosti na dan prevzema. Po začetem prepoznavanju se uporablja model nabavne vrednosti. Skupina izkazuje neopredmetena sredstva z določljivimi dobami koristnosti. Obračunana amortizacija neopredmetenega sredstva je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Neopredmetena sredstva, ustvarjena znotraj skupine, razen stroškov razvoja, se ne usredstviijo. Stroški predstavljajo odhodek obdobja, v katerem so nastali.

Zaradi oslabilve skupina letno preverja knjigovodsko vrednost neopredmetenih sredstev (posameznih ali kot del denar ustvarjajoče enote) ter uporabljene dobe koristnosti. Če obstajajo znaki oslabilve, se vrednost sredstev preverja več kot enkrat letno. Amortizacija neopredmetenih sredstev je obračunana z metodo enakomerne časovne razmejitev v skladu z ocenjeno dobo koristnosti od 3 do 10 let. Dobički in izgube iz izločitve ali odtujitve neopredmetenega sredstva se ugotovijo kot razlika med prodajno vrednostjo iz odtujitve in knjigovodsko vrednostjo sredstva. Pripoznajo se kot dobički ali izgube v izkazu poslovnega izida, ko se neopredmeteno sredstvo izloči ali odtuji.

Stroški raziskav in razvoja

Stroški raziskav predstavljajo stroške obdobja in niso pripoznani kot neopredmeteno sredstvo. Stroški razvoja se pripoznajo v bilanci stanja kot neopredmeteno sredstvo, kadar je razumno pričakovati, da bodo v zvezi s posameznim projektom pritekale gospodarske koristi in ko so izpolnjeni pogoji po MRS 38 za neopredmetena osnovna sredstva. Po začetnem pripoznanju stroškov razvoja je uporabljen model nabavne vrednosti. Doba koristnosti je določena na podlagi pričakovanih prihodkov, ki bodo pritekali v naslednjih letih na podlagi usredstvenega projekta.

Nadomestljiva vrednost nekratkoročnih sredstev

Na dan poročanja skupina oceni, ali obstajajo morebitni dejavniki, ki nakazujejo na to, da bi bilo potrebno nekratkoročna sredstva oslabiti. Ob prisotnosti znamenj oslabilve sredstev skupina pridobi oceno nadomestljive vrednosti posameznih sredstev. Kot nadomestljiva vrednost sredstva se upošteva poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost v uporabi, in sicer tista, ki je večja. V primeru, ko knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, se vrednost sredstva oslabi na vrednost nadomestljivega zneska posameznega sredstva ali denar ustvarjajoče enote.

Nekratkoročna sredstva, vključena v skupino za odtujitev

Nekratkoročna sredstva (ali skupina za odtujitev, ki obsega sredstva in obveznosti), za katera se pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo, se razvrstijo med sredstva za prodajo.

Zaloge

Zaloge so količine materiala in trgovskega blaga v skladišču, dodelavi in predelavi pa tudi na poti od dobavitelja do kupca ter količine nedokončane proizvodnje, polproizvodov in dokončanih proizvodov. Za material se šteje tudi drobn inventar z ocenjeno dobo uporabnosti največ leto dni.

Zaloge materiala so v poslovnih knjigah ovrednotene po planskih cenah in prilagojene za odmike od dejanskih cen, ki poleg nakupne cene vključuje tudi odvisne stroške nabave.

Zaloge polproizvodov in dokončanih proizvodov so vrednotene po proizvodjalnih stroških, tako da so v vrednost zalog poleg neposrednih stroškov izdelavnega materiala všteti še stroški neposrednega dela, neposredni stroški amortizacije ter splošni del proizvodjalnih stroškov.

Zaloge se zaradi okrepitve ne prevrednotijo, zaradi oslabitve pa se prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost. Znesek oslabitve se knjiži med prevrednotovalne poslovne odhodke obratnih sredstev.

Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denar pri banki in v blagajni ter kratkoročne depozite z zapadlostjo do treh mesecev.

Kapital

Osnovni kapital skupine Adria Mobil predstavlja vpoklicani kapital družbe Adria Mobil.

V primeru, da skupina Adria Mobil pridobi delnice obvladujoče družbe, je vrednost plačila za nakup delnic izkazana v postavki lastnih delnic do datuma, ko se te delnice znova izdajo, prodajo ali umaknejo. Vrednost plačanega zneska za lastne delnice vključuje neposredne transakcijske stroške in je zmanjšana za davčne učinke. V primeru kasnejše prodaje ali izdaje teh delnic so vsi učinki prodaje ali izdaje vključeni v kapital.

Rezervacije

Skupina pripozna rezervacije v primeru, ko obstajajo sedanje obveze (pravne ali posredne) zaradi preteklega dogodka in je verjetno, da bo poravnava obveze privedla do zmanjšanja sredstev ter je mogoče zanesljivo oceniti znesek obveze. Znesek, pripoznan kot rezervacija, je najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze na dan poročanja.

V primeru, ko je pomembna tudi časovna vrednost denarja, se vrednost rezervacije izračuna z diskontiranjem denarnih tokov z uporabo diskontne stopnje (pred davkom od dobička), ki odraža časovno vrednost denarja in morebitnega tveganja posamezne obveze. Razlika, ki se pojavi zaradi izračuna neto sedanje vrednosti rezervacije, se pripozna med finančnimi odhodki.

Kjer se pričakuje, da bodo nekatere ali vse izdatke, potrebne za poravnavo rezervacije, povrnile druge stranke, se povračila pripoznajo kot posebno sredstvo, vendar le v primeru, če je prejem skoraj gotov. V tem primeru se rezervacije izkažejo v vrednosti, zmanjšani za pričakovano povračilo stroškov.

Rezervacije za pokrivanje stroškov garancijskih popravil se oblikujejo na podlagi ocene, ki temelji na izkušnjah in historičnih podatkih, in sicer pred sklenitvijo posla. Oblikovane so kot zmanjšanje prihodkov za določeno obdobje in se črpajo na podlagi dejanskih stroškov odprave napak v času garancijske dobe. Skupina izkazuje te rezervacije v celoti med dolgoročnimi rezervacijami, saj ni mogoče natančno oceniti časovnega vidika denarnih tokov. Rezervacije so namenjene pokrivanju stroškov garancijskih popravil.

Državne podpore

Prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se dosledno pripoznavajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva. Državne podpore se pripoznajo po poštenu vrednosti, vendar ne do takrat, dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot odloženi prihodek, ki je pripoznan v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Zasluzki zaposlencev

Prispevki v državni pokojninski sklad, socialno zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za brezposelnost so pripoznani med tekočimi stroški obdobja. Skupina pripozna tudi morebitne bodoče stroške na podlagi kolektivne pogodbe v zvezi z zaposlenimi. Omenjeni stroški so preračunani na podlagi aktuarske metode in so pripoznani čez celotno obdobje posameznih zaposlenih, na katere se nanaša kolektivna pogodba. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški

dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu.

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan poročanja in popravljene z ocenjenim faktorjem fluktuacije zaposlenih. Skupina je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Prihodki iz pogodb s kupci

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga ali storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega skupina meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve. Skupina je ugotovila, da v zvezi s prihodki nastopa kot principal, saj pred prenosom blaga ali storitev na kupca, to blago in storitve obvladuje.

Prodaja proizvodov

Prihodki od prodaje proizvodov se pripoznajo ob prenosu obvladovanja nad sredstvom na kupca, kar je običajno ob dobavi proizvoda. Običajni rok plačila je od 30 do 90 dni po datumu dobave.

Skupina presodi, ali pogodba vsebuje tudi druge obljube, ki predstavljajo ločene izvršitvene obveze, na katere mora razvrstiti del transakcijske cene (npr. jamstva, točke zvestobe kupcev). Pri ugotavljanju transakcijske cene prodane opreme skupina upošteva učinke variabilnega nadomestila, obstoj pomembnih sestavin financiranja v pogodbi, nedenarno nadomestilo in nadomestilo kupcu (kot je ustrezno).

Variabilno nadomestilo

Če je pogodbeno nadomestilo variabilno, skupina oceni znesek nadomestila, do katerega bo upravičena v zameno za prenos blaga na kupca. Omejeno variabilno nadomestilo, ki ga podjetje oceni ob začetku pogodbe ostane omejeno dokler ni več zelo verjetno, da ne bo prišlo do pomembnega zmanjšanja zneska pripoznanih skupnih prihodkov, ko bo naknadno odpravljena negotovost, povezana z variabilnim nadomestilom.

Po nekaterih pogodbah za prodajo izdelkov imajo kupci pravico količinskih popustov. Posledica pravice količinskih popustov je variabilno nadomestilo.

• Količinski popusti

Skupina določenim kupcem naknadno odobri količinske popuste ko količina kupljenih izdelkov v določenem obdobju presega mejno vrednost, ki je določena v pogodbi. Popusti se pobotajo z zneski, ki jih je dolžan poravnati kupec. Za oceno variabilnega nadomestila za naknadno odobritev pričakovanih količinskih popustov uporablja skupina metodo najverjetnejšega zneska za pogodbe z enotno mejno vrednostjo in metodo pričakovane vrednosti za pogodbe z več mejnimi vrednostmi. Izbrana metoda, ki najbolje odraža variabilno nadomestilo, temelji predvsem na številu količinskih mejnih vrednosti v pogodbi. Skupina nato na podlagi zahtev pri omejeni oceni variabilnega nadomestila pripozna obveznost vračila iz naslova naknadne odobritve pričakovanih količinskih popustov.

Obveznosti iz jamstev

V skladu z zakonom in uveljavljeno poslovno prakso skupina običajno kupcem nudi jamstvo za odpravo napak, ki so obstajale ob prodaji. Tovrstna jamstva se obračunajo v skladu z MRS 37 Rezervacije, pogoje obveznosti in pogojna sredstva. Skupina nudi garancijo za popravilo napak po datumu prodaje. Tovrstne storitvene garancije nudi podjetje skupaj v paketu ob prodaji proizvodov. Pogodbe o paketni prodaji proizvoda in storitve garancije vsebujejo eno izvršitveno obvezo, saj ni možno obljube o prenosu proizvoda in zagotavljanju storitvene garancije ločiti.

Sredstva iz pogodb s kupci

Sredstvo iz pogodbe je pravica do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki so prenesene na kupca. Če skupina opravi prenos blaga ali storitev na kupca pred kupčevim plačilom nadomestila ali preden nadomestilo zapade v plačilo, se nadomestilo pripozna kot pogojna obveznost iz pogodbe. Skupina nima sredstev iz pogodb.

Terjatve iz poslovanja

Terjatev predstavlja pravico skupine do brezpogojnega zneska nadomestila, tj. nadomestilo zapade v plačilo v določenem roku. Glejte računovodske usmeritve za pripoznanje finančnih sredstev v razdelku Finančni instrumenti - začetno pripoznanje in naknadno merjenje.

Obveznosti iz pogodb s kupci

Obveznost iz pogodbe je obveznost prenosa blaga ali storitev na kupca v zameno za nadomestilo, ki ga je skupina prejela od kupca (ali ga je kupec dolžan poravnati). Če kupec nadomestilo poravna, pred prenosom blaga ali storitev na kupca, se obveznost iz pogodbe pripozna na dan poravnave ali na dan zapadlosti v plačilo (kar nastopi prej). Obveznosti iz pogodbe se pripoznajo kot prihodki, ko skupina izpolni svojo izvršitveno obvezo po pogodbi.

Prihodki od škodnih zahtevkov

Prihodki od škodnih zahtevkov se pripoznajo v sklopu drugih poslovnih prihodkov ob potrditvi škodnega zahtevka s strani zavarovalnice.

Finančna sredstva

Začetno pripoznanje in merjenje

Ob začetnem pripoznanju podjetje razvrsti finančna sredstva kot naknadno izmerjena po odplačni vrednosti, poštene vrednosti skozi izkaz drugega vseobsegajočega donosa (IDVD) in po poštene vrednosti skozi poslovni izid.

Razvrstitev finančnih sredstev ob začetnem pripoznanju je odvisna od značilnosti pogodbenega denarnega toka finančnega sredstva in poslovnega modela skupine za upravljanje z njimi. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je skupina uporabila praktično korist. Skupina ob prvotnem pripoznanju finančno sredstvo izmeri po poštene vrednosti, ki je v primeru finančnega sredstva, ki ni pripoznano po poštene vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je skupina uporabila praktično korist, se merijo po transakcijski ceni, ki je določena v skladu z MSRP 15. Glejte računovodske usmeritve v razdelku Prihodki od pogodb s kupci.

Za razvrstitev in merjenje finančnega sredstva po odplačni vrednosti ali po poštene vrednosti skozi IDVD, mora finančno sredstvo ustvariti denarne tokove, ki so "izključno plačila glavnice in obresti (SPPI)" na znesek preostale glavnice. Ocena se imenuje test SPPI in se izvaja na ravni posameznega instrumenta.

Poslovni model skupine za upravljanje s finančnimi sredstvi določa kako skupina obvladuje svoja finančna sredstva da zagotovi denarne tokove. Poslovni model določa, ali bodo denarni tokovi posledica zbiranja pogodbenih denarnih tokov, prodaje finančnih sredstev ali obojega. Nakup ali prodaja finančnih sredstev, ki zahtevajo dobavo sredstev v roku, določenem z uredbo ali konvencijo na trgu (redni promet), se pripoznajo na datum trgovanja, tj. na dan ko skupina sprejme zavezo o nakupu ali prodaji sredstva.

Naknadno merjenje

Po prvotnem merjenju so finančna sredstva razvrščena v štiri kategorije:

- Finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)
- Finančna sredstva po poštene vrednosti skozi OCI z recikliranjem kumulativnih dobičkov in izgub (dolžniški instrumenti)
- Finančna sredstva, pripoznana po poštene vrednosti skozi OCI brez recikliranja kumulativnih dobičkov in izgub po odpravi pripoznanja (kapitalski inštrumenti)
- Finančna sredstva po poštene vrednosti skozi poslovni izid

Finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)

Skupina meri finančna sredstva po odplačni vrednosti, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- skupina ima finančno sredstvo v okviru poslovnega modela s ciljem posedovanja finančnih sredstev za ustvarjanje pogodbenih denarnih tokov in
- pogodbeni pogoji finančnega sredstva določajo, da podjetje pripozna denarne tokove iz naslova finančnih sredstev, ki so izključno plačila glavnice in obresti na glavnico.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti se po prvotnem pripoznanju merijo z uporabo metode efektivne obrestne mere (EOM) in so predmet oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi spremembi ali oslabitvi teh sredstev.

Finančna sredstva skupine po odplačni vrednosti vključujejo terjatve iz poslovanja ter posojila pridruženemu podjetju in direktorju, ki so pripoznana med drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami.

Finančna sredstva po poštene vrednosti skozi izkaz drugega vseobsegajočega donosa (v nadaljevanju

IDVD) (dolžniški instrumenti)

Skupina meri dolžniške instrumente po pošteni vrednosti skozi IDVD, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- skupina ima finančno sredstvo v okviru poslovnega modela s ciljem posedovanja finančnih sredstev za ustvarjanje pogodbenih denarnih tokov in za prodajo in
- pogodbeni pogoji finančnega sredstva določajo, da skupina pripozna denarne tokove iz naslova finančnih sredstev, ki so izključno plačila glavnice in obresti na glavnico.

Za dolžniške instrumente, ki so pripoznani po pošteni vrednosti skozi IDVD, se prihodki iz obresti, tečajne razlike in izgube zaradi oslabilitve ali razveljavitve pripoznajo v izkazu poslovnega izida in se izračunajo na enak način kot pri finančnih sredstvih, merjenih po odplačni vrednosti. Vse ostale spremembe poštene vrednosti se pripoznajo v IDVD. Po odpravi pripoznanja se kumulativna sprememba poštene vrednosti, ki je pripoznana v IDVD, reciklira v poslovni izid.

Dolžniški instrumenti skupine po pošteni vrednosti skozi IDVD vključujejo naložbe v dolžniške instrumente, ki kotirajo na delujočem trgu in, ki so pripoznane med drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami.

Finančna sredstva, pripoznana po pošteni vrednosti skozi IDVD (kapitalski inštrumenti)

Ob začetnem pripoznanju se lahko skupina odloči za nepreklicno razvrstitev svojih kapitalskih naložb v skupino kapitalskih inštrumentov po pošteni vrednosti skozi IDVD, če izpolnjujejo opredelitev kapitala iz MRS 32 *Finančni Instrumenti: Predstavitev* in jih podjetje nima v posesti za namen trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem instrumentu.

Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne reciklirajo v poslovni izid. Dividende se pripoznajo kot drugi prihodki v izkazu poslovnega izida, ko je ugotovljena pravica skupine do plačila, razen če skupina takšne prihodke koristi kot povračilo dela stroškov finančnega sredstva, pri čemer se taki dobički pripoznajo v IDVD. Lastniški instrumenti po pošteni vrednosti skozi IDVD niso predmet slabitve.

Skupina je v to skupino nepreklicno razporedila svoje naložbe, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid vključujejo finančna sredstva, namenjena trgovanju, finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ali finančna sredstva, ki jih mora podjetje izmeriti po pošteni vrednosti. Finančna sredstva so razvrščena med sredstva, namenjena trgovanju, če so pridobljena z namenom prodaje ali ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti. Izvedeni finančni instrumenti, vključno z ločenimi vgrajenimi izvedenimi finančnimi instrumenti, so razvrščeni v skupino finančnih sredstev ki so namenjena trgovanju, razen v primeru instrumentov učinkovitega varovanja pred tveganjem. Finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove, ki niso le plačila glavnice in obresti, se razvrstijo in izmerijo po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, ne glede na poslovni model. Ne glede na merila za pripoznanje dolžniških instrumentov, ki so razvrščeni po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti skozi IDVD, kot je opisano zgoraj, se pri prvotnem pripoznanju dolžniški instrumenti razvrstijo v skupino po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, če se s tem odpravi ali bistveno zmanjša računovodska neusklajenost.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid so v izkazu finančnega položaja izkazana po pošteni vrednosti z neto spremembami poštene vrednosti, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Ta skupina vključuje izvedene finančne instrumente in naložbe, ki kotirajo na borzi, ki jih skupina ni nepreklicno razporedila.

Odprava pripoznanja

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva (ali, kadar je primerno, del finančnega sredstva ali del skupine sorodnih finančnih sredstev) iz konsolidiranega izkaza finančnega položaja), če:

- so potekle pravice do prejemanja denarnih tokov iz naslova sredstva ali
- skupina je svoje pravice do prejema denarnih tokov iz naslova sredstva prenesla ali prevzela obvezo, da v doglednem času plača prejete denarne tokove tretjim osebam v okviru "prehodne" ureditve in ali (a) je skupina prenesla vsa tveganja in koristi iz naslova sredstva ali (b) skupina ni niti prenesla niti zadržala vseh tveganj in koristi iz naslova sredstva, temveč je prenesla nadzor nad sredstvom

Ob prenosu svoje pravice do prejema denarnih tokov iz naslova sredstva ali ob sprejemu prehodne ureditve, skupina oceni, če in v kolikšni meri je ohranila tveganja in koristi iz naslova lastništva. Če skupina ni niti prenesla niti ohranila vseh bistvenih tveganj in koristi iz naslova sredstva niti ni prenesla nadzora nad sredstvom, skupina še naprej pripozna preneseno sredstvo v obsegu svoje nadaljnje udeležbe v sredstvu. V

tem primeru skupina pripozna s tem povezano obvezo. Preneseno sredstvo in z njim povezana obveza se merita z uporabo metode, ki odraža pravice in obveznosti, ki jih je skupina ohranila.

Nadaljnje sodelovanje v obliki jamstva nad prenesenim sredstvom, se izmeri v znesku prvotne knjigovodske vrednosti sredstva ali najvišjega zneska nadomestila, ki bi ga morala skupina plačati, in sicer tistega, ki je nižji.

Oslabitev finančnih sredstev

Nadaljnja razkritja v zvezi z oslavitvami finančnih sredstev so navedena v naslednjih pojasnilih k računovodskim izkazom:

- Razkritja pomembnih predpostavk
- Dolžniški instrumenti po poštenu vrednosti skozi IDVD

Terjatve iz poslovanja in sredstva iz pogodb

Skupina pripozna popravek pričakovanih kreditnih izgub (PPKI) za vse dolžniške instrumente, ki niso izkazani po poštenu vrednosti skozi poslovni izid. PPKI predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi, in vsemi denarnimi tokovi, za katere skupina pričakuje, da jih bodo prejela, diskontirani na približek prvotne efektivne obrestne mere. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja ali drugih povečanj kreditov, ki so sestavni del pogodbenih pogojev.

PPKI se priznavajo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se PPKI pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možne v naslednjih 12 mesecih (12-mesečni PPKI). Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, mora skupina pripoznati popravek iz naslova izgube, ki jo pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila (življenjska doba PPKI).

Za terjatve iz poslovanja in sredstva iz pogodb skupina uporablja poenostavljen pristop za izračun PPKI. Zato za dolžniške instrumente po poštenu vrednosti skozi IDVD skupina uporablja poenostavitev nizkega kreditnega tveganja. Na vsak datum poročanja skupina na podlagi vseh ustreznih in podpornih informacij, ki so na voljo brez nepotrebnih stroškov ali naporov oceni, ali je z dolžniškim instrumentom povezano nizko kreditno tveganje. Pri tem skupina ponovno oceni notranjo bonitetno oceno dolžniškega instrumenta. Poleg tega skupina presodi, da je prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja v primeru, da so pogodbeni plačila zapadla v plačilo več kot 30 dni.

Dolžniški instrumenti po poštenu vrednosti skozi IDVD zajemajo izključno navadne obveznice, ki so razvrščene v kategorijo najdonosnejših naložb (zelo dobro in dobro) s strani *bonitetne agencije* in zato veljajo za naložbe z nizkim kreditnim tveganjem. Na podlagi izbrane usmeritve skupina izmeri PPKI- za takšne instrumente enkrat letno. V primeru, da je od pripoznanja prišlo do bistvenega povečanja kreditnega tveganja, skupina pripozna popravek na podlagi življenjske dobe PPKI. Za določitev ali je prišlo pri dolžniškem instrumentu do bistvenega povečanja kreditnega tveganja, in za oceno PPKI, skupina uporablja ocene kreditne sposobnosti, ki jih objavlja *bonitetna agencija*.

Skupina oceni, da gre pri finančnem sredstvu za neizpolnjevanje obveznosti v primeru, ko so pogodbeni plačila zapadla 90 dni. V nekaterih primerih pa lahko skupina oceni, da gre pri finančnem sredstvu za neizpolnjevanje obveznosti tudi v primeru, da je na podlagi notranje ali zunanje informacije verjetno, da skupina ne bo prejela neporavnanih pogodbenih zneskov v celoti, preden bo upoštevala morebitno izboljšanje kreditov, ki jih ima skupina. Skupina pripozna odpis finančnega sredstva kadar utemeljeno pričakuje, da pogodbenih denarnih tokov ne bo uspela izterjati.

Popravki vrednosti terjatev se oblikujejo na osnovi preverbe in ocene izterljivosti. Popravki vrednosti terjatev so oblikovani na osnovi individualnih ocen izterljivosti posameznih terjatev in na osnovi ocenjene stopnje ne izterljivosti glede na podatke o odpisih terjatev v zadnjih 5 letih.

Finančne obveznosti

Začetno pripoznanje in merjenje

Finančne obveznosti se ob začetnem pripoznanju razvrstijo med finančne obveznosti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, dana posojila in prejeta posojila, obveznosti iz poslovanja ali kot izvedeni finančni instrumenti, ki so določeni kot instrumenti učinkovitega varovanja pred tveganjem. Vse finančne obveznosti se ob začetnem pripoznanju merijo po poštenu vrednosti, dana posojila in prejeta posojila ter obveznosti se prav tako pripoznajo po poštenu vrednosti, zmanjšani za neposredne stroške transakcij.

Finančne obveznosti skupine vključujejo obveznosti iz poslovanja in druge obveznosti, dana in prejeta posojila vključno z dovoljenimi prekoračitvami stanja na bančnem računu ter izvedene finančne instrumente.

Naknadno merjenje

Merjenje finančnih obveznosti je odvisno od njihove razvrstitve, kot je opisano v nadaljevanju:

Finančne obveznosti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Finančne obveznosti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid vključujejo finančne obveznosti namenjene trgovanju, in finančne obveznosti, ki so ob začetnem pripoznanju merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid. Finančne obveznosti so razvrščene med obveznostmi, ki so namenjene trgovanju, če so pridobljena z namenom ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti. V to skupino spadajo tudi izvedeni finančni instrumenti skupine, ki niso instrumenti varovanja pred tveganjem v odnosu do varovanja pred tveganjem, kot jih opredeljuje MSRP 9. Ločeni vgrajeni izvedeni finančni instrumenti so prav tako razvrščeni v skupino finančnih obveznosti, ki so namenjena trgovanju, razen v primeru instrumentov učinkovitega varovanja pred tveganjem. Dobički ali izgube iz finančnih obveznosti, ki so namenjene trgovanju, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Finančne obveznosti, ki so ob začetnem pripoznanju merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid so ob prvotnem pripoznanju razvrščene v to skupino le, če so izpolnjena merila iz MSRP 9. Skupina nima finančnih obveznosti po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Dana in prejeta posojila

Ta skupina finančnih obveznosti je za skupino najpomembnejša. Po začetnem pripoznanju se dana in prejeta posojila merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode EOM. Vsi dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in okviru amortizacije EOM.

Odplačni stroški se izračunajo upoštevajoč morebitne popuste ali premije ob nakupu ter pristojbine ali stroške, ki so sestavni del EOM. Amortizacija EOM se v izkazu poslovnega izida prikaže v okviru finančnih stroškov.

V to skupino običajno sodijo obrestovana dana in prejeta posojila.

Odprava pripoznanja

Pripoznanje finančne obveznosti se odpravi, ko je obveznost plačana, preklicana ali preneha veljati. Kadar podjetje obstoječo finančno obveznost zamenja z drugo od istega posojilodajalca z bistveno drugačnimi pogoji ali se pogoji obstoječe obveznosti bistveno spremenijo, se taka zamenjava ali sprememba šteje za odpravo pripoznanja prvotne obveznosti in pripoznanje nove obveznosti. Razlika v knjigovodski vrednosti finančne obveznosti se pripozna v izkazu poslovnega izida

Pobotanje finančnih instrumentov

Finančna sredstva in finančne obveznosti se pobotajo, neto znesek pa je prikazan v konsolidiranem izkazu finančnega položaja, če obstaja trenutno izvršljiva pravna pravica za pobotanje pripoznanih zneskov in obstaja namera poravnave na neto osnovi, za hkratno unovčenje sredstev in poravnavo obveznosti.

Izvedeni finančni instrumenti in računovodsko varovanje pred tveganji

Začetno pripoznanje in merjenje po prvotnem pripoznanju

Skupina uporablja izvedene finančne instrumente, kot so terminske valutne pogodbe, obrestne zamenjave in terminske pogodbe o prodaji blaga za varovanje valutnega in obrestnega tveganja in tveganja sprememb cen blaga. Ti izpeljani finančni instrumenti se ob začetnem pripoznanju merijo po poštenu vrednosti na dan sklenitve pogodbe o izvedenem finančnem instrumentu; po prvotnem pripoznanju se merijo po poštenu vrednosti. Izvedeni finančni instrumenti se izkazujejo kot finančna sredstva, če je njihova poštena vrednost pozitivna in kot finančne obveznosti, če je njihova poštena vrednost negativna.

Za namen obračuna varovanja pred tveganji so instrumenti varovanja pred tveganji razvrščeni kot:

- Varovanje poštene vrednosti pri varovanju izpostavljenosti spremembam poštene vrednosti pripoznanega sredstva ali obveznosti ali nepripoznane trdne zaveze
- Varovanje denarnih tokov pred tveganjem pri varovanju izpostavljenosti sprememb denarnih tokov, ki se lahko pripiše posebnemu tveganju, ki je povezano s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, ali zelo verjetno napovedano transakcijo ali valutnim tveganjem pri nepripoznani trdni zavezi
- Varovanje čistih naložb v poslovne enote v tujini

Ob začetku varovanja pred tveganjem skupina formalno določi in zabeleži tista varovanja pred tveganjem, za katera želi uporabiti računovodsko varovanje pred tveganjem, ter cilj in strategijo upravljanja s tveganji pri varovanju pred tveganjem.

Pred 1. januarjem 2018 mora biti v dokumentaciji zabeležena identifikacija instrumenta za varovanje pred tveganjem, varovana postavka ali transakcija, narava varovanega tveganja, in kako bo skupina ocenila učinkovitost sprememb poštene vrednosti instrumenta varovanja pred tveganjem pri pobotanju izpostavljenosti spremembam poštene vrednosti ali denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati varovanju pred tveganjem. Pričakuje se, da bodo takšne varovane postavke zelo učinkovite pri pobotanju sprememb poštene vrednosti ali denarnih tokov in jih bodo podjetja stalno ocenjevala, da bi ugotovila, ali so bile dejansko zelo učinkovite v celotnem obdobju poročanja za katerega so bila namenjena.

S 1. januarjem 2018 mora dokumentacija vsebovati naslednje podatke: identifikacijo instrumenta za varovanje pred tveganjem, varovano postavko, naravo varovanega tveganja in kako bo skupina ocenila, ali varovanje pred tveganjem ustreza zahtevam učinkovitega varovanja pred tveganjem (vključno z analizo virov neučinkovitega varovanja pred tveganjem in kako skupina določi količnik varovanja pred tveganji). Varovanje pred tveganjem izpolnjuje pogoje za pripoznanje računovodskega varovanja pred tveganjem, če izpolnjuje vse naslednje zahteve v zvezi z učinkovitostjo:

- Med varovano postavko in instrumentom za varovanje pred tveganjem obstaja "gospodarski odnos".
- Učinek kreditnega tveganja ne "prevlada nad spremembami vrednosti", ki izhajajo iz tega gospodarskega razmerja.
- Količnik varovanja pred tveganjem je enak količniku med količino varovane postavke, ki jo skupina dejansko varuje, in količino instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki ga skupina dejansko uporablja za varovanje te količine varovane postavke.

Varovanje pred tveganjem, ki izpolnjujejo vsa merila za pripoznanje varovanja pred tveganjem, se obračuna na način, ki je opisan v nadaljevanju:

Varovanje poštene vrednosti

Sprememba poštene vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem se pripozna v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki. Sprememba poštene vrednosti varovane postavke, ki jo je moč pripisati varovanju pred tveganjem, se evidentira kot del knjigovodske vrednosti varovane postavke in se v izkazu poslovnega izida pripozna v postavki drugi odhodki.

Pri varovanju poštene vrednosti, ki se nanaša na postavke po odplačni vrednosti, se vsaka prilagoditev knjigovodske vrednosti amortizira skozi poslovni izid v preostalem trajanju varovanja pred tveganjem z uporabo metode EIR. Amortizacijo EIR lahko podjetje pripozna nemudoma ob pripoznanju popravka, in najkasneje ob zaključku prilagoditve spremembe poštene vrednosti varovane postavke, ki jo je mogoče pripisati varovanemu tveganju.

Ob odpravi pripoznanja postavke, se neamortizirana poštena vrednost nemudoma pripozna v izkazu poslovnega izida.

Če se nepripoznana trdna zaveza določi kot varovana postavka, se kasnejša kumulativna sprememba poštene vrednosti prevzete zaveze, ki se nanaša na varovano tveganje, pripozna kot sredstvo ali obveznost v izkazu poslovnega izida vključno z ustreznim dobičkom ali izgubo.

Varovanje denarnega toka

Učinkoviti del dobička ali izgube pri instrumentu za varovanje pred tveganjem se pripozna v IDVD v postavki rezerve za varovanje denarnega toka pred tveganjem, medtem ko se neučinkovit del nemudoma pripozna v izkazu poslovnega izida. Podjetje znesek rezerve za varovanje pred tveganjem denarnega toka popravi na znesek skupnega dobička ali izgube iz naslova instrumentu za varovanje pred tveganjem ali kumulativno spremembo poštene vrednosti varovane postavke in sicer na tistega, ki je nižji.

Za varovanje pred izpostavljenostjo valutnemu tveganju pri napovedanih transakcijah in trdnih zavezah skupina uporablja terminske valutne pogodbe in terminske pogodbe za prodajo blaga za varovanje njene izpostavljenosti spremembam cen surovin. Neučinkovit del varovanja pred tveganjem, ki se nanaša na pogodbe v tuji valuti, se pripozna med drugimi odhodki, neučinkoviti del varovanja pred tveganjem, ki se nanaša na blagovne pogodbe, pa se pripozna v drugih poslovnih prihodkih ali odhodkih.

Pred 1. januarjem 2018 je skupina vse terminske pogodbe določila kot instrument za varovanje pred tveganjem. Vse dobičke ali izgube, ki izhajajo iz sprememb poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, je skupina prenesla neposredno v izkaz poslovnega izida, razen učinkovitega dela varovanja denarnih tokov, ki ga je pripoznala v IDVD in kasneje prerazvrstila v izkaz poslovnega izida, če je varovana postavka imela vpliv na izkaz poslovnega izida.

Pred 1. januarjem 2018 je skupina le datum valute v terminskih pogodbah določila kot instrumente za varovanje pred tveganjem. Terminski element se pripozna v IDVD v ločeni postavki kapitala med stroški varovanja pred tveganjem in se obračunavajo glede na naravo osnovne transakcije, ki je predmet varovanja pred tveganjem. Če se pri varovani transakcija kasneje pripozna nefinančna postavka, se nabrani znesek v kapitalu odstrani iz ločene sestavine kapitala in se pripozna v začetni nabavni vrednosti ali knjigovodski vrednosti varovanega sredstva ali obveznosti. Pri tem ne gre za prilagoditev prerazvrstitve in se ne priznana v IDVD obračunskega obdobja. Enako velja tudi v primeru, da varovana transakcija nefinančnega sredstva ali nefinančne obveznosti, postane trdna zaveza, za katero podjetje uporablja računovodsko varovanje poštene vrednosti.

Pri vseh drugih postavkah varovanja denarnega toka se nabrani znesek v IDVD, prerazvrsti v izkaz poslovnega izida kot prilagoditev prerazvrstitve v istem obdobju ali obdobjih, v katerih varovani denarni tok vpliva na izkaz poslovnega izida.

Pri odpravi računovodskega varovanja denarnega toka nabrani znesek IDVD ostane v IDVD, če v prihodnosti skupina pričakuje, denarne okove iz varovane postavke. V nasprotnem primeru mora znesek nemudoma prerazvrstiti v izkaz poslovnega izida kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve. Po ukinitvi in prejemu varovanega denarnega toka, se vsi zneski v akumuliranem IDVD obračunajo glede na naravo osnovne transakcije na način, kot je opisano zgoraj.

Factoring

V skupini Adria Mobil je bila na 31. 12. 2016 izpostavljenost iz naslova faktoringa prikazana v finančnih izkazih skupine; v bilanci stanja je to vplivalo na povečanje zalog in finančnih obveznosti, v izkazu poslovnega izida se je pripoznalo ustrezno znižanje prihodkov in stroškov, razlika v znižani bruto marži iz naslova faktoringa se je ustrezno odrazila v znižanem čistem poslovnem izidu.

V drugi polovici leta 2017 je bil s faktoring družbo podpisan aneks k pogodbi, ki dodatno omejuje pogoje dejanskega izvajanja regresne pravice s strani faktorja. Po vnovični presoji določil MSRP 39 se je ugotovilo, da so se kriteriji za pripoznanje faktoringa, kot jih določa standard, pomembno spremenili, s tem so bili izpolnjeni pogoji za zmanjšanje terjatev do kupcev na osnovi prejetih plačil iz naslova faktoringa. Od leta 2018 naprej je faktoring voden izvenbilančno kot potencialna obveznost.

Davki

Tekoči davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčno priznanih stopenj, veljavnih na dan poročanja.

Odložene terjatve in obveznosti za davek iz dobička se obračunavajo po metodi obveznosti v bilanci stanja. Pripoznavajo se samo odložene terjatve in obveznosti, ki izhajajo iz začasnih razlik. Odložena terjatev za davek se pripozna tudi za neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise, ki se prenašajo v naslednje obdobje, če je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise. Odložene terjatve za davek se pregledujejo na dan poročanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube. Obveznosti ali terjatve za odložene davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj, za katere se pričakuje, da bodo uporabljene, ko bo sredstvo realizirano ali obveznost plačana. Pri tem se upoštevajo davčne stopnje (in davčni predpisi), veljavni ali blizu sprejetja na dan poročanja. Odloženi davek se pripozna neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v breme ali dobro kapitala.

Na novo sprejeti standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, ki jih je skupina uporabila pri pripravi svojih računovodskih izkazov, so enake usmeritvam, ki jih je uporabila pri pripravi računovodskih izkazov za predhodno poslovno leto. Skupina v obravnavanem obdobju ni uveljavila nobenih novih standardov, saj so bili standardi, ki so stopili v veljavo 1.1.2018 že upoštevani pri pripravi računovodskih izkazov za obdobje od 1.1.2018 do 31.8.2018

Standardi, ki še niso v veljavi in jih skupina ni predčasno sprejela

- **MSRP 16: Najemi**

MSRP 16 velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje. Določa usmeritve za pripoznavanje, merjenje, predstavitev in razkrivanje najema obeh pogodbenih strank: stranke (najemnika) in najemodajalca. Novi standard od najemnika zahteva, da v svojih računovodskih izkazih pripozna večino

najemnih pogodb. Razen nekaterih izjem bodo najemniki lahko uporabili enoten računovodski model za vse najemne pogodbe. Pri obračunavanju najemov s strani najemodajalca ni bistvenih sprememb. MSRP 16 bo vplival na računovodske izkaze zaradi spremenjene obravnave najemov najemodajalcev. Najemi bodo v izkazu finančnega položaja po novem pripoznani kot finančna obveznost in sredstvo, ki predstavlja najemnikovo pravico do uporabe tega sredstva. Skupina Adria Mobil bo MSRP 16 začela uporabljati z datumom obvezne uporabe (1. 9. 2019). Ob prehodu bo pripoznala kumulativni učinek začetne uporabe standarda kot prilagoditev začetnega stanja zadržanega dobička brez preračuna primerjalnih obdobji za nazaj. Poslovodstvo ocenjuje, da zaradi pripoznanja obveznosti iz najema in sredstev, ki predstavljajo pravico do uporabe, v enakem znesku, ne bo vpliva na začetni saldo zadržanih dobičkov. Skupina bo uporabila praktični rešitvi, ki jih predlaga standard, za najeme pri katerih se trajanje konča prej kot v 12 mesecih od datuma začetne uporabe in najeme, pri katerih je predmet najema majhne vrednosti. Obveze iz naslova poslovnih najemov na dan 31. 8. 2019 za skupino Adria Mobil so razkrite v pojasnilu 28. Ob uporabi MSRP 16 bo del stroškov najema, ki so trenutno pripoznani kot poslovni odhodki, izkazan kot finančni odhodek za obresti. Posledično se bodo spremenili tudi denarni tokovi iz poslovanja, ki bodo postali denarni tokovi iz financiranja. Glede na izkazano raven obvez iz poslovnih najemov in ob predpostavki nespremenjene obrestne mere poslovodstvo skupine Adria Mobil iz tega naslova pričakuje naslednji vpliv na skupini:

v EUR	Vpliv na izkaz poslovnega izida v letu 2020
Amortizacija	788.633
Stroški najema	-799.319
Dobiček iz poslovanja	10.686
Finančni odhodki	18.145
Dobiček pred davkom	-7.459

v EUR	Vpliv na izkaz bilance stanja na dan 1.9.2019
Pravica do uporabe sredstev	2.770.842
Obveznost iz uporabe sredstev	2.770.842
Vpliv na kapital	0

• **MSRP 9: Predplačilne funkcije z negativnim nadomestilom (dopolnilo)**

Dopolnilo omogoča podjetju, da finančna sredstva s predplačilnimi značilnostmi, ki pogodbeni stranki omogočajo ali od nje zahtevajo bodisi plačilo ali prejem razumnega nadomestila za predčasno prekinitev pogodbe (tako, da gre z vidika imetnika sredstva za "negativno nadomestilo"), izmeri po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjeno dopolnilo nima pomembnega vpliva na izkaze skupine.

• **MRS 28: Dolgoročne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige (dopolnila)**

Dopolnila obravnavajo vprašanje, ali spada merjenje dolgoročnih naložb (zlasti z vidika zahtev po slabitvi dolgoročnih naložb v pridružene družbe in skupne podvige, ki so po vsebini del "čiste naložbe" v pridruženi družbi ali skupnem podvigu), v okvir standarda MSRP 9, MRS 28 ali kombinacijo obeh. Dopolnila pojasnjujejo, da mora podjetje pri pripoznanju dolgoročnih naložb, ki niso merjena po kapitalski metodi, uporabiti določila standarda MSRP 9 Finančni instrumenti pred uporabo standarda MRS 28. Pri uporabi standarda MSRP 9 podjetje ne upošteva nobenih prilagoditev knjigovodske vrednosti dolgoročnih deležev, ki sicer izhajajo iz uporabe standarda MRS 28. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjeno dopolnilo nima pomembnega vpliva na izkaze skupine.

• **OPMSRP 23: Negotovost pri obračunavanju davka od dohodkov pravnih oseb**

Pojasnilo obravnava negotovost pri obračunu davka od dohodka pravnih oseb, ki vpliva na uporabo standarda MRS 12. Pojasnilo uvaja smernice za obračunavanje negotovih davčnih obravnav ločeno ali skupaj, pregled davčnih organov, uporabo ustrezne metode, ki odraža te negotovosti, in upoštevanje sprememb dejstev in okoliščin. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjeno pojasnilo nima pomembnega vpliva na izkaze skupine.

• **MRS 19: Sprememba, omejitev ali poravnava programa (dopolnila)**

Dopolnila računovodskega standarda od podjetij zahtevajo, da pri določanju kratkoročnih stroškov zaslužkov zaposlencev in neto zneska obresti v preostalem letnem obdobju poročanja po spremembi, omejitvi ali poravnavi programa zaslužkov zaposlencev, uporabijo posodobljene aktuarske predpostavke. Dopolnila obenem pojasnjujejo vpliv upoštevanja sprememb, omejitev ali poravnave programa na zahteve glede zgornje mejne vrednosti sredstev. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjeno dopolnilo nima pomembnega vpliva na izkaze skupine.

- Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je objavil sklop letnih izboljšav standardov MSRP za obdobje 2015-2017, ki predstavlja zbirko dopolnil in sprememb standardov MSRP. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjena dopolnila in standardi nimajo pomembnega vpliva na izkaze skupine.
 - **MSRP 3 Poslovne združitve in MSRP 11 Skupni dogovori:** Dopolnila standarda MSRP 3 pojasnjujejo, da ob pridobitvi nadzora nad poslovanjem, ki je skupno delovanje, podjetje ponovno izmeri vse predhodno posedovane deleže v tem poslovanju. Dopolnila standarda MSRP 11 pojasnjujejo, da ob pridobitvi skupnega nadzora nad poslovanjem, ki je skupno delovanje, podjetje ne izmeri ponovno predhodno posedovanih deležev v tem poslovanju.
 - **MRS 12 Davek iz dobička:** Dopolnila standarda pojasnjujejo, da podjetje davčne posledice iz naslova plačil finančnih instrumentov, ki so razvrščeni v kapital, pripozna v isti postavki, v kateri je pripoznalo pretekle transakcije ali dogodke, ki so ustvarili bilančni dobiček.
 - **MRS 23 Stroški izposojanja:** Dopolnila računovodskega standarda pojasnjujejo 14. člen standarda, ki pravi, da v trenutku, ko sredstvo izpolnjuje pogoje za njegovo nameravano uporabo ali prodajo in je del posojila, ki se nanaša na to sredstvo neporavnan, podjetje to posojilo vključi med sredstva prejetih posojil.
- **Dopolnila standarda MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom**
 Dopolnila obravnavajo znano neskladje med zahtevami standarda MSRP 10 in tistimi iz standarda MRS 28 pri obravnavi prodaje ali prispevka sredstev med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Glavna posledica dopolnil je, da podjetje pripozna celoten znesek dobička ali izgube kadar transakcija vključuje poslovanje (ne glede na to, ali se nahaja v hčerinski družbi ali ne). Za transakcije s sredstvi, ki jih podjetje ne uporablja pri poslovanju, pripozna le del dobička ali izgube tudi kadar se sredstva nahajajo v hčerinski družbi. Decembra 2015 je Odbor za mednarodne računovodske standarde datum začetka veljavnosti standarda odložil za nedoločen čas, v pričakovanju rezultatov projekta raziskave obračunavanja sredstev po kapitalski metodi. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo meni, da omenjeno dopolnilo ne bo imelo pomembnega vpliva na izkaze skupine.
- **Temeljni okvir standardov MSRP**
 Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je 29. marca 2018 objavil prenovi temeljnega okvira standardov pri računovodskem poročanju. Temeljni okvir določa celovit niz konceptov pri finančnem poročanju, določanju standardov, navodil za pripravljavce doslednih računovodskih usmeritev in za lažje razumevanje in interpretacijo standardov. UOMRS je objavil tudi ločen spremni dokument "Spremembe sklicev na temeljni okvir standardov MSRP", ki je predstavitev dopolnil zadevnih standardov in služi za namen posodobitve sklicev na prenovljen temeljni okvir. Cilj odbora je nuditi podporo pri prehodu na prenovljen temeljni okvir podjetjem, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi navodil temeljnega okvira takrat, kadar določene transakcije ne obravnava noben standard MSRP. Za pripravljavce, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi temeljnega okvira, velja prenovljen temeljni okvir za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali kasneje.
- **MSRP 3: Poslovne združitve (dopolnila)**
 UOMRS je objavil dopolnila pri opredelitvi poslovanja (dopolnila standarda MSRP 3), z namenom odpraviti negotovost pri določanju, ali gre za prevzem poslovanja ali skupine sredstev. Dopolnila veljajo za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema v obdobju prvega letnega poročanja z začetkom 1. januarja 2020 ali kasneje, in za prevzem sredstev ob začetku tega obdobja ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjena dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na izkaze skupine.
- **Standard MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov in standard MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev izraza "pomembno"(dopolnila)**
 Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2020 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila pojasnjujejo opredelitev izraza pomembno in način njegove uporabe. V skladu z novo opredelitvijo "so informacije pomembne, če se lahko upravičeno pričakuje, da bo njihova opustitev, napačna navedba ali prikrivanje, vplivala na splošne odločitve primarnih uporabnikov računovodskih izkazov, ki te odločitve sprejemajo na podlagi računovodskih izkazov, ki zagotavljajo finančne informacije določenega podjetja". Poleg tega je Odbor jasneje obrazložil tudi pojasnila, ki spremljajo opredelitev. Dopolnila obenem

zagotavljajo, da je opredelitev izraza "pomembno" usklajena z vsemi standardi MSRP. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjena dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na izkaze skupine.

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

Pripojitev družbe AMH d.o.o. družbi Adria Mobil d.o.o.

V preteklem obdobju je bila izvedena pripojitev družbe AMH d.o.o.. Pripojitvena pogodba je bila sklenjena pri notarju dne 27.7.2018. Pripojitev je bila računovodsko evidentirana na dan 1.1.2018. Družba AMH d.o.o. je z vpisom v sodni register dne 16.8.2018 bila izbrisana in je prenehala poslovati. Pri pripojitvi je bila izločena naložba v Adria Mobil d.o.o. v vrednosti 71.929.387 EUR, v družbo pa smo pripojili sredstva v višini 3.842.037 EUR in obveznosti v višini 21.594.162 EUR. Razlika je neto obveznost v višini 17.752.125 EUR in je pripoznana med prenesenimi dobički družbe. Od dne 1.1.2018 do dne izbrisa iz sodnega registra, je družba AMH d.o.o. ustvarila 46.590 EUR prihodkov in 204.372 EUR odhodkov, kateri so v celoti vključeni v poslovni izid družbe Adria Mobil d.o.o. v poslovnem letu 2018. Pripojitev je imela tudi vpliv na denarni tok skupine Adria Mobil, saj je družba Adria Mobil d. o. o. pripojila 127.494 EUR denarnih sredstev. V obdobju od pripojitve 1.1.2018 do dneva vpisa v register 16.8.2018 je bil vpliv na denarni tok iz poslovanja pozitiven v višini 259.730 EUR iz naslova zmanjšanja poslovnih terjatev ter negativen v višini 144.789 EUR iz naslova zmanjšanja poslovnih obveznosti. Vpliva na denarni tok iz financiranja in investiranja iz naslova pripojitve v preteklem obdobju ni bilo.

Knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti, pripoznanih s pripojitvijo

V EUR	01.01.2018
	knjigovodska vrednost
SREDSTVA	3.842.037
A. NEKRATKOROČNA SREDSTVA	3.454.813
V. Nekratkoročne poslovne terjatve	101
VI. Odložene terjatve za davek	3.454.712
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	387.224
III. Kratkoročne poslovne terjatve	259.730
2. Ostale kratkoročne poslovne terjatve	259.730
IV. Denarna sredstva	127.494
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	21.594.162
A. KAPITAL	0
I. Vpoklicani kapital	0
II. Kapitalske rezerve	0
III. Rezerve iz dobička	0
IV. Preneseni čisti poslovni izid	0
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	0
B. NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI	17.755
IV. Nekratkoročne poslovne obveznosti	17.755
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	21.576.407
I. Kratkoročne finančne obveznosti	21.276.443
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	299.964
1. Obveznosti do dobaviteljev	89.340
2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	210.624
OBVEZNOSTI SKUPAJ	21.594.162
NETO SREDSTVA	-17.752.125

Pojasnilo 3 Poštena vrednost sredstev

Glede na računovodske usmeritve skupine Adria Mobil in zahtevana razkritja skupina določa pošteno vrednost finančnih in nefinančnih sredstev ter obveznosti.

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče sredstva zamenjati oziroma obveznost poravnati med dobro obveščenimi in voljnimi strankami v preišljenem poslu. Poštena vrednost finančnih inštrumentov (kratkoročne in nekratkoročne finančne naložbe, kratkoročne in nekratkoročne finančne obveznosti,

kratkoročne poslovne terjatve, kratkoročne poslovne obveznosti) ne odstopa bistveno od njihove knjigovodske vrednosti. Podrobneje so poštene vrednosti razkrite v sklopu pojasnil **Poštena vrednost**.

Pojasnilo 4: Poročanje po odsekih

Skupina je kot primarni odsek za poročanje določila področni odsek. Skupina ocenjuje, da so tveganja in donosi iz različnih proizvodnih programov podobni, zato ima za potrebe izkazovanja v računovodskih izkazih samo en poslovni odsek, za katerega izkaz poslovnega izida v nadaljevanju ni prikazan. V nadaljevanju je prikazana informacija o geografskih področjih.

Naslednja tabela prikazuje prihodke, sredstva in poslovne terjatve, kot se ti razdeljujejo po območnih oziroma geografskih odsekih. Prihodki so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev. Večina prihodkov je ustvarjenih preko prodaje uvoznikom in lastnim podjetjem v tujini, katerih lokacija so države Evropske unije.

Leto 9/18-8/19

V EUR	Države EU	Države JV Evrope	Države V Evrope	Ostali svet	Skupaj
Prihodki od prodaje zunaj skupine	445.038.512	1.106.125	25.959	30.279.566	476.450.162
Prihodki od prodaje v skupini					
Skupaj prihodki	445.038.512	1.106.125	25.959	30.279.566	476.450.162
Drugi podatki po odsekih					
Sredstva po odsekih	265.819.773	201.127	0	454.913	266.475.813
Poslovne terjatve	68.304.244	201.127	0	454.913	68.960.284

Obdobje 2018 1-8

V EUR	Države EU	Države JV Evrope	Države V Evrope	Ostali svet	Skupaj
Prihodki od prodaje zunaj skupine	290.643.395	672.505	90.074	17.744.986	309.150.959
Prihodki od prodaje v skupini					
Skupaj prihodki	290.643.395	672.505	90.074	17.744.986	309.150.959
Drugi podatki po odsekih					
Sredstva po odsekih	244.096.993	54.436	0	6.928.412	251.079.841
Poslovne terjatve	66.983.654	54.436	0	6.928.412	73.966.502

Pojasnilo 5: Prihodki iz pogodb s kupci

v EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Prihodki iz pogodb s kupci	476.194.600	308.944.044
Dohodek od najemnin	255.562	206.915
SKUPAJ	476.450.162	309.150.959

Skupni prihodki v EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu tretjim	21.709.129	12.086.494
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu tretjim	454.741.033	297.064.465
SKUPAJ	476.450.162	309.150.959

Skupina Adria Mobil predstavlja prihodke leta iz pogodb s kupci in ločeno dohodke od najemnin. Prihodki iz prodaje so nastali iz pogodb s kupci s prodajo proizvodov in storitev. Večina prihodkov je ustvarjenih na tujem trgu s prodajo prikolic, avtodomov, vanov in mobilnih hiš. Glede na delež po območjih prevladuje trg držav Evropske unije, sledijo prihodki, ustvarjeni na domačem trgu, ostalo pa na drugih trgih. Prihodki po geografskih odsekih so razkriti v pojasnilu 4. Dohodki od najemnin kot del prihodkov so predvsem iz naslova oddajanja

nepremičnin družbe Adria Mobil d. o. o. in Adria More d. o. o., ter del iz naslova oddajanja v najem vozil in avtodomov v družbi Adria Plus d. o. o..

Pojasnilo 6: Stroški po naravnih vrstah

Stroški po naravnih vrstah v EUR	9/18-8/19	2018 1-8
I. SPREM. VRED. ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK. PROIZVODNJE	2.763.991	-5.294.476
II. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	352.624.505	229.452.412
1. Nabavna vrednost prodanega blaga	23.359.893	14.714.461
2. Stroški materiala	313.174.621	204.627.476
3. Stroški storitev	16.089.991	10.110.475
III. STROŠKI DELA	62.784.231	39.522.290
1. Plače in nadomestila plač	46.374.442	29.500.964
2. Stroški socialnih zavarovanj	4.747.738	3.266.185
3. Stroški pokojninskih zavarovanj	3.948.879	2.218.499
4. Drugi stroški dela	7.713.172	4.536.642
IV. AMORTIZACIJA	5.525.899	3.379.002
1. Amortizacija neopredmetenih sredstev	161.898	103.126
2. Amortizacija nepremičnin	1.773.148	1.163.705
3. Amortizacija opreme	3.590.853	2.112.171
V. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	2.432.707	1.420.095
1. Prevrednotovalni popravki pri neopred. osnovnih sredstvih/izguba pri prodaji OS	0	0
2. Prevrednotovalni popravki pri opred. osnovnih sredstvih/izguba pri prodaji OS	40.193	47.178
3. Popravki vrednosti pri obratnih sredstvih	1.140.150	618.193
4. Drugi odhodki poslovanja	1.252.364	754.724
VI. POSLOVNI ODHODKI SKUPAJ	426.131.333	268.479.323

Pojasnilo 7: Drugi poslovni prihodki

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Dobiček od prodaje ali odtujitve sredstev	1.180.775	227.264
Prejete subvencije in dotacije	104.340	68.942
Prihodki od škodnih zahtevkov	1.329.270	227.429
Izterjane popravljene terjatve in odprava oslabitve zalog	449.855	198.996
Drugi poslovni prihodki	1.494.586	1.132.068
SKUPAJ	4.558.826	1.854.699

Največji nominalen znesek drugih poslovnih prihodkov predstavlja odprava vkalkuliranega popusta pri prodaji.

Pojasnilo 8: Finančni prihodki in odhodki v poslovnem izidu

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	9.409	9.749
Finančni prihodki iz danih posojil	30.605	15.474
Finančni prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov	544.614	316.184
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	195.527	140.843
Pozitivne tečajne razlike	0	80.287
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI	780.155	562.537
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	-690.179	-999.996
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	-1.248.200	-1.067.358
Negativne tečajne razlike	-32.833	0
SKUPAJ FINANČNI ODHODKI	-1.971.212	-2.067.354

Pojasnilo 9: Davki iz dobička (obračunani in odloženi davki)

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Poslovni izid pred obdavčitvijo	53.686.599	41.021.519
Prihodki, ki so izločeni iz davčne osnove oziroma povečujejo davčno osnovo	-5.806.588	-6.214.714
Davčno nepriznani odhodki	3.281.017	2.209.153
Davčne olajšave	-8.112.263	-3.513.005
Davčne izgube iz preteklih let - vpliv pripojitve AMH (prej ne priznane odložene davčne terjatve)	-19.385.032	-15.073.098
SKUPAJ	23.663.733	18.429.855
Davek od dobička	-8.909.689	10.570.470
Efektivna davčna stopnja (obračunani davek od dobička/poslovni izid pred obdavčitvijo)	16,60%	-25,77%

Efektivna davčna stopnja v poslovnem letu 9/18-8/19 je 16,6% medtem ko je bila v obdobju 1-8 2018 - 25,77%. V preteklem obdobju je bil pozitiven učinek iz naslova odloženih davkov od pripojitve družbe AMH d.o.o. Skupina Adria Mobil je v preteklem obdobju oblikovala odložene davke iz naslova preteklih davčnih izgub v pripojeni družbi AMH d.o.o..

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Davek od dobička v izkazu poslovnega izida	-8.909.689	10.570.470
Odmerjen davek iz dobička	-5.416.560	-4.399.241
Odloženi davki	-3.493.129	-106.580
Odloženi davki-pripojitev AMH		15.076.291

ODLOŽENI DAVEK V EUR	31.08.2019	31.08.2018	9/18-8/19	2018 1-8
Postavke, na katerih so se oblikovali odloženi davki	Odložene terjatve za davek	Odložene terjatve za davek	Vpliv na IPI	Vpliv na IPI
Nekratkoročne finančne naložbe	209.281	209.281	0	0
Poslovne terjatve	155.441	66.041	89.400	-16.968
Zaloge	434.793	375.447	59.346	95.505
Rezervacije	1.620.897	1.579.616	41.281	-185.117
Pripojitev AMH - davčne izgube	14.847.847	18.531.003	-3.683.156	15.076.291
Skupaj odložene terjatve za davek	17.268.259	20.761.388		
Skupaj odloženi davek na dobiček v izkazu poslovnega izida			-3.493.129	14.969.711

V preteklem obdobju je bilo oblikovanih odloženih davkov iz naslova pripojitve AMH - davčne izgube v višini 18.531.003 EUR. V letošnjem poslovnem letu je bilo iz tega naslova porabljenih za 3.683.156 EUR odloženih davkov.

Pojasnilo 10: Čisti poslovni izid obračunskega obdobja

Čisti poslovni izid leta (44.776.910 EUR) je glede na preteklo leto (51.591.989 EUR) nižji za 14% predvsem zaradi lanskoletnega enkratnega pozitivnega učinka oblikovanja odloženih davkov iz naslova preteklih davčnih izgub pripojene družbe AMH d.o.o..

Pojasnilo 11: Vseobsegajoči donos

Drugi vseobsegajoči donos vsebuje tiste postavke prihodkov in odhodkov, ki niso priznane v poslovnem izidu, vplivajo pa na velikost lastniškega kapitala. Celotni vseobsegajoči donos so spremembe kapitala v obdobju, razen tistih, ki so posledica poslov z lastniki.

Pojasnila h konsolidiranemu izkazu finančnega položaja

Pojasnilo 12: Neopredmetena osnovna sredstva

31. 8. 2019 V EUR	Nekratkoročno odloženi stroški razvijanja	Nekratkoročne premoženjske pravice	SKUPAJ
Nabavna vrednost			
Stanje 01.09.2018	212.184	1.906.841	2.119.025
Pridobitve	0	118.975	118.975
Odtujitve	0	-11.393	-11.393
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	477	477
Stanje 31.08.2019	212.184	2.014.900	2.227.084
Popravek vrednosti			
Stanje 01.09.2018	210.439	1.355.969	1.566.408
Odtujitve	0	-19.582	-19.582
Amortizacija	0	161.898	161.898
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	644	-152	492
Stanje 31.08.2019	211.083	1.498.133	1.709.215
Neodpisana vrednost 01.09.2018	1.745	550.872	552.617
Neodpisana vrednost 31.08.2019	1.101	516.767	517.869

31. 8. 2018 V EUR	Nekratkoročno odloženi stroški razvijanja	Nekratkoročne premoženjske pravice	SKUPAJ
Nabavna vrednost			
Stanje 01.01.2018	210.405	1.843.822	2.054.227
Pridobitve	1.779	199.129	200.908
Odtujitve	0	-77.443	-77.443
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	-58.667	-58.667
Stanje 31.08.2018	212.184	1.906.841	2.119.025
Popravek vrednosti			
Stanje 01.01.2018	207.625	1.256.468	1.464.093
Odtujitve	0	-1.090	-1.090
Amortizacija	2.814	100.591	103.405
Stanje 31.08.2018	210.439	1.355.969	1.566.408
Neodpisana vrednost 01.01.2018	2.779	520.170	522.949
Neodpisana vrednost 31.08.2018	1.745	550.872	552.617

Pojasnilo 13: Nepremičnine in oprema

31.08.2019 V EUR	Zemljišča	Zgradbe	proizvajane naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Nepr. in oprema v izgradnji ali izdelavi	SKUPAJ
Nabavna vrednost						
Stanje 01.09.2018	13.147.713	40.544.828	22.796.990	20.796.912	510.985	97.797.428
Pridobitve	799.101	547.337	2.374.938	2.675.703	4.538.937	10.936.016
odtuitve	-27.767	0	-1.685.733	-2.632.003	0	-4.345.503
Prenos v uporabo	0	1.537	0	665.418	-683.397	-16.442
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	44.384	7.695	878	20.365	153	73.475
Stanje 31.08.2019	13.963.431	41.101.398	23.487.073	21.526.395	4.366.678	104.444.974
Popravek vrednosti						
Stanje 01.09.2018	0	20.618.193	15.480.454	12.250.368	0	48.349.015
Odtuitve	0	0	-1.461.212	-1.205.150	0	-2.666.362
Amortizacija	0	1.773.066	2.063.967	1.530.276	0	5.367.310
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	6.242	808	7.190	0	14.240
Stanje 31.08.2019	0	22.397.501	16.084.016	12.582.685	0	51.064.202
Neodpisana vrednost 01.09.2018	13.147.713	19.926.635	7.316.536	8.546.544	510.985	49.448.413
Neodpisana vrednost 31.08.2019	13.963.431	18.703.896	7.403.057	8.943.710	4.366.678	53.380.771

V letu 2019 je skupina Adria Mobil pridobila za 10.936.016 063 EUR nepremičnin in opreme. V večini je bila nabavljena proizvodna oprema in nepremičnine, namenjene za širitev dejavnosti. Stopnja odpisanosti gradbenih objektov znaša 54 % (31. 8. 2018 je znašala 51 %), proizvodjalne opreme 68 % (31. 8. 2018 je znašala 68 %). Nabavna vrednost osnovnih sredstev, ki so popolnoma amortizirana in še vedno v uporabi, je 19.115.644 EUR (31. 8. 2018 je znašala 18.680.423 EUR). Skupina na dan 31. 8. 2019 nima pogodbenih obveznosti iz naslova nakupa osnovnih sredstev. Nepremičnine v skupini Adria Mobil so obremenjene s hipotekami v skupni vrednosti 1.721.950 EUR (31. 8. 2018 je bila vrednost hipotek 6.589.281 EUR).

31.08.2018 V EUR	Zemljišča	Zgradbe	proizvajane naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Nepr. in oprema v izgradnji ali izdelavi	SKUPAJ
Nabavna vrednost						
Stanje 01.01.2018	12.699.277	37.268.535	21.347.982	19.393.367	4.284.725	94.993.886
Pridobitve	448.436	469.316	706.247	1.815.435	663.628	4.103.063
odtuitve	0	0	-100.766	-1.186.359	0	-1.287.125
Prenos v uporabo	0	2.806.977	843.527	768.716	-4.437.369	-18.149
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	0	0	5.753	0	5.753
Stanje 31.08.2018	13.147.713	40.544.828	22.796.990	20.796.912	510.985	97.797.428
Popravek vrednosti	0	0	0	0	0	
Stanje 01.01.2018	0	19.485.443	14.541.046	11.543.815	0	45.570.304
Odtuitve	0	0	-53.259	-457.766	0	-511.025
Amortizacija	0	1.132.750	992.667	1.164.319	0	3.289.736
Stanje 31.08.2018	0	20.618.193	15.480.454	12.250.368	0	48.349.015
Neodpisana vrednost 01.01.2018	12.699.277	17.783.092	6.806.936	7.849.552	4.284.725	49.423.582
Neodpisana vrednost 31.08.2018	13.147.713	19.926.635	7.316.536	8.546.544	510.985	49.448.413

Pojasnilo 14: Naložbene nepremičnine in sredstva za prodajo

Naložbene nepremičnine 31. 8. 2019 V EUR	Zemljišča in zgradbe	SKUPAJ
Stanje 1. 9. 2018	3.765.321	3.765.321
Pridobitve	0	0
Odtujitve	0	0
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	0
Amortizacija	0	0
Stanje 31. 8. 2019	3.765.321	3.765.321

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin se pomembno ne razlikuje od knjigovodske vrednosti.

Naložbene nepremičnine 31. 8. 2018 V EUR	Zemljišča in zgradbe	SKUPAJ
Stanje 1. 1. 2018	6.796.690	6.796.690
Pridobitve	0	0
Odtujitve	0	0
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	-203	-203
Amortizacija	0	0
Prerazporeditev na sredstva namenjena prodaji	-3.031.166	-3.031.166
Stanje 31. 8. 2018	3.765.321	3.765.321

V obdobju 1-8 2018 je bila narejena prerazporeditev naložbene nepremičnine v družbi Adria Star iz naložbenih nepremičnin na sredstva namenjena prodaji, saj se glede na sklenjene pogodbe pričakuje, da bodo nepremičnine prodane v roku 1 leta.

Sredstva za prodajo 31. 8. 2019 V EUR	Sredstva za prodajo	SKUPAJ
Stanje 1. 9. 2018	3.031.166	3.031.166
Pridobitve	0	0
Odtujitve	-1.671.603	-1.671.603
Prevrednotenje iz tečajnih razlik	0	0
Amortizacija	0	0
Stanje 31. 8. 2019	1.359.563	1.359.563

Pojasnilo 15: Nekratkoročne finančne naložbe, razen posojil

V EUR	31.08.2019	31.08.2018
Začetno stanje	127.649	127.649
Sprememba	0	0
Končno stanje	127.649	127.649

Pojasnilo 16: Nekratkoročno in kratkoročno dana posojila

V EUR	Nekratkoročna posojila		Kratkoročna posojila		Skupaj posojila	
	31.08.2019	31.08.2018	31.08.2019	31.08.2018	31.08.2019	31.08.2018
Posojila drugim	1.560.948	633.878	362.345	1.042.276	1.923.293	1.676.154
SKUPAJ	1.560.948	633.878	362.345	1.042.276	1.923.293	1.676.154

Dana nekratkoročna in kratkoročna posojila na dan 31. 8. 2019 predstavlja finančni najem, za katerega so zaračunane povprečne 7-odstotne obresti p.a

Pojasnilo 17: Poslovne terjatve

V EUR	31.08.2019	31.08.2018
Nekratkoročne poslovne terjatve	1.345.927	1.563.454
SKUPAJ	1.345.927	1.563.454
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev brez popravkov vrednosti	53.969.953	62.432.167
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	2.180.170	1.497.059
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	51.789.782	60.935.108
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev brez popravkov vrednosti SKUPAJ	53.969.953	62.432.167
Popravek vrednosti terjatev do kupcev	-1.397.434	-805.069
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev SKUPAJ	52.572.519	61.627.098
Dani predujmi in varščine	8.055.611	5.070.897
Kratkoročne terjatve do države in drugih institucij	6.778.369	5.993.140
Druge kratkoročne poslovne terjatve	1.553.785	1.275.367
Druge kratkoročne poslovne terjatve brez popravkov vrednosti SKUPAJ	16.387.765	12.339.404
Popravek vrednosti drugih terjatev	0	0
Druge kratkoročne poslovne terjatve SKUPAJ	16.387.765	12.339.404
SKUPAJ KRATKOROČNE POSLOVNE NETO TERJATVE	68.960.284	73.966.502
Znesek popravljenih kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev	31.08.2019	31.08.2018
Nezapadle	44.514.928	45.209.147
Do 30 dni	5.491.944	10.625.750
Od 31 do 90 dni	2.284.894	3.931.992
Nad 91 dni	280.753	1.860.210
SKUPAJ	52.572.519	61.627.098
Gibanje popravka vrednosti poslovnih terjatev		
Stanje začetek obdobja	805.069	804.466
Sprememba	592.365	603
Stanje konec obdobja	1.397.434	805.069

Kot instrument zavarovanja terjatev se upoštevajo prvovrstna zavarovanja, med katere štejemo: zavarovanje pri kreditni zavarovalnici, bančne garancije in dokumentarne akreditive. V letu 2019 je bilo na nivoju posloводства odločeno, da se zaradi nizko ocenjenega kreditnega tveganja prekine zavarovanje terjatev do najboljših kupcev (neodvisnih distributerjev) pri kreditni zavarovalnici.

Pojasnilo 18: Zaloge

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Material	25.698.330	18.266.954
Nedokončana proizvodnja	11.563.218	11.112.422
Proizvodi	29.488.572	34.362.084
Trgovsko blago	2.201.894	1.167.654
SKUPAJ	68.952.014	64.909.114

Zaloge na dan 31. 8. 2019 in na dan 31. 8. 2018 niso zastavljene. Ugotovljeni viški pri popisu zalog na dan 31. 8. 2019 so znašali 19.872 EUR, manki pa 38.874 EUR. V poslovnem letu september 2018 - avgust 2019 je bilo oblikovanega popravka vrednosti v višini 555.490 EUR in ima učinek na poslovni izid tekočega leta.

Pojasnilo 19: Denarna sredstva

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Denarna sredstva v blagajni in na računih	14.628.100	9.839.215
Depoziti do treh mesecev	34.246.765	21.438.853
SKUPAJ	48.874.865	31.278.068

Pojasnilo 20: Kapital

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Vpoklicani kapital	3.417.681	3.417.681
Kapitalske rezerve	624.187	624.187
Rezerve iz dobička	3.032.223	3.032.223
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	-2.626.050	-1.670.296
Uskupinjevalni popravek kapitala	191.804	104.227
Preneseni čisti poslovni izid	99.218.278	47.632.425
Čisti poslovni izid leta	44.759.510	51.581.095
Kapital, ki pripada neobvladujočemu delu	77.834	68.048
Skupaj kapital	148.695.467	104.789.590

V letu 2019 je bilo lastnikom izplačanih 2.856 EUR dividend.

Pojasnilo 21: Kapitalske rezerve, zakonske rezerve in druge rezerve

Kapitalske rezerve, v višini 624.187 EUR, predstavljajo rezerve, oblikovane v preteklih obdobjih iz naslova odprave splošnega prevrednotovalnega popravka.

Zakonske rezerve se oblikujejo v višini 10 % osnovnega kapitala. V posameznem poslovnem letu se za oblikovanje zakonskih rezerv in morebitnih rezerv za lastne deleže nameni 10 % čistega dobička, ki ostane po pokritju prenesene izgube, po oblikovanju zakonskih rezerv in morebitnih rezerv za lastne deleže. Zakonske rezerve se lahko uporabijo za pokrivanje izgube, za oblikovanje rezerve za pridobitev lastnih deležev in za povečanje kapitala.

Druge rezerve iz dobička so nenamenske in se jih lahko nameni za izplačilo dividend v naslednjih letih.

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Zakonske rezerve	341.768	341.768
Druge rezerve iz dobička	2.690.455	2.690.455
SKUPAJ	3.032.223	3.032.223

Pojasnilo 22: Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, se nanašajo na aktuarski izračun za zaslužke zaposlencev in na spremembo poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov.

Pojasnilo 23: Uskupinjevalni popravek kapitala

Uskupinjevalni popravek kapitala je vpliv preračuna računovodskih izkazov odvisnih družb iz njihovih nacionalnih valut.

Ugotovitev bilančnega dobička

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Obvezna uporaba dobička		
Čisti dobiček	44.776.910	51.591.989
Oblikovanje zakonskih rezerv	0	0
Kritje prenesene izgube	0	0
Dobiček po obvezni uporabi	44.776.910	51.591.989
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu	0	0
Preostanek dobička	44.776.910	51.591.989
Ugotovitev bilančnega dobička		
Preostanek dobička	44.776.910	51.591.989
Preneseni dobiček	99.218.278	47.632.425
Dolgoročno odloženi stroški razvoja	-1.101	-1.745
Bilančni dobiček konec obdobja	143.994.087	99.222.669

Pojasnilo 24: Rezervacije in nekratkoročno odloženi prihodki

V EUR	Stanje 31. 8. 2018	Oblikovanje	Poraba	Odprava	Stanje 31. 8. 2019
I. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	5.253.223	1.515.196	-193.917	0	6.574.502
II. Druge rezervacije	1.485.073	346.909,00	0	0	1.831.982
III. Rezervacije za jamstva	10.648.048	5.039.368	-4.731.887	-567.909	10.387.620
IV. Druge nekratkoročno razmejene donacije, subvencije, odloženi prih.	683.026	184.982	0	0	868.008
SKUPAJ	18.069.370	7.086.455	-4.925.804	-567.909	19.662.112

Za rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti je bil v skladu z MRS 19 narejen aktuarski izračun in izdelana analiza občutljivosti aktuarskih predpostavk, in sicer donosnosti, rasti plač ter fluktuacije za zneske sedanjih obvez za odpravnine ob upokojitvi na dan 31. 8. 2019. Oblikovanje v višini 1.515.196 EUR je imelo 559.661 EUR vpliva na izkaz poslovnega izida kot del stroškov sprotne službovanja in finančnih odhodkov iz obresti ter 955.535 EUR vpliva preko izkaza drugega vseobsegajočega donosa. Pri ocenah so bile po posameznih družbah uporabljene predpostavke od 0,2 % do 0,7 % diskontne stopnje, tablica smrtnosti in 2 % rast plač v državi.

Posamezna analiza je pripravljena za spremembe ene predpostavke v višini +/-0,5 odstotne točke, vse ostale predpostavke se pri tem pri posameznem testu ne spremenijo. Prikazan je vpliv sprememb.

Aktuarska predpostavka	Spremembe	Sprem. SV obveze za odpravnine ob upok. in jubilejne nagrade 31. 8. 2019	Sprem. SV obveze za odpravnine ob upok. in jubilejne nagrade 31. 8. 2018
Donosnost	+0,5	-330.921	-264.780
Donosnost	-0,5	208.540	287.840
Rast plač	+0,5	354.547	284.494
Rast plač	-0,5	-330.900	-266.789
Fluktuacija	+0,5	-338.558	-272.124
Fluktuacija	-0,5	222.889	180.991

Druge rezervacije se nanašajo na oblikovane rezervacije za tožbo delavcev Sun Roller Španija, za katero sodni postopek še ni zaključen.

Večina rezervacij in nekratkoročno odloženih prihodkov predstavljajo rezervacije za jamstva za popravila proizvodov v garancijski dobi, ki se oblikujejo na podlagi izkušenj kot odstotek od doseženih čistih prihodkov od prodaje, odpravljajo po amortizacijskem načrtu in porabljajo na osnovi dejansko prejetih reklamacijskih zahtevkov kupcev. Rezervacije so oblikovane individualno tudi za predvidene dodatne stroške popravil in odpravo napak, ki so bile že zaznane na trgu.

Pojasnilo 25: Nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Nekratkoročne finančne obveznosti	1.550.237	11.274.306
Kratkoročne finančne obveznosti	6.125.557	24.418.359
SKUPAJ	7.675.794	35.692.665

Zapadlost finančnih obveznosti v EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Zapadlost v enem letu	6.125.557	24.418.359
Zapadlost v enem do pet let	734.942	9.703.930
Zapadlost nad pet let	815.295	1.570.376
SKUPAJ	7.675.794	35.692.665
Zavarovanje finančnih obveznosti z zastavo nepremičnin	1.721.950	6.589.281
Zavarovanje finančnih obveznosti z zastavo vrednostnih papirjev	0	186.971
SKUPAJ	1.721.950	6.776.252

Podrobneje so finančne obveznosti razkrite v sklopu razkritij Likvidnostno tveganje in Obrestno tveganje.

Pojasnilo 26: Poslovne obveznosti in obveznosti iz pogodb

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Nekratkoročne poslovne obveznosti	136.228	163.601
1. Obveznosti iz pogodb s kupci	2.842.860	2.941.977
Obveznosti za prejete predujme iz pogodb s kupci	1.479.908	549.579
Vkalkulirani popusti in odloženi prihodki iz pogodb s kupci	1.362.952	2.392.398
2. Poslovne obveznosti do dobaviteljev	72.750.589	71.777.599
2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	14.180.470	16.172.465
Kratkoročne obveznosti do države	3.416.938	3.739.884
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	5.717.375	5.062.310
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	581.059	1.001.176
Vkalkulirani stroški dela	3.474.657	3.715.864
Vkalkuliranih stroški tožb	18.000	28.000
Stroški revizije	14.480	17.483
Ostalo	957.961	2.607.748
Kratkoročne poslovne obveznosti skupaj	89.773.919	90.892.042
Kratkoročne obveznosti za davek od dobička	532.294	1.472.574
Valuta kratkoročnih poslovnih obveznosti	31.08.2019	31.08.2018
EUR	87.472.977	90.472.886
GPB	1.128.534	426.181
CHF	500.434	239.120
DKK	911.469	714.450
HRK	277.620	510.481
AUD	15.180	1.499
SKUPAJ	90.306.213	92.364.616

Pojasnilo 27: Povezane stranke in ostala pojasnila

Dne 22. 9. 2017 je francoska družba Trigano vstopila v obvladujočo družbo Protej, d. o. o., z nakupom njenega 84,1-odstotnega deleža. Povezane stranke so družbe v skupini Trigano, s katerimi ima skupina Adria Mobil poslovne in kapitalske povezave. V preglednici je prikazan promet skupine Adria Mobil z družbami skupine Trigano.

Skupina Adria Mobil nima terjatev/obveznosti do lastnikov, posloводства in pridruženih družb, razen obveznosti iz naslova delovnih razmerij. V letu 9/18 - 8/19 ni bilo izvedenih nakupov/prodaje osnovnih sredstev s strani povezanih oseb. Stanje prihodkov iz prodaje/odhodkov iz nabave ter terjatev/obveznosti je razvidno iz spodnje preglednice.

Povezane družbe v skupini Trigano – kreditna in poslovna razmerja

V EUR	9/18-8/19 oz 31.8.2019	1-8 2018 oz. 31.8.2018
Prejeto posojilo Protej (pripojeno z AMH)	0	17.125.550
Trigano depozit - denarna sredstva	32.792.852	19.792.156
Terjatve do družbe Trigano	0	4.362
Obveznosti do družbe Trigano	0	1.502
Prihodki od obresti družba Trigano	12.376	5.129
Terjatve do družbe ASQ MARQUIS	3.124	0
Prodaja do družbe ASQ MARQUIS	6.739.154	0
Terjatve do družbe Benimar Ocarsa	67.440	63.962
Obveznosti do družbe Benimar Ocarsa	81.602	77.394
Nabava od družbe Benimar Ocarsa	72.616	0
Finančni odhodki za obresti družba Protej	35.094	0
Obveznosti do družbe SEA SPA	14.744	0
Nabava od družbe SEA SPA	62.533	0

Pojasnilo 28: Pogojna sredstva in obveznosti ter zaveze

V EUR	31.08.2019	31.08.2018
Prejete garancije in poroštva ter menice za zavarovanje danih posojil	8.846.696	4.684.139
Izdane garancije in poroštva – Slovenija	147.520	3.944.116
Izdane garancije in poroštva – tujina	152.236	223.200
Factoring	14.660.770	17.200.746

Zunajbilančne postavke se nanašajo na prejete garancije in poroštva ter menice za zavarovanje danih posojil ter na izdane garancije in poroštva. Na dan 31. 8. 2019 je v skupini Adria Mobil pogojna izpostavljenost iz naslova faktoringa znašala 14.660.770 EUR. Na dan 31. 8. 2018 pa 17.200.746 EUR.

Poslovni najemi

Pogodbene obveznosti v EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Do 1 leta	799.319	189.580
Od 1 do 5 let	2.011.712	596.202
Več kot 5 let	0	0

Po vsebini gre za najeme nepremičnin, poslovnih prostorov, vozil in druge poslovne opreme.

Pojasnilo 29: Finančni inštrumenti in upravljanje s finančnimi tveganji

Najpomembnejše vrste finančnih tveganj skupine predstavljajo: obrestno tveganje, likvidnostno tveganje, valutno tveganje in kreditno tveganje. Poslovodstvo redno preverja in potrjuje politiko obvladovanja posameznih vrst tveganj, ki so opisana v nadaljevanju.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje družbe. Obrestna struktura aktivnih in pasivnih bilančnih postavk ni usklajena, saj ima družba več prejetih posojil kot obrestovanih naložb. Izpostavljenost obrestnemu tveganju za skupino predstavlja neugodno gibanje (dvig) spremenljive obrestne mere Euribor v primeru prejetih posojil. Vsa prejeta posojila skupine Adria Mobil v višini 1.781.352 EUR in obveznice (ADM2) v višini 5.894.442 EUR so obrestovane s fiksno obrestno mero. Iz navedenega ocenjujemo obrestno tveganje v skupini Adria Mobil v letu 2019 kot zelo nizko. Med finančna sredstva po fiksni obrestni meri so upoštevani tudi depoziti do treh mesecev.

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Finančni inštrumenti po fiksni obrestni meri		
Finančna sredstva (nekratkoročne in krat. fin. naložbe)	36.170.058	23.115.006
Finančne obveznosti (nekratkoročne in krat. fin. obvez.)	7.675.794	33.800.106
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri		
Finančna sredstva	0	0
Finančne obveznosti	0	1.892.559

Spremembe poslovnega izida pri spremembi obrestne mere

9/18 – 8/19	Zvišanje/ znižanje osnovne obrestne mere	Učinek na dobiček pred obdavčitvijo v EUR
EUR	+50 točk	+38.379
EUR	-50 točk	- 38.379
2018 1-8		
EUR	+50 točk	+118.976
EUR	-50 točk	-118.976

Likvidnostno tveganje

Temeljna funkcija finančnega upravljanja je zagotavljanje plačilne sposobnosti skupine, ki omogoča tudi nemoteno delovanje vseh ostalih poslovnih aktivnosti. Likvidnostno tveganje je osrednje finančno tveganje in je neposredno odvisno od vseh ostalih poslovnih in finančnih tveganj. O njem govorimo, ko se zaradi tveganja v poslovnem procesu spremeni finančnoposredniški položaj skupine, to je razmerje med dolgovi in terjatvami.

V skupini Adria Mobil se s ciljem proaktivnega upravljanja z likvidnostnim tveganjem redno mesečno pripravljajo kratkoročni plani denarnih tokov (letni denarni tok, trimesečni dinamični in tedenski denarni tok). Če se pokaže presežek/primanjkljaj, se pripravi načrt uporabe presežka ali pokritje primanjkljaja, in sicer:

- financiranje znotraj skupine Adria Mobil in skupine Trigano,
- financiranje s strani poslovnih bank,
- druge oblike financiranja (faktoring, odprodaja terjatev).

S tem, ko je skupina Adria Mobil postala del skupine Trigano, se ji je dostop do finančnih virov še dodatno povečal.

V povezavi z nizkim kreditnim tveganjem (podrobneje razkrito v naslednji točki) je prilivni denarni tok s strani kupcev v vseh družbah v skupini stabilen in predvidljiv. Posledično se skupina Adria Mobil sooča z nizkim likvidnostnim tveganjem, kar se tudi odraža v plačevanju obveznosti brez zamud oziroma v dogovorjenih plačilnih rokih.

Zapadlost obveznosti skupine na dan 31. 8. 2019

V EUR	Knjigovodska vrednost na dan 31. 8. 2019	Zapadlost v enem letu	Zapadlost v enem do pet let	Zapadlost nad pet let	SKUPAJ
Poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlenih in predujmov)	72.750.589	72.614.361	136.228	0	72.750.589
Finančne obveznosti	1.781.352	231.116	734.942	815.295	1.781.352
Finančne obveznosti na podlagi obvez.	5.894.442	5.894.442	0	0	5.894.442
Druge finančne obveznosti	0	0	0	0	0
SKUPAJ	80.426.383	78.739.918	871.170	815.295	80.426.383
Obresti za bodoča leta za bančna posojila		16.608	48.314	19.627	84.549
Obresti za obveznice		86.259	0	0	86.259

Zapadlost obveznosti skupine na dan 31. 8. 2018

V EUR	Knjigovodska vrednost na dan 31. 8. 2018	Zapadlost v enem letu	Zapadlost v enem do pet let	Zapadlost nad pet let	SKUPAJ
Poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlenih in predujmov)	71.941.200	71.777.599	163.601	0	71.941.200
Finančne obveznosti	23.719.696	18.320.673	3.828.647	1.570.376	23.719.696
Finančne obveznosti na podlagi obvez.	11.785.998	5.969.231	5.816.767	0	11.785.998
Druge finančne obveznosti	186.971	128.455	58.516	0	186.971
SKUPAJ	107.633.865	96.195.958	9.867.531	1.570.376	107.633.865
Obresti za bodoča leta za bančna posojila	0	83.606	158.734	42.888	285.228
Obresti za obveznice	0	381.828	163.515	0	545.343

Spremembe obveznosti, ki izhajajo iz financiranja

V EUR	01.09.2018	Denarni tok	Nedenarne spremembe Pridob./odtujitve	Drugo	31.08.2019
Kratkoročne finančne obveznosti	24.418.359	-18.292.802			6.125.557
Dolgoročne finančne obveznosti	11.274.306	-9.724.069	0	0	1.550.237
Dividende	0	-2.856	2.856	0	0
Skupaj obveznosti iz financiranja	35.692.665	-28.019.727	2.856	0	7.675.794

V EUR	01.01.2018	Denarni tok	Nedenarne spremembe Pridob./odtujitve	Drugo	31.08.2018
Kratkoročne finančne obveznosti	13.628.219	10.790.140	0	0	24.418.359
Dolgoročne finančne obveznosti	17.662.282	-6.387.976	0	0	11.274.306
Dividende	0	-4.759	4.759	0	0
Skupaj obveznosti iz financiranja	31.290.501	4.397.405	4.759	0	35.692.665

Kreditno tveganje

Učinkovita kreditna politika v skupini Adria Mobil je po eni strani odraz tesnega sodelovanja med sektorjem Prodaje in trženje ter sektorjem Finance pri upravljanju s terjatvami in kvalitetnimi kupci (B2B – distributerji in trgovci z visoko bonitetno oceno ter dolgoletnim poslovnim odnosom z družbami v skupini Adria Mobil) ter odraz ugodnih gospodarsko-finančnih razmer po drugi strani. Proaktivno delovanje na področju upravljanja s terjatvami je v skupini Adria Mobil še toliko bolj pomembno z vidika koncentracije kreditnega tveganja, saj več kot 61 % (64% na 31.8.2018) vseh terjatev do kupcev predstavljajo terjatve do 5 največjih neodvisnih kupcev (distributerjev).

Proces vzpostavitve učinkovite kreditne politike kot najpomembnejše postavke obratnega kapitala se v skupini Adria Mobil prične pri oceni kreditnega tveganja vsakega novega kupca in vsaj enkrat na leto pri presoji obstoječih kupcev. Na podlagi bonitetne ocene se določi oblika in potreben obseg zavarovanja ter posledično kreditni limit maksimalne izpostavljenosti do posameznega kupca.

Skupina ima vzpostavljene kontrolne postopke upravljanja s terjatvami, ki med drugim vključujejo proaktivno operativno spremljanje terjatev do kupcev (spremljanje starostne strukture terjatev, zamud plačil, preseganje kreditnih limitov, izvedbo ukrepov pri unovčevanju terjatev in ocene tveganj potencialnih odpisov oziroma slabitev terjatev) in informacijske blokade odpreme izdelkov kupcem v primeru preseganja kreditnega tveganja in/ali zamud kupcev pri poravnavanju obveznosti. Skupina se v skladu z ocenjenim kreditnim tveganjem v največji možni meri poslužuje instrumente zavarovanja terjatev (loro bančne garancije in v manjšem obsegu dokumentarni akreditivi ter pridržki lastninske pravice do popolnega poplačila produktov). Največ pozornosti v povezavi z zavarovanjem terjatev je namenjeno manjšim kupcem (trgovcem), ki so z vidika bonitetne ocene ocenjeni kot nekoliko bolj tvegani, kar pomeni da so terjatve do teh kupcev v največji možni meri zavarovane pri kreditni zavarovalnici.

Distribucijske družbe v skupini v veliki meri uporabljajo instrument odprodaje terjatev (specializirani faktoring), ki tudi pozitivno vpliva na znižanje kreditnega tveganja. Pri tej obliki financiranja ima sicer faktor, v primeru neplačila s strani kupca, regresno pravico do družb v skupini Adria Mobil, vendar le za zasežene produkte, ki jih fizično vrne v last distribucijski družbi v skupini Adria Mobil. Poleg tega distribucijske družbe znižujejo kreditno tveganje tudi s tem, da pri sebi zadržijo homologacijske dokumente, ki so nujni za registracijo, do polnega poplačila terjatev s strani kupcev.

Poslovodstvo ocenjuje kreditno tveganje kot zmerno in obvladljivo, kar dokazuje tudi nizek obseg odpisov terjatev ne samo v letu 2019, ampak v vsej zgodovini poslovanja skupine Adria Mobil.

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Nekratkoročne in kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	53.918.446	63.190.552
Dana posojila	1.923.293	1.676.153
Denarna sredstva in depoziti	48.874.865	31.278.068
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	127.649	127.649
SKUPAJ	104.844.253	96.272.422

Valutno tveganje

Valutno tveganje je finančno tveganje in pomeni nevarnost pred finančno izgubo zaradi sprememb vrednosti ene valute v primerjavi z drugo. Bistveni računovodski kategoriji, ki kažeta na valutno tveganje, je valutna pozicija oziroma razmerje med terjatvami in obveznostmi z vidika različnih valut.

Skupina Adria Mobil večino svojih izdelkov proda na trgih Evropske unije, kjer skupina ustvarja prihodke, nominirane v EUR. Po drugi strani imajo družbe v skupini večino svojih obveznosti, tako iz naslova obveznosti do dobaviteljev kot tudi iz naslova investicijskih aktivnosti ter obveznosti do delavcev in države, nominiranih v EUR. Iz navedenega ocenjujemo valutno tveganje kot zmerno, saj je več kot 90 % terjatev in obveznosti nominiranih v EUR. Splošna politika v skupini Adria Mobil je opravljanje transakcij v domicilni valuti in v pretežni meri ima samo družba Adria Mobil transakcije tudi v valutah, ki niso domicilne. Posledično se z valutnim tveganjem in obvladovanjem le-tega neposredno srečuje le matična družba Adria Mobil. Profil finančnih obveznosti, ki je izpostavljen valutnemu tveganju je razkrit v pojasnilu 26.

V EUR	Sprememba deviznega tečaja v %	Vpliv na poslovni izid pred davkom od dohodka
GBP	+/-10 %	238.496
DKK	+/-2 %	39.864
CHF	+/-2 %	26.175
SKUPAJ		304.535

Kljub nizki povprečni valutni izpostavljenosti pa je prisotna razmeroma visoka izpostavljenost valutnemu tveganju za terjatve v GBP (visoka volatilnost GBP), delno tudi za terjatve v CHF in v manjšem obsegu za terjatve, nominirane v DKK. Kot instrument obvladovanja valutnega para EUR/GBP se v družbi Adria Mobil sklepajo terminski posli (FX Forward).

Večino finančnih naložb in finančnih obveznosti v skupini Adria Mobil je prav tako nominiranih v EUR.

Upravljanje s kapitalom

V skupini je vseskozi prisotno zavedanje, da mora skupina z namenom zagotavljanja nemotenega poslovanja vedno razpolagati z dovolj lastniškega kapitala, saj ta pomeni varnostno stanje za nepredvidene spremembe vrednosti sredstev in dolgov. Zato še vedno sledimo konzervativnejši politiki finančnega vzvoda, kot je povprečje panoge, kar nam zagotavlja boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja ter za doseganje čim višje vrednosti za lastnike.

Skupina spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti s skupnim zneskom obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti skupina vključuje nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti, znižane za stanja denarnih sredstev na računih. Izračun je razviden iz spodnje preglednice.

V EUR			
Finančni vzvod		31. 8. 2019	31. 8. 2018
1.	Nekratkoročne in kratkoročne finančne obveznosti	7.675.794	35.692.665
2.	Denarna sredstva in kratkoročni depoziti	48.874.865	31.278.068
3.	Neto obveznosti (dolg. fin. obvez. + kratk. fin. obvez. – denarna sredstva)	-41.199.071	4.414.597
4.	Kapital	148.695.467	104.789.589
5.	Kapital in neto obveznost (3+4)	107.496.396	109.204.186
6.	Kazalnik finančnega vzvoda – koef. (4/5)	1,38	0,96

Tveganje spremembe poštene vrednosti finančnih inštrumentov

Poštena vrednost

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče sredstva zamenjati oziroma obveznost poravnati med dobro obveščenimi in voljnimi strankami v preišljenem poslu. Poštena vrednost finančnih inštrumentov (kratkoročne in nekratkoročno finančne naložbe, kratkoročne in nekratkoročne finančne obveznosti, kratkoročne poslovne terjatve, kratkoročne poslovne obveznosti) ne odstopa bistveno od njihove knjigovodske vrednosti.

Skupina razdeljuje merjene poštene vrednosti finančnih sredstev (kategoriziranih v skladu z MRS 39) v izkazu finančnega položaja po naslednjih ravneh:

- raven 1: poštene vrednosti izhajajo iz tržnih cen (brez njihovih prilagoditev) na aktivnih trgih vrednostnih papirjev;
- raven 2: poštene vrednosti so neposredno ali posredno izpeljane iz drugih virov na trgu, ki jih je mogoče spreminjati, razen tržnih cen na aktivnih trgih vrednostnih papirjev;
- raven 3: poštene vrednosti izhajajo iz tehnik vrednotenja, ki temeljijo na virih, ki jih na trgih ni mogoče spreminjati.

V EUR	Knjigovodska vred. 31. 8. 2019	Poštena vrednost Raven 1	Poštena vrednost Raven 2	Poštena vrednost Raven 3	Poštena vrednost Skupaj 31. 8. 2019
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	127.649	127.649			127.649
Sredstva, merjena po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita					
Dana posojila	1.923.293			1.923.293	1.923.293
Poslovne terjatve do kupcev (nekratkoročne in kratkoročne)	53.918.446			53.918.446	53.918.446
Denarna sredstva in depoziti	48.874.865			48.874.865	48.874.865
Obveznosti, merjene po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita					
Finančne obveznosti	7.675.794			7.675.794	7.675.794
Poslovne obveznosti do dobaviteljev	72.750.589			72.750.589	72.750.589

V EUR	Knjigovodska vred. 31. 8. 2018	Poštena vrednost Raven 1	Poštena vrednost Raven 2	Poštena vrednost Raven 3	Poštena vrednost Skupaj 31. 8. 2018
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	127.649	127.649			127.649
Sredstva, merjena po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita					
Dana posojila	1.676.153			1.676.153	1.676.153
Poslovne terjatve do kupcev (nekratkoročne in kratkoročne)	63.190.552			63.190.552	63.190.552
Denarna sredstva in depoziti	31.278.068			31.278.068	31.278.068
Obveznosti, merjene po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita					
Finančne obveznosti	35.692.665			35.692.665	35.692.665
Poslovne obveznosti do dobaviteljev	71.777.599			71.777.599	71.777.599

Dogodki po zaključku poslovnega leta

Ocenjujemo, da se po datumu izdelave konsolidiranega izkaza finančnega položaja niso pojavili dogodki, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili, ali so ti dogodki pravilno prikazani v konsolidiranih računovodskih izkazih.

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Adria Mobil d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze Skupine Adria Mobil (skupina), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. avgust 2019 ter konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev konsolidiranega finančnega položaja Skupine Adria Mobil na dan 31. avgust 2019 ter njenega konsolidiranega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa ("Uredba (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta"). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s *Kodeksom etike za računovodske strokovnjake*, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo upoštevali pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote ter pri oblikovanju našega mnenja o teh konsolidiranih računovodskih izkazih in o teh ključnih revizijskih zadevah ne izražamo ločenega mnenja. Za vsako zadevo, ki jo posebej navajamo v nadaljevanju, opisujemo, kako smo jo obravnavali v okviru naše revizije.

Izpolnili smo vse svoje obveznosti, ki so opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*, vključno s tistimi, ki so povezane s temi zadevami. Zato je revizija vključevala izvedbo postopkov, ki smo jih določili na podlagi naše ocene tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih. Rezultati naših revizijskih postopkov, vključno s postopki, ki smo jih opravili v zvezi z zadevami, ki jih navajamo v nadaljevanju, služijo kot podlaga za naše revizijsko mnenje o priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Rezervacije za jamstva

Kot izhaja iz *Pojasnila 24: Rezervacije in nekratkoročno odloženi prihodki*, znašajo rezervacije za jamstva na dan 31. avgusta 2019 10,4 milijona EUR. Skupina izdaja za svoje proizvode različne vrste garancij na podlagi katerih je delovanje prodanih proizvodov na splošno zagotovljeno v določenem obdobju ali pod določenimi pogoji. Rezervacije za jamstva za proizvode vključujejo pričakovane stroške garancijskih obveznosti, kot jih določa zakon ali pogodba. Ocena predvidenih stroškov garancijskih storitev temelji predvsem na preteklih izkušnjah glede reklamacijskih zahtevkov v zvezi s proizvodi skupine. Pri opravljanju revizije smo se osredotočili na to področje, saj zahteva določitev ustrezne višine rezervacij od posloводства pomembno mero presoje in zaradi pomembnosti postavke v konsolidiranih računovodskih izkazih.

Pridobili smo razumevanje procesa rezervacij za jamstva in ovrednotili ter pretestirali zasnovo ustreznih kontrol. Osredotočili smo se na ocenjevanje primernosti metodologije skupine, vrednotenje in testiranje osnov za predpostavke, razvite in uporabljene pri določanju rezervacij za jamstva, izvedli smo vzorčno testiranje točnosti in obstoja garancijskih zahtevkov ter porabe rezervacij, analizirali čas nastanka garancijskih zahtevkov v garancijskem roku, na podlagi česar smo ovrednotili poslovodske presoje ter preverili veljavnost podatkov v izračunih. Ocenili smo primernost razkritij rezervacij za jamstva v *Pojasnilu 24: Rezervacije in nekratkoročno odloženi prihodki* v konsolidiranih računovodskih izkazih.

Udenarijnost odloženih terjatev za davek iz naslova nekoristnih davčnih izgub

Kot izhaja iz *Pojasnila 9: Davki iz dobička*, znašajo na dan 31. avgusta 2019 odložene terjatve za davek 17,3 milijona EUR, od katerih se večina nanaša na neizkoriščene davčne izgube. Obstaja tveganje, da v prihodnjih letih ne bo na razpolago zadostne višine obdavčljivega dobička, v breme katerega bi se lahko pripoznal celoten znesek odloženih terjatev za davek. Posloводство je pri pripoznanju odloženih terjatev za davek uporabilo pomembno mero presoje, ki temelji na podlagi predvidene višine obdavčljivega dobička, na kar lahko vplivajo tudi morebitne spremembe v poslovanju skupine in na trgu ter spremembe predpisov. Oceno višine odloženih terjatev za davek smo določili za pomembno revizijsko zadevo, ker je postopek določanja zneska odloženih terjatev za davek kompleksen in temelji na ocenah predvidenega obdavčljivega dobička skupine v prihodnjih obdobjih ter obenem predstavlja pomembno postavko v konsolidiranih računovodskih izkazih skupine.

Izvedli smo revizijske postopke na podlagi katerih smo ovrednotili in določili točnost zneska odloženih terjatev za davek, preverili korespondenco z davčnimi organi in ocenili davčno izpostavljenost. Poleg tega smo v zvezi z odloženimi terjatvami za davek ocenili in preizkusili analizo posloводства in poslovodske predpostavke iz vidika verjetnosti, da bo skupina odložene terjatve za davek, pripoznane v konsolidiranem izkazu finančnega položaja, v prihodnjih letih lahko porabila v breme obdavčljivega dobička. V postopku revizije smo se med drugim zanašali na plane posloводства in projekcije poslovanja v prihodnjih obdobjih. Ocenili smo tudi točnost poslovodskih predpostavk v preteklih obdobjih ter ustreznost razkritij odloženih terjatev za davek v *Pojasnilu 9: Davki iz dobička* h konsolidiranim računovodskim izkazom.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen konsolidiranih računovodskih izkazov in našega mnenja o teh konsolidiranih računovodskih izkazih. Posloводство je odgovorno za te druge informacije.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in zato o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila ali sklepa.

V zvezi z revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost, da te druge informacije preberemo in presodimo, ali so pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi oziroma, ali na podlagi informacij, ki smo jih pridobili pri reviziji ali sicer menimo, da so pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost da ocenimo, ali so bile druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi in predvsem, ali so te druge informacije usklajene z zakonom ali predpisi glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presojo, zasnovane na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v konsolidiranih računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene s konsolidiranimi računovodskimi izkazi; in
- da so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom in predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost da, na podlagi našega poznavanja in razumevanja družbe, ki smo ga pridobili med revizijo, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost posloводства, revizijske komisije in nadzornega sveta za konsolidirane računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče skupina, razkrije zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija in nadzorni svet sta odgovorna za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo nudi visoko stopnjo zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- ▶ prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- ▶ pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- ▶ presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- ▶ na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov in okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kot delujočega podjetja;
- ▶ ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zaševne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- ▶ pri reviziji skupine pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami podjetij ali poslovnih dejavnosti v skupini, da izrazimo mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za ustrezno usmerjanje, nadzor in izvedbo revizije skupine. Obenem smo izključno mi sami odgovorni za naše revizijsko mnenje.

Revizijsko komisijo in nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Obenem smo revizijski komisiji in nadzornemu svetu predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi nadzornimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo in nadzorni svet, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve.

Druge zahteve v zvezi z vsebino revizorjevega poročila v skladu z Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

Imenovanje in potrditev revizorja

Za zakonitega revizorja revidirane skupine smo bili imenovani na skupščini družbe Adria Mobil d.o.o. dne 20. december 2018, predsednik nadzornega sveta je pogodbo o revidiranju podpisal dne 13. junij 2019. Pogodba je bila sklenjena za obdobje treh let. Obvezne revizije računovodskih izkazov skupine opravljamo nepretrgoma 15 let.

V imenu revizijske družbe Ernst & Young d.o.o. sta za opravljeno revizijo odgovorni pooblaščen revizorki Sanja Košir Nikašinović in Mateja Repušič.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Naše mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu je skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe Adria Mobil d.o.o., ki smo ga izdali na isti dan kot revizijsko poročilo.

Nerevizijske storitve

Za revidirano skupino nismo opravili nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz prvega odstavka petega člena Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta, in smo pri opravljanju revizije zagotovili našo neodvisnost od revidirane skupine.

Poleg storitev obvezne revizije in tistih, ki so razkrite v letnem poročilu in računovodskih izkazih, nismo za skupino opravili nobenih drugih storitev.

Ljubljana, 28. november 2019

Sanja Košir Nikašinović
Direktorica, pooblaščen revizorka
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

Mateja Repušič
Pooblaščen revizorka

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

4.5 Računovodski izkazi družbe Adria Mobil

4.5.1 Izkaz poslovnega izida družbe Adria Mobil za leto 1. 9. 2018 do 31.8.2019

V EUR	Pojasnilo	9/18-8/19	2018 1-8
1. a) Prihodki iz pogodb s kupci	5	406.418.967	263.548.824
b) Dohodek od najemnin	5	87.312	62.963
2. Proizvajalni stroški prodanih proizvodov ali nabavna vrednost prodanega blaga	6	-346.460.172	-218.297.120
3. Kosmati poslovni izid od prodaje (1-2)		60.046.107	45.314.667
4. Stroški prodajanja	6	-5.193.193	-2.880.722
5. Stroški splošnih dejavnosti	6	-19.289.003	-11.954.237
6. Drugi poslovni prihodki	7	2.438.196	767.432
7. Poslovni izid iz poslovanja		38.002.107	31.247.140
8. Finančni prihodki iz deležev	8	4.380.912	1.848.265
9. Finančni prihodki iz danih posojil	8	81.664	2.296.419
10. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	8	588.050	414.846
11. Finančni odhodki za oslabitve in odpise finančnih naložb	8	0	0
12. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	8	-600.558	-949.469
13. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	8	-206.371	-174.206
14. Dobiček pred obdavčitvijo	9	42.245.804	34.682.995
15. Davki iz dobička	10	-6.482.968	12.039.704
16. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	11	35.762.836	46.722.699

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.5.2 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa družbe Adria Mobil za leto 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019

V EUR	Pojasnilo	9/18-8/19	2018 1-8
I. Čisti dobiček leta po obdavčitvi	11	35.762.836	46.722.699
II. Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki bodo v prihodnje pripoznani v IPI (po davku)		0	-34.895
1. Spremembe poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov (po davku)		0	-34.895
III. Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida (po davku)		-781.014	-1.311.741
1. Aktuarski dobički/izgube iz odpravnin ob upokojitvi (po davku)		-781.014	-1.311.741
IV. Vseobsegajoči donos poslovnega izida po obdavčitvi IPI (po davku)		34.981.822	45.376.063

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.5.3 Izkaz finančnega položaja družbe Adria Mobil na dan 31. 8. 2019

V EUR	Pojasnila	31.08.2019	31.08.2018
SREDSTVA		209.001.675	204.152.878
A. NEKRATKOROČNA SREDSTVA		52.986.441	57.097.121
I. Neopredmetena sredstva	12	225.026	265.965
II. Nepremičnine in oprema	13	17.386.177	17.159.532
III. Naložbene nepremičnine	14	1.200.210	1.245.692
IV. Nekratkoročne finančne naložbe	15	16.768.818	17.263.988
1. Nekratkoročne finančne naložbe, razen posojil	16	14.377.330	15.764.255
a) Delnice in deleži v družbah v skupini	16	14.249.681	15.636.606
b) Druge nekratkoročne finančne naložbe	16	127.649	127.649
2. Nekratkoročna posojila	17	2.391.488	1.499.733
VI. Odložene terjatve za davek	10	17.406.210	21.161.944
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		156.015.234	147.055.757
I. Zaloge	19	48.286.923	47.213.880
II. Kratkoročne finančne naložbe		3.443.088	3.948.601
1. Kratkoročna posojila	17	3.443.088	3.948.601
III. Kratkoročne poslovne terjatve	18	61.001.812	69.928.453
1. Kratkoročne terjatve do kupcev		46.730.573	59.484.343
2. Ostale kratkoročne poslovne terjatve		14.271.239	10.444.110
IV. Denarna sredstva	20	43.283.411	25.964.823
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		209.001.673	204.152.878
A. KAPITAL	21	106.455.823	71.474.001
I. Vpoklicani kapital		3.417.681	3.417.681
II. Kapitalske rezerve	22	624.187	624.187
III. Rezerve iz dobička	22	3.032.223	3.032.223
IV. Preneseni čisti poslovni izid		65.909.607	19.186.908
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	23	-2.290.711	-1.509.697
VI. Čisti poslovni izid poslovnega obdobja		35.762.836	46.722.699
B. NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI		14.782.144	20.979.785
I. Rezervacije	24	14.777.384	13.577.383
II. Odloženi prihodki	24	4.760	4.796
III. Nekratkoročne finančne obveznosti	25	0	7.397.606
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		87.763.706	111.699.092
I. Kratkoročne finančne obveznosti	25	5.894.442	26.706.501
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	26	81.869.264	84.672.813
1. Obveznosti iz pogodb s kupci	26	739.747	1.772.780
2. Obveznosti do dobaviteljev	26	74.518.736	76.071.754
3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	26	6.610.780	6.828.279
III. Kratkoročne obveznosti za davek iz dobička		0	319.777
OBVEZNOSTI SKUPAJ		102.545.850	132.678.876

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.5.4 Izkaz gibanja kapitala družbe Adria Mobil za leto 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019

Od 01.09.2018 do 31.8.2019	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid	Rezerve, nastale zaradi vred. po PV	SKUPAJ KAPITAL
Zač. stanje 1. 9. 2018	3.417.681	624.187	3.032.223	19.186.909	46.722.699	-1.509.698	71.474.001
Sprememba lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Izplačilo dividend							0
Celoten vseobsegajoči donos leta	0	0	0	0	35.762.836	-781.014	34.981.822
Vnos čistega poslovnega izida leta					35.762.836		35.762.836
Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti						-781.014	-781.014
Druge sestavine vseobsegajočega odnosa							0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	46.722.699	-46.722.699	0	0
Razporeditev čistega dobička				46.722.699	-46.722.699		0
Stanje 31. 8. 2019	3.417.681	624.187	3.032.223	65.909.608	35.762.836	-2.290.712	106.455.823

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz gibanja kapitala družbe Adria Mobil za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 8. 2018

Od 01.01.2018 do 31.8.2018	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid	Rezerve, nastale zaradi vred. po PV	SKUPAJ KAPITAL
Zač. stanje 1. 1. 2018	3.417.681	624.187	3.032.223	8.167.915	28.771.119	-163.062	43.850.063
Sprememba lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Izplačilo dividend							0
Celoten vseobsegajoči donos leta	0	0	0	0	46.722.699	-1.346.636	45.376.063
Vnos čistega poslovnega izida leta					46.722.699		46.722.699
Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti						-1.346.636	-1.346.636
Druge sestavine vseobsegajočega odnosa							0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	11.018.994	-28.771.119	0	-17.752.125
Vpliv pripojitve AMH				-17.752.125			-17.752.125
Razporeditev čistega dobička				28.771.119	-28.771.119		0
Stanje 31. 8. 2018	3.417.681	624.187	3.032.223	19.186.909	46.722.699	-1.509.698	71.474.001

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.5.5 Izkaz denarnega toka družbe Adria Mobil za leto 01.09.2018 do 31.8.2019

DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU	9/18-8/19	2018 1-8
Postavke izkaza poslovnega izida		
Čisti dobiček	35.762.836	46.722.699
Neto stroški financiranja	634.888	-1.508.376
Dobički odvisnih družb	-4.371.503	-1.838.516
Finančni prihodki od deležev v pridruženih družbah	-9.409	-9.749
Učinek pri odtujitvi osnovnih sredstev	0	46.602
Amortizacija neopredmetenih sredstev	50.284	25.735
Amortizacija nepremičnih	1.192.917	795.460
Amortizacija opreme	1.326.580	822.004
Popravek vrednosti zalog in terjatev	340.069	11.953
Oblikovanje in odprava rezervacij	-1.199.964	842.297
Davek iz dobička	6.482.968	-12.039.704
Dobiček iz rednega delovanja pred spremembami v obratnem kapitalu	40.209.666	33.870.405
Povečanje /zmanjšanje poslovnih in drugih terjatev	8.586.575	-13.324.307
Povečanja/zmanjšanje odloženih terjatev za davek	3.755.734	-17.894.672
Povečanja/zmanjšanje zalog	-1.073.043	2.051.753
Povečanje/zmanjšanje rezervacij	1.199.964	-842.297
Povečanja/zmanjšanje poslovnih in drugih dolgov	-4.685.572	10.508.303
Plačani davek iz dobička	-3.880.188	-641.343
Denarni tok iz poslovanja	44.113.136	13.727.842
Prejemki od obresti in drugih finančnih prihodkov	125.099	2.671.658
Izdatki za obresti in drugih finančnih odhodkov	-600.558	-949.469
Prebitek prejemkov pri poslovanju in prebitek izdatkov pri poslovanju	43.637.677	15.450.031
DENARNI TOKOVI PRI INVESTIRANJU		
Prejemki pri investiranju	5.767.837	1.848.265
Prejemki od dobljenih deležev v dobičku odvisnih/pridruženih družb	4.380.912	1.848.265
Prejemki od vmjenih posojil in predujmov	1.386.925	0
Izdatki pri investiranju	-3.096.248	-4.493.090
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-9.345	-50.314
Izdatki za pridobitev naloženih nepremičnin	0	0
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-2.700.661	-1.092.046
Izdatki za dana posojila družbam v skupini	-386.339	-3.350.633
Izdatki za povečanje DFN	0	0
Izdatki za dane predujme	97	-97
Prebitek prejemkov pri Investiranju in prebitek izdatkov pri investiranju	2.671.589	-2.644.825
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Prejemki pri financiranju	0	13.248.552
Prejemki od povečanja nekratkoročnih finančnih obveznosti	0	0
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	0	13.248.552
Izdatki pri financiranju	-28.990.678	-6.412.180
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	-28.990.678	-6.412.180
Izdatki za izplačilo dividend	0	0
Prebitek prejemkov pri financiranju in prebitek izdatkov pri financiranju	-28.990.678	6.836.372
GIBANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		
Stanje denarja in denarnih ustreznikov na začetku obdobja	25.964.823	6.323.245
Povečanje denarnih sredstev zaradi pripojitve	0	127.494
Povečanje/zmanjšanje denarja in denarnih ustreznikov	17.318.588	19.641.578
Stanje denarja in denarnih ustreznikov ob koncu obdobja	43.283.411	25.964.823

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4.5.6 Pojasnila k računovodskim izkazom družbe Adria Mobil

Družba Adria Mobil je sprejela odločitev, da svoje poslovno leto zaradi bolj usklajenega notranjega poročanja prilagodi poslovnemu letu skupine Trigano, ki je 1.9.-31.8. Zato primerjave podatkov s podatki primerjalnega obdobja niso popolnoma primerljive saj je primerjalno obdobje ob prvem letu uveljavitve spremembe poslovnega leta bilo pripravljeno za obdobje 8 mesecev torej od 1.1.2018 do 31.8.2018.

Pojasnilo 1 Podlaga za sestavo

Izjava o skladnosti

Uprava družbe Adria Mobil je računovodske izkaze družbe potrdila dne 28. 11. 2019.

Računovodski izkazi družbe Adria Mobil so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Pojasnilo 2 Računovodske usmeritve

Osnovne usmeritve

Računovodski izkazi družbe so pripravljani na podlagi izvirnih vrednosti, razen za sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, in sredstva, namenjena za prodajo, ki so vrednotena po pošteni vrednosti. Računovodski izkazi družbe so prikazani tako, da so vrednosti izražene v EUR. Zneski v računovodskem poročilu so zaokroženi na 1 EUR, pri čemer se od 00 do 49 zaokrožuje navzdol in od 50 do 99 navzgor.

Poslovne združitve podjetij pod skupnim upravljanjem

Ker MSRP ne določajo računovodskih usmeritev za obračunavanje poslovnih združitev pod skupnim upravljanjem, je poslovodstvo v skladu z MRS 8 določilo način obračuna pripojitev odvisnih družb ob upoštevanju strokovnih napotkov in ekonomske vsebine poslovnih združitev. Pripojitev družbe AMH, d. o. o. k družbi Adria Mobil d. o. o. v letu 2018, je bila obračunana po knjigovodskih vrednostih z obračunom razlike med naložbo in knjigovodsko vrednostjo čistih sredstev v okviru kapitala preko prenesenega poslovnega izida.

Funkcionalna valuta

Računovodski izkazi Adrie Mobil, d. o. o., so predstavljeni v EUR, ki je funkcionalna in predstavitevna valuta matične družbe ter odvisnih družb v Sloveniji. Transakcije, izražene v tuji valuti, so preračunane v funkcionalno valuto z dnevnim tečajem menjave na dan transakcije.

Denarna sredstva in obveznosti so na dan bilance stanja preračunana v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjena po izvorni vrednosti, so preračunane z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, merjena po pošteni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost.

Poslovni izid iz poslovanja

Poslovni izid iz poslovanja je opredeljen kot poslovni izid pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih bank, depozitov, naložb, plačane obresti od posojil ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

Pomembne računovodske ocene

Priprava računovodskih izkazov zahteva od poslovodstva določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja. Ocene in predpostavke temeljijo na prejšnjih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah smatrajo kot utemeljeni, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodskih vrednostih sredstev in obveznosti.

Poslovodske ocene zajemajo med drugim naslednje postavke: amortizacijsko dobo in preostalo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih nekratkoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in dvomljivih terjatev in tožbene zahtevke, nekratkoročne pasivne časovne razmejitve za garancijska popravila, rezervacije v povezavi z bodočimi stroški zaposlencev – odpravnine, jubilejne nagrade. Bodočih dogodkov in njihovega vpliva ni možno določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je treba pri računovodskih ocenah uporabiti

presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske posledice se lahko razlikujejo od ocenjenih.

Rezervacije za jamstva

Rezervacije za jamstva so oblikovane v višini pričakovanih odhodkov za popravila prodanih produktov v garancijskem roku. Oblikovane so glede na izkušnje iz preteklosti in glede na sedanjo prodajo. Rezervacije so oblikovane individualno tudi za predvidene dodatne stroške popravil in odpravo napak, ki so bile že zaznane na trgu.

Popravki vrednosti terjatev in slabitev finančnih naložb se oblikujejo na osnovi preverbe in ocene izterljivosti. Popravki vrednosti terjatev so oblikovani na osnovi individualnih ocen izterljivosti posameznih terjatev in na osnovi ocenjene stopnje ne izterljivosti glede na podatke o odpisih terjatev v zadnjih 5 letih.

Odložene terjatve za davek

Pripoznanje odloženih terjatev za davek zahteva pomembne ocene posloводства glede višine bodočih obdavčljivih dobičkov in bodočih strategij davčnega planiranja. Posloводство presoja udenarljivost pripoznanih odloženih davčnih terjatev glede na pričakovane bodoče obdavčljive dobičke v dobi, ki ne presega 5 let.

Pomembne poslovodske presoje

Pri uporabi računovodskih usmeritev je moralo posloводство poleg ocen, ki najbolj vplivajo na vrednosti v računovodskih izkazih, presoditi o naslednjih postavkah.

Opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena nekratkoročna sredstva

Posloводство ocenjuje, da ni nikakršnih dejavnikov, ki bi nakazovali potrebo po oslabitvi opredmetenih ali neopredmetenih osnovnih sredstev.

Zemljišča, zgradbe in oprema

Zemljišča so vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno oslabitev. Zgradbe in oprema so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano amortizacijo in morebitno oslabitev vrednosti. V nabavni vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva so všeti njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter vsi stroški usposobitve sredstva za nameravano uporabo, zlasti stroški dovoza in namestitve. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v družbi, tvorijo stroški, ki jih povzročijo njegova zgraditev ali izdelava in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva se razporedi na njegove dele, če je njihova vrednost pomembna, imajo različne dobe koristnosti. Pravila za razporeditev na dele osnovnih sredstev temeljijo na opredelitvi delov osnovnih sredstev z različnimi dobami koristnosti in/ali vzorci uporabe. Kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečujejo njegovo nabavno vrednost, če gre za njegovo nadomestitev in/ali je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Ob tem se njegova preostala doba koristnosti vnovič oceni. V primeru kasnejših izdatkov za popolnoma amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti. Vsi ostali kasnejši izdatki za opredmeteno osnovno sredstvo so pripoznani kot odhodek ob nastanku. Družba obračunava amortizacijo po metodi enakomernega časovnega razmejevanja v skladu z ocenjeno dobo koristnosti.

Vrsta osnovnega sredstva	Najnižja amortizacijska stopnja	Najvišja amortizacijska stopnja
Nepremičnine (zid. zgradbe)	5,0 %	5,0 %
Naložbene nepremičnine	2,5 %	2,5 %
Oprema	10,0 %	20,0 %
Programska oprema	10,0 %	10,0 %
Strojna oprema	33,3 %	50,0 %
Transportna vozila	12,5 %	20,0 %
Osebna vozila	12,5 %	20,0 %

Amortizacijske stopnje v letu 2019 so enake, kot so bile leta 2018.

Opredmetena osnovna sredstva se zaradi oslabitve prevrednotijo, če njihova neodpisana knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja. Ocenjevanje vrednosti pri uporabi obsega ocenjevanje prejemkov in izdatkov, ki bodo izhajali iz nadaljnje uporabe sredstev in njihove končne odtujitve, in uporabo ustrezne diskontne mere (pred davkom od dobička), ki odraža sedanjo tržno oceno časovne vrednosti denarja in morebitno tveganje, povezano s posameznim sredstvom. Pri sredstvu, kjer so bodoči denarni tokovi odvisni tudi od ostalih sredstev v posamezni denar ustvarjajoči enoti, se vrednost v uporabi izračuna na podlagi bodočih denarnih tokov te denar ustvarjajoče enote. Izgube, ki nastanejo na podlagi oslabitve, se pripoznajo med poslovnimi odhodki. Za zemljišča, zgradbe in opremo se pripoznanje odpravi, ko se sredstvo proda ali se več ne pričakujejo ekonomske koristi, ki bi lahko pritekale ob nadaljnji uporabi posameznega sredstva. Dobički in izgube zaradi odprave pripoznanja posameznega sredstva se vključijo v izkaz poslovnega izida v letu, ko se sredstvo izknjiži. Za posamezna sredstva se letno preverja njihova preostala vrednost, doba koristnosti, uporabljena metoda amortizacije in se opravi sprememba, če je to potrebno.

Razkritja pomembnih računovodskih presoj, ocen in predpostavk v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci so navedena v delu Prihodki iz pogodb s kupci.

Stroški izposojanja

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, so del nabavne vrednosti zadevnega sredstva. Drugi stroški izposojanja so pripoznani kot odhodki v obdobju, v katerem so nastali. Stroški izposojanja vključujejo obresti in druge stroške, ki nastajajo v zvezi z izposojanjem finančnih sredstev.

Družba usredstvi stroške izposojanja na sredstvih, pridobljenih od 1. 1. 2010. Družba Adria Mobil v letih od 2012 do 2018 ni imela stroškov izposojanja. Stroški izposojanja, ki se nanašajo na pridobitev sredstev pred 1. 1. 2009, pa ostajajo pripoznani med odhodki obdobja.

Oslabitev sredstev

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano amortizacijo in morebitno oslabitev vrednosti. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena in stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu. Takšni stroški vključujejo stroške za pravne storitve, davke od prenosa nepremičnine in druge stroške posla.

Oslabitev nastopi, ko je nadomestljiva vrednost naložbene nepremičnine manjša od njene knjigovodske vrednosti. Izguba zaradi oslabitve naložbene nepremičnine je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Neopredmetena sredstva, pridobljena posamezno in na podlagi poslovnih združitvev

Neopredmetena sredstva, ki so pridobljena posamezno, so pripoznana po nabavni vrednosti, medtem ko so neopredmetena sredstva, pridobljena v poslovnih združitvah, pripoznana po poštenu vrednosti na dan prevzema. Po začetem prepoznavanju se uporablja model nabavne vrednosti. Družba izkazuje neopredmetena sredstva z določljivimi dobami koristnosti. Obračunana amortizacija neopredmetenega sredstva je pripoznana v izkazu poslovnega izida. Neopredmetena sredstva, ustvarjena znotraj družbe, razen stroškov razvoja, se ne usredstvi. Stroški predstavljajo odhodek obdobja, v katerem so nastali.

Zaradi oslabitve družba letno preverja knjigovodsko vrednost neopredmetenih sredstev (posameznih ali kot del denar ustvarjajoče enote) ter uporabljene dobe koristnosti. Če obstajajo znaki oslabitve, se vrednost sredstev preverja več kot enkrat letno. Amortizacija neopredmetenih sredstev je obračunana z metodo enakomerne časovne razmejitve v skladu z ocenjeno dobo koristnosti od 3 do 10 let. Dobički in izgube iz izločitve ali odtujitve neopredmetenega sredstva se ugotovijo kot razlika med prodajno vrednostjo iz odtujitve in knjigovodsko vrednostjo sredstva. Pripoznajo se kot dobički ali izgube v izkazu poslovnega izida, ko se neopredmeteno sredstvo izloči ali odtuji.

Nekratkoročna sredstva, vključena v skupino za odtujitev

Nekratkoročna sredstva (ali skupina za odtujitev, ki obsega sredstva in obveznosti), za katera se pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo, se razvrstijo med sredstva za prodajo.

Stroški raziskav in razvoja

Stroški raziskav predstavljajo stroške obdobja in niso pripoznani kot neopredmeteno sredstvo. Stroški razvoja se pripoznajo v bilanci stanja kot neopredmeteno sredstvo, kadar je razumno pričakovati, da bodo v zvezi s posameznim projektom pritekale gospodarske koristi in ko so izpolnjeni pogoji po MRS 38 »neopredmetena sredstva«. Po začetnem pripoznanju stroškov razvoja je uporabljen model nabavne vrednosti. Doba koristnosti je določena na podlagi pričakovanih prihodkov, ki bodo pritekali v naslednjih letih na podlagi usredstvenega projekta.

Nadomestljiva vrednost nekratkoročnih sredstev

Na dan poročanja družba oceni, ali obstajajo morebitni dejavniki, ki nakazujejo na to, da bi bilo potrebno nekratkoročna sredstva oslabiliti. Ob prisotnosti znamenj oslabitve sredstev družba pridobi oceno nadomestljive vrednosti posameznih sredstev. Kot nadomestljiva vrednost sredstva se upošteva poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost v uporabi, in sicer tista, ki je večja. V primeru, ko knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, se vrednost sredstva oslabi na vrednost nadomestljivega zneska posameznega sredstva ali denar ustvarjajoče enote.

Zaloge

Zaloge so količine materiala in trgovskega blaga v skladišču, dodelavi in predelavi ter tudi na poti od dobavitelja do kupca in količine nedokončane proizvodnje, polproizvodov in dokončanih proizvodov. Za material se šteje tudi drobn inventar z ocenjeno dobo uporabnosti največ leto dni. Zaloge in poraba materiala se vodijo po stalnih planskih cenah. Zaloge materiala so v poslovnih knjigah ovrednotene po planskih cenah in prilagojene za odmike od dejanskih cen, ki poleg nakupne cene vključuje tudi odvisne stroške nabave. Zaloge polproizvodov in dokončanih proizvodov so vrednotene po proizvajalnih stroških, tako da so v vrednost zalog poleg neposrednih stroškov izdelavnega materiala všteti še stroški neposrednega dela, neposredni stroški amortizacije ter splošni del proizvajalnih stroškov. Zaloge se zaradi okrepitve ne prevrednotijo, zaradi oslabitve pa se prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost. Zneski oslabitve se knjižijo med prevrednotovalne poslovne odhodke obratnih sredstev.

Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denar pri banki in v blagajni ter kratkoročne depozite z zapadlostjo do treh mesecev.

Kapital

Osnovni kapital družbe predstavljajo vpisan osnovni delež kapitala. Ostali sestavni deli kapitala se nanašajo na kapitalske rezerve in druge rezerve.

Če družba pridobi delnice obvladujoče družbe, je vrednost plačila za nakup delnic izkazana v postavki lastnih delnic do datuma, ko se te delnice znova izdajo, prodajo ali umaknejo. Vrednost plačanega zneska za lastne delnice vključuje neposredne transakcijske stroške in je zmanjšana za davčne učinke. V primeru kasnejše prodaje ali izdaje teh delnic so vsi učinki prodaje ali izdaje vključeni v kapital.

Rezervacije

Družba pripozna rezervacije v primeru, ko obstajajo sedanje obveze (pravne ali posredne) zaradi preteklega dogodka in je verjetno, da bo poravnava obveze privedla do zmanjšanja sredstev ter je mogoče zanesljivo oceniti znesek obveze. Znesek, pripoznan kot rezervacija, je najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze na dan poročanja.

V primeru, ko je pomembna tudi časovna vrednost denarja, se vrednost rezervacije izračuna z diskontiranjem denarnih tokov z uporabo diskontne stopnje (pred davkom od dobička), ki odraža časovno vrednost denarja in morebitnega tveganja posamezne obveze. Razlika, ki se pojavi zaradi izračuna neto sedanje vrednosti rezervacije, se pripozna med finančnimi odhodki.

Kjer se pričakuje, da bodo nekatere ali vse izdatke, potrebne za poravnavo rezervacije, povrnile druge stranke, se povračila pripoznajo kot posebno sredstvo, vendar le v primeru, če je prejem skoraj gotov. V tem primeru se rezervacije izkažejo v vrednosti, zmanjšani za pričakovano povračilo stroškov.

Rezervacije za pokrivanje stroškov garancijskih popravil se oblikujejo na podlagi ocene, ki temelji na izkušnjah in historičnih podatkih pred sklenitvijo posla. Oblikovane so kot zmanjšanje prihodkov za določeno obdobje in se črpajo na podlagi dejanskih stroškov odprave napak v času garancijske dobe. Družba izkazuje te rezervacije v celoti med dolgoročnimi rezervacijami, saj ni mogoče natančno oceniti časovnega vidika denarnih tokov. Rezervacije so namenjene pokrivanju stroškov garancijskih popravil.

Državne podpore

Prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se dosledno pripoznavajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Zaslужki zaposlencev

Prispevki v državni pokojninski sklad, socialno zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za brezposelnost so pripoznani med tekočimi stroški obdobja. Družba pripozna tudi morebitne bodoče stroške na podlagi kolektivne pogodbe v zvezi z zaposlenimi. Omenjeni stroški so preračunani na podlagi aktuarske metode in so pripoznani čez celotno obdobje posameznih zaposlenih, na katere se nanaša kolektivna pogodba. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu.

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan poročanja in popravljene z ocenjenim faktorjem fluktuacije zaposlenih. Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Prihodki iz pogodb s kupci

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga ali storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega družba meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve. Družba je ugotovila, da v zvezi s prihodki nastopa kot principal, saj pred prenosom blaga ali storitev na kupca, to blago in storitve obvladuje.

Prodaja proizvodov

Prihodki od prodaje proizvodov se pripoznajo ob prenosu obvladovanja nad sredstvom na kupca, kar je običajno ob dobavi proizvoda. Običajni rok plačila je od 30 do 90 dni po datumu dobave.

Družba presodi, ali pogodba vsebuje tudi druge obljube, ki predstavljajo ločene izvršitvene obveze, na katere mora razvrstiti del transakcijske cene (npr. jamstva, točke zvestobe kupcev). Pri ugotavljanju transakcijske cene prodane opreme družba upošteva učinke variabilnega nadomestila, obstoj pomembnih sestavin financiranja v pogodbi, nedenarno nadomestilo in nadomestilo kupcu (kot je ustrezno).

Variabilno nadomestilo

Če je pogodbeno nadomestilo variabilno, družba oceni znesek nadomestila, do katerega bo upravičena v zameno za prenos blaga na kupca. Omejeno variabilno nadomestilo, ki ga podjetje oceni ob začetku pogodbe ostane omejeno dokler ni več zelo verjetno, da ne bo prišlo do pomembnega zmanjšanja zneska pripoznanih skupnih prihodkov, ko bo naknadno odpravljena negotovost, povezana z variabilnim nadomestilom.

Po nekaterih pogodbah za prodajo izdelkov imajo kupci pravico količinskih popustov. Posledica pravice količinskih popustov je variabilno nadomestilo.

• Količinski popusti

Družba določenim kupcem naknadno odobri količinske popuste ko količina kupljenih izdelkov v določenem obdobju presega mejno vrednost, ki je določena v pogodbi. Popusti se pobotajo z zneski, ki jih je dolžan poravnati kupec. Za oceno variabilnega nadomestila za naknadno odobritev pričakovanih količinskih popustov uporablja družba metodo najverjetnejšega zneska za pogodbe z enotno mejno vrednostjo in metodo pričakovane vrednosti za pogodbe z več mejnimi vrednostmi. Izbrana metoda, ki najbolje odraža variabilno nadomestilo, temelji predvsem na številu količinskih mejnih vrednosti v pogodbi. Družba nato na podlagi zahtev pri omejeni oceni variabilnega nadomestila pripozna obveznost vračila iz naslova naknadne odobritve pričakovanih količinskih popustov.

Obveznosti iz jamstev

V skladu z zakonom in uveljavljeno poslovno prakso družba običajno kupcem nudi jamstvo za odpravo napak, ki so obstajale ob prodaji. Tovrstna jamstva se obračunajo v skladu z MRS 37 Rezervacije, pogoje obveznosti in pogojna sredstva. Družba nudi garancijo za popravilo napak po datumu prodaje. Tovrstne storitvene garancije nudi podjetje skupaj v paketu ob prodaji proizvodov. Pogodbe o paketni prodaji proizvoda in storitve garancije vsebujejo eno izvršitveno obvezo, saj ni možno obljube o prenosu proizvoda in zagotavljanju storitvene garancije ločiti.

Sredstva iz pogodb s kupci

Sredstvo iz pogodbe je pravica do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki so prenesene na kupca. Če družba opravi prenos blaga ali storitev na kupca pred kupčevim plačilom nadomestila ali preden nadomestilo zapade v plačilo, se nadomestilo pripozna kot pogojna obveznost iz pogodbe. Družba nima sredstev iz pogodb.

Terjatve iz poslovanja

Terjatev predstavlja pravico družbe do brezpogojnega zneska nadomestila, tj. nadomestilo zapade v plačilo v določenem roku. Glejte računovodske usmeritve za pripoznanje finančnih sredstev v razdelku Finančni instrumenti - začetno pripoznanje in naknadno merjenje.

Obveznosti iz pogodb s kupci

Obveznost iz pogodbe je obveznost prenosa blaga ali storitev na kupca v zameno za nadomestilo, ki ga je družba prejela od kupca (ali ga je kupec dolžan poravnati). Če kupec nadomestilo poravnava, pred prenosom blaga ali storitev na kupca, se obveznost iz pogodbe pripozna na dan poravnave ali na dan zapadlosti v plačilo (kar nastopi prej). Obveznosti iz pogodbe se pripoznajo kot prihodki, ko Družba izpolni svojo izvršitveno obvezo po pogodbi.

Prihodki od škodnih zahtevkov

Prihodki od škodnih zahtevkov se pripoznajo v sklopu drugih poslovnih prihodkov ob potrditvi škodnega zahtevka s strani zavarovalnice.

Finančna sredstva

Začetno pripoznanje in merjenje

Ob začetnem pripoznanju podjetje razvrsti finančna sredstva kot naknadno izmerjena po odplačni vrednosti, pošteni vrednosti skozi izkaz drugega vseobsegajočega donosa (IDVD) in po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Razvrstitev finančnih sredstev ob začetnem pripoznanju je odvisna od značilnosti pogodbenega denarnega toka finančnega sredstva in poslovnega modela družbe za upravljanje z njimi. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je Družba uporabila praktično korist, družba ob prvotnem pripoznanju finančno sredstvo izmeri po pošteni vrednosti, ki je, v primeru finančnega sredstva, ki ni pripoznano po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je družba uporabila praktično korist, se merijo po transakcijski ceni, ki je določena v skladu z MSRP 15. Glejte računovodske usmeritve v razdelku Prihodki od pogodb s kupci.

Za razvrstitev in merjenje finančnega sredstva po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti skozi IDVD, mora finančno sredstvo ustvariti denarne tokove, ki so "izključno plačila glavnice in obresti (SPPI)" na znesek preostale glavnice. Ocena se imenuje test SPPI in se izvaja na ravni posameznega instrumenta.

Poslovni model družbe za upravljanje s finančnimi sredstvi določa kako družba obvladuje svoja finančna sredstva da zagotovi denarne tokove. Poslovni model določa, ali bodo denarni tokovi posledica zbiranja pogodbenih denarnih tokov, prodaje finančnih sredstev ali obojega. Nakup ali prodaja finančnih sredstev, ki zahtevajo dobavo sredstev v roku, določenem z uredbo ali konvencijo na trgu (redni promet), se pripoznajo na datum trgovanja, tj. na dan ko družba sprejme zavezo o nakupu ali prodaji sredstva.

Naknadno merjenje

Po prvotnem merjenju so finančna sredstva razvrščena v štiri kategorije:

- Finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)
- Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi OCI z recikliranjem kumulativnih dobičkov in izgub (dolžniški instrumenti)
- Finančna sredstva, pripoznana po pošteni vrednosti skozi OCI brez recikliranja kumulativnih dobičkov in izgub po odpravi pripoznanja (kapitalski instrumenti)
- Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)

Ta kategorija finančnih sredstev je najpomembnejša za Skupino. Družba meri finančna sredstva po odplačni vrednosti, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- Podjetje ima finančno sredstvo v okviru poslovnega modela s ciljem posedovanja finančnih sredstev za ustvarjanje pogodbenih denarnih tokov in

- Pogodbeni pogoji finančnega sredstva določajo, da podjetje pripozna denarne tokove iz naslova finančnih sredstev, ki so izključno plačila glavnice in obresti na glavnico

Finančna sredstva po odplačni vrednosti se po prvotnem pripoznanju merijo z uporabo metode efektivne obrestne mere (EOM) in so predmet oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi spremembi ali oslabitvi teh sredstev.

Finančna sredstva družbe po odplačni vrednosti vključujejo terjatve iz poslovanja ter posojila pridruženemu podjetju in direktorju, ki so pripoznana med drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi izkaz drugega vseobsegajočega donosa (v nadaljevanju IDVD) (dolžniški instrumenti)

Družba meri dolžniške instrumente po pošteni vrednosti skozi IDVD, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- Podjetje ima finančno sredstvo v okviru poslovnega modela s ciljem posedovanja finančnih sredstev za ustvarjanje pogodbenih denarnih tokov in za prodajo in
- Pogodbeni pogoji finančnega sredstva določajo, da podjetje pripozna denarne tokove iz naslova finančnih sredstev, ki so izključno plačila glavnice in obresti na glavnico

Za dolžniške instrumente, ki so pripoznani po pošteni vrednosti skozi IDVD, se prihodki iz obresti, tečajne razlike in izgube zaradi oslabitve ali razveljavitve pripoznajo v izkazu poslovnega izida in se izračunajo na enak način kot pri finančnih sredstvih, merjenih po odplačni vrednosti. Vse ostale spremembe poštene vrednosti se pripoznajo v IDVD. Po odpravi pripoznanja se kumulativna sprememba poštene vrednosti, ki je pripoznana v IDVD, reciklira v poslovni izid.

Dolžniški instrumenti Družbe po pošteni vrednosti skozi IDVD vključujejo naložbe v dolžniške instrumente, ki kotirajo na delujočem trgu in, ki so pripoznane med drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami.

Finančna sredstva, pripoznana po pošteni vrednosti skozi IDVD (kapitalski instrumenti)

Ob začetnem pripoznanju se lahko družba odloči za nepreklicno razvrstitev svojih kapitalskih naložb v skupino kapitalskih instrumentov po pošteni vrednosti skozi IDVD, če izpolnjujejo opredelitev kapitala iz MRS 32 Finančni Instrumenti: Predstavitev in jih podjetje nima v posesti za namen trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem instrumentu.

Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne reciklirajo v poslovni izid. Dividende se pripoznajo kot drugi prihodki v izkazu poslovnega izida, ko je ugotovljena pravica družbe do plačila, razen če Družba takšne prihodke koristi kot povračilo dela stroškov finančnega sredstva, pri čemer se taki dobički pripoznajo v IDVD. Lastniški instrumenti po pošteni vrednosti skozi IDVD niso predmet slabitve.

Družba je v to skupino nepreklicno razporedila svoje naložbe, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid vključujejo finančna sredstva, namenjena trgovanju, finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ali finančna sredstva, ki jih mora podjetje izmeriti po pošteni vrednosti. Finančna sredstva so razvrščena med sredstva, namenjena trgovanju, če so pridobljena z namenom prodaje ali ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti. Izvedeni finančni instrumenti, vključno z ločenimi vgrajenimi izvedenimi finančnimi instrumenti, so razvrščeni v skupino finančnih sredstev ki so namenjena trgovanju, razen v primeru instrumentov učinkovitega varovanja pred tveganjem. Finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove, ki niso le plačila glavnice in obresti, se razvrstijo in izmerijo po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, ne glede na poslovni model. Ne glede na merila za pripoznanje dolžniških instrumentov, ki so razvrščeni po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti skozi IDVD, kot je opisano zgoraj, se pri prvotnem pripoznanju dolžniški instrumenti razvrstijo v skupino po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, če se s tem odpravi ali bistveno zmanjša računovodska neusklajenost.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid so v izkazu finančnega položaja izkazana po pošteni vrednosti z neto spremembami poštene vrednosti, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Ta družba vključuje izvedene finančne instrumente in naložbe, ki kotirajo na borzi, ki jih družba ni nepreklicno razporedila.

Odprava pripoznanja

Družba odpravi pripoznanje finančnega sredstva (ali, kadar je primerno, del finančnega sredstva ali del skupine

sorodnih finančnih sredstev) iz konsolidiranega izkaza finančnega položaja), če:

- so potekle pravice do prejemanja denarnih tokov iz naslova sredstva ali
- Družba je svoje pravice do prejema denarnih tokov iz naslova sredstva prenesla ali prevzela obvezo, da v doglednem času plača prejete denarne tokove tretjim osebam v okviru "prehodne" ureditve in ali (a) je družba prenesla vsa tveganja in koristi iz naslova sredstva ali (b) družba ni niti prenesla niti zadržala vseh tveganj in koristi iz naslova sredstva, temveč je prenesla nadzor nad sredstvom

Ob prenosu svoje pravice do prejema denarnih tokov iz naslova sredstva ali ob sprejemu prehodne ureditve, družba oceni, če in v kolikšni meri je ohranila tveganja in koristi iz naslova lastništva. Če družba ni niti prenesla niti ohranila vseh bistvenih tveganj in koristi iz naslova sredstva niti ni prenesla nadzora nad sredstvom, družba še naprej pripozna preneseno sredstvo v obsegu svoje nadaljnje udeležbe v sredstvu. V tem primeru Družba pripozna s tem povezano obvezo. Preneseno sredstvo in z njim povezana obveza se merita z uporabo metode, ki odraža pravice in obveznosti, ki jih je družba ohranila.

Nadaljnje sodelovanje v obliki jamstva nad prenesenim sredstvom, se izmeri v znesku prvotne knjigovodske vrednosti sredstva ali najvišjega zneska nadomestila, ki bi ga morala družba plačati, in sicer tistega, ki je nižji.

Oslabitev finančnih sredstev

Nadaljnja razkritja v zvezi z oslabitvami finančnih sredstev so navedena v naslednjih pojasnilih k računovodskim izkazom:

- Razkritja pomembnih predpostavk
- Dolžniški instrumenti po poštenu vrednosti skozi IDVD

Terjatve iz poslovanja in sredstva iz pogodb

Družba pripozna popravek pričakovanih kreditnih izgub (PPKI) za vse dolžniške instrumente, ki niso izkazani po poštenu vrednosti skozi poslovni izid. PPKI predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi, in vsemi denarnimi tokovi, za katere družba pričakuje, da jih bodo prejela, diskontirani na približek prvotne efektivne obrestne mere. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja ali drugih povečanj kreditov, ki so sestavni del pogodbenih pogojev.

PPKI se priznavajo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se PPKI pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možne v naslednjih 12 mesecih (12-mesečni PPKI). Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, mora družba pripoznati popravek iz naslova izgube, ki jo pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila (življenjska doba PPKI).

Za terjatve iz poslovanja in sredstva iz pogodb družba uporablja poenostavljen pristop za izračun PPKI. Zato za dolžniške instrumente po poštenu vrednosti skozi IDVD družba uporablja poenostavitev nizkega kreditnega tveganja. Na vsak datum poročanja družba na podlagi vseh ustreznih in podpornih informacij, ki so na voljo brez nepotrebnih stroškov ali naporov oceni, ali je z dolžniškim instrumentom povezano nizko kreditno tveganje. Pri tem družba ponovno oceni notranjo bonitetno oceno dolžniškega instrumenta. Poleg tega družba presodi, da je prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja v primeru, da so pogodbeni plačila zapadla v plačilo več kot 30 dni.

Dolžniški instrumenti po poštenu vrednosti skozi IDVD zajemajo izključno navadne obveznice, ki so razvrščene v kategorijo najdonosnejših naložb (zelo dobro in dobro) s strani bonitetne agencije in zato veljajo za naložbe z nizkim kreditnim tveganjem. Na podlagi izbrane usmeritve družba izmeri PPKI- za takšne instrumente enkrat letno. V primeru, da je od pripoznanja prišlo do bistvenega povečanja kreditnega tveganja, družba pripozna popravek na podlagi življenjske dobe PPKI. Za določitev ali je prišlo pri dolžniškem instrumentu do bistvenega povečanja kreditnega tveganja, in za oceno PPKI, družba uporablja ocene kreditne sposobnosti, ki jih objavlja bonitetna agencija.

Družba oceni, da gre pri finančnem sredstvu za neizpolnjevanje obveznosti v primeru, ko so pogodbeni plačila zapadla 90 dni. V nekaterih primerih pa lahko Družba oceni, da gre pri finančnem sredstvu za neizpolnjevanje obveznosti tudi v primeru, da je na podlagi notranje ali zunanje informacije verjetno, da družba ne bo prejela neporavnanih pogodbenih zneskov v celoti, preden bo upoštevala morebitno izboljšanje kreditov, ki jih ima družba. Družba pripozna odpis finančnega sredstva kadar utemeljeno pričakuje, da pogodbenih denarnih

tokov ne bo uspela izterjati.

Popravki vrednosti terjatev se oblikujejo na osnovi preverbe in ocene izterljivosti. Popravki vrednosti terjatev so oblikovani na osnovi individualnih ocen izterljivosti posameznih terjatev in na osnovi ocenjene stopnje ne izterljivosti glede na podatke o odpisih terjatev v zadnjih 5 letih.

Finančne obveznosti

Začetno pripoznanje in merjenje

Finančne obveznosti se ob začetnem pripoznanju razvrstijo med finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, dana posojila in prejeta posojila, obveznosti iz poslovanja ali kot izvedeni finančni instrumenti, ki so določeni kot instrumenti učinkovitega varovanja pred tveganjem. Vse finančne obveznosti se ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti, dana posojila in prejeta posojila ter obveznosti se prav tako pripoznajo po pošteni vrednosti, zmanjšani za neposredne stroške transakcij.

Finančne obveznosti družbe vključujejo obveznosti iz poslovanja in druge obveznosti, dana in prejeta posojila vključno z dovoljenimi prekoračitvami stanja na bančnem računu ter izvedene finančne instrumente.

Naknadno merjenje

Merjenje finančnih obveznosti je odvisno od njihove razvrstitve, kot je opisano v nadaljevanju:

Finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Finančne obveznosti po pošteni vrednosti skozi poslovni izid vključujejo finančne obveznosti namenjene trgovanju, in finančne obveznosti, ki so ob začetnem pripoznanju merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Finančne obveznosti so razvrščene med obveznostmi, ki so namenjene trgovanju, če so pridobljena z namenom ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti. V to skupino spadajo tudi izvedeni finančni instrumenti družbe, ki niso instrumenti varovanja pred tveganjem v odnosu do varovanja pred tveganjem, kot jih opredeljuje MSRP 9. Ločeni vgrajeni izvedeni finančni instrumenti so prav tako razvrščeni v skupino finančnih obveznosti, ki so namenjena trgovanju, razen v primeru instrumentov učinkovitega varovanja pred tveganjem. Dobički ali izgube iz finančnih obveznosti, ki so namenjene trgovanju, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Finančne obveznosti, ki so ob začetnem pripoznanju merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid so ob prvotnem pripoznanju razvrščene v to skupino le, če so izpolnjena merila iz MSRP 9. Družba nima finančnih obveznosti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Dana in prejeta posojila

Ta družba finančnih obveznosti je za skupino najpomembnejša. Po začetnem pripoznanju se dana in prejeta posojila merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode EOM. Vsi dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in okviru amortizacije EOM.

Odplačni stroški se izračunajo upoštevajoč morebitne popuste ali premije ob nakupu ter pristojbine ali stroške, ki so sestavni del EOM. Amortizacija EOM se v izkazu poslovnega izida prikaže v okviru finančnih stroškov.

V to skupino običajno sodijo obrestovana dana in prejeta posojila.

Odprava pripoznanja

Pripoznanje finančne obveznosti se odpravi, ko je obveznost plačana, preklicana ali preneha veljati. Kadar podjetje obstoječo finančno obveznost zamenja z drugo od istega posojilodajalca z bistveno drugačnimi pogoji ali se pogoji obstoječe obveznosti bistveno spremenijo, se taka zamenjava ali sprememba šteje za odpravo pripoznanja prvotne obveznosti in pripoznanje nove obveznosti. Razlika v knjigovodski vrednosti finančne obveznosti se pripozna v izkazu poslovnega izida

Pobotanje finančnih instrumentov

Finančna sredstva in finančne obveznosti se pobotajo, neto znesek pa je prikazan v konsolidiranem izkazu finančnega položaja, če obstaja trenutno izvršljiva pravna pravica za pobotanje pripoznanih zneskov in obstaja namera poravnave na neto osnovi, za hkratno unovčenje sredstev in poravnavo obveznosti.

Izvedeni finančni instrumenti in računovodsko varovanje pred tveganji

Začetno pripoznanje in merjenje po prvotnem pripoznanju

Družba uporablja izvedene finančne instrumente, kot so terminske valutne pogodbe, obrestne zamenjave in terminske pogodbe o prodaji blaga za varovanje valutnega in obrestnega tveganja in tveganja sprememb cen blaga. Ti izpeljani finančni instrumenti se ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti na dan

sklenitve pogodbe o izvedenem finančnem instrumentu; po prvotnem pripoznanju se merijo po pošteni vrednosti. Izvedeni finančni instrumenti se izkazujejo kot finančna sredstva, če je njihova poštena vrednost pozitivna in kot finančne obveznosti, če je njihova poštena vrednost negativna.

Za namen obračuna varovanja pred tveganji so instrumenti varovanja pred tveganji razvrščeni kot:

- Varovanje poštene vrednosti pri varovanju izpostavljenosti spremembam poštene vrednosti pripoznanega sredstva ali obveznosti ali nepripoznane trdne zaveze
- Varovanje denarnih tokov pred tveganjem pri varovanju izpostavljenosti sprememb denarnih tokov, ki se lahko pripiše posebnemu tveganju, ki je povezano s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, ali zelo verjetno napovedano transakcijo ali valutnim tveganjem pri nepripoznani trdni zavezi
- Varovanje čistih naložb v poslovne enote v tujini

Ob začetku varovanja pred tveganjem družba formalno določi in zabeleži tista varovanja pred tveganjem, za katera želi uporabiti računovodsko varovanje pred tveganjem, ter cilj in strategijo upravljanja s tveganji pri varovanju pred tveganjem.

Pred 1. januarjem 2018 mora biti v dokumentaciji zabeležena identifikacija instrumenta za varovanje pred tveganjem, varovana postavka ali transakcija, narava varovanega tveganja, in kako bo družba ocenila učinkovitost sprememb poštene vrednosti instrumenta varovanja pred tveganjem pri pobotanju izpostavljenosti spremembam poštene vrednosti ali denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati varovanju pred tveganjem. Pričakuje se, da bodo takšne varovane postavke zelo učinkovite pri pobotanju sprememb poštene vrednosti ali denarnih tokov in jih bodo podjetja stalno ocenjevala, da bi ugotovila, ali so bile dejansko zelo učinkovite v celotnem obdobju poročanja za katerega so bila namenjena.

S 1. januarjem 2018 mora dokumentacija vsebovati naslednje podatke: identifikacijo instrumenta za varovanje pred tveganjem, varovano postavko, naravo varovanega tveganja in kako bo družba ocenila, ali varovanje pred tveganjem ustreza zahtevam učinkovitega varovanja pred tveganjem (vključno z analizo virov neučinkovitega varovanja pred tveganjem in kako družba določi količnik varovanja pred tveganji). Varovanje pred tveganjem izpolnjuje pogoje za pripoznanje računovodskega varovanja pred tveganjem, če izpolnjuje vse naslednje zahteve v zvezi z učinkovitostjo:

- Med varovano postavko in instrumentom za varovanje pred tveganjem obstaja "gospodarski odnos".
- Učinek kreditnega tveganja ne "prevlada nad spremembami vrednosti", ki izhajajo iz tega gospodarskega razmerja.
- Količnik varovanja pred tveganjem je enak količniku med količino varovane postavke, ki jo družba dejansko varuje, in količino instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki ga družba dejansko uporablja za varovanje te količine varovane postavke.

Varovanje pred tveganjem, ki izpolnjujejo vsa merila za pripoznanje varovanja pred tveganjem, se obračuna na način, ki je opisan v nadaljevanju:

Varovanje poštene vrednosti

Sprememba poštene vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem se pripozna v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki. Sprememba poštene vrednosti varovane postavke, ki jo je moč pripisati varovanju pred tveganjem, se evidentira kot del knjigovodske vrednosti varovane postavke in se v izkazu poslovnega izida pripozna v postavki drugi odhodki.

Pri varovanju poštene vrednosti, ki se nanaša na postavke po odplačni vrednosti, se vsaka prilagoditev knjigovodske vrednosti amortizira skozi poslovni izid v preostalem trajanju varovanja pred tveganjem z uporabo metode EIR. Amortizacijo EIR lahko podjetje pripozna nemudoma ob pripoznanju popravka, in najkasneje ob zaključku prilagoditve spremembe poštene vrednosti varovane postavke, ki jo je mogoče pripisati varovanemu tveganju.

Ob odpravi pripoznanja postavke, se neamortizirana poštena vrednost nemudoma pripozna v izkazu poslovnega izida.

Če se nepripoznana trdna zaveza določi kot varovana postavka, se kasnejša kumulativna sprememba poštene vrednosti prevzete zaveze, ki se nanaša na varovano tveganje, pripozna kot sredstvo ali obveznost v izkazu poslovnega izida vključno z ustreznim dobičkom ali izgubo.

Varovanje denarnega toka

Učinkoviti del dobička ali izgube pri instrumentu za varovanje pred tveganjem se pripozna v IDVD v postavki rezerve za varovanje denarnega toka pred tveganjem, medtem ko se neučinkovit del nemudoma pripozna v

izkazu poslovnega izida. Podjetje znesek rezerve za varovanje pred tveganjem denarnega toka popravi na znesek skupnega dobička ali izgube iz naslova instrumentu za varovanje pred tveganjem ali kumulativno spremembo poštene vrednosti varovane postavke in sicer na tistega, ki je nižji.

Za varovanje pred izpostavljenostjo valutnemu tveganju pri napovedanih transakcijah in trdnih zavezah družba uporablja terminske valutne pogodbe in terminske pogodbe za prodajo blaga za varovanje njene izpostavljenosti spremembam cen surovin. Neučinkovit del varovanja pred tveganjem, ki se nanaša na pogodbe v tuji valuti, se pripozna med drugimi odhodki, neučinkoviti del varovanja pred tveganjem, ki se nanaša na blagovne pogodbe, pa se pripozna v drugih poslovnih prihodkih ali odhodkih.

Pred 1. januarjem 2018 je družba vse terminske pogodbe določila kot instrument za varovanje pred tveganjem. Vse dobičke ali izgube, ki izhajajo iz sprememb poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, je družba prenesla neposredno v izkaz poslovnega izida, razen učinkovitega dela varovanja denarnih tokov, ki ga je pripoznala v IDVD in kasneje prerazvrstila v izkaz poslovnega izida, če je varovana postavka imela vpliv na izkaz poslovnega izida.

Pred 1. januarjem 2018 je družba le datum valute v terminskih pogodbah določila kot instrumente za varovanje pred tveganjem. Terminski element se pripozna v IDVD v ločeni postavki kapitala med stroški varovanja pred tveganjem in se obračunavajo glede na naravo osnovne transakcije, ki je predmet varovanja pred tveganjem. Če se pri varovani transakciji kasneje pripozna nefinančna postavka, se nabrani znesek v kapitalu odstrani iz ločene sestavine kapitala in se pripozna v začetni nabavni vrednosti ali knjigovodski vrednosti varovanega sredstva ali obveznosti. Pri tem ne gre za prilagoditev prerazvrstitve in se ne priznava v IDVD obračunskega obdobja. Enako velja tudi v primeru, da varovana transakcija nefinančnega sredstva ali nefinančne obveznosti, postane trdna zaveza, za katero podjetje uporablja računovodsko varovanje poštene vrednosti.

Pri vseh drugih postavkah varovanja denarnega toka se nabrani znesek v IDVD, prerazvrsti v izkaz poslovnega izida kot prilagoditev prerazvrstitve v istem obdobju ali obdobjih, v katerih varovani denarni tok vpliva na izkaz poslovnega izida.

Pri odpravi računovodskega varovanja denarnega toka nabrani znesek IDVD ostane v IDVD, če v prihodnosti družba pričakuje, denarne okove iz varovane postavke. V nasprotnem primeru mora znesek nemudoma prerazvrstiti v izkaz poslovnega izida kot prilagoditev zaradi prerazvrstitve. Po ukinitvi in prejemu varovanja denarnega toka, se vsi zneski v akumuliranem IDVD obračunajo glede na naravo osnovne transakcije na način, kot je opisano zgoraj.

Davki

Tekoči davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčno priznanih stopenj, veljavnih na dan poročanja.

Odložene terjatve in obveznosti za davek iz dobička se obračunavajo po metodi obveznosti v bilanci stanja. Pripoznavajo se samo odložene terjatve in obveznosti, ki izhajajo iz začasnih razlik. Odložena terjatev za davek se pripozna tudi za neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise, ki se prenašajo v naslednje obdobje, če je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise. Odložene terjatve za davek se pregledujejo na dan poročanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube. Obveznosti ali terjatve za odložene davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj, za katere se pričakuje, da bodo uporabljene, ko bo sredstvo realizirano ali obveznost plačana. Pri tem se upoštevajo davčne stopnje (in davčni predpisi), veljavni ali blizu sprejetja na dan poročanja. Odloženi davek se pripozna neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v breme ali dobro kapitala.

Novo sprejeti standardi, pojasnila

Računovodske usmeritve, ki jih je družba uporabila pri pripravi svojih računovodskih izkazov, so enake usmeritvam, ki jih je uporabila pri pripravi računovodskih izkazov za predhodno poslovno leto. Družba v obravnavanem obdobju ni uveljavila nobenih novih standardov, saj so bili standardi, ki so stopili v veljavo 1. 1. 2018 že upoštevani pri pripravi računovodskih izkazov za obdobje od 1. 1. 2018 do 31. 8. 2018.

Standardi, ki še niso v veljavi in jih družba ni predčasno sprejela

- MSRP 16: Najemi**

MSRP 16 velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje. Določa usmeritve za pripoznavanje, merjenje, predstavitev in razkrivanje najema obeh pogodbenih strank: stranke (najemnika) in najemodajalca. Novi standard od najemnika zahteva, da v svojih računovodskih izkazih pripozna večino najemnih pogodb. Razen nekaterih izjem bodo najemniki lahko uporabili enoten računovodski model za vse najemne pogodbe. Pri obračunavanju najemov s strani najemodajalca ni bistvenih sprememb.

MSRP 16 bo vplival na računovodske izkaze zaradi spremenjene obravnave najemov najemodajalcev. Najemi bodo v izkazu finančnega položaja po novem pripoznani kot finančna obveznost in sredstvo, ki predstavlja najemnikovo pravico do uporabe tega sredstva. Družba Adria Mobil bo MSRP 16 začela uporabljati z datumom obvezne uporabe (1. 9. 2019). Ob prehodu bo pripoznala kumulativni učinek začetne uporabe standarda kot prilagoditev začetnega stanja zadržanega dobička brez preračuna primerjalnih obdobj za nazaj. Poslovodstvo ocenjuje, da zaradi pripoznanja obveznosti iz najema in sredstev, ki predstavljajo pravico do uporabe, v enakem znesku, ne bo vpliva na začetni saldo zadržanih dobičkov. Družba bo uporabila praktični rešitvi, ki jih predlaga standard, za najeme pri katerih se trajanje konča prej kot v 12 mesecih od datuma začetne uporabe in najeme, pri katerih je predmet najema majhne vrednosti. Obveze iz naslova poslovnih najemov na dan 31. 8. 2019 za družbo Adria Mobil so razkrite v pojasnilu 29. Ob uporabi MSRP 16 bo del stroškov najema, ki so trenutno pripoznani kot poslovni odhodki, izkazan kot finančni odhodek za obresti. Posledično se bodo spremenili tudi denarni tokovi iz poslovanja, ki bodo postali denarni tokovi iz financiranja. Glede na izkazano raven obvez iz poslovnih najemov in ob predpostavki nespremenjene obrestne mere poslovodstvo družbe Adria Mobil iz tega naslova pričakuje naslednji vpliv na družbi:

v EUR	Vpliv na izkaz poslovnega izida v letu 2020
Amortizacija	517.437
Stroški najema	-523.941
Dobiček iz poslovanja	6.504
Finančni odhodki	10.872
Dobiček pred davkom	-4.368

v EUR	Vpliv na izkaz bilance stanja na dan 1.9.2019
Pravica do uporabe sredstev	1.684.412
Obveznost iz uporabe sredstev	1.684.412
Vpliv na kapital	0

- MSRP 9: Predplačilne funkcije z negativnim nadomestilom (dopolnilo)**

Dopolnilo omogoča podjetju, da finančna sredstva s predplačilnimi značilnostmi, ki pogodbeni stranki omogočajo ali od nje zahtevajo bodisi plačilo ali prejem razumnega nadomestila za predčasno prekinitev pogodbe (tako, da gre z vidika imetnika sredstva za "negativno nadomestilo"), izmeri po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjeno dopolnilo nima pomembnega vpliva na izkaze družbe.

- MRS 28: Dolgoročne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige (dopolnila)**

Dopolnila obravnavajo vprašanje, ali spada merjenje dolgoročnih naložb (zlasti z vidika zahtev po slabitvi dolgoročnih naložb v pridružene družbe in skupne podvige, ki so po vsebini del "čiste naložbe" v pridruženi družbi ali skupnem podvigu), v okvir standarda MSRP 9, MRS 28 ali kombinacijo obeh. Dopolnila

pojasnjujejo, da mora podjetje pri pripoznanju dolgoročnih naložb, ki niso merjena po kapitalski metodi, uporabiti določila standarda MSRP 9 Finančni instrumenti pred uporabo standarda MRS 28. Pri uporabi standarda MSRP 9 podjetje ne upošteva nobenih prilagoditev knjigovodske vrednosti dolgoročnih deležev, ki sicer izhajajo iz uporabe standarda MRS 28. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjeno dopolnilo nima pomembnega vpliva na izkaze družbe.

- **OPMSRP 23: Negotovost pri obračunavanju davka od dohodkov pravnih oseb**

Pojasnilo obravnava negotovost pri obračunu davka od dohodka pravnih oseb, ki vpliva na uporabo standarda MRS 12. Pojasnilo uvaja smernice za obračunavanje negotovih davčnih obravnav ločeno ali skupaj, pregled davčnih organov, uporabo ustrezne metode, ki odraža te negotovosti, in upoštevanje sprememb dejstev in okoliščin. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjeno pojasnilo nima pomembnega vpliva na izkaze družbe.

- **MRS 19: Sprememba, omejitev ali poravnava programa (dopolnila)**

Dopolnila računovodskega standarda od podjetij zahtevajo, da pri določanju kratkoročnih stroškov zaslužkov zaposlencev in neto zneska obresti v preostalem letnem obdobju poročanja po spremembi, omejitvi ali poravnavi programa zaslužkov zaposlencev, uporabijo posodobljene aktuarske predpostavke. Dopolnila obenem pojasnjujejo vpliv upoštevanja sprememb, omejitev ali poravnave programa na zahteve glede zgornje mejne vrednosti sredstev. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjeno dopolnilo nima pomembnega vpliva na izkaze družbe.

- **Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je objavil sklop letnih izboljšav standardov MSRP za obdobje 2015-2017**, ki predstavlja zbirko dopolnil in sprememb standardov MSRP. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjena dopolnila in standardi nimajo pomembnega vpliva na izkaze družbe.

- **MSRP 3 Poslovne združitve in MSRP 11 Skupni dogovori:** Dopolnila standarda MSRP 3 pojasnjujejo, da ob pridobitvi nadzora nad poslovanjem, ki je skupno delovanje, podjetje ponovno izmeri vse predhodno posedovane deleže v tem poslovanju. Dopolnila standarda MSRP 11 pojasnjujejo, da ob pridobitvi skupnega nadzora nad poslovanjem, ki je skupno delovanje, podjetje ne izmeri ponovno predhodno posedovanih deležev v tem poslovanju.
- **MRS 12 Davek iz dobička:** Dopolnila standarda pojasnjujejo, da podjetje davčne posledice iz naslova plačil finančnih instrumentov, ki so razvrščeni v kapital, pripozna v isti postavki, v kateri je pripoznalo pretekle transakcije ali dogodke, ki so ustvarili bilančni dobiček.
- **MRS 23 Stroški izposojanja:** Dopolnila računovodskega standarda pojasnjujejo 14. člen standarda, ki pravi, da v trenutku, ko sredstvo izpolnjuje pogoje za njegovo nameravano uporabo ali prodajo in je del posojila, ki se nanaša na to sredstvo neporavnan, podjetje to posojilo vključi med sredstva prejetih posojil.

- **Dopolnila standarda MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom**

Dopolnila obravnavajo znano neskladje med zahtevami standarda MSRP 10 in tistimi iz standarda MRS 28 pri obravnavi prodaje ali prispevka sredstev med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Glavna posledica dopolnil je, da podjetje pripozna celoten znesek dobička ali izgube kadar transakcija vključuje poslovanje (ne glede na to, ali se nahaja v hčerinski družbi ali ne). Za transakcije s sredstvi, ki jih podjetje ne uporablja pri poslovanju, pripozna le del dobička ali izgube tudi kadar se sredstva nahajajo v hčerinski družbi. Decembra 2015 je Odbor za mednarodne računovodske standarde datum začetka veljavnosti standarda odložil za nedoločen čas, v pričakovanju rezultatov projekta raziskave obračunavanja sredstev po kapitalski metodi. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo meni, da omenjeno dopolnilo ne bo imelo pomembnega vpliva na izkaze družbe.

- **Temeljni okvir standardov MSRP**

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je 29. marca 2018 objavil prenovo temeljnega okvira standardov pri računovodskem poročanju. Temeljni okvir določa celovit niz konceptov pri finančnem poročanju, določanju standardov, navodil za pripravljavce doslednih računovodskih usmeritev in za lažje razumevanje in interpretacijo standardov. UOMRS je objavil tudi ločen spremni dokument "Spremembe sklicev na temeljni okvir standardov MSRP", ki je predstavitev dopolnil zadevnih standardov in služi za namen posodobitve sklicev na prenovljen temeljni okvir. Cilj odbora je nuditi podporo pri prehodu na prenovljen temeljni okvir podjetjem, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi navodil temeljnega okvira takrat, kadar določene transakcije ne obravnava noben standard MSRP. Za

pripravljalce, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi temeljnega okvira, velja prenovljen temeljni okvir za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali kasneje.

- **MSRP 3: Poslovne združitve (dopolnila)**

UOMRS je objavil dopolnila pri opredelitvi poslovanja (dopolnila standarda MSRP 3), z namenom odpraviti negotovost pri določanju, ali gre za prevzem poslovanja ali skupine sredstev. Dopolnila veljajo za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema v obdobju prvega letnega poročanja z začetkom 1. januarja 2020 ali kasneje, in za prevzem sredstev ob začetku tega obdobja ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjeno dopolnilo ne bo imelo pomembnega vpliva na izkaze družbe.

- **Standard MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov in standard MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev izraza "pomembno"(dopolnila)**

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2020 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila pojasnjujejo opredelitev izraza pomembno in način njegove uporabe. V skladu z novo opredelitvijo "so informacije pomembne, če se lahko upravičeno pričakuje, da bo njihova opustitev, napačna navedba ali prikrivanje, vplivala na splošne odločitve primarnih uporabnikov računovodskih izkazov, ki te odločitve sprejemajo na podlagi računovodskih izkazov, ki zagotavljajo finančne informacije določenega podjetja". Poleg tega je Odbor jasneje obrazložil tudi pojasnila, ki spremljajo opredelitev. Dopolnila obenem zagotavljajo, da je opredelitev izraza "pomembno" usklajena z vsemi standardi MSRP. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda. Poslovodstvo je ocenilo, da omenjeno dopolnilo ne bo imelo pomembnega vpliva na izkaze družbe.

Pojasnilo 3 Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe Adria Mobil in zahtevana razkritja družba določa pošteno vrednost finančnih in nefinančnih sredstev ter obveznosti.

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče sredstva zamenjati oziroma obveznost poravnati med dobro obveščenimi in voljnimi strankami v preišljenem poslu. Poštena vrednost finančnih inštrumentov (kratkoročne in nekratkoročne finančne naložbe, kratkoročne in nekratkoročne finančne obveznosti, kratkoročne poslovne terjatve, kratkoročne poslovne obveznosti) ne odstopa bistveno od njihove knjigovodske vrednosti.

Priponitev družbe AMH d.o.o.

V preteklem obdobju je bila pripojena družba AMH d.o.o.- Pripojitvena pogodba je bila sklenjena pri notarju dne 27.7.2018. Pripojitev je bila računovodsko evidentirana na dan 1.1.2018. Družba AMH d.o.o. je z vpisom v sodni register dne 16.8.2018 bila izbrisana in je prenehala poslovati. Pri pripojitvi je bila izločena naložba v Adria Mobil d.o.o. v vrednosti 71.929.387 EUR, v družbo pa smo pripojili sredstva v višini 3.842.037 EUR in obveznosti v višini 21.594.162 EUR. Razlika je neto obveznost v višini 17.752.125 EUR in je pripoznana med prenesenimi dobički družbe. Od dne 1.1.2018 do dne izbrisa iz sodnega registra, je družba AMH d.o.o. ustvarila 46.590 EUR prihodkov in 204.372 EUR odhodkov, kateri so v celoti vključeni v poslovni izid družbe Adria Mobil d.o.o. v poslovnem letu 2018. Pripojitev je imela tudi vpliv na denarni tok saj je družba Adria Mobil d. o. o. pripojila 127.494 EUR denarnih sredstev. V obdobju od pripojitve 1.1.2018 do dneva vpisa v register 16.8.2018 je bil vpliv na denarni tok iz poslovanja pozitiven v višini 259.730 EUR iz naslova zmanjšanja poslovnih terjatev ter negativen v višini 144.789 EUR iz naslova zmanjšanja poslovnih obveznosti. Vpliva na denarni tok iz financiranja in investiranja iz naslova pripojitve v preteklem obdobju ni bilo.

Knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti, pripoznanih s pripojitvijo

V EUR	01.01.2018
	knjigovodska vrednost
SREDSTVA	3.842.037
A. NEKRATKOROČNA SREDSTVA	3.454.813
V. Nekratkoročne poslovne terjatve	101
VI. Odložene terjatve za davek	3.454.712
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	387.224
III. Kratkoročne poslovne terjatve	259.730
2. Ostale kratkoročne poslovne terjatve	259.730
IV. Denarna sredstva	127.494
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	21.594.162
A. KAPITAL	0
I. Vpoklicani kapital	
II. Kapitalske rezerve	
III. Rezerve iz dobička	
IV. Preneseni čisti poslovni izid	
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	
B. NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI	17.755
IV. Nekratkoročne poslovne obveznosti	17.755
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	21.576.407
I. Kratkoročne finančne obveznosti	21.276.443
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	299.964
1. Obveznosti do dobaviteljev	89.340
2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	210.624
OBVEZNOSTI SKUPAJ	21.594.162
NETO SREDSTVA	-17.752.125

Pojasnilo 4 Poročanje po odsekih

Družba je kot primarni odsek za poročanje določila področni odsek. Družba ocenjuje, da so tveganja in donosi iz različnih proizvodnih programov podobni, zato ima za potrebe izkazovanja v računovodskih izkazih samo en poslovni odsek, za katerega izkaz poslovnega izida v nadaljevanju ni prikazan. V nadaljevanju je prikazana informacija o geografskih področjih.

Naslednja preglednica prikazuje prihodke, sredstva in poslovne terjatve, kot se ti razdeljujejo po območnih oziroma geografskih odsekih. Prihodki so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev. Večina prihodkov je ustvarjenih preko prodaje uvoznikom v tujini in lastnim podjetjem, katerih lokacija so države Evropske unije.

Leto 9/18-8/19

V EUR	Države EU	Države JV Evrope	Države V Evrope	Ostali svet	Skupaj
Prihodki od prodaje zunaj skupine	260.644.517	1.106.125	25.959	30.279.566	292.056.167
Prihodki od prodaje v skupini	114.450.112	0	0	0	114.450.112
Skupaj prihodki	375.094.629	1.106.125	25.959	30.279.566	406.506.279
Drugi podatki po odsekih					
Sredstva po odsekih	208.345.635	201.127	0	454.913	209.001.675
Poslovne terjatve	60.345.772	201.127	0	454.913	61.001.812

Obdobje 1-8 2018

V EUR	Države EU	Države JV Evrope	Države V Evrope	Ostali svet	Skupaj
Prihodki od prodaje zunaj skupine	173.805.470	672.505	90.074	17.744.986	192.313.034
Prihodki od prodaje v skupini	71.298.753	0	0	0	71.298.753
Skupaj prihodki	245.104.222	672.505	90.074	17.744.986	263.611.787
Drugi podatki po odsekih					
Sredstva po odsekih	197.170.029	54.436	0	6.928.412	204.152.878
Poslovne terjatve	62.945.605	54.436	0	6.928.412	69.928.453

Pojasnilo 5: Prihodki iz pogodb s kupci

v EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Prihodki iz pogodb s kupci	406.418.967	263.548.824
Dohodek od najemnin	87.312	62.963
SKUPAJ	406.506.279	263.611.787

Skupni prihodki v EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu v skupini Adria Mobil	2.015.781	1.316.063
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu v skupini Trigano	0	7.278
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu tretjim	3.895.542	2.363.567
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu v skupini Adria Mobil	112.434.331	69.982.690
Čisti prihodkov od prodaje na tujem trgu tretjim	288.160.625	189.942.189
Skupaj	406.506.279	263.611.787

Družba Adria Mobil d. o. o. predstavlja prihodke obdobja iz pogodb s kupci in ločeno dohodke od najemnin. Prihodki iz prodaje so nastali iz pogodb s kupci s prodajo proizvodov in storitev. Večina prihodkov je ustvarjenih na tujem trgu s prodajo prikolice in avtodomov. Glede na delež po območjih prevladuje trg držav Evropske unije,

sledijo prihodki, ustvarjeni na domačem trgu, ostalo pa na drugih trgih. Prihodki po geografskih odsekih so razkriti v pojasnilu 4. Dohodki od najemnin kot del prihodkov so iz naslova oddajanja nepremičnin v najem.

Pojasnilo 6: Stroški po naravnih vrstah

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
I. SPREM. VRED. ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK. PROIZVODNJE	6.249.439	-4.580.025
II. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	323.659.675	212.084.954
1. Nabavna vrednost prodanega blaga	3.705.159	1.882.417
2. Stroški materiala	313.109.076	206.364.136
3. Stroški storitev	6.845.440	3.838.401
III. STROŠKI DELA	37.175.811	23.410.091
1. Plače in nadomestila plač	27.780.183	17.627.848
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	3.152.278	1.861.737
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	2.013.622	1.572.139
4. Drugi stroški dela	4.229.728	2.348.367
IV. AMORTIZACIJA	2.548.117	1.640.767
1. Amortizacija neopredmetenih sredstev	50.285	25.735
2. Amortizacija nepremičnin	1.147.435	765.139
3. Amortizacija naložbenih nepremičnin	45.482	30.321
4. Amortizacija opreme	1.304.915	819.572
V. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	1.309.328	576.292
1. Prevrednotovalni popravek osnovnih sredstev/izguba pri prodaji	21.665	2.432
2. Prevrednotovalni popravek obratnih sredstev	293.128	51.559
3. Drugi odhodki poslovanja	994.535	522.301
VI. POSLOVNI ODHODKI SKUPAJ	370.942.370	233.132.079

Stroški razvoja, razporejeni kot stalni stroški v letu 9/2018-8/2019, so znašali 4.266.855 EUR. V obdobju 2018 1-8 so stroški razvoja znašali 2.332.463 EUR.

Stroški plač in nadomestil posloводства družbe Adria Mobil ter zaposlenih po individualnih pogodbah za leto 9/2018-8/2019 so znašali 5.477.976 EUR, delavcev po kolektivni pogodbi pa 31.697.835 EUR. Prejemki članov Nadzornega sveta in Revizijske komisije so v tem obdobju znašali 2.704 EUR. V obdobju 2018 1-8 so prejemki posloводства ter zaposlenih po individualni pogodbi znašali 2.849.352 EUR, delavcev po kolektivni pogodbi pa 20.560.738 EUR. Prejemki članov Nadzornega sveta in Revizijske komisije so v obdobju januar-avgust 2018 znašali 2.479 EUR.

Popravki vrednosti pri obratnih sredstvih predstavljajo popravke vrednosti zalog repromateriala in gotovih proizvodov ter popravek vrednosti terjatev.

Znesek drugih odhodkov poslovanja predstavlja odhodke za članarine združenjem, odhodke, povezane z družabnim življenjem zaposlenih, in ostale davčno nepriznane odhodke.

Pojasnilo 7 Drugi poslovni prihodki

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Dobiček od prodaje ali odtujitve osnovnih sredstev	128.414	46.602
Prejete subvencije in dotacije	49.038	37.295
Prihodki od škodnih zahtevkov	114.979	47.210
Izterjane popravljene terjatve in odprava oslabitve zalog	572.848	0
Drugi poslovni prihodki	1.572.917	636.325
SKUPAJ	2.438.196	767.432

Največji nominalni znesek drugih poslovnih prihodkov predstavlja prispevek distributerjev na vpliv spremembe deviznega tečaja in odprava vkalkuliranega popusta pri prodaji.

Pojasnilo 8 Finančni prihodki in odhodki v poslovnem izidu

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Finančni prihodki iz deležev v skupini Adria Mobil	4.371.503	1.838.516
Finančni prihodki iz drugih finančnih naložb	9.409	9.749
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV	4.380.912	1.848.265
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	69.183	2.290.836
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	12.481	5.584
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI IZ DANIH POSOJIL	81.664	2.296.420
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	0	12.371
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	43.436	46.684
Finančni prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov	544.614	316.184
Pozitivne tečajne razlike	0	39.607
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI IZ POSLOVNIH TERJATEV	588.050	414.846
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI	5.050.626	4.559.531
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	-35.094	-113.341
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	-45.446	-17.262
Finančni odhodki od obveznic	-323.631	-605.850
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	-196.386	-213.017
SKUPAJ FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH OBVEZNOSTI	-600.557	-949.470
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	-5.757	0
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	-41.267	-43.838
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti – faktoring	-112.406	-130.368
Negativne tečajne razlike	-46.941	0
SKUPAJ FINANČNI ODHODKI IZ POSLOVNIH OBVEZNOSTI	-206.371	-174.206
FINANČNI ODHODKI SKUPAJ	-806.928	-1.123.676

Tečajne razlike so predvsem posledica gibanja paritete tečaja EUR/GBP. V izkazu poslovnega izida so zajete v neto znesku.

Pojasnilo 9 Davek iz dobička

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Poslovni izid pred obdavčitvijo	42.245.804	34.682.995
Prihodki, ki so izločeni iz davčne osnove oziroma povečujejo davčno osnovo	-5.411.196	-6.106.455
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih	1.935.454	1.569.656
Davčne olajšave	-5.031.166	-2.440.176
Davčne izgube iz preteklih let - vpliv pripojitve (prej nepripoznane odložene davčne terjatve)	-19.385.032	-15.073.098
SKUPAJ	14.353.864	12.632.922
Davek od dobička	-6.482.968	12.039.704
Efektivna davčna stopnja (obračunani davek od dobička/poslovni izid pred obdavčitvijo)	15,35%	-34,71%

Efektivna davčna stopnja v poslovnem letu 9/18-8/19 je 15,35%. Družba Adria Mobil je v preteklem obdobju oblikovala odložene davke iz naslova preteklih nepripoznanih davčnih izgub v pripojeni družbi AMH d.o.o.. V izkazu poslovnega izida so davki prikazani v neto znesku (obračunani – odloženi davki)

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Davek od dobička v izkazu poslovnega izida	-6.482.968	12.039.705
Odmerjeni davek iz dobička	-2.727.234	-2.400.255
Odloženi davki	-3.755.734	-636.331
Odloženi davki-priporočitev AMH	0	15.076.291

Pojasnilo 10: Odloženi davki

Postavke, na katerih so se oblikovali odloženi davki v EUR	31.08.2019	31.08.2018	9/18-8/19	2018 1-8
	Odložene terjatve za davek	Odložene terjatve za davek	Vpliv na izkaz poslovnega izida	Vpliv na izkaz poslovnega izida
Nekratkoročne finančne naložbe	1.280.787	1.280.787	0	1
Poslovne terjatve	37.289	146.392	-109.103	-3.534
Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	-425.934
Rezervacije in nekratkoročne PČR	1.240.287	1.203.762	36.525	-206.864
Priporočitev AMH - davčne izgube	14.847.847	18.531.003	-3.683.156	15.076.291
Skupaj odložene terjatve za davek	17.406.210	21.161.944		
Skupaj odloženi davek na dobiček v izkazu poslovnega izida			-3.755.734	14.439.960

Pojasnilo 11: Čisti poslovni izid za leto 9/2018-8/2019 znaša 35.762.836 EUR (za 2018 1-8 je znašal 46.722.699 EUR).

Pojasnila k izkazu finančnega položaja

Pojasnilo 12 Neopredmetena sredstva

31. 8. 2019 v EUR	Nekratkoročno odloženi stroški razvijanja	Nekratkoročne premoženjske pravice	Druge nekratkoročne AČR	SKUPAJ
Nabavna vrednost				
Stanje 1. 9. 2018	153.108	763.947	58.667	975.721
Pridobitve	0	23.428	0	23.428
Odtujitve	0	-6.082	-8.000	-14.082
Stanje 31. 8. 2019	153.108	781.293	50.667	985.067
Popravek vrednosti				
Stanje 1. 9. 2018	153.108	556.648	0	709.756
Odtujitve	0	0	0	0
Amortizacija	0	50.285	0	50.285
Stanje 31. 8. 2019	153.108	606.933	0	760.041
Neodpisana vrednost 1. 9. 2018	0	207.299	58.667	265.965
Neodpisana vrednost 31. 8. 2019	0	174.360	50.667	225.026

Družba nima neopredmetenih sredstev v finančnem najemu.

31. 8. 2018 v EUR	Nekratkoročno odloženi stroški razvijanja	Nekratkoročne premoženjske pravice	Druge nekratkoročne AČR	SKUPAJ
Nabavna vrednost				
Stanje 1. 1. 2018	153.108	708.300	64.000	925.407
Pridobitve	0	126.666	0	126.666
Odtujitve	0	-71.019	-5.333	-76.353
Stanje 31. 8. 2018	153.108	763.947	58.667	975.721
Popravek vrednosti				
Stanje 1. 1. 2018	153.108	530.913	0	684.021
Odtujitve	0	0	0	0
Amortizacija	0	25.735	0	25.735
Stanje 31. 8. 2018	153.108	556.648	0	709.756
Neodpisana vrednost 1. 1. 2018	0	177.386	64.000	241.386
Neodpisana vrednost 31. 8. 2018	0	207.299	58.667	265.965

Pojasnilo 13 Nepremičnine in oprema

od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019 V EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Oprema v izgradnji ali izdelavi	SKUPAJ
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 9. 2018	1.701.472	23.356.394	7.829.872	13.214.870	480.025	46.582.632
Pridobitve	0	0	77.477	1.666.231	1.509.192	3.252.900
Odtujitve	0	0	-13.393	-1.342.361	0	-1.355.754
Prenos v uporabo	0	0	422.809	202.442	-625.251	0
Stanje 31. 8. 2019	1.701.472	23.356.394	8.316.765	13.741.182	1.363.966	48.479.779
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 9. 2018	0	14.528.313	5.950.174	8.944.615	0	29.423.101
Odtujitve	0	0	-13.145	-768.704	0	-781.849
Amortizacija	0	1.147.435	350.280	954.635	0	2.452.350
Stanje 31. 8. 2019	0	15.675.748	6.287.308	9.130.546	0	31.093.602
Neodpisana vrednost 1. 9. 2018	1.701.472	8.828.081	1.879.698	4.270.255	480.025	17.159.531
Neodpisana vrednost 31. 8. 2019	1.701.472	7.680.646	2.029.457	4.610.636	1.363.966	17.386.177

Družba nima opredmetenih sredstev v finančnem najemu. Nabavna vrednost osnovnih sredstev, ki so popolnoma amortizirana in še vedno v uporabi, je 12.544.244 EUR (31. 8. 2018 je bilo takšnih sredstev 12.400.241 EUR). Nepremičnine v družbi Adria Mobil niso obremenjene s hipotekami (31. 8. 201 v vrednosti 1.888.279 EUR). Družba na dan 31. 8. 2019 nima pogodbenih obveznosti iz naslova nakupa osnovnih sredstev.

od 1. 1. 2018 do 31. 8. 2018 V EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Oprema v izgradnji ali izdelavi	SKUPAJ
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2018	1.701.472	23.356.394	7.712.400	12.692.498	203.926	45.666.689
Pridobitve	0	0	-20.922	700.558	481.914	1.161.550
Odtujitve	0	0	-782	-244.874	0	-245.656
Prenos v uporabo	0	0	139.176	66.638	-205.814	0
Stanje 31. 8. 2018	1.701.472	23.356.394	7.829.872	13.214.820	480.025	46.582.582
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2018	0	13.763.173	5.726.330	8.475.956	0	27.965.459
Odtujitve	0	0	-782	-126.310	0	-127.092
Amortizacija	0	765.139	224.626	594.918	0	1.584.683
Stanje 31. 8. 2018	0	14.528.313	5.950.174	8.944.564	0	29.423.050
Neodpisana vrednost 1. 1. 2018	1.701.472	9.593.220	1.986.070	4.216.542	203.926	17.701.230
Neodpisana vrednost 31. 8. 2018	1.701.472	8.828.081	1.879.698	4.270.256	480.025	17.159.532

Pojasnilo 14 Naložbene nepremičnine

V EUR za leto od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019	Zemljišča	Zgradbe	SKUPAJ
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 9. 2018	402.835	1.433.938	1.836.773
Pridobitve	0	0	0
Odtujitve	0	0	0
Stanje 31. 8. 2019	402.835	1.433.938	1.836.773
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 9. 2018	0	591.081	591.081
Odtujitve	0	0	0
Amortizacija	0	45.482	45.482
Stanje 31. 8. 2019	0	636.563	636.563
Neodpisana vrednost 1. 9. 2018	402.835	842.857	1.245.692
Neodpisana vrednost 31. 8. 2019	402.835	797.375	1.200.210

V EUR za obdobje od 1. 1. 2018 do 31. 8. 2018	Zemljišča	Zgradbe	SKUPAJ
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2018	402.835	1.433.938	1.836.773
Pridobitve	0	0	0
Odtujitve	0	0	0
Stanje 31. 8. 2018	402.835	1.433.938	1.836.773
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2018	0	560.760	560.760
Odtujitve	0	0	0
Amortizacija	0	30.321	30.321
Stanje 31. 8. 2018	0	591.081	591.081
Neodpisana vrednost 1. 1. 2018	402.835	873.178	1.276.013
Neodpisana vrednost 31. 8. 2018	402.835	842.857	1.245.692

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin ustreza knjigovodski vrednosti.

Pojasnilo 15 Nekratkoročne finančne naložbe, razen posojil
 Nekratkoročne finančne naložbe

V EUR	Delnice in deleži v odvisnih družbah	Lastniški instrumenti po poštenu vrednosti skozi IDVD	SKUPAJ
Stanje 1. 9. 2018	15.636.606	127.649	15.764.255
Sprememba-zmanjšanje naložbe Adria Star	-1.386.925	0	-1.386.925
Stanje 31. 8. 2019	14.249.681	127.649	14.377.330

Pojasnilo 16 Finančne naložbe v odvisne družbe

Stanje finančnih naložb v odvisne družbe na dan 31. 8. 2019

Ime družbe (odvisna družbe)	Sedež družbe	Država družbe	Delež	Vrednost deleža	Znesek kapitala 31. 8. 2019
Družbe v tujini					v EUR
1. Adria Caravan, Aps	Kolding	Danska	100,00%	107.368	1.827.299
2. Adria Mobil (Schweiz), GmbH	Brugg	Švica	99,00%	0	1.832.308
3. Adria Concessionaries, Ltd.	Suffolk	Anglija	100,00%	694.163	4.002.034
4. Adria More, d.o.o.	Zadar	Hrvaška	100,00%	2.766.324	11.125.386
5. Adria Star, d.o.o.	Karlovac	Hrvaška	100,00%	3.581.712	2.870.997
6. Adria Benelux	Papandrecht	Nizozemska	100,00%	300.000	2.063.521
7. Adria Distribution Španija	Fogars de la Selva	Španija	100,00%	0	1.194.685
8. Domerium, S.L.U.	Fogars de la Selva	Španija	100,00%	3.780.000	4.617.891
Družbe v Sloveniji					
9. Adria Plus, d.o.o.	Novo mesto	Slovenija	100,00%	515.610	2.105.014
10. Podgorje, d.o.o.	Šentjernej	Slovenija	99,52%	1.154.503	16.162.077
11. Adria Dom, d.o.o.	Črnomelj	Slovenija	100,00%	1.350.000	12.738.203
Skupaj finančne naložbe v odvisne družbe				14.249.681	60.539.414

Pojasnilo 17 Posojila

V EUR	Nekratkoročna posojila		Kratkoročna posojila		Skupaj posojila	
	31.8.2019	31.8.2018	31.8.2019	31.8.2018	31.8.2019	31.8.2018
Posojila družbam v skupini	2.391.488	1.499.733	3.443.088	3.948.504	5.834.576	5.448.238
Posojila drugim	0	0	0	97	0	97
SKUPAJ	2.391.488	1.499.733	3.443.088	3.948.601	5.834.576	5.448.334

Zapadlost posojil

V EUR	31.8.2019	31.8.2018
Zapadlost v enem letu	3.443.088	3.948.601
Zapadlost v enem do pet let	2.391.488	1.499.733
Zapadlost nad 5 let	0	0
Skupaj	5.834.576	5.448.334

Vsa posojila na dan 31. 8. 2019 so dana v okviru skupine in obrestovanih po povprečni ponderirani obrestni meri 1,78 % p.a.. Na dan 31. 8. 2018 po povprečni ponderirani obrestni meri 1,62 % p.a. Dani krediti v višini 539.801 EUR so zavarovani z okvirno hipoteko.

Pojasnilo 18 Poslovne terjatve

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Kratkoročne poslovne terjatve	61.235.050	70.735.915
Popravek vrednosti	-233.238	-807.462
SKUPAJ	61.001.812	69.928.453
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do nepovezanih kupcev	46.730.572	59.484.342
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	779.036	660.794
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	33.860.148	43.155.117
Kratkoročne poslovne terjatve do podjetij v skupini Adria Mobil	12.091.388	15.668.432
Skupaj ostale kratkoročne poslovne terjatve	14.271.239	10.444.110
Dani predujmi in varščine	7.664.655	4.884.427
Kratkoročne terjatve do države in drugih institucij	4.923.170	5.025.905
Ostale kratkoročne poslovne terjatve	1.683.414	533.779
Kratkoročne poslovne terjatve neto vrednost	61.001.810	69.928.453
Zapadlost kratkoročnih terjatev do kupcev neto vrednost	31.08.2019	31. 8. 2018
Nezapadle terjatve	41.193.290	43.955.292
Do 30 dni	5.274.413	12.829.648
Od 30 do 90 dni	110.933	2.418.714
Nad 90 dni	151.935	280.689
Skupaj	46.730.572	59.484.342

V letu 2019 je bilo na nivoju uprave odločeno, da se zaradi nizko ocenjenega kreditnega tveganja prekine zavarovanje terjatev do najboljših kupcev (neodvisnih distributerjev) pri kreditni zavarovalnici. V zavarovanju pri kreditni zavarovalnici so ostale terjatve do manjših kupcev (trgovcev), ki so ocenjeni z nekoliko nižjo bonitetno oceno. Poleg tega se družba v skladu z ocenjenim kreditnim tveganjem v največji možni meri poslužuje instrumente zavarovanja terjatev (loro bančne garancije in v manjšem obsegu dokumentarni akreditivi ter pridržki lastninske pravice do popolnega poplačila produktov). Terjatve do kupcev znotraj skupine – do povezanih družb niso zavarovane.

Pojasnilo 19 Zaloge

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Material	23.134.093	15.628.760
Nedokončana proizvodnja	9.833.557	9.800.840
Proizvodi	15.249.983	21.772.432
Trgovsko blago	69.290	11.848
SKUPAJ	48.286.923	47.213.880

Zaloge na dan 31. 8. 2019 in 31. 8. 2018 niso zastavljene.

Preglednica viškov/mankov v EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Višek	7.624	14.381
Manko	-29.146	-26.845
Odpisi – uničenje	-6.257	0
Oslabitev	293.128	-48.134
SKUPAJ	265.348	-60.599

Pojasnilo 20 Denarna sredstva

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Denarna sredstva v blagajni in na računih	9.110.352	5.217.778
Bančni depoziti do treh mesecev	34.173.059	20.747.045
SKUPAJ	43.283.411	25.964.823
Valuta denarnih sredstev		
EUR	37.699.466	24.392.304
GBP	5.583.945	1.545.734
CHF	0	0
RUB	0	88
CZK	0	964
RSD	0	1.962
MKD	0	23.771
SKUPAJ	43.283.411	25.964.823

Denarna sredstva predstavljajo denar na računu in bančni depozit do treh mesecev.

Pojasnilo 21 Vpoklicani kapital

Vpoklicani kapital družbe Adrie Mobil predstavlja kapital, ki je nominalno opredeljen v statutu družbe in družbeni pogodbi ter je registriran na sodišču in so ga vplačali njegovi lastniki.

Pojasnilo 22 Kapitalske rezerve, zakonske rezerve in druge rezerve

Kapitalske rezerve, v višini 624.187 EUR, predstavljajo rezerve, oblikovane v preteklih obdobjih iz naslova odprave splošnega prevrednotovalnega popravka.

Zakonske rezerve se oblikujejo v višini 10 % osnovnega kapitala. V posameznem poslovnem letu se za oblikovanje zakonskih rezerv in morebitnih rezerv za lastne deleže namenijo 10 % čistega dobička, ki ostane po pokritju prenesene izgube, po oblikovanju zakonskih rezerv in morebitnih rezerv za lastne deleže. Zakonske rezerve se lahko uporabijo za pokrivanje izgube, za oblikovanje rezerve za pridobitev lastnih deležev in za povečanje kapitala.

Druge rezerve iz dobička so nenamenske in se jih lahko namenijo za izplačilo dividend v naslednjih letih.

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Zakonske rezerve	341.768	341.768
Druge rezerve iz dobička	2.690.455	2.690.455
SKUPAJ	3.032.223	3.032.223

Pojasnilo 23 Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, se nanašajo na aktuarski izračun za zasluške zaposlencev in na spremembo poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov. Za obdobje september 2018 - avgust 2019 je bil izdelan aktuarski izračun za zasluške zaposlencev. Izračun je glede na preteklo obdobje zaznal aktuarsko izgubo, tako da so se rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, zmanjšale.

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	-2.290.711	-1.509.697

Ugotovitev bilančnega dobička

V EUR	9/18-8/19	2018 1-8
Obvezna uporaba dobička		
Čisti dobiček	35.762.836	46.722.699
Oblikovanje zakonskih rezerv	0	0
Kritje prenesene izgube	0	0
Dobiček po obvezni uporabi	35.762.836	46.722.699
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu	0	0
Preostanek dobička	35.762.836	46.722.699
Ugotovitev bilančnega dobička		
Preostanek dobička	35.762.836	46.722.699
Preneseni dobiček	65.909.607	19.186.908
Dolgoročno odloženi stroški razvoja	0	0
Bilančni dobiček konec obdobja	101.672.443	65.909.607

Pojasnilo 24 Rezervacije in nekratkoročno odloženi prihodki

V EUR	Stanje 1. 9. 2018	Oblikovanje	Poraba	Odprava	Stanje 31. 8. 2019
I. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	3.888.338	1.219.157	-149.959	0	4.957.536
II. Druge rezervacije	1.485.073	346.909	0	0	1.831.982
III. Rezervacije za jamstva	8.203.972	4.453.856	-4.102.053	-567.910	7.987.866
IV. Druge nekratkoročno razmejene donacije, subvencije, odl. prihodki	4.796	0	-36	0	4.760
SKUPAJ	13.582.180	6.019.922	-4.252.048	-567.910	14.782.144

Za rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti je bila v skladu z MRS 19 izdelana analiza občutljivosti aktuarskih predpostavk, in sicer donosnosti, rasti plač v RS in družbe ter fluktuacije za zneske sedanjih obvez za odpravnine ob upokojitvi na dan 31. 8. 2019. Pri oceni je bila uporabljena predpostavka 0,2 % diskontne stopnje, tablica smrtnosti in 2 % rast plač v državi. Oblikovanje v višini 1.219.157 EUR je imelo 781.014 EUR vpliva na izkaz poslovnega izida kot del stroškov sprotnega službovanja in finančnih odhodkov iz obresti ter 438.143 EUR vpliva preko izkaza drugega vseobsegajočega donosa.

Posamezna analiza je pripravljena za spremembe ene predpostavke v višini +/-0,5 odstotne točke, vse ostale predpostavke se pri tem pri posameznem testu ne spremenijo. Prikazan je vpliv sprememb.

Aktuarska predpostavka	Spremembe	Sprem. SV obveze za odpravnine ob upok. in jubilejne nagrade 31. 8. 2019	Sprem. SV obveze za odpravnine ob upok. in jubilejne nagrade 31. 8. 2018
Donosnost	+0,5	-230.519	-185.536
Donosnost	-0,5	98.251	200.911
Rast plač	+0,5	245.640	198.259
Rast plač	-0,5	-229.722	-186.457
Fluktuacija	+0,5	-236.016	-190.570
Fluktuacija	-0,5	147.865	121.193

Druge rezervacije predstavljajo oblikovano rezervacijo za tožbe delavcev Sun Roller Španija. Pravni postopek na dan 31. 8. 2019 še ni končan.

Rezervacije in nekratkoročno odloženi prihodki v večini predstavljajo rezervacije za jamstva za garancijska popravila proizvodov. Oblikovane so glede na izkušnje v preteklosti in glede na sedanjo prodajo. Za leto 2019

so bile oblikovane v višini 1 % od čistih prihodkov iz prodaje proizvodov in dodatno 440.977 EUR za že zaznane izredne reklamacije na novih produktih. Poraba rezervacij za jamstva za leto 2019 je znašala 4.102.053 EUR. Stanje individualno oblikovanih rezervacij za že na trgu zaznane predvidene dodatne stroške popravil in odpravo napak na dan 31. 8. 2019 znaša 1.065.997,57 EUR. Za oblikovane rezervacije sta bili izdelani analiza in ocena posloводства.

Pojasnilo 25: Finančne obveznosti

V EUR	Nekratkoročne finančne obveznosti		Kratkoročne finančne obveznosti		Skupaj finančne obveznosti	
	31. 8. 2019	31. 8. 2018	31. 8. 2019	31. 8. 2018	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Posojila, dobljena pri drug. družbah in bankah	0	1.580.839	0	307.440	0	1.888.279
Posojila, dobljena pri družbah v skupini Adria Mobil	0	0	0	3.300.000	0	3.300.000
Posojila, dobljena pri družbah v skupini Trigano	0	0	0	17.129.830	0	17.129.830
Druge finančne obveznosti (obveznice)	0	5.816.767	5.894.442	5.969.231	5.894.442	11.785.998
SKUPAJ	0	7.397.606	5.894.442	26.706.501	5.894.442	34.104.107

Finančne obveznosti niso zavarovane z zastavo nepremičnin. Finančne obveznosti na podlagi obveznic so obrestovane po 3,75 % p.a. Iz naslova izdanih obveznic je na dan 31. 8. 2019 obveznosti v višini 5.894.442 EUR, ki zapadejo v letu 2020. Podrobneje so finančne obveznosti razkrite v sklopu razkritij Likvidnostno tveganje in Obrestno tveganje.

Pojasnilo 26 Poslovne obveznosti

V EUR	31.08.2019	31.08.2018
1. Obveznosti iz pogodb	739.747	1.772.780
Obveznosti za prejete predujme iz pogodb s kupci	95.244	61.918
Vkalkulirani popusti in odloženi prihodki iz pogodb s kupci	644.502	1.710.862
2. Poslovne obveznosti do dobaviteljev	74.518.736	76.071.754
3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	6.610.780	6.828.279
Kratkoročne obveznosti do države	1.547.423	1.484.196
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	1.809.337	1.732.817
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	170.182	702.574
Vkalkulirani stroški tožb	0	10.000
Vkalkulirani stroški revizije	14.480	11.760
Vkalkulirani stroški dela – neizkoriščeni dopust	2.769.326	2.626.872
Vkalkulirana akontacija davek na dobiček	300.032	260.060
Kratkoročne poslovne obveznosti skupaj	81.869.264	84.672.813
Kratkoročne obveznosti za davek od dobička	0	319.777
Valute poslovnih obveznosti		
EUR	81.793.381	84.587.859
GBP	11.999	41.035
CHF	39.150	31.093
DKK	9.554	11.327
AUD	15.180	1.499

Pojasnilo 27 Povezane stranke

Vodenje in odgovornost pri dejanskih koncernih

Dne 22. 9. 2017 je francoska družba Trigano vstopila v obvladujočo družbo Protej, d. o. o., z nakupom njenega 84,1-odstotnega deleža.

Skupina Adria Mobil je koncern, saj ima poleg poslovnega obvladovanja družb z njimi poslovne odnose (kupoprodajne in finančne). Pri medsebojnih odnosih upošteva določila transfernih cen.

Med povezane osebe se šteje tudi člane posloводства in Nadzornega sveta, do katerih pa ni nobenih terjatev oziroma obveznosti, razen obveznosti iz naslova delovnih razmerij.

Povezane družbe	% udeležbe v kapitalu	Prodaja povezani stranki	Nabava od povezane stranke	Stanje terjatev do povezane stranke	Stanje obveznosti do povezane str.
Podgorje, d.o.o.	99,52%	76.552	36.903.345	48.161	5.906.769
Adria Plus, d.o.o.	100,00%	1.932.440	1.581.456	491.423	8.546
Adria More, d.o.o.	100,00%	435	0	0	0
Adria Star d.o.o.	100,00%	22.698	0	7.549	0
Adria C. Danska	100,00%	20.110.920	0	2.054.506	9.554
Adria Mobil Schweiz	99,00%	8.838.679	0	130.915	39.317
Adria Concessionaries	100,00%	34.835.315	0	840.217	8.687
Adria Dom, d.o.o.	100,00%	6.789	69.415	10.440	0
Adria Distribution,	100,00%	22.754.604	17.638	6.145.225	11.985
Domerium, Španija	100,00%	9.288	0	57.836	0
Adria Benelux	100,00%	25.862.392	47.428	2.305.116	0
SKUPAJ		114.450.112	38.619.282	12.091.388	5.984.858

Povezane družbe	% udeležbe v kapitalu	Finančni prihodki	Finančni odhodki	Finančni prihodki iz deležev	Stanje terjatev iz naslova posojil	Stanje obveznosti iz naslova posojil
Podgorje, d.o.o.	99,52%	37.097	5.757	597.144	5.071.187	0
Adria Plus, d.o.o.	100,00%	69	0	0	100.069	0
Adria More, d.o.o.	100,00%	30.301	0	0	539.802	0
Adria Star d.o.o.	100,00%	0	0	0	0	0
Adria C. Danska	100,00%	0	0	576.299	0	0
Adria Mobil Schweiz	99,00%	0	0	353.607	0	0
Adria Concessionaries	100,00%	0	0	1.444.453	0	0
Adria Dom, d.o.o.	100,00%	0	0	1.000.000	0	0
Adria Distribution,	100,00%	0	0	0	0	0
Domerium, Španija	100,00%	1.716	0	0	123.518	0
Adria Benelux	100,00%	0	0	400.000	0	0
Skupina Trigano		12.377	35.094	0	0	0
SKUPAJ		81.560	40.851	4.371.503	5.834.576	0

Povezane stranke so družbe v skupini Trigano, s katerimi ima Adria Mobil poslovne in kapitalske povezave.

Pojasnilo 28 Upravljanje s finančnimi tveganji

Najpomembnejše vrste tveganj, v zvezi s finančnimi instrumenti družbe, predstavljajo likvidnostno tveganje, kreditno tveganje, valutno tveganje in obrestno tveganje. Posloводство redno preverja in potrjuje politiko obvladovanja posameznih vrst tveganj, ki so opisana v nadaljevanju.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje družbe. Obrestna struktura aktivnih in pasivnih bilančnih postavk ni usklajena, saj ima družba več prejetih posojil kot

obrestovanih naložb. Izpostavljenost obrestnemu tveganju za družbo predstavlja neugodno gibanje (dvig) spremenljive obrestne mere Euribor v primeru prejetih posojil. Obveznice (ADM2) v višini 5.894.442 EUR predstavljajo 100 % vseh finančnih obveznosti in se obrestujejo s fiksno obrestno mero. Iz navedenega ocenjujemo obrestno tveganje v družbi Adria Mobil v letu 2019 kot zelo nizko. Med finančna sredstva po fiksni obrestni meri so upoštevani tudi depoziti do treh mesecev.

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri		
Finančna sredstva	39.997.868	26.195.379
Finančne obveznosti	5.894.442	32.211.548
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri		
Finančna sredstva	9.767	0
Finančne obveznosti	0	1.892.559

Spodaj je prikazana analiza obrestnega tveganja, ki izhaja iz spremembe obrestnih mer.

	Zvišanje/ znižanje osnovne obrestne mere	Učinek na dobiček pred obdavčitvijo v EUR
9/18–8/19		
EUR	+50 točk	+29.472
EUR	-50 točk	-29.472

Likvidnostno tveganje

Temeljna funkcija finančnega upravljanja je zagotavljanje plačilne sposobnosti družbe, ki omogoča tudi nemoteno delovanje vseh ostalih poslovnih aktivnosti. Likvidnostno tveganje je osrednje finančno tveganje in je neposredno odvisno od vseh ostalih poslovnih ter finančnih tveganj. O njem govorimo, ko se zaradi tveganja v poslovnem procesu spremeni finančno posredniški položaj podjetja, to je razmerje med dolgovi in terjatvami. Družba Adria Mobil veliko pozornosti namenja spremljanju in načrtovanju denarnih tokov (letni denarni tok, trimesečni dinamični in tedenski denarni tok) ter posledično proaktivno upravlja z likvidnostnim tveganjem.

Družba Adria Mobil po potrebi rešuje kratkoročne primanjkljaje z najemanjem kratkoročnih posojil pri domačih bankah ter z alternativnimi viri financiranja. S tem ko je družba Adria Mobil postala del skupine Trigano, se ji je dostop do finančnih virov še dodatno povečal (financiranje v skupini Trigano).

V povezavi z nizkim kreditnim tveganjem (podrobneje glej naslednjo točko) je prilivni denarni tok s strani kupcev stabilen in predvidljiv. Posledično se družba Adria Mobil sooča z nizkim likvidnostnim tveganjem, kar se tudi odraža v plačevanju obveznosti brez zamud oziroma v dogovorjenih plačilnih rokih.

	Knjig. vredn.	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let
31. 8. 2019				
Finančne obveznosti	0	0	0	0
Finančne obveznosti na podlagi obvez.	5.894.442	5.894.442	0	0
Druge finančne obveznosti	0		0	0
Poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlenih in predujmov)	74.518.736	74.518.736	0	0
Obresti za bodoča leta za bančna posojila	0	0	0	0
Obresti za obveznice	0	86.259	0	0
31. 8. 2018				
Finančne obveznosti	22.318.109	20.737.270	1.008.647	572.192
Finančne obveznosti na podlagi obvez.	11.785.998	5.969.231	5.816.767	0
Druge finančne obveznosti	0	0	0	0
Poslovne obveznosti (brez obveznosti do države, zaposlenih in predujmov)	76.071.754	76.071.754	0	0
Obresti za bodoča leta za bančna posojila	0	20.091	47.882	14.988
Obresti za obveznice	0	381.828	163.515	0

Spremembe obveznosti, ki izhajajo iz financiranja

V EUR	1. 9. 2018	Denarni tok	Nedenarne spremembe Pridob./odtujitve	31. 8. 2019
Kratkoročne finančne obveznosti	26.706.501	-20.812.059	0	5.894.442
Dolgoročne finančne obveznosti	7.397.606	-7.397.606	0	0
Dividende	0	0	0	0
Skupaj obveznosti iz financiranja	34.104.107	-28.209.665	0	5.894.442

V EUR	1.1. 2018	Denarni tok	Nedenarne spremembe Pridob./odtujitve	31. 8. 2018
Kratkoročne finančne obveznosti	13.457.949	13.248.552	0	26.706.501
Dolgoročne finančne obveznosti	13.809.786	-6.412.181	0	7.397.606
Dividende	0	0	0	0
Skupaj obveznosti iz financiranja	27.267.735	6.836.372	0	34.104.107

Kreditno tveganje

Učinkovita kreditna politika v družbi Adria Mobil je po eni strani odraz tesnega sodelovanja med sektorjem Prodaja in trženje ter področjem financ pri upravljanju s terjatvami in kvalitetnimi kupci (B2B – distributerji in trgovci z visoko bonitetno oceno) ter dolgoletnim poslovnim odnosom z družbo Adria Mobil ter odraz ugodnih gospodarsko-finančnih razmer po drugi strani. Proaktivno delovanje na področju upravljanja s terjatvami je v družbi še toliko bolj pomembno z vidika koncentracije kreditnega tveganja, saj preko 70 % vseh terjatev do kupcev predstavljajo terjatve do 5 največjih kupcev.

Proces vzpostavitve učinkovite kreditne politike kot najpomembnejše postavke obratnega kapitala se v družbi Adria Mobil prične pri oceni kreditnega tveganja vsakega novega kupca in vsaj enkrat na leto pri presoji obstoječih kupcev. Na podlagi bonitetne ocene se določi oblika in potreben obseg zavarovanja ter posledično kreditni limit maksimalne izpostavljenosti do posameznega kupca.

Družba ima vzpostavljene kontrolne postopke upravljanja s terjatvami, ki med drugim vključujejo proaktivno operativno spremljanje terjatev do kupcev (spremljanje starostne strukture terjatev, zamud plačil, preseganje kreditnih limitov, izvedbo ukrepov pri unovčevanju terjatev in ocene tveganj potencialnih odpisov oziroma slabitev terjatev) in informacijske blokade odpreme izdelkov kupcem v primeru preseganja kreditnega tveganja in/ali zamud kupcev pri poravnavanju obveznosti. Družba se v skladu z ocenjenim kreditnim tveganjem v največji možni meri poslužuje instrumente zavarovanja terjatev (loro bančne garancije in v manjšem obsegu dokumentarni akreditivi ter pridržki lastninske pravice do popolnega poplačila produktov). Največ pozornosti z vidika zavarovanja terjatev je namenjeno manjšim kupcem (trgovcem), ki so z vidika bonitetne ocene ocenjeni kot nekoliko bolj tvegani, kar pomeni da so terjatve do teh kupcev v največji možni meri zavarovane pri kreditni zavarovalnici.

Poslovodstvo ocenjuje kreditno tveganje kot zmerno in obvladljivo, kar dokazuje tudi nizek obseg odpisov terjatev ne samo v letu 2019, ampak v vsej zgodovini poslovanja družbe Adria Mobil.

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po postavkah		
Poslovne terjatve	61.001.812	69.928.453
Dana posojila	5.834.576	5.448.334
Dane garancije, če pride do zahteve po vnovčitvi jamstva	20.000	5.709.875
SKUPAJ	66.856.388	81.086.662
Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju		
Slovenija	20.790.425	20.926.592
EU in ostalo	46.065.961	60.160.071
SKUPAJ	66.856.386	81.086.663

Valutno tveganje

Valutno tveganje je finančno tveganje in pomeni nevarnost pred finančno izgubo zaradi sprememb vrednosti ene valute v primerjavi z drugo. Bistveni računovodski kategoriji, ki kažeta na valutno tveganje, je valutna pozicija oziroma razmerje med terjatvami in obveznostmi z vidika različnih valut.

Družba večino svojih izdelkov izvozi na tuja tržišča, predvsem trge Evropske unije, kjer družba ustvarja prihodke, nominirane v EUR. Po drugi strani ima družba večina svojih obveznosti, tako iz naslova obveznosti do dobaviteljev kot tudi iz naslova investicijskih aktivnosti in obveznosti do delavcev ter države, nominiranih v EUR.

Iz navedenega ocenjujemo valutno tveganje na zmerno, saj je več kot 95 % terjatev in obveznosti nominiranih v EUR.

Kljub zgoraj navedenemu pa je prisotna razmeroma visoka izpostavljenost valutnemu tveganju za terjatve v GBP (visoka volatilnost GBP), delno tudi za terjatve v CHF in v manjšem obsegu za terjatve, nominirane v DKK. Kot instrument obvladovanja valutnega para EUR/GBP se v družbi Adria Mobil sklepajo terminkiposli (FX Forward). Večina finančnih naložb in finančnih obveznosti v družbi Adria Mobil je prav tako nominiranih v EUR.

V spodnji preglednici je predstavljena analiza občutljivosti realno možne spremembe tečaja posameznih valut na dobiček skupine pred obdavčitvijo (zaradi vpliva spremembe vrednosti monetarnih sredstev in obveznosti), pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne. Sprememba valutnih razmerij ne vpliva na kapital družbe.

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Poslovne terjatve, izpostavljene valutnemu tveganju	2.959.908	4.600.041
SKUPAJ	2.959.908	4.600.041
Obravnavane postavke: vrednosti, ki so izpostavljene GBP	793.932	479.087
Poslovne terjatve, ki so izpostavljene DKK	2.034.845	1.391.330
Poslovne terjatve, ki so izpostavljene CHF	131.132	2.729.624
SKUPAJ	2.959.908	4.600.041

Vpliv na poslovni izid v primeru spremembe tečaja je prikazan v preglednici.

V EUR	Sprememba deviznega tečaja v %	Vpliv na poslovni izid pred davkom od dohodka
GBP	+/-10 %	79.393
DKK	+/-2 %	40.697
CHF	+/-2 %	2.623
SKUPAJ		122.713

Poštena vrednost finančnih inštrumentov

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče sredstva zamenjati oziroma obveznost poravnati med dobro obveščenimi in voljnimi strankami v preišljenem poslu. Poštena vrednost finančnih inštrumentov (kratkoročne in nekratkoročne finančne naložbe, kratkoročne in nekratkoročne finančne obveznosti, kratkoročne poslovne terjatve, kratkoročne poslovne obveznosti) ne odstopa bistveno od njihove knjigovodske vrednosti.

Družba razdeljuje merjene poštene vrednosti finančnih sredstev (kategoriziranih v skladu z MRS 39) v izkazu finančnega položaja po naslednjih ravneh:

- raven 1: poštene vrednosti izhajajo iz tržnih cen (brez njihovih prilagoditev) na aktivnih trgih vrednostnih papirjev;
- raven 2: poštene vrednosti so neposredno ali posredno izpeljane iz drugih virov na trgu, ki jih je mogoče spreminjati, razen tržnih cen na aktivnih trgih vrednostnih papirjev; in
- raven 3: poštene vrednosti izhajajo iz tehnik vrednotenja, ki temeljijo na virih, ki jih na trgih ni mogoče spreminjati.

V EUR	Knjigovodska vred. 31. 8. 2019	Poštena vrednost Raven 1	Poštena vrednost Raven 2	Poštena vrednost Raven 3	Poštena vrednost Skupaj 31. 8. 2019
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti	127.649	127.649	0	0	127.649
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	127.649	127.649			127.649
Sredstva, merjena po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita	95.848.560	0	0	95.848.560	95.848.560
Dana posojila	5.834.576			5.834.576	5.834.576
Poslovne terjatve do kupcev	46.730.573			46.730.573	46.730.573
Denarna sredstva in depoziti	43.283.411			43.283.411	43.283.411
Obveznosti, merjene po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita	80.508.423	0	0	80.508.423	80.508.423
Finančne obveznosti	5.894.442			5.894.442	5.894.442
Poslovne obveznosti do dobaviteljev	74.613.981			74.613.981	74.613.981

V EUR	Knjigovodska vred. 31. 8. 2018	Poštena vrednost Raven 1	Poštena vrednost Raven 2	Poštena vrednost Raven 3	Poštena vrednost Skupaj 31. 8. 2018
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti	127.649	127.649	0	0	127.649
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	127.649	127.649			127.649
Sredstva, merjena po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita	90.897.500	0	0	90.897.500	90.897.500
Dana posojila	5.448.334			5.448.334	5.448.334
Poslovne terjatve do kupcev	59.484.343			59.484.343	59.484.343
Denarna sredstva in depoziti	25.964.823			25.964.823	25.964.823
Obveznosti, merjene po nabavni vrednosti, kjer je poštena vrednost razkrita	110.175.861	0	0	110.175.861	110.175.861
Finančne obveznosti	34.104.107			34.104.107	34.104.107
Poslovne obveznosti do dobaviteljev	76.071.754			76.071.754	76.071.754

Pojasnilo 29 Pogojna sredstva in obveznosti ter zaveze

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Prejete garancije in poroštva ter menice za zavarovanje danih posojil	4.061.680	4.684.139
Izdane garancije in poroštva – Slovenija	20.000	5.709.875
Izdane garancije in poroštva – tujina	0	0
Factoring	3.239.468	3.038.839

Zunajbilančne postavke se nanašajo na prejete garancije in poroštva ter menice za zavarovanje danih posojil ter na izdane garancije in poroštva. Finančne obveznosti niso zavarovane z zastavo nepremičnin.

Potencialne obveznosti

Družba Adria Mobil ima podpisano krovno pogodbo, po kateri se v odvisnih družbah, ki nastopajo kot distributer, izvajajo storitve faktoringa. V drugi polovici leta 2017 je bil s faktoring družbo podpisan aneks k pogodbi, ki dodatno omejuje pogoje dejanskega izvajanja regresne pravice s strani faktorja. Po vnovični presoji določil MSRP 39 se je ugotovilo, da so se kriteriji za pripoznanje faktoringa, kot jih določa standard, pomembno spremenili, zato je od leta 2017 faktoring voden izvenbilančno kot potencialna obveznost. Na dan 31. 8. 2019 je v družbi Adria Mobil pogojna izpostavljenost iz naslova faktoringa znašala 3.239.468 EUR.

Poslovni najemi

Pogodbene obveznosti v EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
Do 1 leta	523.941	64.035
od 1 do 5 let	1.181.886	333.400

Družba Adria Mobil ima sklenjenih 5 pogodb o poslovnem najemu. Po vsebini gre za najeme nepremičnin in vozil.

Upravljanje s kapitalom

V družbi Adria Mobil je vseskozi prisotno zavedanje, da mora družba z namenom zagotavljanja nemotenega poslovanja vedno razpolagati z dovolj lastniškega kapitala, saj ta pomeni varnostno stanje za nepredvidene spremembe vrednosti sredstev in dolgov. Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, katerega izračun je razviden iz spodnje preglednice.

V EUR	31. 8. 2019	31. 8. 2018
1. Prejeta posojila	5.894.442	34.104.107
2. Denarna sredstva in kratkoročni depoziti	43.283.411	25.964.823
3. Neto obveznosti (1–2)	-37.388.969	8.139.284
4. Kapital	106.455.823	71.474.001
5. Kapital in neto obveznosti (3+4)	69.066.854	79.613.285
6. Kazalnik finančnega vzvoda (4/5)	1,54	0,90

Pojasnilo 30 Strošek revidiranja

Strošek revidiranja letnega poročila družbe Adria Mobil je znašal 28.400 EUR (lani 28.400 EUR).

Dogodki po zaključku poslovnega leta

Ocenjujemo, da se po datumu izdelave izkaza finančnega položaja niso pojavili dogodki, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili, ali so ti dogodki pravilno prikazani v računovodskih izkazih.

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Adria Mobil d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo posamične računovodske izkaze gospodarske družbe Adria Mobil d.o.o. (družba), ki vključujejo posamičen izkaz finančnega položaja na dan 31. avgust 2019 ter posamičen izkaz poslovnega izida, posamičen izkaz drugega vseobsegajočega donosa, posamičen izkaz gibanja kapitala in posamičen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi posamični računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja družbe Adria Mobil d.o.o. na dan 31. avgust 2019 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa ("Uredba (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta"). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s *Kodeksom etike za računovodske strokovnjake*, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji posamičnih računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo upoštevali pri reviziji posamičnih računovodskih izkazov kot celote ter pri oblikovanju našega mnenja o teh posamičnih računovodskih izkazih in o teh ključnih revizijskih zadevah ne izražamo posamičnega mnenja. Za vsako zadevo, ki jo posebej navajamo v nadaljevanju, opisujemo, kako smo jo obravnavali v okviru naše revizije.

Izpolnili smo vse svoje obveznosti, ki so opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo posamičnih računovodskih izkazov*, vključno s tistimi, ki so povezane s temi zadevami. Zato je revizija vključevala izvedbo postopkov, ki smo jih določili na podlagi naše ocene tveganja pomembno napačne navedbe v posamičnih računovodskih izkazih. Rezultati naših revizijskih postopkov, vključno s postopki, ki smo jih opravili v zvezi z zadevami, ki jih navajamo v nadaljevanju, služijo kot podlaga za naše revizijsko mnenje o priloženih posamičnih računovodskih izkazih.

Rezervacije za jamstva

Kot izhaja iz *Pojasnila 24: Rezervacije in nekratkoročno odloženi prihodki*, znašajo rezervacije za jamstva na dan 31. avgusta 2019 7,9 milijona EUR. Družba izdaja za svoje proizvode različne vrste garancij na podlagi katerih je delovanje prodanih proizvodov na splošno zagotovljeno v določenem obdobju ali pod določenimi pogoji. Rezervacije za jamstva za proizvode vključujejo pričakovane stroške garancijskih obveznosti, kot jih določa zakon ali pogodba. Ocena predvidenih stroškov garancijskih storitev temelji predvsem na preteklih izkušnjah glede reklamacijskih zahtevkov v zvezi s proizvodi družbe. Pri opravljanju revizije smo se osredotočili na to področje, saj zahteva določitev ustrezne višine rezervacij od posloводства pomembno mero presoje in zaradi pomembnosti postavke v posamičnih računovodskih izkazih.

Pridobili smo razumevanje procesa rezervacij za jamstva in ovrednotili ter pretestirali zasnovo ustreznih kontrol. Osredotočili smo se na ocenjevanje primernosti metodologije družbe, vrednotenje in testiranje osnov za predpostavke, razvite in uporabljene pri določanju rezervacij za jamstva, izvedli smo vzorčno testiranje točnosti in obstoja garancijskih zahtevkov ter porabe rezervacij, analizirali čas nastanka garancijskih zahtevkov v garancijskem roku, na podlagi česar smo ovrednotili poslovodske presoje ter preverili veljavnost podatkov v izračunih. Ocenili smo primernost razkritij rezervacij za jamstva v *Pojasnilu 24: Rezervacije in nekratkoročno odloženi prihodki* v posamičnih računovodskih izkazih.

Udenarljivost odloženih terjatev za davek iz naslova nekoristnih davčnih izgub

Kot izhaja iz *Pojasnila 9: Davek iz dobička* in *Pojasnila 10: Odloženi davki*, znašajo na dan 31. avgusta 2019 odložene terjatve za davek 17,4 milijona EUR, od katerih se večina nanaša na neizkoriščene davčne izgube. Obstaja tveganje, da v prihodnjih letih ne bo na razpolago zadostne višine obdavčljivega dobička, v breme katerega bi se lahko pripoznal celoten znesek odloženih terjatev za davek. Posloводство je pri pripoznanju odloženih terjatev za davek uporabilo pomembno mero presoje, ki temelji na podlagi predvidene višine obdavčljivega dobička, na kar lahko vplivajo tudi morebitne spremembe v poslovanju družbe in na trgu ter spremembe predpisov. Oceno višine odloženih terjatev za davek smo določili za pomembno revizijsko zadevo, ker je postopek določanja zneska odloženih terjatev za davek kompleksen in temelji na ocenah predvidenega obdavčljivega dobička družbe v prihodnjih obdobjih ter obenem predstavlja pomembno postavko v posamičnih računovodskih izkazih.

Izvedli smo revizijske postopke na podlagi katerih smo ovrednotili in določili točnost zneska odloženih terjatev za davek, preverili korespondenco z davčnimi organi in ocenili davčno izpostavljenost. Poleg tega smo v zvezi z odloženimi terjatvami za davek ocenili in preizkusili analizo posloводства in poslovodske predpostavke iz vidika verjetnosti, da bo družba odložene terjatve za davek, pripoznane v konsolidiranem izkazu finančnega položaja, v prihodnjih letih lahko porabila v breme obdavčljivega dobička. V postopku revizije smo se med drugim zanašali na plane posloводства in projekcije poslovanja v prihodnjih obdobjih. Ocenili smo tudi točnost poslovodskih predpostavk v preteklih obdobjih ter ustreznost razkritij odloženih terjatev za davek v *Pojasnilu 9: Davek iz dobička* in *Pojasnilu 10: Odloženi davki* k posamičnim računovodskim izkazom.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen posamičnih računovodskih izkazov in našega mnenja o teh posamičnih računovodskih izkazih. Posloводство je odgovorno za te druge informacije.

Naše mnenje o posamičnih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in zato o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila ali sklepa.

V zvezi z revizijo posamičnih računovodskih izkazov je naša odgovornost, da te druge informacije preberemo in presodimo, ali so pomembno neskladne s posamičnimi računovodskimi izkazi oziroma, ali na podlagi informacij, ki smo jih pridobili pri reviziji ali sicer menimo, da so pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost da ocenimo, ali so bile druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi in predvsem, ali so te druge informacije usklajene z zakonom ali predpisi glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presojo, zasnovane na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v posamičnih računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene s posamičnimi računovodskimi izkazi; in
- da so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom in predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost da, na podlagi našega poznavanja in razumevanja družbe, ki smo ga pridobili med revizijo, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost posloводства, revizijske komisije in nadzornega sveta za posamične računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh posamičnih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo posamičnih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi posamičnih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija in nadzorni svet sta odgovorna za nadzor nad pripravo posamičnih računovodskih izkazov.

Revizorjeva odgovornost za revizijo posamičnih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so posamični računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo nudi visoko stopnjo zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh posamičnih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- ▶ prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v posamičnih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvirajo iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- ▶ pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- ▶ presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- ▶ na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov in okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v posamičnih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ▶ ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino posamičnih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali posamični računovodski izkazi predstavljajo zadevne posele in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

Revizijsko komisijo in nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Obenem smo revizijski komisiji in nadzornemu svetu predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi nadzornimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo in nadzorni svet, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji posamičnih računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve.

Druge zahteve v zvezi z vsebino revizorjevega poročila v skladu z Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

Imenovanje in potrditev revizorja

Za zakonitega revizorja revidirane družbe smo bili imenovani na skupščini družbe Adria Mobil d.o.o. dne 20. december 2018, predsednik nadzornega sveta je pogodbo o revidiranju podpisal dne 13. junij 2019. Pogodba je bila sklenjena za obdobje treh let. Obvezne revizije računovodskih izkazov družbe opravljamo nepretrgoma 15 let.

V imenu revizijske družbe Ernst & Young d.o.o. sta za opravljeno revizijo odgovorni pooblaščen revizorki Sanja Košir Nikašinić in Mateja Repušić.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Naše mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu je skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe Adria Mobil d.o.o., ki smo ga izdali na isti dan kot revizijsko poročilo.

Nerevizijske storitve

Za revidirano družbo nismo opravili nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz prvega odstavka petega člena Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta, in smo pri opravljanju revizije zagotovili našo neodvisnost od revidirane družbe.

Poleg storitev obvezne revizije in tistih, ki so razkrite v letnem poročilu in računovodskih izkazih, nismo za družbo opravili nobenih drugih storitev.

Ljubljana, 28. november 2019

Sanja Košir Nikašinić
Direktorica, pooblaščen revizorka
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

Mateja Repušić
Pooblaščen revizorka

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

OSNOVNI PODATKI O DRUŽBAH SKUPINE ADRIA MOBIL

Prva prikolica - Rojstvo blagovne znamke Adria leta 1965.

Na koncu je predstavljen začetek – kot temelj vseh inovacij, razvoja in razcveta blagovne znamke Adria. Kajti brez tega temelja, ki je moral biti globok in močan, danes Adriine zgodbe ne bi bilo. Nujno je bilo torej, da se je zgodila prva prikolica. To je bila dobro znana Adria 375, ki je leta 1965 tlakovala pot do uspeha takrat še popolnoma neznani blagovni znamki Adria, ki je dobila ime zaradi asociacije na Jadransko morje. Kljub zapisom o tem, kako so nastale prve Adriine prikolice, celotno zgodbo poznajo le tisti posamezniki, ki so v njej sodelovali. Vsekakor pa je gotovo eno – ti ljudje, prvi adriaši, so morali biti nadvse iznajdljivi, motivirani, predani in srčni. In to so lastnosti tudi današnjih adriašev, ki vsak dan znova ustvarjajo Adriino zgodbo, zgodbo, ki je do danes pospremila v Evropo in svet že skoraj 530.000 prikolic.

LETNO POROČILO DRUŽBE IN SKUPINE ADRIA MOBIL 2019

Ime družbe	ADRIA MOBIL Proizvodnja, trgovina in storitve, d.o.o. Novo mesto
Skrajšano ime družbe	ADRIA MOBIL, d.o.o. Novo mesto
Poslovni naslov	<i>Straška cesta 50, 8000 Novo mesto, SLOVENIJA</i>
Spletna stran	http://www.adria-mobil.com
Elektronski naslov	info@adria-mobil.si
Telefon	+386 7 39 37 100
Telefax	+386 7 39 37 200
Vložna številka	17.12.1990 - vl.št. 10167100
Standardna klasifikacija dejavnosti	29.200 Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	5479541000
Davčna številka	SI51439972
Direktorica	SONJA GOLE
Nadzorni svet	
Predsednik	Marie Feuillet Francois
Namestnik	Janez Kastelec
Član	Michel Freiche
Član	Marie-Helen Gerbeaut Feuillet

Ime družbe	ADRIA DOM, proizvodnja mobilnih domov, d.o.o.
Skrajšano ime družbe	ADRIA DOM d.o.o.
Poslovni naslov	<i>Kanižarica 41, 8340 Črnomelj, SLOVENIJA</i>
Spletna stran	http://www.adria-mobilehome.com
Elektronski naslov	kontakt@adria-mobilehome.com
Telefon	+386 7 35 69 160
Telefax	+386 7 35 69 105
Vložna številka	10441900
Standardna klasifikacija dejavnosti	16.230 Stavbno mizarstvo in tesarstvo
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	1732528000
Davčna številka	SI66141125
Direktorica	MARTA KELVIŠAR
Nadzorni svet	
Predsednik	Matjaž Grm
Namestnik	Sonja Gole
Član	Uroš Murn
Član	

Ime družbe	PODGORJE tovarna ploskovnega pohištva d.o.o. Šentjernej
Skrajšano ime družbe	PODGORJE d.o.o. Šentjernej
Poslovni naslov	<i>Trubarjeva cesta 24, 8310 Šentjernej, SLOVENIJA</i>
Spletna stran	http://www.podgorje.si
Elektronski naslov	podgorje@podgorje.si
Telefon	+386 7 371 91 60
Telefax	+386 7 371 91 61
Vložna številka	30.6.1955, preoblikovano v d.o.o. - 31.1.1995 - vl.št.10186600
Standardna klasifikacija dejavnosti	31.090 Proizvodnja drugega pohištva
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	5518601000
Davčna številka	SI39763862
Direktor	DENIS STEPANČIČ
Nadzorni svet	
Predsednik	Mira Šetina
Namestnik	Anton Kastrevc
Član	Jože Grubar
Član	

Ime družbe	ADRIA PLUS Trgovina in storitve, d.o.o. Novo mesto
Skrajšano ime družbe	ADRIA PLUS, d.o.o. Novo mesto
Poslovni naslov	<i>Podbevškova ulica 13, 8000 Novo mesto, SLOVENIJA</i>
Spletna stran	http://www.adria-plus.com
Elektronski naslov	info@adria-plus.si
Telefon	+386 7 39 35 300
Telefax	+386 7 39 35 415
Vložna številka	26.4.2001 - vl.št. 10427400
Standardna klasifikacija dejavnosti	45.110 Trgovina z avtomobili in lahkiimi motornimi vozili
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	1625918000
Davčna številka	SI10947558
Direktor	MATJAŽ STRAŠEK
Nadzorni svet	
Predsednik	Marko Lekše
Namestnik	Mojca Novak
Član	Aleš Črtalič
Član	

Ime družbe	ADRIA STAR društvo s ograničenom odgovornostju za proizvodnju, trgovinu i usluge
Skrajšano ime družbe	ADRIA STAR d.o.o.
Poslovni naslov	<i>Ribnik 46 C, 47272 Ribnik, Hrvatska</i>
Spletna stran	http://www.adria-mobil.com
Elektronski naslov	info@adria-mobil.si
Telefon	+386 7 393 7 124
Telefax	
Vložna številka	1.7.2004 - vl.št. 10167100 Tt-04/395-2
Standardna klasifikacija dejavnosti	DH2524 Proizvodnja ostalih proizvoda od plastike
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	20035114
Davčna številka	51998507590
Direktor	MIRA ŠETINA
Nadzorni svet	
Predsednik	Zdravko Sančanin
Namestnik	Bojan Hrovatič
Član	Marko Lekše
Član	

Ime družbe	ADRIA MORE društvo s ograničenom odgovornostju za trgovinu i usluge
Skrajšano ime družbe	ADRIA MORE d.o.o.
Poslovni naslov	<i>Ulica Brune Bušića 43, 23211 Pakoštane, Hrvatska</i>
Spletna stran	www.adria-more.hr
Elektronski naslov	info@adria-more.hr
Telefon	+385 23 701 004
Telefax	+385 23 701 009
Vložna številka	16.1.2003 - vl.št. Tt-4/318-4 10167100
Standardna klasifikacija dejavnosti	5530-kampovi i prostori za kampiranje
Pravna oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Matična številka	20032817
Davčna številka	34435691218
Direktor	MILAN UDOVIČIĆ
Nadzorni svet	
Predsednik	Mira Šetina
Namestnik	Anton Kastrevc
Član	Matjaž Grm
Član	

Ime družbe	ADRIA CARAVAN ApS Danska
Skrajšano ime družbe	ADRIA CARAVAN ApS
Poslovni naslov	<i>Petersmidevej 10, 6000-Kolding, Danska</i>
Spletna stran	http://www.adria.dk
Elektronski naslov	
Telefon	+45 755 -19 - 600
Telefax	
Vložna številka	-vl.št. 26 52 50 12
Standardna klasifikacija dejavnosti	
Pravna oblika	ApS
Matična številka	ApS111097 -
Davčna številka	
Direktor	PER HØJGAARD
Nadzorni svet	
Predsednik	Stanislava Kastelec
Namestnik	Gorazd Jakše
Član	Per Højgaard
Član	

Ime družbe	ADRIA CONCESSIONAIRES, Ltd. Velika Britanija
Skrajšano ime družbe	ADRIA CONCESSIONAIRES, Ltd.
Poslovni naslov	<i>Unit 2, Drury Drive, Woodhall Business Park, Sudbury, Suffolk, CO10 1WH, Velika</i>
Spletna stran	http://www.adria-mobil.si/uk
Elektronski naslov	info@adriaconcessionaries.co.uk
Telefon	01787 888890
Telefax	01787 888981
Vložna številka	
Standardna klasifikacija dejavnosti	3420 Mfr motor vehicle bodies, etc
Pravna oblika	Ltd
Matična številka	2280957
Davčna številka	894586
Direktorica	SLAVICA SMREKAR ŠTERK
Nadzorni svet	
Predsednik	Sonja Gole
Namestnik	Stanislava Kastelec
Član	Slavica Smrekar Šterk
Član	

LETNO POROČILO DRUŽBE IN SKUPINE ADRIA MOBIL 2019

Ime družbe	ADRIA MOBIL SCHWEIZ, GmbH
Skrajšano ime družbe	ADRIA MOBIL SCHWEIZ GmbH
Poslovni naslov	<i>Erlenstrasse 27, CH – 2555 Brugg / BE</i>
Spletna stran	http://ch-de.adria-mobil.com
Elektronski naslov	info@adria-mobil.ch
Telefon	0041 43 243 1414
Telefax	0041 43 344 0513
Vložna številka	16.10.2003
Standardna klasifikacija dejavnosti	
Pravna oblika	GmbH
Matična številka	CH-020.4.027.726-7 - CH579482
Davčna številka	1763865/CH579482
Direktor	FRITZ MINDER
Nadzorni svet	
Predsednik	Stanislava Kastelec
Namestnik	Fritz Minder
Član	
Član	

Ime družbe	ADRIA DISTRIBUTION SPAIN, S.L.U.
Skrajšano ime družbe	ADS S.L.U.
Poslovni naslov	<i>Barri Marqués, 3, E 17452 Massanes (Girona)</i>
Spletna stran	
Elektronski naslov	
Telefon	0034 600002605
Telefax	
Vložna številka	24.12.2009 javna objava ustanovitve, 28.01.2010 vpis vl. št. 934/30010616
Standardna klasifikacija dejavnosti	
Pravna oblika	S.L.U.
Matična številka	B-65-240.152.
Davčna številka	
Direktor	FRANCESC JOVER PLANAS
Nadzorni svet	
Predsednik	Sonja Gole
Namestnik	Stanislava Kastelec
Član	Francesc Jover Planas
Član	

Ime družbe	ADRIA BENELUX B.V.
Skrajšano ime družbe	ADRIA BENELUX B.V.
Poslovni naslov	<i>Buitendijks 9, 3356 LX Papendrecht, Nizozemska</i>
Spletna stran	http://www.adriabenelux.com
Elektronski naslov	info@adria.nl
Telefon	061 508 12 19
Telefax	
Vložna številka	28.06.2013
Standardna klasifikacija dejavnosti	45194-Sale and repair of caravans, 46493-Wholesale of camping goods, 45112-Sale and repair of passenger cars and light motor vehicles (no import of new cars)
Pravna oblika	B.V.
Matična številka	58250700
Davčna številka	NL852.46.557.B01
Direktor	MARKO PLAZAR
Nadzorni svet	
Predsednik	Sonja Gole
Namestnik	Stanislava Kastelec
Član	Marko Plazar
Član	

Ime družbe	DOMERIUM, S.L.
Skrajšano ime družbe	DOMERIUM, S.L.
Poslovni naslov	<i>08495 - Fogars de la Selva, Barcelona, Spain</i>
Spletna stran	
Elektronski naslov	
Telefon	
Telefax	
Vložna številka	
Standardna klasifikacija dejavnosti	
Pravna oblika	
Matična številka	
Davčna številka	
Direktor	ZDRAVKO SANČANIN
Nadzorni svet	
Predsednik	
Namestnik	
Član	
Član	

Viri:

Letna poročila odvisnih družb skupine Adria
Spletna stran družbe Adria Mobil, d. o. o.
Letni plan družbe Adria Mobil, d. o. o., in skupine Adria Mobil
Nerevidirani in revidirani računovodski izkazi skupine Adria Mobil in odvisnih družb
Interne informacije družbe Adria Mobil, d. o. o.

Ta dokument je oblikovana verzija izvlečkov letnih poročil posameznih družb, ki so bili obravnavani na sejah NS oziroma UO posameznih družb skupine Adria Mobil.

Izdajatelj:

Adria Mobil, d. o. o., Novo mesto, Straška cesta 50

Fotografije:

- Branko Čeak
- Jože Maček
- Domen Pal
- Foto Bobo
- Arhiv Adria Mobil
- Arhiv Adria Dom

Novo mesto, november 2019

